

בענין שבין:

ד"ר מיכאל בן ארי

המבקש

- נגד -

רשימת רע"ם-תע"ל

באמצעות ב"כ עוה"ד ארנה כהן /או חסן גיבארין /או עביר בכר
/או סוהאד בשארה /או מוראד אלסאנע /או עאדל בדיר /או
סאוסן זהר /או פאטמה אלעגיו /או רנא עסלי מעדאלה -
המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, ת"ד 8921
חיפה 31090 ; טל: 04-9501610 ; פקס: 04-9503140

המשיבה

כתב תשובה

פתח דבר

1. המשיבה מתכבדת להגיש בזאת לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-18 את תשובתה על הבקשה להכריז עליה כמנועה מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-18 (להלן: בקשת הפסילה).
מצ"ב תצהיריהם של ח"כ אברהים צרצור ושל ח"כ טאלב אלסאנע המהווים חלק בלתי נפרד מכתב התשובה.
2. המשיבה תטען להלן, כי אין כל יסוד משפטי /או ראייתי לטענות הלקוניות של בקשת הפסילה כי היא נופלת לגדר הוראות סעיף 7א(א) לחוק יסוד: הכנסת, ובכלל זה כי היא שוללת את קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית /או כי היא תומכת במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגוני טרור נגד מדינת ישראל.

3. המשיבה תטען עוד, כי גם לו היו כל הטענות העובדתיות הכלולות בבקשת הפסילה נכונות, דבר המוכחש מכל וכל, דין בקשת הפסילה היה להדחות על הסף שכן אין בטענות העובדתיות הכלולות בה כדי להקים אף לא אחת מהעילות המנויות בסעיף 7א(א) לחוק יסוד: הכנסת.

4. כפי שיפורט להלן, המשיבה הינה רשימה ותיקה, המכהנת בכנסת ה-17 ומהווה את הסיעה הערבית הגדולה ביותר בה. המפלגות המרכיבות את המשיבה מכהנות בכנסת ברציפות מאז הכנסת ה-12. המשיבה מכירה במדינה ובמוסדותיה; דוגלת בדמוקרטיה ובעקרון השוויון שהינו הערך המרכזי בה; קוראת לפתרון הסכסוך הישראלי-ערבי בדרכי שלום ולפתרון הבעיה הפלסטינית על ידי הכרה בזכותו של העם הפלסטיני לחירות ולהגדרה עצמית, באמצעות הקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל, בשטחים שנכבשו בשנת 1967, בהתאם להחלטות האו"ם. המשיבה מכבדת את החוק ודוגלת בכיבוד זכויות האדם ובכלל זה זכויות המיעוט, תופש הדת והפולחן, חופש הביטוי וחופש הבחירה ופועלת לביטול חקיקה מפלה וגזענית ולקידום חברה צודקת, שוויונית ומוסרית, כפי שמעידה פעילותה הענפה והעקבית בכנסת עד היום.

5. המשיבה תטען עוד, כי בקשת הפסילה הוגשה בחוסר תום לב וממניעים גזעניים וכי מן הדין ומן הצדק שתדחה, באמירה ברורה וחד משמעית, על ידי ועדת הבחירות המרכזית. המשיבה תדגיש בהקשר זה, כי אין זו הפעם הראשונה בה מגישים חברים מרשימת האיחוד הלאומי, בה חבר מגיש בקשת הפסילה, בקשות לפסילתה של המשיבה. בעבר, לקראת הבחירות לכנסת ה-16, הוגשו בקשות לפסילתה של המשיבה ושל ח"כ דהאמשה אשר עמד אז בראשה (פ"ר 6/16 ופ"מ 7/16) אשר נדחו על ידי ועדת הבחירות המרכזית. יצוין עוד, כי בית המשפט העליון סירב לאשר את פסילת ח"כ אחמד טיבי, שהינו כיום חבר המשיבה ומועמד מס' 3 מטעמה, שהוגשה גם היא לקראת הבחירות לכנסת ה-16.

ראו: א"ב 11280/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16 נ' ח"כ אחמד טיבי, פ"ד נו(4) 1 (2003).

להלן תפורט תשובת המשיבה על טענות בקשת הפסילה:

א. אודות המשיבה

6. כפי שמפורט בתצהירו של ח"כ אברהים צרצור, ראש המשיבה ובא כוחה, המשיבה היא הרשימה הערבית הגדולה ביותר בכנסת ה-17 ואחד מחבריה, ח"כ אחמד טיבי, אף מכהן כסגן יושבת ראש הכנסת.

7. המשיבה הינה רשימה משותפת של הרשימה הערבית המאוחדת (להלן: רע"ם) ושל התנועה הערבית להתחדשות (להלן: תע"ל). רע"ם נוסדה בשנות התשעים, כאיחוד של מספר מפלגות ותנועות ובהן המפלגה הערבית הדמוקרטית (שהיתה חברה בכנסת ה-12 ובכנסת ה-13, קודם ליסוד רע"ם), התנועה האיסלאמית (הפלג הדרומי) והמפלגה הלאומית הערבית. רע"ם השתתפה בבחירות לכנסת ה-14. וזכתה בארבעה מנדטים, בבחירות לכנסת ה-15 וזכתה בחמישה מנדטים, בבחירות לכנסת ה-16 וזכתה בשני מנדטים, ובבחירות לכנסת ה-17 וזכתה בארבעה מנדטים וזאת ברשימה משותפת עם תע"ל. תע"ל, אשר נוסדה בשנת 1996, מיוצגת על ידי חבר כנסת אחמד טיבי מאז הכנסת ה-15, השתתפה בבחירות לכנסת ה-17 ברשימה משותפת עם רע"ם ושותפות זו נמשכת ברשימה המשותפת, היא המשיבה, גם בבחירות לכנסת ה-18.

8. מטרת הקמתה של המשיבה היתה ליצור יצוג משמעותי של האזרחים הערבים בישראל ולקדם את זכויותיהם כפרטים וכקולקטיב המהווה מיעוט לאומי וכן לפעול לקידום השלום ופתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני. מעצם יסוד המשיבה, כמו גם מפעילותה בכנסת, משתמעת הכרה במדינה ובחירה אסטרטגית לפעול במסגרת מוסדותיה ולהשפיע למען השגת השוויון האזרחי בה, והכל בדרכים חוקיות ותוך שמירה על שלטון החוק.

9. המשיבה, כמו המפלגות המרכיבות אותה, דוגלת בדמוקרטיה ובעקרון השוויון שהינו הערך המרכזי בה. היא קוראת לפתרון הסכסוך הישראלי-ערבי בדרכי שלום והידברות ולפתרון הבעיה הפלסטינית על ידי הכרה בזכותו של העם הפלסטיני לחירות ולהגדרה עצמית, באמצעות הקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל, בשטחים שנכבשו בשנת 1967, בהתאם להחלטות האו"ם. המשיבה מכבדת את החוק ודוגלת בכיבוד זכויות האדם ובכלל זה זכויות המיעוט, חופש הדת והפולחן, חופש הביטוי וחופש הבחירה ופועלת לביטול חקיקה מפלה וגזענית ולקידום תברה צודקת, שוויונית ומוסרית, כפי שמעידה פעילותה הענפה והעקבית בכנסת עד היום.

10. במהלך כהונתה של הכנסת ה-17 ובקודמותיה, פעלו חברי הכנסת של המשיבה במגוון נושאים ובעיות המיוחדות לאזרחים הערבים בישראל, כמו גם בנושאים של צדק חברתי לכלל אזרחי המדינה. הם השתמשו בכל הכלים הפרלמנטרים על מנת להביא לשינוי יחס רשויות המדינה אל המיעוט הערבי בישראל, להפסקת האפליה הממוסדת של רשויות המדינה כלפי המיעוט הערבי בישראל בתחומים השונים, להשגת שוויון לאזרחים הערבים בישראל ולהעלאת בעיותיהם הקשות על סדר היום הציבורי.

11. פעילותם הפרלמנטאית של חברי הכנסת של המשיבה השתרעה על תחומים רבים ובהם חינוך, בריאות, תעסוקה, רווחה, כלכלה, תשתיות, שירותי דת ומקומות קדושים, נכסי העדות הדתיות, תקציב ושטחי שיפוט הרשויות המקומיות הערביות. הם לא נתנו למציאות של הדרתם ממעגלי ההשפעה וקבלת החלטות של הממסד הישראלי ולגישה הגזענית והעוינת כלפיהם מצד חברי חלק מהסיעות, ובהן סיעתו של מגיש בקשת הפסילה, להרתיע אותם והם פעלו באופן נמרץ לקידום מטרותיה של המשיבה, כפי שפורטו לעיל.

12. חברי הכנסת של המשיבה הגישו והיו שותפים למעל ל-170 הצעות חוק, הנמצאים בשלבים שונים של תהליך החקיקה. בין החוקים שיוזמיהם היו חברי הכנסת של המשיבה נציין את:

א. חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008, העוסק בהסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, כמו ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת ותזונה;

ב. חוק הרשויות המקומיות (יעוץ משפטי) (תיקון מס' 4) התשס"ח-2007, המחייב רשויות מקומיות למסור חוות דעת משפטיות על עסקאות לחברי מועצת הרשות המקומית וזאת לשם הבטחת ממשל תקין;

ג. חוק עיסוק מכירה של כרטיסי הגרלה והימורים לקטינים (תיקוני חקיקה) התשס"ח-2007 שנועד למנוע התמכרות להימורים בקרב קטינים;

ד. חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות מגיד אל כרום, דיר אל אסד ובענה) התשס"ט-2008 וחוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות דלית אל כרמל ועוספיה) התשס"ט-2008, אשר נועדו לבטל את איחוד המועצות המקומיות ביישובים אלה לא רק שלא קידם את המצב בהם אלא אף החמיר את המשבר בהם.

העתק הצעת החוק להסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, כפי שהתפרסמה ברשומות מצ"ב, כנספת מס' 1;

העתק חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008 מצ"ב, כנספת מס' 2;

העתק הצעת חוק הרשויות המקומיות (יעוץ משפטי) (תיקון מס' 4) התשס"ז-2007, כפי שהתפרסמה ברשומות מצ"ב, כנספת מס' 3;

העתק חוק הרשויות המקומיות (יעוץ משפטי) (תיקון מס' 4) התשס"ח-2007, כפי שהתפרסמה ברשומות מצ"ב, כנספת מס' 4;

העתק הצעת חוק איסור מכירה של כרטיסי הגרלה והימורים לקטינים (תיקוני חקיקה) התשס"ז-2007 מצ"ב, כנספת מס' 5;

העתק חוק איסור מכירה של כרטיסי הגרלה והימורים לקטינים (תיקוני חקיקה) התשס"ח-2007, כפי שהתפרסמה ברשומות מצ"ב, כנספת מס' 6;

העתקי הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות מגיד אל כרום, דיר אל אסד ובענה) התשס"ח-2008 והצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות דלית אל כרמל ועוספיה) מצ"ב, כנספת מס' 7;

העתק חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות מגיד אל כרום, דיר אל אסד ובענה) התשס"ט-2008, כפי שהתפרסמה ברשומות מצ"ב, כנספת מס' 8;

העתק חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות דלית אל כרמל ועוספיה) התשס"ט-2008, כפי שהתפרסמה ברשומות מצ"ב, כנספח מס' 9;

העתק רשימות הצעות החוק להם היו שותפים חברי הכנסת של המשיבה בכנסת ה-17, כפי שהתפרסמה ברשומות מצ"ב, כנספח מס' 10.

13. בין הצעות החוק שהוגשו על ידי חברי הכנסת של המשיבה ומצויות בשלבים שונים של הליכי החקיקה, נציין לדוגמא את:

א. הצעת חוק יסוד: שותפות אזרחית ושוויון למיעוט הערבי;

ב. הצעת חוק יסוד: הזכות לדיור;

ג. הצעת חוק הרשות הממלכתית לתרבות ולאומנות, התשס"ו-2006;

ד. הצעת חוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון – הקצאה שוויונית לאוכלוסייה הערבית) התשס"ו-2006;

ה. הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (ניכוי הוצאות לתואר אקדמי) התשס"ו-2006;

ו. הצעת חוק מתן שירות בשפה הערבית במשרדים ממשלתיים ובתקשורת התשס"ז-2006;

ז. הצעת חוק זכויות נכים שהגיעו לגיל הפרישה התשס"ח-2008;

ח. הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – יצוג הולם בועד החינוך) התשס"ח-2008;

ט. הצעת חוק יום השוויון והמאבק בהפליה ובגזענות התשס"ח-2008;

העתק הצעת חוק יסוד: שותפות אזרחית ושוויון למיעוט הערבי מצ"ב, כנספח מס' 11;

העתק הצעת חוק יסוד: הזכות לדיור מצ"ב, כנספח מס' 12;

העתק הצעת חוק הרשות הממלכתית לתרבות ולאומנות, התשס"ו-2006 מצ"ב, כנספח מס' 13;

העתק הצעת חוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון – הקצאה שוויונית לאוכלוסייה הערבית) התשס"ו-2006 מצ"ב, כנספח מס' 14;

העתק הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (ניכוי הוצאות לתואר אקדמי) התשס"ו-2006 מצ"ב, כנספח מס' 15;

העתק הצעת חוק מתן שירות בשפה הערבית במשרדים ממשלתיים ובתקשורת התשס"ז-2006 מצ"ב, כנספח מס' 16;

העתק הצעת חוק זכויות נכים שהגיעו לגיל הפרישה התשס"ח-2008 מצ"ב, כנספח מס' 17 ;
העתק הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – יצוג הולם בועד החינוך) התשס"ח-2008 מצ"ב, כנספח
מס' 18 ;
העתק הצעת חוק יום השוויון והמאבק בהפליה ובגזנות התשס"ח-2008 מצ"ב, כנספח מס' 19.

ב. העדר תשתית משפטית לבקשת הפסילה

14. המשיבה תטען, כי בקשת הפסילה פוגעת באופן בלתי מידתי בזכות החוקתית לבחור ולהיבחר של נציגי המפלגה וציבור מצביעיה, בחופש הביטוי הפוליטי ובזכות להתאגדות וכל זאת בהעדר תשתית ראויה ועל סמך ראיות בלתי ברורות ומשכנעות אשר לא מהוות אפילו ראשית ראיה אפילו לצורך פגיעה בזכויות חוקתיות.

הפגיעה בזכות לבחור ולהיבחר של המשיבה, מועמדיה וציבור בוחריה

15. היענות לבקשת הפסילה מהווה לכל הדעות פגיעה אנושה בזכות החוקתית לבחור של ציבור בוחריה של המשיבה ובזכות החוקתית להיבחר של המועמדים מטעמה.

16. הזכות לבחור ולהיבחר קיבלה משנה תוקף לאחר חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. לפיכך, סעיפים אשר מגבילים זכויות אלו חייבים לעמוד בתנאי פיסקת ההגבלה, קרי להישען על חקיקה מפורשת לתכלית ראויה ובהתאם למבחן המידתיות. תפיסה חוקתית זו אמורה להשפיע על פרשנות הסעיפים המגבילים, טיב הראיות ומשקלן שיובאו בפני הגוף המוסמך, המשקל הכבד שיינתן לערכים דמוקרטיים כגון: הפרדת רשויות, שוויון בפני החוק, חופש הביטוי, זכויות מיעוטים וכו'. כבי הנשיא ברק עמד על ההיבטים החוקתיים לאמור:

"ביסוד החופש של הפרט מונח אגד של זכויות חוקתיות, העיקריות שבהן הן זכות ההתאגדות, חופש הביטוי, הזכות לבחור ולהיבחר, והזכות לשוויון... הזכות החוקתית הראשונה זו היא זכות שהיא אחת מחירויות האדם... הזכות החוקתית השנייה היא חופש הביטוי, חופש הביטוי מבוסס, בין השאר, על הצורך בהגשמתו העצמית של האדם ועל הצורך להבטיח החלפת דעות בין בני הציבור לשם גיבוש עמדה בנושאים העומדים על סדר היום הלאומי... הטלת סייגים על חופש ההתאגדות כמפלגה משמעה הטלת סייגים על החופש של הפרט לבטא את עמדותיו המדיניות והתרבותיות, ובכך היא פוגעת בחופש הביטוי. הזכות החוקתית השלישית המונחת ביסוד החופש לחקים מפלגה היא הזכות לבחור ולהיבחר. הזכות לבחור ולהיות

מועמד לבחירה היא זכות אדם יסודית בכל משטר דמוקרטי. הזכות החוקתית הרביעית המונחת ביסוד החופש להקים מפלגה היא השוויון. השוויון הוא זכות יסוד של האדם בישראל."

רע"א 7504/95 יאסין נגד רשם המפלגות, פ"ד נ (2) 45, 57-59. (להלן: "פרשת יאסין").

17. אל פתחו של בית הדין האירופאי לזכויות אדם הגיעה בשנת 2007 עתירה לביטול החלטתו של בית המשפט הבולגרי אשר סירב לרשום כעמותה את אגודת "החברה האזרחית למען אינטרס בולגרי, כבוד לאומי ושילוב – למען בולגריה" [Civil Society for Bulgarian, National Dignity, Union and Integration – for Bulgaria]. הסירוב לרשום את האגודה נבע בעיקר ממטרותיה הפוליטיות המנוגדות לחוקה. בית הדין האירופי לזכויות האדם, קיבל את העתירה והורה על רישומה של העמותה. בהחלטתו בחן בית הדין את הפגיעה בזכות להתאגדות לפי סעיף 11 לאמנה האירופאית לזכויות האדם ומצא כי היא הופרה. לדידו, היכולת להקים ישות משפטית על מנת לפעול באופן קולקטיבי בתחום אינטרס המשותף לקבוצה, הינו אחד מההיבטים החשובים ביותר של הזכות להתאגדות, שכן בלעדיו מתרוקנת אותה זכות מכל תוכן, כדלקמן:

"The right to form an association is an inherent part of the right set forth in Article 11 of the Convention. The ability to form a legal entity in order to act collectively in a field of mutual interest is one of the most important aspects of the right to freedom of association, without which that right would be deprived of any meaning. The way in which national legislation enshrines this freedom and its practical application by the authorities reveal the state of democracy in the country concerned. Certainly States have a right to satisfy themselves that an association's aim and activities are in conformity with the rules laid down in legislation, but they must do so in a manner compatible with their obligations under the Convention and subject to review by the Convention institutions."

Zhechev v. Bulgaria (2007)

פסק הדין מצ"ב, כנספח מס' 20.

באותו פרשה קבע בית הדין, כי גם בהנחה כי מטרות האגודה מנוגדות לחוקה, אין חדבר אמור בהכרח להביא להצדקת ההתערבות בה וכי ארגון רשאי לקרוא לשינוי במבנה החוקתי והמשפטי של המדינה כל עוד האמצעים בהם עושה שימוש הינם חוקיים ודמוקרטיים וכל עוד השינוי המוצע כשלעצמו הינו בהתאם לעקרונות דמוקרטיים בסיסיים.

18. במהלך שנת 2005 דן בית הדין האירופי לזכויות אדם בתביעתם של חברי קבוצה פוליטית בשם **PARTIDUL COMUNISTILOR (NEPECERISTI)** בה היו חברים קומוניסטים אשר לא חברו למפלגה הקומוניסטית הרומנית. מטרתה של הקבוצה היתה להגן על אינטרסים של העובדים ולחזק את ערכי היסוד של הדוקטרינה הקומוניסטית ופעילה ביקשו לרשום אותה כמפלגה פוליטית. בתי המשפט המקומי ברומניה דחו את הבקשה בטענה כי הקבוצה מבקשת לשלול את הבסיס הדמוקרטי מהמשטר החוקתי במדינה. מנחיגי הקבוצה החלו לפרסם מאמרים רבים בגנות המשטר הקומוניסטי הקיים והציגו בפני כל את הזונם הקומוניסטי החלופי. בית הדין האירופי קבע, כי הסירוב לרשום את הקבוצה כמפלגה פוליטית פוגעת בחופש ההתאגדות המעוגנת בסעיף 11 לאמנה האירופית לזכויות אדם וכי יש להגן על זכות זו גם כחלק מהגנה על חופש הביטוי המוגנת בסעיף 10 לאמנה האירופית לזכויות אדם. בית הדין שם דגש על חשיבות היתרה של חופש הביטוי בהקשר לרשימות פוליטיות וזאת לאור תפקידם החיוני של הרשימות הפוליטיות בתבטחת פלורליזם ותפקוד ראוי של הדמוקרטיה. בית הדין קבע, כי דמוקרטיה לא מתקיימת בהעדר פלורליזם ומטעם זה חופש הביטוי חל לא רק על מידע ודעות המקובלות על החברה כי אם גם על אלו הפוגעות ומגנות אותה. בית הדין קבע כי למרות שתוכניתה הפוליטית של הקבוצה כוללת ביקורת חריפה נגד מדיניות הממשלה שהונהגה מאז 1989, לא ניתן לסרב לרשום אותה וקבע כי:

"The Court notes that the PCN's political programme and constitution in fact contained passages criticising both the abuses committed before 1989 by the former Communist Party, from which it distanced itself – not least through its own name – and the policy pursued since 1989. The Court considers one of the principal characteristics of democracy to be the possibility it offers of addressing through dialogue, without recourse to violence, issues raised by different strands of political opinion, even when they are irksome or disturbing. Democracy thrives on freedom of expression. From that point of view, there can be no justification for hindering a political group that complies with fundamental democratic principles (see paragraph 46 above) solely because it has criticised the country's constitutional and legal order and sought a public debate in the political arena (see, *mutatis mutandis*, *United Communist Party of Turkey and Others*, cited above, p. 27, § 57). In the instant case the domestic courts did not show any way

in which the PCN's programme and constitution were contrary to the country's constitutional and legal order and, in particular, to the fundamental principles of democracy. In this connection, the Court cannot accept the Government's argument that Romania cannot allow the emergence of a new communist party to form the subject of a democratic debate."

Partidul Comunistilor (Nepeceristi) and Ungureanu v. Romania (2005).

פסק הדין מצ"ב, כנספת מס' 21.

הפגיעה בזכות לחופש ביטוי פוליטי

19. פסילתה של המשיבה מהסיבות הנטענות בבקשת הפסילה תביא ללא ספק לפגיעה קשה בזכותה לחופש ביטוי פוליטי. העובדה, כי בקשת הפסילה נסמכת על אמירות חלקיות ומקוטעות המיוחסות לנציגי בוחריה של המשיבה בידיעות שפורסמו באתרי אינטרנט מורה לנו בבירור כי המדובר בניסיון להשתיק את נבחריו הציבור מטעמה של המשיבה ולמנוע מהם לבטא את עמדותיהם הפוליטיות בפני כלי עלמא. מבלי לגרוע מטיעוני המשיבה בדבר הוצאת דברי נבחריו הציבור שלה מהקשרם וחולשת הראיות המובאות בבקשת הפסילה, הרי ברור לכל כי מאחורי בקשת הפסילה עומד אינטרס ברור של מגישה לא רק להעלים מהזירה הפוליטית את הקולות המתנגדים בפרהסיה לדעותיהם, אלא גם להטיל אימה ומורא על אותם נבחרים כל אימת שביקשו לבטא דעותיהם בנושאים השנויים במחלוקת פוליטית עמוקה.

20. מדובר אפוא, בניסיון מוכח לפגוע בעבודתם הפרלמנטארית של נציגי בוחריה של המשיבה ובכלי המרכזי והחינוכי להם לצורך מילוי תפקידם, קרי חופש הביטוי הפוליטי. היטיב לתאר זאת השופט שמגר, כלשונו של השופט שמגר בעניין מיעארי, כדקלמן:

"דבריו של חבר הכנסת במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו הם אמצעי לליבון של השקפות ודעות, והם מעצבים את דעת הקהל; בגיוון הדעות יש גם כדי לתרום לאפשרות להגיע למסקנות בדוקות יותר (בג"ץ 73/53, [24]87, בעמ' 876). חבר הכנסת, אשר אינו יכול להתבטא ללא חשש מפני התוצאות המשפטיות של דבריו, לא יוכל למלא שליחותו לבותר. נציגי העם שמים גם ייעודם, ובתקופה שבין בחירות לבחירות הם נושאים במטלה של ניהול הוויכוח המדיני. חירות הוויכוח המדיני דורשת שלא יושם מחסום על היכולת ועל כושר הביטוי החופשי של הנבחרים."

בג"ץ 620/85 מיעארי נ' יו"ר הכנסת, פ"ד מא (4) 169, 207 (1987).

21. על חשיבות חירותם הפוליטית של נבחריו הציבור ועל היותה כלי מרכזי למימוש תפקידם הציבורי נאמנה עמד בית המשפט בפרשת **בן משה** :

"... לפנינו זכות-יתר בעלת חשיבות קונסטטוטיונית ממדרגה ראשונה, באשר היא נועדה להבטיח לחברי המוסד המחוקק של המדינה את חופש הדעה, הביטוי והוויכוח, למען יוכלו למלא את תפקידם. בתורת שכאלה, ללא הרגשת מורא ופחד ובלי שיחששו, כן יהא עליהם לתת את הדין על כך לאדם או רשות כלשהם; כי לכל העם אינטרס חיוני מובהק בהמחשת הזכות הזאת, לבל תיפגע פגיעה קטנה או גדולה על-ידי מאן דהוא; ושבלעדיה לא ייתכן דבר התקיימותו היעילה של ההליך הדמוקרטי והוא יתרוקן מערכו."

ראו: ע"פ 255/68 מדינת ישראל נ' אברהם בן משה, פ"ד כב(2) 427, 439 (1968)

אי התקיימות מבחני הפסיקה בנוגע לפסילת רשימות

22. המשיבה תטען, כי בקשת הפסילה בעניינה על כל נספחיה איננה מקיימת את המבחנים הברורים שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון בעניין פסילת מפלגות ורשימות מלהתמודד בבחירות.

23. עילות פסילת המשיבה, לפי הנטען בבקשת הפסילה מתבססת, על סעיף 7א(א)(1) ו- (3) לחוק יסוד: הכנסת הקובעים לאמור:

(א) רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות לכנסת ולא יהיה אדם מועמד בבחירות לכנסת, אם יש במטרותיה או במעשיה של הרשימה או במעשיו של האדם, לפי הענין, במפורש או במשתמע אחד מאלה:

(1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית;

(2) תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל.

סעיף 7א(א)(1) - מדינה יהודית-דמוקרטית

24. המשיבה תטען, כי סעיף 7א(א)(1) מתייחס לתנאי פסילה אחד ויחיד והוא "קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית-דמוקרטית". פרשנותו של הסעיף הנ"ל אמורה להיות מצמצמת ודווקנית מחד, ולהעניק מרחב רחב ומקיף לעקרונות היסוד של שיטה חוקתית במשטר דמוקרטי. כבי הנשיא אחרון ברק עמד על החשיבות למצוא סינתזה המדגישה את המשותף אך לא מבליטה את הסתירות הקיימות, לדבריו:

"אכן, עלינו לחפש את המשותף והמאחד, ולא את המפריד והמבדיל. יש לשאוף למציאת "מכנה משותף" ו"סינתזה" בין הערכים של מדינה יהודית

לבין הערכים של מדינה דמוקרטית. הנה כי כן, יש לחפש שילוב והתאמה בין הערכים השונים של מדינת ישראל - כמדינה יהודית דמוקרטית - מתוך ניסיון ליצור תפיסה אחידה וכוללת."

אהרן ברק, **פרשנות במשפט** (כרך ג, נבו 1994) 338.

25. המשיבה תטען, כי רשימה המכירה בהגדרה העצמית של העם היהודי במדינת ישראל, מגשימה את המשותף והמאחד בין שני המרכיבים של ההגדרה. הגדרה מרחיבה ל"מדינה יהודית" תפגע בערך הדמוקרטי, במיוחד בשל קיומו של מיעוט לאומי במדינת ישראל. "מדינה דמוקרטית" היא מדינה שבה המשטר הוא משטרו של הרוב, מחד, וכן משטר המקיים, מטפח ומפתח זכויות אדם. כדברי כב' הנשיא ברק:

"משטר שבו הרוב שולל מהמיעוט את זכויות היסוד, הוא משטר של שלטון הרוב, אך אינו משטר דמוקרטי. אין לקיים דמוקרטיה בלי זכויות אדם. שלטון הרוב הוא דמוקרטי כל עוד הוא מבטיח את זכויות האדם. שלטון רוב בלא זכויות אדם אינו דמוקרטיה. משטר דמוקרטי הוא, איפוא, איזון עדין בין שלטון הרוב לבין ערכי יסוד מסוימים, כגון זכויות אדם."

אהרן ברק, **פרשנות במשפט** (כרך ג, נבו 1994) 336.

26. בית המשפט העליון קבע זה מכבר, כי אין באמירת "מדינת כל אזרחיה" כדי להיכנס לאחת מעילות הפסלות של מועמד או של רשימה מלהתמודד לכנסת וכדברי כב' השופט (בדימוס) חשין:

"האם האמירה כי מדינת ישראל היא "מדינת כל אזרחיה" עשויה לעלות בקנה אחד עם היותה של המדינה "מדינה יהודית", או שמא יש בה באמירה זו כדי לשלול מניה וביה את קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית? דעתנו היא, שהקביעה כי מדינת ישראל היא "מדינת כל אזרחיה" אין בה כדי לשלול את קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. וכי יישמע מי בטענה כי מדינת ישראל אינה מדינת כל אזרחיה? האם ניתן לטעון כי מדינת ישראל היא מדינת חלק מאזרחיה בלבד? והרי עקרון יסוד הוא בדמוקרטיה: שוויון האזרחים בינם לבין עצמם. ומעניין לציין בהקשר זה, כי המערער אף הוא מציג עצמו כמי ש"נימנה על אלה החותרים לכך שמדינת ישראל תהיה מדינה לכל אזרחיה". ואמרי פיו ענו בו ...

האמירה כי המדינה היא "מדינת כל אזרחיה" אין בה כדי לחסר מהיותה של המדינה מדינה יהודית, ואם תרצה: מדינת העם היהודי. נזכור ונדע - כיצד נוכל לשכוח - כי לא הייתה לו לעם היהודי - לא הייתה לו ואין לו - מדינה אחרת זולתי מדינת ישראל, מדינת היהודים. ואולם בתוככי המדינה כל אזרחי המדינה הם שווים זכויות. ולדעתנו לא יהיה זה נכון לקבוע שהאומר כי

מדינת ישראל היא "מדינת כל אזרחיה" שולל, מניה וביה, את קיומה של המדינה כמדינה יהודית.

רע"א 2316/96 איזקסון נ' רשם המפלגות, פ"ד נ(2) 529, 554 (1996)

27. בעניין ועדת הבחירות המרכזית נ' טיבי קבע הנשיא ברק, כי כל עוד המטרה העומדת מאחורי הגדרת המדינה כמדינת כל אזרחיה שואפת לשוויון אזרחי ומכירה בזכות היהודים להגדרה עצמית, אזי אין לראות בה כהגדרה הקוראת לשלילת אופיה של המדינה כמדינה יהודית:

"מכאן, שאם המטרה של היות ישראל "מדינת כל אזרחיה" מכוונת אך להבטחת השוויון בין האזרחים בתוך הבית פנימה תוך הכרה בזכויותיו של המיעוט החי בתוכנו, אין בכך כדי לשלול את קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. לעומת זאת אם המטרה של היות ישראל "מדינת כל אזרחיה" מכוונת ליותר מכך, והיא מבקשת לפגוע ברציונל המונח ביסוד הקמת המדינה ובכך לשלול את אופייה של מדינת ישראל כמדינתו של העם היהודי, כי אז יש בכך כדי לפגוע במאפיינים הגרעיניים והמינימליים המאפיינים את מדינת ישראל כמדינה יהודית."

א"ב 11280/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה נ' ח"כ טיבי, פ"ד נ(4) 1, 21-23 (2003).

28. "המדינה הדמוקרטית" מכבדת את עקרון השוויון בין כלל אזרחיה בכל המישורים. הפסיקה העליונה נזקקה למצוא את האיזון בין המדינה "היהודית" לבין "הדמוקרטית" בסוגיות שנגעו לזכויות המיעוט הערבי בישראל. כך למשל בפרשת קעדאן דחה בית המשפט את טענת המשיבים לפיה מדיניות שוויונית לאזרחים הערבים בחלוקת הקרקע תפגע במטרות הסוכנות היהודית ובערכי המדינה כמדינה יהודית. בית-המשפט העליון הדגיש את חשיבות ערך השוויון לאזרחים הערבים, וקבע כי יש להנהיג מדיניות שוויונית על אף מטרותיה ויעדיה של הסוכנות היהודית. בפרשת עדאלה בעניין השימוש בשפה הערבית בערים המעורבות, בית המשפט, בדעת רוב, לא קיבל את טענת המשיבים לפיה השימוש בשפה הערבית יפגע ביהדותה של המדינה ובדומיננטיות של השפה העברית בה. כבי הנשיא ברק קבע:

"על רקע זה עשויה להתעורר השאלה הבאה: מה מייחד את השפה הערבית ומדוע דינה שונה מדיןן של שפות אחרות – בנוסף לעברית – אשר הישראלים דוברים אותה? האם לא נובע מגישתנו, כי עתה יוכלו לבוא תושבים של ערים שונות ובהם קבוצות מיעוט של דוברי שפות שונות, בדרישה כי השילוט בערים יהיה בשפתם וזו תשובתי היא בשלילה, שכן לא הרי כל אותן שפות, כהרי השפה הערבית. הייחוד של השפה הערבית הוא כפול: ראשית, הערבית היא שפתו של המיעוט הגדול ביותר בישראל, החי בישראל מימים ימימה.

זוהי שפה הקשורה למאפיינים תרבותיים היסטוריים ודתיים של קבוצת המיעוט הערבי בישראל.

בג"ץ 6698/95 קעדאן ואח' נגד מנהל מקרקעי ישראל, פ"ד נד (1) 258. (להלן: פרשת קעדאן).

בג"ץ 4112/99 עדאלה ואח' נגד עיריית תל-אביב-יפו ואח', נו(5), 393 (לא פורסם) (להלן: "פסייד עדאלה").

29. היותה של המפלגה חדשה או ותיקה מהווה אף הוא שיקול בבוא בית המשפט להחליט בדבר פסילתה של הרשימה ובהמשך קיומה. מקל וחומר כאשר מדובר במפלגה אשר מצעה עבר את משוכת ועדת הבחירות פעמיים ספורות ואף את משוכת בית המשפט העליון, וכדברי בית המשפט העליון בפרשת רשימת מולדת-גשר-צומת:

"חשיבות יכולה להיות גם לשאלה אם עניין לנו ברשימת מועמדים חדשה, שטרם הספיקה לגבש מטרות ומעשים או שמא מדובר ברשימה ותיקה, שהתמודדה בעבר ואולי אף נבחרה."

רע"א 6709/98 תיועץ המשפטי לממשלה נ' רשימת מולדת-גשר-צומת לבחירות לרשויות המקומיות, נצרת עילית פ"ד נג(1) 351, 362-363 (1999).

תמיכה בארגון טרור

30. המשיבה תטען, כי אין בראיות שהובאו בבקשת הפסילה כל זיקה לתמיכה בארגון טרור כפי שפורש מונח זה על ידי בית המשפט העליון. בעניין הבחירות המרכזיות לכנסת השש-עשרה נ' ח"כ טיבי נדונה החלטת ועדת הבחירות המרכזית לפסול את מועמדותם של חברי הכנסת טיבי ובשאררה וכן את מפלגת בל"ד. שם, כמו כאן, נטען נגדם כי הם מעודדים תומכים בארגון טרור וזאת בגין כמה התבטאויות ציבוריות. בית המשפט העליון דחה קביעה זו באומרו:

"בחינת לשונה של הוראת סעיף 7א(א)(3) לחוק-יסוד: הכנסת מלמדת כי מניעת ההשתתפות בבחירות אפשרית רק אם התמיכה היא במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון טרור. תמיכה אחרת אינה נכללת במסגרתו של סעיף זה, אם כי היא עשויה להיות מרכיב של העילה בעניין שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית."

א"ב 11280/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה נ' ח"כ טיבי, פ"ד נד(4) 1, 27-28 (2003)

31. בדנ"פ ג'בארין דן בית המשפט העליון בשאלה באם המאמר שפרסם מר ג'בארין במהלך האינתיפאדה, בו הוא הביע תמיכה ביחודי אבנים ובהשלכת בקבוקי תבערת, מהווה עידוד ואחדה לטרור. בית המשפט קבע, כי מר ג'בארין לא עבר בדבריו כל עבירה פלילית ופסק, כי:

"על-מנת לקבוע אם פרסום נכלל בגדר האיסור הקבוע בסעיף 4(א), יש לבחון אם מעשי אלימות המתוארים בו, שאותם הוא משבח, מעודד או אוהד, הם מעשי אלימות של ארגון טרוריסטי... אין ספק, כי יידוי אבנים וזריקת בקבוקי תבערה הן פעולות העלולות לסכן חיי אדם. אך השאלה היא אם מאמרו של ג'בארין, המשבח ומעודד מעשי אלימות, מתייחס למעשי אלימות של ארגון טרוריסטי."

דנ"פ 8613/96 ג'בארין נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 193, 209-208 (2000)

32. בדעה זו היה אף השופט חשין, ששימש יו"ר ועדת הבחירות בעת הדיון בבקשת פסילת מפלגת בלי"ד וח"כ עזמי בשארה בפני ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16, שם אמר:

"הכנסת צמצמה את המסגרת של הפסילה. זה לא סתם אם אתה תומך בטרור, אלא צריך להיות ארגון טרור, במאבק מזוין של ארגון טרור. כמובן שאם אתה תומך בחמאס או בג'יהאד האיסלאמי אז פשיטא שזה כמובן ארגון טרור שיש לו מאבק מזוין וכאילו תמכת במאבק מזוין. אבל סתם מעשי טרור, סתם תשבחות או תמיכה במעשי טרור אינם נכנסים במסגרת הזאת של פסילה. זה חשוב מאוד לדעת את הצמצום של עילות הפסילה, כפי שראינו בימים האחרונים כמה וכמה פעמים שהנטל הוא כבד מאוד, עד שלא נתיר לאדם להציג את עצמו לבחירה לבוחרים... לכן, כמו שאמרתי, לא כל קריאה לאלימות היא בגדר העילה, אלא נדרשת תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון טרור. כלומר, תמיכה בארגון בדרך הטבע, יום-יום, בארגון טרור ספציפי, בחמאס או בג'יהאד האיסלאמי."

ראו: דיון ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16, מיום 31.12.02.

33. למעלה מן הנדרש נציין, כי כל הסדר המתייחס לארגוני טרור מעצם טבעו הוא נוגע לסוגיית חופש הביטוי, היינו לזכות יסוד שקיבלה משנה תוקף לאחר חקיקת חוקי היסוד. אי לכך, ובהתאם לפסקת ההגבלה, התייחסות מסוג זה חייבת להיקבע בהסדרים הראשוניים, וכל הסדר אחר דינו בטלות שכן אין מגבילים זכויות יסוד ללא חקיקה מפורשת. לחילופין המשיבה תטען, כי יש לפרש את סעיף 7א(א)(3) לחוק יסוד: הכנסת פרשנות מצמצמת ודווקנית, העולה בקנה אחד עם עקרונות היסוד ובראשם חופש הביטוי. נקודת המוצא לפרשנות אמורה לאזן בין עקרון חופש הבעת דעות לבין הסכנה הממשית לביטחון הציבור.

ראו לענין זה:

בג"ץ 11163/03 ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל נ' ראש ממשלת ישראל, ניתן ביום 27.2.06.

בג"ץ 3267/97 רובינשטיין נ' שר הביטחון, פ"ד נב (5), 481.

בג"ץ 5100/94 הועד הציבורי נגד עינויים ואח' נגד ממשלת ישראל, פ"ד נג (4) 817.

דנ"פ 8613/96 ג'בארין נגד מדינת ישראל, פ"ד נד (5) 193, פסקה מס' 9 לפסק-דין.

מרדכי קרמינצר, "פרשת אלבה: בירור הלכות הסתה לגזענות" משפטים (1) 105, 142.

34. האיזון המתבקש עם חופש הביטוי מחייב לקבוע, כי התכלית החקיקתית היא למנוע הצטרפות אזרחים לפעילות מזוינת של ארגונים טרוריסטים נגד אזרחי או מוסדות המדינה. היינו, לא די בניתוח אנליטי למצב פוליטי שממנו מגיעים למסקנה כי התנגדות לכיבוש היא מותרת ולגיטימית, ולא די באמרה שהאינתיפאדה הינה לגיטימית, מאחר ומטרתה סיום הכיבוש, ולא די במגע כלשהו עם ארגוני טרור – אגב העבירה בגין מגע עם ארגוני טרור בוטלה ונמחקה מהפקודה למניעת טרור בשל ההגבלה הבלתי מידתית על חופש הביטוי- אלא יש להוכיח כי היתה תמיכה פיזית בארגון טרור ספציפי המסייעת לו במאבקו המזוין, לרבות קריאה מפורשת להצטרפות לארגון טרור ספציפי על מנת לסייע לו במאבקו, או קריאה מפורשת לארגון הטרור ספציפי להמשיך בפעילותו המזוינת. כנ"ל לגבי מדינת אויב.

35. מכאן תטען המשיבה, כי עמדת מבקשי הפסילה אודות יישום סעיף 7א המתייחסת ל-"תמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגון טרור" וכן לשלילת אופייה של המדינה כמדינה יהודית, הנה משוללת כל יסוד וחסרת היגיון משפטי. אין מבין הראיות הדלות שצורפו לבקשת הפסילה כל ראיה המצביעה על תמיכה אקטיבית של המשיבה בארגון טרור כלשהו ואין כל אמירה המבטאת מעשה אקטיבי שנועד לשלול את אופייה של המדינה כמדינה יהודית באופן שיביא להרס המדינה, כדברי השופט חשין, בהחלטתו בעניין פסילת מועמדו של ח"כ בשארה ומפלגת בל"ד מלהתמודד לכנסת ה-16:

"זאת אומרת, הוא שולל אותה לחלוטין. כשם שברשימה הסוציאליסטית, בירדור, בית המשפט קבע ששלילת קיום המדינה זה הרס המדינה, זה שלילתה מכל וכל, אני אומר שלילת קיומה של המדינה כמדינה יהודית, כך אני מפרש את החוק, מכל וכל, וזה דבר דומיננטי של המפלגה שמבקשת לרוץ לבחירות. שלילה מוחלטת של המדינה, גזענות מוחלטת, תמיכה בארגון טרור מוחלט כאילו שאני חבר חמאס."

ראו גם: פרשת ג'בארין פסקאות 15-16 לפסק-הדין.

36. פרשנות זו מתיישבת עם ההלכה הפסוקה ובעיקר עם עקרונות פרשת קול העם והפסיקה שהתייחסה לעקרון חופש הביטוי.

בג"ץ 25/53 חברת קול העם בע"מ נ' שר הפנים, פ"ד ז (1) 165.

37. פרשנות זו מתיישבת גם עם פסיקתו של הבית הדין האירופי לזכויות האדם, הערכאה השיפוטית העליונה באירופה, בסוגיות שהתייחסו לטרור וחופש הביטוי. כך, בפרשת *Castells v. Spain*¹ בית הדין האירופי בעניינו של אדם שכתב מאמר ביקורתי וחריף נגד ממשלת ספרד בו טען, כי רוב הרציחות בתקופה האחרונה היו בחבל המיעוט הבסקי בספרד, וכי ממשלת הימין לא פתחה בהליכי חקירה כלשהי, וכי המעשים הן "רציחות פשיסטיות" וכי רבים מהרוצחים, לטענתו, מכהנים בתפקידים בכירים בממשל. בגין ביטויים אלה הוא נידון למאסר לשנה ונאסר עליו לכהן בתפקידו למשך שנה. בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע, כי זכותו של העותר לחופש ביטוי הופרה במקרה זה משום שהיא לא עומדת במבחן *close scrutiny*, תוך שהוא מדגיש את ההבחנה בין ביקורת כלפי ממשלות לבין ביקורת נגד אישים פרטיים, כאשר במקרה הראשון מדובר במרווח גדול לביקורת, וקבע שהמדובר בתיאור ביקורתי נגד הממשלה שאינו כולל אלמנטים של קריאה לשימוש באלימות.

38. בפרשת *Surek & Ozdamir v. Turkey*² דובר בשני מערערים, בעל עיתון ומנהיג של ארגון כורדי שהוכרז כבלתי חוקי PKK, אשר ביקרו בראיונות, שפורסמו בכלי התקשורת, את רשויות תורכיה על מדיניות הדיכוי נגד הכורדים בדרום תורכיה ובחלק התורכי שליד גבולות עיראק והתייחסו, בין היתר, למאבק מזוין הכורדי כמאבק שנועד להגן על חיי הכורדים מפני מדיניות הדיכוי של שלטונות תורכיה. בעל העיתון אמר בראיון, כי המאבק המזוין של הכורדים נגד מדיניות תורכיה הינו מוצדק לאור מדיניות הדיכוי המתמשכת, והשימוש במאבק מזוין הוא תוצאה להעדר כל אופציה ריאלית אחרת בפני הכורדים. מנהיג הארגון אמר בראיון, בין היתר, כי:

"It is a well known fact that Turkey and imperialism want to divert our people from its national identity...But we are resisting. No one can tell us to leave our own territory...we are in Kurdistan We are amongst our own people. If they want us to leave our territory, they must know that we will never agree. We are people who have lost everything we had and who are fighting to regain what we have lost. That is the purpose of our action. We have nothing to lose... That is why we act without fear."³

39. בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע, כי קביעתו העובדתית של בית המשפט התורכי לפיה המדובר בדברי שבח ואהדה לטרוריסטים ממוצא כורדי, אינה רלוונטית לצורך הגבלת חופש הביטוי של המערערים. בית הדין הוא קבע, כי לא מדובר בקריאה פוזיטיבית לשימוש באלימות

¹ Judgment of 26 March 1992.

² Judgment of 8 July 1999.

³ Ibid at para. 10

ובטרור נגד תורכיה, וכי הראיונות התייחסו לעמדה שלפיה אינם מוכנים לקבל המשך מדיניות הדיכוי, ואינם מוכנים להתפשר על המשך מדיניות זו, וכי על אף הביקורת החריפה, אין בדברים אלמנטים להסתה אלימה משום שהם עומדים במבחן חופש הביטוי:

“...the interviews contained hard-hitting criticism of official policy and communicated a one sided view of the origin of and responsibility for the disturbances in south-east Turkey. While it is clear from the words used in the interviews that the message was one of the intransigence and refusal to compromise with the authorities as long as the objectives of the PKK had not been secured, the texts taken as a whole cannot be considered to incite to violence or hatred.”

40. בפרשת *Erdogme v. Turkey*⁴ המערער היה עורך עיתון שבו כתב כי מדיניות תורכיה נגד הכורדים הינה מדיניות פשיסטית, הטובחת בעם. בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע, כי על אף שמדובר במילים קשות ביותר, אין לקבוע כי הן כוללות אלמנטים של קריאה לשימוש באלימות או טרור. החלטה באותה הרוח התקבלה גם בפרשת *Ceylan v. Turkey*, בה תיאר המערער את מדיניות תורכיה כמדיניות טרור ורצח עם. לעומת זאת, בפרשת *Surek No. 1 v. Turkey* אישר בית הדין האירופי את הרשעת המערער שכתב במאמר: “אם לא נקבל זכויות, נקבל אותם בכוח” והאשים אנשים, תוך ציון שמותיהם, באחריות לרציחות ולהרג. בנימוקי בית הדין האירופי ניתן משקל לשלוב של אזכור השמות עם התצדקה לשימוש בכוח.

41. הנה כי כן, הפרשנות היחידה והאפשרית אשר ממלאת את תכלית החקיקה מתד, ומיישמת את עקרונות היסוד מאידך, היא זו לפיה תמיכה בארגון טרור הינה תמיכה פיזית בארגון טרור ספציפי המסייעת לו במאבקו המזוין, לרבות קריאה מפורשת להצטרפות לארגון טרור ספציפי על מנת לסייע לו במאבקו, או קריאה מפורשת לארגון הטרור ספציפי להמשיך בפעילותו המזוינת, כנ”ל לגבי מדינת אויב.

42. פסילתה של המשיבה תתאפשר רק בהתאם למצב התוקף החדש ואין להוסיף עילות בדרך עקיפה או ישירה על אלה המופיעות בסעיפי החקיקה. אף אין להוסיף על כך מכוח ההלכה הפסוקה. עמד על כך כבי השופט חשין באומרו:

“מאז קבע חוק-יסוד: הכנסת במפורש עילות ספציפיות למניעת השתתפות של רשימת מועמדים בבחירות לכנסת, אין עוד בכוח ההלכה להוסיף

⁴ Judgment of 15 June 2000

לאותן עילות, כשם שאין בכוחה לגרוע מהן, אין עוד פוסלים רשימת מועמדים לכנסת אלא על פי העילות שהחוק קורא במפורש בשמן. רע"א 2316/96 אייזקסון נגד רשם המפלגות, פ"ד נ (2) 529, 557.

משקל הראיות הנדרש

43. הלכה פסוקה ומושרשת היא, כי רשימה אינה רשאית להתמודד לבחירות הכנסת אם ניתן להוכיח כי מצעה, מטרותיה ומעשייה הדומיננטיים שוללים את האמור בסעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת. הוכחה מעין זאת מחייבת הישענות על ראיות ברורות, חד-משמעיות, משכנעות ביותר ושאינן משתמעות לשתי פנים. שכן, כגודל הזכות הנפגעת והיקפה כך גם גודל הראייה הנדרשת לצורך גילעה בה. רק רמה גבוהה זו של ראיות יש בכוחה לפתור את הפרדוקס הדמוקרטי ולשלול את אחת מהזכויות המרכזיות של הדמוקרטיה – הזכות לבחור ולהיבחר.

44. יאמר כבר עתה, כי הציטוטים המובאים בבקשת הפסילה הנם דלי משקל, מקוטעים, מוצאים מהקשרם ואין ולא יהיה בהם כדי לקיים את מבחני הפסיקה בעניין זה.

45. המבחן העיקרי לפסילתה של מפלגה מתייחס בראש ובראשונה לפרוגרמה של המפלגה ולמטרותיה ומעשייה המרכזיים. היותה של המפלגה ותיקה ומכהנת בכנסת מחייבת להתייחס למכלול מעשייה המרכזיים והבולטים:

"המטרות והמעשים שיש בהם כדי למנוע מרשימה להשתתף בבחירות צריכים להיות דומיננטיים ומרכזיים. יש לבחון את השאיפות המרכזיות של הרשימה שיש בהן כדי להוות פרוגרמה ממשית, רצינית ופעילה... חייבות להתקיים ראיות ברורות, חד משמעיות ומשכנעות לכך, כי אכן יש במטרותיה או במעשייה של רשימת מועמדים, במפורש או במשתמע, כדי ליפול לגדר האיסור שבחוק. לא די בחשד סתם. כל ספק המתעורר במסכת הראיות צריך להתפרש כנימוק נגד מניעת השתתפותה של רשימת מועמדים בבחירות".

רע"א 6708/98 היועץ המשפטי לממשלה נגד רשימת מולדת-גשר-צומת לבחירות לרשויות מקומיות, נצרת עילית, פ"ד נג (1) 351, 361.

46. יפים בהקשר זה גם דברי בית המשפט בעניין ניימן (2) נאמר:

"כאמור, מדבר הסעיף על מטרות ומעשים. בדברו על "המטרה" הכוונה ליעדים אידיאולוגיים, אשר הרשימה שואפת באופן מוחשי להגשמתם, ואשר הם בבואה נאמנה לכיווני הפעולה המרכזיים שלה. הוראת החוק מתייחסת, לפי הבנתנו, למטרות ולמעשים, המשקפים את מהותה של

הרשימה ושהם תולדה טבעית של זהותה. הסמכות שהוענקה בסעיף 7א איננה מיועדת לדברים שהם שוליים ואשר השלכם על המכלול הרעיוני או הביצועי איננה משמעותית ורצינית. הכוונה לתופעות - כאמור בפיסקאות (1) עד (3) - שהן בגדר מאפיינים דומיננטיים, הניצבים כמרכזיים בין השאיפות או הפעילויות של הרשימה, אשר למענם קיימת ופועלת הרשימה ואשר לשם קידומם היא מבקשת ליטול חלק בבחירות. מטרה או מעשה שהם בולטים ואופייניים, כאמור, יכול, כמובן, שיהיו מלווים במטרות או במעשים נוספים. אולם, בכל מקרה, צריך לעלות מן הנתונים העובדתיים, כי המטרות או המעשים, כאמור בסעיף 7א, הם בעלי המשקל והמעמד המרכזיים בין המטרות או המעשים האחרים של הרשימה, וכי יש מעבר לכך גם כוונה לממש את המטרות ולהביא להגשמתן.

ע"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתיים-עשרה, פ"ד מב(4) 177, 187 (1988).

47. בפרשת יאסין הדגיש הנשיא ברק, כי:

"שלילת החופש אפשרית רק כאשר התשתית הראייתית הנדרשת מצביעה על הסיכון לעצם קיומה של המדינה כמדינה יהודית ודמוקרטית. סיכון זה אינו קיים אם הפגיעה היא במאפיין שולי של יהדות המדינה או של אופייה הדמוקרטי. סיכון זה קיים כאשר קיום המדינה כמדינה יהודית דמוקרטית בסכנה... האיום על האופי היהודי או הדמוקרטי צריך להיות מרכזי ובסיסי, הוא צריך לפגוע בגרעין המאפיין את המדינה... החשיבות הרבה שיש לחופש ההתאגדות במפלגה במרקם החיים הדמוקרטים מחייבת את המסקנה - שאלוה הגיע בית המשפט העליון גם בפרשנותו של סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת - כי יש למנוע ייסודה של מפלגה רק במקרים הקיצוניים ביותר, מכאן שרק אם המטרות הדומיננטיות והמרכזיות של המפלגה יביאו לשלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית, יהא מקום בהנחה שאר הדברים מתקיים, למנוע את רישומה... פרשנות דווקנית, צרה ומצמצמת זו באה לידי ביטוי בשלוש קביעות בעיקר: ראשית, סעיף 7א מאפשר פסילה של רשימה רק לנוכח מטרות ומעשים דומיננטיים שלה, המשקפים את מהותה ואשר למענם היא קיימת ופועלת; שנית, את עילות הפסילה המפורטות בסעיף יש לפרש באופן דווקני, כך שרק מטרות ומעשים המגלמים באופן חד-משמעי, מובהק וקיצוני... שלישית, לצורך הפסילה נדרשת ראיות ברורה, חד-משמעית ומשכנעת."

פרשת יאסין עמי 66, 67 ו-76.

48. הפסיקה העליונה שבה והדגישה כי העילה לפסילה קמה מקום שהראיות הן למטרות ומעשים

דומיננטיים ומרכזיים של הרשימה:

"המטרות והמעשים שיש בהם כדי למנוע מרשימה להשתתף בבחירות צריכים להיות דומיננטיים ומרכזיים. יש לבחון את השאיפות המרכזיות של הרשימה שיש בהן כדי להוות פרוגרמה ממשית, רצינית ופעילה... חייבות להתקיים ראיות ברורות, חד משמעיות ומשכנעות לכך, כי אכן יש במטרותיה או במעשיה של רשימת מועמדים, במפורש או במשתמע, כדי ליפול לגדר האיסור שבחוק. לא די בחשד סתם. כל ספק המתעורר במסכת הראיות צריך להתפרש כנימוק נגד מניעת השתתפותה של רשימת מועמדים בבחירות".

רע"א 6709/98 היועץ המשפטי לממשלה נגד רשימת מולדת-גשר-צומת לבחירות לרשויות מקומיות, נצרת עילית, פ"ד נג (1) 351, 361 (1999)

49. ניכר כי מבקשי הפסילה פועלים ממניעים הקשורים למחלוקת הפוליטית ומבקשים להשתיק את הדעה שאינה מקובלת עליהם, אותה מייצגת המשיבה. ואולם, אף אם המדובר בהשקפות שאינן מקובלות על מבקשי הפסילה מטעמים מוצדקים, ולא כך הוא בענייננו הרי עדיין אין בכך בכדי להצדיק פסילה וכפי שנקבע בפרשת ניימן הראשונה:

"העיוות שבהשקפות המובעות על ידי רשימה ודובריה או ההתנגדות ואף הסלידה, אשר אותן הן מעוררות, והרצון להתנער מכל אישור עקיף לעצם קיומה של ולהפצת דעותיה – כל אלה אינם מניעים חוקיים מספיקים במצב המשפטי הקיים, כדי לפסול רשימה. אין להתיר ערוב מין בשאינו מינו, ואין לפתוח פתח לפרשנות סובייקטיבית מרחיבה, שאינה תואמת בדיקה משפטית עניינית בכלל ובדיקה חוקתית בפרט".

ע"ב 2/84 ניימן נ' יו"ר ועדת הכנסת המרכזית ה-11, פ"ד לט (2), 225, 248

50. באשר לעוצמת הראיות הנדרשת לצורך פסילת רשימה, הרי שבפרשת יאסין הבהיר בית המשפט כי על מנת להוכיח כוונה לשלול אופייה היהודי של המדינה:

"הפגיעה צריכה להיות בעלת עוצמה כה רבה, עד כדי לאחריה ניתן יהא לומר שהמדינה אינה עוד מדינה יהודית או דמוקרטית".

פרשת יאסין עמ' 66.

51. בפס"ד בענין ועדת הבחירות נ' טיבי, התייחס בית המשפט לעוצמת הראיות הדרושה להוכחת תמיכה בארגון טרור, ואמר:

"גדר הספקות הניצב בפנינו הינו אם הראיות שעליהן מתבססת התשובה החיובית לשתי השאלות שהעלינו הן "משכנעות, ברורות וחד-משמעיות"... אכן, כפי שראינו (ראו פסקה 6 לעיל), תנאי הכרחי הוא – כן פורש סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת בשורה של פסקי-דין – שהראיות הדרושות כדי לקבוע כי יש במעשיו של חבר-הכנסת בשארה כדי לשלול את קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית וכדי לתמוך במאבק מזוין של ארגוני טרור נגדה תהיינה במשקלן ובעוצמתן – משכנעות, ברורות וחד-משמעיות." (הדגשה הוספה).

א"ב 11280/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה נ' ח"כ טיבי, פ"ד נד(4) 1, 42 (2003).

52. בית הדין האירופי התייחס בעניין *Zhechev v. Bulgaria*, כמתואר לעיל, וקבע כי הגבלת חופש ההתאגדות לפי סעיף 11 לאמנה, מותרת אך ורק במקרים בהם קיימות ראיות משכנעות ביותר (convincing and compelling) המצדיקות את הגבלת זכות ההתאגדות.

53. המשיבה תדגיש אפוא, כי לבקשת הפסילה איותשתית עובדתית ראויה אשר עומדת במבחני הפסיקה. חומר הראיות שצירפו לעתירתם כולל רק דיווחים ספורים ולא מדויקים, שהוצאו מהקשרם. אמרות אלה אינן מהוות תשתית עובדתית ראויה שניתן לסמוך עליה. כמו כן, אין להתייחס לאמרות מסוג אלה כראיות מנהליות משום שאדם סביר לא יכול להישען בבטחה עליהן ולקבוע כי הן ראיות להתייחסות רצינית שיכולה לבסס עילה לפסילה ופגיעה מהותית בזכות לבחור ולהיבחר ולזכות לחופש ביטוי פוליטי. מכאן, שבקשת הפסילה בעניינה לא מתבססת על תשתית עובדתית מינימאלית ובדי בכך על מנת לדחותה.

54. בית המשפט העליון עמד על הבעייתיות במשקל הראיות כאשר אלו נסמכות אך על קטעי עיתונות בפרשת גלברט, בה ביקש העותר לפסול את השופט זועבי שהיה אחד מחברי הועדה הממלכתית לחקירת הרצח במערת המכפלה בשנת 1994 וסמך את טענותיו ותצהירו על קטעי עיתונות בלבד. בית המשפט דחה העתירה על הסף, וציין כי:

"נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי עתירה ראויה הנתמכת בתצהיר שכל כולו נסמך הוא אך על דברים שנכתבו בעיתון כדברים שהם אמרי אמת. כוונתי היא, כמובן, לנושאים שהם בידיעת הפרט, להבדילם מנושאים שהם מעניין הכלל וידיעתם היא נתלת הציבור. אכן, יכול עותר - או משיב - לצרף עיתון לתצהירו, לראיה כי ביום פלוני נכתבו בעיתון פלוני דברים פלוני. כך הוא בתביעה שעניינה לשון הרע, וכך מוכיח תובע כי הוציאו דיבתו רעה. ואולם לא שמעתי עד הנה כי מותר הוא עותר לסמוך בבית-משפט על דברים שנכתבו בעיתון, ולהוסיף ולטעון כי דברי אמת הם אך באשר פורסמו, וגם לא ידעתי על כל חזקה (פרזומפציה), כי כך הוא... נמצא לנו אפוא, שבתוכה של עתירה אין ראיה אם אמר השופט זועבי את הדברים המובאים מפיו, אם

לאו. משידענו כל אלה, לא נוכל לומר אלא זאת, כי לאמיתם של דברים לא הוכיחו העותרים דבר בעתירתם. ובאין הוכחה בידם, כיצד זה מבקשים הם סעד נגד השופט זועבי?"

דבריו של כבוד השופט (בדימוס) חשין באותה הפרשה, יפים גם לענייננו:

"נתחלפו העתים, נשתנו המנהגות, וימים שהיו חלפו ואינם עוד עמנו. על דרך ההפלה נאמר, שכיום נוטל אדם לידו את עיתון הבוקר או עיתון הצהריים, ומבטו מרקד בין הידיעות השונות עד שעינו צדה ידיעה פלונית. ומשמצא מה שמצא קרא הוא אל חבריו: קומו ונעלה ציון - אל בית המשפט העליון. אומר ועושה. עתירה לבית-משפט כמו נכתבת היא במהלך הנסיעה, ובעומדו לפני בית המשפט ועתירה פגומה בידו, מבקש אותו מתדיין כי תינתן ארכה בידו לתקן את אשר עוול. מנהג חדש הוא שבא למדינה, ואני לא אסכים לחיות בו. נזכור כולנו ונשמור: המבקש כי ינהגו בו כבוד - יקדים וינהג כבוד בחברו, והאומר לחברו כי ייטול קורה מבין עיניו, ייטיב לעשות אם יקדים וייטול קורתיים מבין עיניו שלו."

בג"ץ 2148/94 גלברט נ' נשיא בית המשפט העליון, פ"ד מח(3) 573 (1994).

55. רק לאחרונה דחה בג"ץ עתירה לביטול הבחירות המקומיות לעיריית סחינין בה התבקש בית המשפט לקבוע שרשימת חדי"ש לא הייתה רשאית להתמודד בטענה שהביעה תמיכה במעשה טרור וכל זאת בהסתמך על שנאמר בדיווח תקשורתי. היועץ המשפטי לממשלה באותו עניין גרס כי אין הצדקה לשימוש בסמכותו לפי סעיף 39 לחוק הבחירות, וזאת בעיקר בשל חולשות הראיות שהוצגו על ידי העותרת. בג"ץ דחה את העתירה, בקובעו:

"במקרה שלפנינו הראייה היחידה שהביאה העותרת בעתירתה, שעליה היא מבססת את טענותיה בדבר פסילת המשיבה 5 מהתמודדות בבחירות, היא כתבת טלוויזיה שבה הופיעה מודעת הבחירות של הרשימה. העותרת לא הביאה ולו בדל ראיה בדבר מצעה של המשיבה 5, תפיסותיה האידיאולוגיות, או התכניות שייעדה, אם וכאשר נציגה ייבחרו למועצה. נוכח מיעוט הראיות שהיו בידי העותרת להוכחת מטרותיה של המשיבה 5 במועצת עיריית סכנין התייטר הדין בטענות המשיבה 5 לפיהן היא קשורה לרשימה שנבחרה כדין לכנסת."

בג"ץ 9822/08 התנועת למען איכות השלטון בישראל נ' מנהל הבחירות, עיריית סחינין, עמ' 6 (טרם פורסם, ניתן ביום 27.11.08)

הנה כי כן, אין כל בסיס משפטי לטענות בקשת הפסילה לפיהן המשיבה נופלת לגדר הוראות סעיף 7א(א) לחוק יסוד: הכנסת.

ג. העדר תשתית ראייתית לבקשת הפסילה

56. כפי שהוסבר לעיל, נדרשת תשתית ראייתית רצינית המתייחסת למטרותיה ומעשיה המרכזיים של הרשימה על מנת להצדיק את פסילתה מלהשתתף בבחירות לכנסת, ואולם, כפי שיפורט להלן, בקשת הפסילה שלפנינו אינה נסמכת על תשתית ראייתית שכוו.

57. בקשת הפסילה נסמכת אך ורק על חמש ידיעות מאתרי אינטרנט (נספחים ח' יב' לבקשת הפסילה), המתייחסים לשלושה עניינים. גם לו היה בידיעות אלו ממש, דבר המוכחש מכל וכל, לא היה בהן כדי להוות תשתית ראייתית מספקת להצדקת פסילת המשיבה. למעשה, אין בידיעות אלו להוות ולו תשתית ראייתית קלושה להצדקת פסילת המשיבה, היות והן כלל אינן רלבנטיות להוראות סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת.

58. בהקשר זה יצוין עוד, כי ההסתמכות על ידיעות מאתרי חדשות באינטרנט הינה בעייתית ביותר שכן המדובר בפרסומים שקיים ספק לגבי אמינותם. בפרסומים מסוג זה לא תמיד נעשית הפרדה בין העובדות ובין הפרשנות, המידע המפורט בהם אינו תמיד מדויק, לא ברור מהו מקור המידע, מי אמר את הדברים המובאים בהם, למי ומתי, האם עסקינן בדברים שנאמרו ישירות לאתר, בדברים מכלי שני או שלישי, או שמא במחזור של ידיעות שהתפרסמו בכלי תקשורת אחרים.

59. מעל לנדרש, מפורטת להלן התייחסות המשיבה לכל אחד מנספחי בקשת הפסילה:

א. **נספחים ח' ו-ט' לבקשת הפסילה:** אין באמירות המיוחסות לח"כ אתמד טיבי בידיעות מאתרי האינטרנט YNET וערוץ 7 הכלולות בנספחים אלו והמתייחסות לנחיתת הביניים בת השעה בשדה התעופה בבירות באפריל 2008, התייחסות כלשהי ליהדות המדינה ואף אין בהן משום הבעת תמיכה באופן ישיר או באופן עקיף במאבק מזוין כנגד מדינת ישראל. בנסיבות אלו ברור הוא, כי אמירות אלו אינן יכולות להוות ראיה, ולו קלושה, לטענות בקשת הפסילה המייחסות למשיבה שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ותמיכה במאבק מזוין של מדינת אויב או של ארגוני טרור נגד מדינת ישראל. עוד יובהר בהקשר זה, ואף זאת מעל לנדרש, שהוראות תיקון מס' 39 לחוק יסוד: הכנסת כלל לא חלות על מקרה זה היות והמדובר במועד שקדם ליום כניסתו לתוקף של התיקון לחוק, קרי קודם ליום 9.7.08.

הפרסום ברשומות של תיקון מס' 39 לחוק יסוד: הכנסת מצ"ב, כנספת מס' 22.

ב. **נספח י' לבקשת הפסילה:** גם האמירות המיוחסות לח"כ אחמד טיבי בידיעה מאתר האינטרנט של גלי צה"ל הכלולה בנספח זה, בדבר לחיצת ידו של נשיא סוריה ובדבר השתתפותו בוועידת מדינות הים התיכון בפריז, אינן משום הבעת תמיכה ישירה או עקיפה במאבק מזוין ואין בהן כל התייחסות ליהדות המדינה. מכאן, כי הן כלל אינן רלבנטיות לטענות בקשת הפסילה לפיהן המשיבה נופלת לגדר הוראות סעיף 7א(א) לחוק יסוד: הכנסת.

תצהיר

אני הח"מ, ח"כ אברהם צרצור, לאחר שהוזהרתי, כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים על פי החוק, מצהיר כדלקמן:

1. הנני נותן תצהיר זה כתמיכה לתשובת רשימת רע"ם-תע"ל על הבקשות לפסול אותה מלהשתתף בבחירות לכנסת.
2. אני מכהן כחבר כנסת מטעם סיעת רע"ם-תע"ל בכנסת ה-17, משמש כיו"ר הסיעה ואני המועמד מסי 1 ובא כוחה של רשימת רע"ם-תע"ל לכנסת ה-18.
3. רע"ם-תע"ל הינה הרשימה הערבית הגדולה ביותר בכנסת ה-17 ואחד מחבריה, ח"כ אחמד טיבי, אף מכהן כסגן יושבת ראש הכנסת. זוהי רשימה משותפת של הרשימה הערבית המאוחדת (להלן: רע"ם) ושל התנועה הערבית להתחדשות (להלן: תע"ל). רע"ם נוסדה בשנות התשעים, כאיחוד של מספר מפלגות ותנועות ובהן המפלגה הערבית הדמוקרטית (שהיתה חברה בכנסת ה-12 ובכנסת ה-13, קודם ליסוד רע"ם), התנועה האיסלאמית (הפלג הדרומי) והמפלגה הלאומית הערבית. רע"ם השתתפה בבחירות לכנסת ה-14 וזכתה בארבעה מנדטים, בבחירות לכנסת ה-15 וזכתה בחמישה מנדטים, בבחירות לכנסת ה-16 וזכתה בשני מנדטים, ובבחירות לכנסת ה-17 וזכתה בארבעה מנדטים וזאת ברשימה משותפת עם תע"ל. תע"ל, אשר נוסדה בשנת 1996, מיוצגת בכנסת על ידי חבר כנסת אחמד טיבי מאז הכנסת ה-15, והשתתפה בבחירות לכנסת ה-17 ברשימה משותפת עם רע"ם ושותפות זו נמשכת במסגרת הרשימה המשותפת גם בבחירות לכנסת ה-18.
4. מטרת הקמתה של רע"ם-תע"ל היתה ליצור יצוג משמעותי של האזרחים הערבים בישראל ולקדם את זכויותיהם כפרטים וכקולקטיב המהווה מיעוט לאומי וכן לפעול לקידום השלום ופתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני. מעצם יסוד של הרשימה, כמו גם מפעילותה בכנסת, משתמעת הכרה במדינה ובחירה אסטרטגית לפעול במסגרת מוסדותיה ולהשפיע למען השגת השוויון האזרחי בה, והכל בדרכים חוקיות ותוך שמירה על שלטון החוק.
5. רשימת רע"ם-תע"ל, כמו המפלגות המרכיבות אותה, דוגלת בדמוקרטיה ובעקרון השוויון שהינו הערך המרכזי בה. היא קוראת לפתרון הסכסוך הישראלי-ערבי בדרכי שלום והידברות ולפתרון הבעיה הפלסטינית על ידי הכרה בזכותו של העם הפלסטיני לחירות ולהגדרה עצמית, באמצעות הקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל, בשטחים שנכבשו בשנת 1967, בהתאם להחלטות האו"ם. רשימת רע"ם-תע"ל מכבדת את החוק ודוגלת בכיבוד זכויות האדם ובכלל זה זכויות המיעוט, חופש הדת והפולחן, חופש הביטוי וחופש הבחירה ופועלת לביטול תקיקה מפלה וגזענית ולקידום חברה צודקת, שוויונית ומוסרית, כפי שמעידה פעילותה הענפה והעקבית בכנסת עז היום.

6. במהלך כהונתה של הכנסת ה-17 ובקודמותיה, פעלתי, וכמוני חברי לסיעת רע"ם-תע"ל, במגוון נושאים ובעיות המיוחדות לאזרחים הערבים בישראל, כמו גם בנושאים של צדק חברתי לכלל אזרחי המדינה. השתמשנו בכל הכלים הפרלמנטרים על מנת להביא לשינוי יחס רשויות המדינה אל המיעוט הערבי בישראל, להפסקת האפליה הממוסדת של רשויות המדינה כלפי המיעוט הערבי בישראל בתחומים השונים, להשגת שוויון לאזרחים הערבים בישראל ולהעלאת בעיותיהם הקשות על סדר היום הציבורי.

7. הפעילות הפרלמנטרית של חברי הכנסת של רע"ם-תע"ל בכנסת ה-17 השתרעה על תחומים רבים ובהם חינוך, בריאות, תעסוקה, רווחה, כלכלה, תשתיות, שירותי דת ומקומות קדושים, נכסי העדות הדתיות, תקציב ושטחי שיפוט הרשויות המקומיות הערביות. לא נתנו למציאות של הדרתנו ממעגלי ההשפעה וקבלת ההחלטות של הממשד הישראלי ולגישה הגזענית והעוינת כלפינו מצד חברי חלק מחסיעות, ובחן סיעת האיחוד הלאומי, להרתיע אותנו ופעלנו באופן נמרץ לקידום מטרותיה של רע"ם-תע"ל, כפי שפורטו לעיל.

8. במהלך תקופת פעילותה של הכנסת ה-17 הגישו חברי הכנסת של רע"ם-תע"ל או היו שותפים למעל ל-170 הצעות חוק, הנמצאים בשלבים שונים של תהליך החקיקה. בנוסף, חברי הכנסת של רע"ם-תע"ל הגישו במהלך הכנסת ה-17 מעל ל-200 הצעות לסדר יומה של הכנסת ומאות שאילתות בנושאים שונים ומגוונים, נשאו נאומים רבים במליאת הכנסת והשתתפו בישיבות הועדות השונות של הכנסת. ח"כ אחמד טיבי, שהינו חבר בסיעה ומועמד מסי' 2 ברשימת רע"ם-תע"ל לכנסת ה-18 שימש בכנסת ה-17 יו"ר ועדת החקירה הפרלמנטרית בנושא קליטת עובדים ערבים בשירות הציבורי.

9. תמוהה היא בעיני הבקשה לפסול את רשימת רע"ם-תע"ל מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-18. אני סבור, כי הבקשה נעדרת יסוד עובדתי ומשפטי, כי היא הוגשה ממניעים גזעניים ובחוסר תום לב וכי מן הדין ומן הצדק שועדת הבחירות המרכזית תדחה את בקשת הפסילה באמירה ברורה וחד משמעית.

10. זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

ח"כ אברהים צרצור

אישור

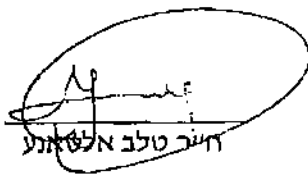
אני הח"מ, ארנה כהן עו"ד, מאשרת בזה כי היום, 7 בינואר 2009, הופיע בפני ח"כ אברהים צרצור, המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתיו בדבר מתן עדות שקר במשפט, אישר את תצהירו הנ"ל וחתם עליו בפני.

עו"ד ארנה כהן

תצהיר

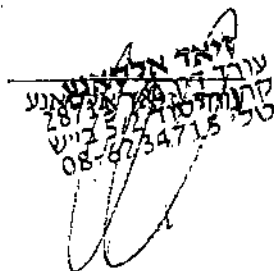
אני הח"מ, ח"כ טלב אלסאנע, לאתר שהזהרתי, כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אתיה צפוי לעונשים על פי החוק, מצהיר כדלקמן:

1. הנני נותן תצהיר זה כתמיכה לתשובת רשימת רע"ס-תע"ל על הבקשות לפסול אותה מלהשתתף בבחירות לכנסת.
2. אני מכהן כחבר כנסת ברציפות מאז הכנסת ה-13 ואני מועמד מס' 3 ברשימת רע"ס-תע"ל לכנסת ה-18.
3. האמור בתצהירו של ח"כ אברהם צרצור מייצג מהימנה את עמדת רשימת רע"ס-תע"ל ואת עמדתי.
4. הדברים המיוחסים לי בפסקאות 9א ו-9ב לבקשת בן ארי לפסילת רשימת רע"ס-תע"ל כלל לא נאמרו על ידי. איני יודע על מה הסתמך כותב הידיעה שצורפה לבקשה ביחסו לי דברים מסולפים אלו, שאינם משקפים את אשר אמרתי, והכיצד ברסם זאת מבלי לפנות אלי ומבלי שביקש את תגובתי לכך.
5. זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

ח"כ טלב אלסאנע

אישור

אני הח"מ, זיאד אלסאנע עו"ד, מאשר בזה כי היום, 7 בינואר 2009, הופיע בפני ח"כ טלב אלסאנע, המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתי בדבר מתן עדות שקר במשפט, אישר את תצהירו הנ"ל וחזם עליו בפני.

זיאד אלסאנע
עו"ד
קרונית 2813
טל' 08-6734715

u

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

25 ביולי 2007

170

י' באב התשס"ז

עמוד

276 ..... הצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ז-2007

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת:

הצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ז-2007

פרק א': מטרה והגדרות

1. מטרה של חוק זה להסדיר את העיסוק במקצועות הבריאות במטרה להבטיח רמה מקצועית הולמת של העוסקים בהם ולהגן על בריאות הציבור.
2. בחוק זה -
- "בעל תעודת הכרה" - אדם שניתנה לו תעודת הכרה במקצוע בריאות לפי הוראות סעיף 6 לחוק;
- "הוועדה המייעצת" - הוועדה שהוקמה לפי הוראות סעיף 15 למקצוע בריאות מסוים, לפי הענין;
- "המנהל" - המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לענין חוק זה;
- "חוק המועצה להשכלה גבוהה" - חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;
- "מוסד מוכר להשכלה גבוהה" - כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- "מוסד רפואי" - בהגדרתו בסעיף 24 לפקודת הבריאות העם, 1940, וכן קופת חולים בהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;
- "מחלה מסכנת" -
- (1) מחלה, לרבות מחלת נפש, העלולה לסכן את בריאותו של אדם הנמצא בטיפולו של בעל מקצוע בריאות;
- (2) מחלה, לרבות מחלת נפש, או כושר לקוי העלולים לשלול מבעל מקצוע בריאות את היכולת לעסוק במקצוע הבריאות לחלוטין, זמנית או חלקית;
- "מקצוע בריאות" - מקצוע מהמקצועות המנויים בתוספת הראשונה;
- "תואר אקדמי" - כל אחד מאלה:
- (1) תואר אקדמי מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה שניתן על ידי מוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל, וכן תואר שהוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה לפי סעיף 28א לאותו חוק;
- (2) תואר אקדמי שניתן על ידי מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ, והמנהל הכיר בו בהתאם להוראות סעיף 9(א); לענין זה, "מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ" - לרבות מוסד בישראל שהוא שלוחה או סניף של מוסד להשכלה גבוהה הפועל מחוץ לישראל, וניתן לו רישיון לפי סעיף 25 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

דבריו הסבר

הכרה במעמדו" במקצוע הבריאות המסוים. בחוקי המנהל ניתנו הנחיות לבתי חולים ולמרפאות השייכים למשרד הבריאות להעסיק רק בעלי תעודות הכרה במעמד במקצועות הבריאות. קופות החולים ומוסדות רפואיים ציבוריים אחרים נהגו גם הם, דרך כלל, לדרוש תעודת הכרה במעמד במקצוע בריאות כתנאי להעסקה אצלם.

העיסוק ברוב מקצועות הבריאות טרם הוסדר בחקיקה. עד לפני כשנתיים נהג משרד הבריאות להסדיר מקצועות אלה בדרך מינהלית, באמצעות חוזרים של המנהל הכללי של משרד הבריאות (להלן - המנהל); כך נקבעו בתחומי המנהל דרישות השכלה והכשרה לגבי מקצועות כמו גנטיקה קלינית, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת וכירופרקטיקה. המנהל העניק לאדם שעמד בדרישות האמורות "תעודת

הצעת חוק מס' 962/17/06: הועברה לוועדה ביום כ"ג בתמוז התשס"ז (19 ביולי 2006).

1 ס"ח התשס"ה, עמ' 191.

2 ע"ר 1940, חו"ס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

3 ס"ח התשנ"ה, עמ' 156.

"תואר מומחה" - תואר שניתן לבעל תעודת הכרה בתחום מומחיות שקבע השר לפי סעיף 14:

"תעודת הכרה" - תעודת הכרה שניתנה לאדם לפי הזראות סעיף 6 לחוק;
"השר" - שר הבריאות.

פרק ב': ייחוד התואר וייחוד פעולות

3. (א) לא ישתמש אדם בתואר מהתארים המנויים בטור ג' שבתוספת הראשונה, או בכל תואר הדומה לתארים אלה עד כדי להטעות, אלא אם כן הוא בעל תעודת הכרה במקצוע בריאות המגוי בטור א' שבתוספת הראשונה, באותו פרט.
(ב) לא יציג אדם את עצמו כעוסק במקצוע בריאות, אלא אם כן הוא בעל תעודת הכרה באותו מקצוע.
(ג) לא יתחזה אדם לבעל תעודת הכרה במקצוע בריאות מסוים, ולא ישתמש בתואר או בכינוי שמשמעות מהם שהוא בעל תעודת הכרה במקצוע בריאות מסוים, אלא אם כן הוא בעל תעודת הכרה באותו מקצוע.
4. (א) לא יעשה אדם פעולה שיוחזה בתוספת השניה לבעל תעודת הכרה במקצוע בריאות מסוים או לבעלי תעודות הכרה במקצועות בריאות מסוימים (בתוך זה - פעולות ייחודיות), אלא אם כן הוא בעל תעודת הכרה באותו מקצוע.
(ב) הזראות סעיף קטן (א) לא יחולו על רופא, על אחות - במסגרת עבודתה במוסד רפואי, על אדם המשלים הכשרה מעשית במקצוע הבריאות בהתאם להזראות לפי חוק זה או על מי שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת; ואולם, אין בהזראות סעיף קטן זה כדי להחיר לאחות עשיית פעולה שלא הותרה לה לפי כל דין אחר.
(ג) השר, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי, בצג, לשנות את רשימת הפעולות הייחודיות בתוספת השניה.
5. השר רשאי לקבוע איסור העסקה של מי שאינו בעל תעודת הכרה, במקצוע בריאות, בתפקידים או במקומות שקבע; לענין העסקה בתחום ששר אחר אחראי עליה, יותקנו התקנות בהתייעצות עם אותו שר.

פרק ג': בשירות

6. מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל תעודת הכרה במקצוע בריאות:
(1) הוא בגיר;
(2) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;
(3) הוא עומד בתנאי הכשירות המגויים לגבי מקצוע הבריאות בטור ב' שבתוספת הראשונה לענין השכלה, הכשרה מעשית ועמידה בבהיגות;
(4) הוא אינו חולה במחלה מסכנת (להלן - כשירות רפואית);
(5) הוא לא הורשע, בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל תעודת הכרה, ולא הוגשו כנגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור שטרם ניתן בהם פסק דין סופי.

ד ב ר י ה ס ב ר

הפגיעה לעמוד בתנאים שנקבעו בפסקת ההגבלה שבסעיף 4 לחוק ייסוד: חופש העיסוק, שראש וראשון להם הוא כי הפגיעה תהיה בחוק או לפי הסמכה מפורשת בו. באין חוק, וכך המצב בענייננו, לא ניתן היה לפגוע בזכות העותרות לעסוק בטיפול בהבעה וביצירה מכוח נהל שהתקבל עלידין רשות מינהלית.

בבג"ץ 2921/03 קאופמן ואח' נ' ד"ר שגן ואח' (ניתן ביום 29 באפריל 2004), ביטל בית המשפט העליון את הנהל למצון תעודות הכרה במעמד במקצוע "טיפול ביצירה והבעה", בקובעו כי "...אכן, לא יכול להיות ספק כי משטר של רישוי פוגע בזכות לחופש העיסוק... בדומה, מדיניותה של רשות מינהלית, השוללת עיסוק מסוים או המגבילה אותו באופן חמור, תיחשב לפגיעה בחופש העיסוק... ממילא, חייבת

7. היתר מיוחד (א) המנהל רשאי, לבקשת מוסד רפואי, לתת לאדם שאינו אזרח ישראלי או תושב ישראל, היתר מיוחד לשם העסקתו במקצוע בריאות באותו מוסד בלבד, לתקופה שיוזרה ושלא תעלה על שנה, ובתנאים שיקבע המנהל בהיתר המיוחד, אם הוכח להנחת דעתו של המנהל שאותו אדם הוא בעל ידע ומומחיות מיוחדים במקצוע הבריאות, והעסקתו נדרשת למטרות הוראה, הדרכה או טיפול, ובלבד שאותו אדם הוא בעל ההשכלה וההכשרה הנדרשות לצורך עיסוק במקצוע הבריאות במדינה שבה הוא עוסק במקצוע.
- (ב) לענין סעיפים 3, 4, 5, 14(ב) ו-17(ג), יראו במי שניתן לו היתר מיוחד לפי סעיף זה כבעל תעודת הכרה או כבעל תואר מומחה בתחום שקבע המנהל, לפי הענין.
- פרק ד': מתן תעודות הכרה ומרשם
8. הגשת בקשה (א) אדם המבקש לקבל תעודת הכרה במקצוע בריאות יגיש בקשה למנהל (כחוק זה - המבקש).
- (ב) המבקש יצרף לבקשתו מסמכים המעידים על קיום התנאים למתן תעודת הכרה כאמור בסעיף 6.
9. (א) המנהל רשאי לדרוש מהמבקש כל מידע או מסמך הדרושים לו לצורך החלטה בבקשה.
- (ד) המנהל רשאי לדרוש מהמבקש להתייצב בפני ועדה רפואית לצורך בחינת כשירותו הרפואית; הוראות סעיף 33 יחולו על בדיקה כאמור, בשינויים המחוייבים.
- (א) תואר שניתן על ידי מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ יוכר לענין חוק זה, אם אותו מוסד מוכר כמוסד להשכלה גבוהה על פי הדין החל באותה מדינה, והמנהל הכיר באותו מוסד, בתואר שניתן על ידי המוסד ובמכלול לימודיו של המבקש לתואר.
- (ב) בהחלטה לפי סעיף קטן (א) ישקול המנהל, ורשאי הוא להיוועץ לשם כך בוועדה המייעצת, בין היתר, את רמת הלימודים, את תכנית הלימודים, את היקף הלימודים לתואר ואת משך הלימודים לתואר כמוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ, בהשוואה לרמת הלימודים, לתכנית הלימודים, להיקף הלימודים לתואר ולמשך הלימודים לתואר אקדמי מוכר הנהוגים במוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל.
- (ג) המנהל, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, רשאי לדרוש מהמבקש להשלים את לימודיו במוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל, להשלים הכשרה מעשית או לעמוד בבחינות שקבע כתנאי להכרה בלימודיו לפי סעיף קטן (א).
10. החלטה בבקשה למתן תעודת הכרה (א) המנהל רשאי להעניק למבקש תעודת הכרה, להתנות את מתן התעודה בתנאים או לדרושים בקשה למתן תעודה כאמור, ובלבד שבטרם יחליט המנהל על התניה או דחייה כאמור ייתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו, וכן יודיע לו על זכותו להגיש עתירה לבית משפט לענינים מינהליים, בהתאם לפרט 21(24) בתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לענינים מינהליים, התש"ס-2000.

ר ב ר י ה ס ב ר

מוחלט שלפיו מעסיקים ציבוריים, כמו גם אחרים, רשאים להעסיק גם מי שאינו בעל תעודת הכרה במעמד.

בעקבות פסקי דין אלו הפסיק משרד הבריאות להעניק תעודות הכרה במעמד במקצועות בריאות, ופרסם ברבים כי מעסיקים ציבוריים ואחרים רשאים להעסיק גם את מי שאינו בעל תעודת הכרה במקצועות בריאות שטרם הוסדרו בחוק.

בבג"ץ 1423/05 קדרון-קליין ואח' נ' שר הבריאות ואח' (ניתן ביום 20 ביוני 2005), קבע בית המשפט העליון, בהמשך לבג"ץ קאופמן המזוכר לעיל, כי משבוטל הנוהל למתן תעודות הכרה במעמד ומשטרם הוסדר הענין בחוק, הרי אין בידי משרד הבריאות לדרוש תעודת הכרה במעמד ממטפלות מקצועיות בתחום היצירה וההבעה שהוכשרו במקובל בשנים עברו. על כן, באותה פרשה הוציא בית המשפט העליון צו

* ס"ח התש"ס, עמ' 190.

11. (א) המנהל ינהל מרשם שבו יירשמו כל בעלי תעודות ההכרה, בהתאם למקצועות מרשם בעלי תעודות הכרה הבריאות השונים (בחוק זה - מרשם); היה בעל תעודת ההכרה בעל תואר מומחה, יצוין הדבר במרשם; המרשם יכלול את שמו של בעל תעודת ההכרה ואת מספר תעודת ההכרה שברשותו, והוא יהיה פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של משרד הבריאות ובכל דרך נוספת שיורה השר.

(ב) ביטול תעודת הכרה, התלייתה או התנייתה בתנאים יצוינו במרשם.

פרק ה': הכשרה מעשית, בחינות ומומחיות

12. השר, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לענין ההכשרה המעשית, תקופתה וסדריה, והוא רשאי לקבוע כללים, תנאים והוראות למתן פטור מחובת הכשרה מעשית, לרבות מתן פטור לבעלי תואר אקדמי שבו כלולה הכשרה מעשית כחלק מתכנית הלימודים.

13. (א) השר, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע בחקנות את נושאי הבחינות שנקבעו לפי טור כ' בתוספת הראשונה (בסעיף זה - בחינות) את סדרי הבחינות ואת הנוהל לעררים על ציוני הבחינות, והוא רשאי לקבוע כללים, תנאים והוראות למתן פטור מחובת בחינות.

(ב) השר ימנה ועדת בחינות שתמנה חמישה חברים, אשר תהיה אחראית על עריכת הבחינות.

14. (א) השר, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע תחומי מומחיות במקצועות הבריאות ואת תנאי הכשירות הנדרשים מבעל תעודת הכרה לשם קבלת תואר מומחה בתחום.

(ב) בחקנות לפי סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע פעולות ייחודיות ותחומים שבהם לא יעסוק אלא אדם שהוא בעל תואר מומחה באותו תחום.

(ג) לא ישתמש אדם בתואר מומחה בתחום מהתחומים הקבועים בתקנות לפי סעיף קטן (א) ולא יציג את עצמו כבעל מומחיות בתחום מתחומים אלה, אלא אם כן הוא בעל תואר מומחה באותו תחום.

פרק י': ועדות מייעצות

15. (א) המנהל ימנה ועדה מייעצת לכל אחד ממקצועות הבריאות הזמניים בתוספת ועדה מייעצת הראשונה.

(ב) בוועדה המייעצת יהיו לפחות חמישה חברים, ואלה הם:

- (1) בעל תעודת הכרה במקצוע הבריאות שהוא עובד המדינה;
  - (2) שני חברי הסגל האקדמי במוסד מוכר להשכלה גבוהה שמומחיותם במקצוע הבריאות;
  - (3) שני בעלי תעודת הכרה במקצוע הבריאות שהם נציגי הארגון המקצועי המייצג את המספר הגדול ביותר של בעלי תעודות ההכרה באותו מקצוע.
- (ג) המנהל רשאי להשתתף בכל ישיבות הוועדה המייעצת.

16. הוועדה המייעצת תייעץ לשר בנושאים אלה:

(1) הכשרה מעשית;

(2) בחינות;

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרתה של הצעת החוק המתפרסמת בזה להסדיר בחקיקה את העיסוק במקצועות הבריאות, כדי להבטיח רמה מקצועית הולמת של העוסקים בהם ולהגן על בריאות הציבור. מוצע בהצעת החוק להסדיר בשלב ראשון את העיסוק בארבעה מקצועות בלבד: ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת ודיאטנות. בכונת ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת להסדיר בהמשך את העיסוק במקצועות בריאות נוספים בחוק.

- (3) קביעת פעולות ייחודיות;
- (4) תדומי מומחיות במקצועות הבריאות;
- (5) כללי אתיקה לבעלי תעודות הכרה במקצועות הבריאות;
- (6) פיקוח על בעלי תעודות הכרה במקצועות הבריאות.
17. הוועדה המייעצת תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
18. חברי הוועדה המייעצת יתמנו לחקופה של ארבע שנים, ואפשר לשוב ולמנותם לתקופה נוספת אחת של ארבע שנים.
- פרק ז': חובות אמון ואתיקה מקצועית**
19. בעל תעודת הכרה יפעל בהגינות ובנאמנות כלפי המטופל וינהג בזהירות ובאחריות בעת הטיפול בו.
20. בעל תעודת הכרה ישמור על כבוד מקצוע הבריאות ויימנע מכל התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע.
21. לא יציע בעל תעודת הכרה ולא יבצע כל טיפול הדורש הכשרה מיוחדת או מיומנות מיוחדת אם הוא אינו בעל הכשרה או מיומנות כאמור.
22. (א) בעל תעודת הכרה לא יעשה, במישרין או בעקיפין, פרסומת לעיסוקו שיש בה כדי להטעות, שיש בה משום פגיעה בכבוד מקצוע הבריאות או שיש בה משום פגיעה בציבור.
- (ב) השר, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע סוגים, צורות ודרכים של פרסומות -
- (1) שיש בהם כדי להטעות;
- (2) שיש בהם משום פגיעה בכבוד המקצוע;
- (3) שיש בהם משום פגיעה בציבור.
- (ג) לא יעשה אדם פרסומת לעיסוק במקצוע בריאות אשר אילו נעשתה בידי בעל תעודת הכרה, היתה אסורה לפי הוראות סעיף קטן (א).
- (ד) בעל תעודת הכרה שאדם אחר עוסק בפרסום עיסוקו, חייב לעשות כל שאפשר כדי למנוע מאותו אדם לפעול בניגוד להוראות סעיף קטן (ג).
- (ה) הפר אדם את הוראות סעיף קטן (ג) לענין בעל תעודת הכרה מטוסים, חוקה היא כי אותו בעל תעודת הכרה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (ד), אלא אם כן הוכיח בעל תעודת הכרה כי עשה כל שאפשר כדי למלא את חובתו.
- (ו) הוראות לפי סעיף זה באות להוסיף על הוראות כל דין.
23. השר, בהתייעצות עם הארגונים המקצועיים המייצגים את המספר הגדול ביותר של בעלי תעודות ההכרה במקצועות הבריאות השונים ועם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע כללי אתיקה מקצועית לבעלי תעודות הכרה במקצועות הבריאות.
- פרק ח': משמעת**
24. בעל תעודת הכרה שעשה אחת מאלה, עבר עבירת משמעת:
- (1) נהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע;

דברי הסבר

מוצע לעגן בחקיקה את סמכותו של המנהל הכללי של משרד הבריאות לתת תעודות הכרה במקצועות הבריאות. מתן תעודות הכרה יאפשר לציבור המטופלים, וכן למעסיקים, לדעת כי כשירותו ורמתו המקצועית של מטפל שהוא בעל תעודת הכרה, נבדקו ואושרו על ידי משרד הבריאות.

- (2) גילה חוסר יכולת או רשלנות חמורה בעת עיסוקו במקצוע;
- (3) הפר הוראה מהוראות סעיפים 19 עד 22 לחוק;
- (4) הפר כלל מכללי האתיקה המקצועית שנקבעו לפי סעיף 23;
- (5) הפר הוראה שנתן המנהל לפי סעיף 31;
- (6) הפר תנאי מהתנאים בתעודת זהכרה שעליו הורה המנהל לפי סעיף 33(ג);
- (7) הפר הוראה מהוראות חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996;
- (8) הורשע בפסק דין סופי, בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית שיש עמה קלון או בעבירה פלילית שיש לה השלכה על עיסוקו במקצוע.
25. נוכח המנהל כי יש ראיות לכאורה לכך שבעל תעודת הכרה עבר עבירת משמעת, יגיש קובלנה נגדו קובלנה לוועדת המשמעת.
26. השור ימנה ועדת משמעת אשר תדון בקובלנות שהוגשו לה לפי סעיף 25, ואלה הם הרכב ועדת חבריה:
- (1) נציג היועץ המשפטי לממשלה, והוא יהיה היושב-ראש;
- (2) בעל תעודת הכרה במקצוע מהמקצועות המנויים בתוספת הראשונה בהתאם לענין הנדון בפני הוועדה, שהוא עובד המדינה;
- (3) בעל תעודת הכרה במקצוע מהמקצועות המנויים בתוספת הראשונה בהתאם לענין הנדון בפני הוועדה, שאינו עובד המדינה.
27. מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת, תטיל עליו אחד או יותר מהעונשים אמצעי משמעת האלה:
- (1) התראה;
- (2) גזיפה;
- (3) קנס בשיעור שלא יעלה על הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(ו) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בהקו זה - חוק העונשין);
- (4) התליית תעודת ההכרה או ביטולה.
28. (א) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת והחלטתה הפכה סופית, יעמיד המנהל את דבר החלטת ועדת המשמעת בקובלנה בעיון שמו של הנקבל לעיון הציבור באתר האינטרנט של משרד הבריאות ובכל דרך נוספת שיקבע ויאפשר למעוניינים בכך לקבל העתק ממנה, אלא אם כן הורתה ועדת המשמעת אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו על ידה.
- (ב) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל לא עבר עבירת משמעת, והחלטתה הפכה סופית, יעמיד המנהל לעיון הציבור באתר האינטרנט של משרד הבריאות ובכל דרך נוספת שיקבע את נוסח ההחלטה שהותר לפרסום על ידי ועדת המשמעת ויאפשר למעוניינים בכך לקבל העתק ממנה; ועדת המשמעת תקבע את הנוסח שיותר לפרסום, תוך עילום שם הנקבל והשמטת פרטים שיש בהם כדי לזהותו, אלא אם כן הורתה אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו על ידה.

דברי הסבר

שנקבעו בתוספת הראשונה לחוק המרצע לענין השכלה, הכשרה מעשית ועמידה בבחינות, וכן שהוא לא הורשע בישראל או מחוץ לישראל בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא

החוק המרצע קובע את תנאי הכשירות הנדרשים לצורך קבלת תעודת הכרה במקצוע בריאות, שלפיהם על המבקש להיות בגיר, אורח ישראלי או תושב ישראל, כשיר מבחינה רפואית לעסוק במקצוע הבריאות, עומד בתנאי הכשירות

⁵ ס"ח התשנ"ג, עמ' 327.

⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

29. התליה של תעודת הכרה בשל רשלנות חמורה
(א) היה למנהל יסוד סביר לחשד שבעל תעודת הכרה גרם ברשלנות חמורה למוותו של מי שהיה בטיפולו או לפגיעה חמורה בו, רשאי הוא לבקש מוועדת המשמעת להתלות את תעודת ההכרה שברשותו, לאחר שניתנה לבעל תעודת ההכרה הזדמנות לטעון את טענותיו, אף בטרם הוגשה נגדו קובלנה בשל אותו מעשה שבשלו הותלתה תעודת ההכרה, עד לסיים ההליכים בפני ועדת המשמעת או עד למועד מוקדם יותר שקבעה ועדת המשמעת.

(ב) לא הוגשה כנגד בעל תעודת הכרה קובלנה בשל אותו מעשה שבשלו הותלתה תעודת ההכרה כאמור בסעיף קטן (א), בתוך שלושים ימים מיום שהותלתה תעודת ההכרה שברשותו, תבטל ההתליה.

ערעור 30. המנהל והקבל רשאים, בחוץ שלוש ימים לאחר המצאת החלטת ועדת המשמעת לפי סעיפים 27 עד 29, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי.

פרק ט': פיקוח על בעלי תעודת הכרה

31. פיקוח
(א) (1) המנהל רשאי ליתן הוראות מקצועיות והוראות הנוגעות לדרכי פעולתו של בעל תעודת הכרה כדי להבטיח את מקצועיות הטיפול הניתן על ידו ואת בריאותם של המטופלים, לרבות נסיבות שבהן תחול חובה על בעל תעודת הכרה להפנות מטופל לרופא בטרם יתחיל או ימשיך בטיפול.

(2) הוראות לפי פסקה (1) יועמדו לעיון הציבור במשרד הבריאות, באחר האינטרנט של משרד הבריאות ובכל דרך נוספת שיקבע המנהל.

(ב) המנהל, בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, רשאי לדרוש מבעלי תעודת הכרה להשתתף בתכניות הכשרה או בהשתלמויות מקצועיות בתחום עיסוקם.

(ג) המנהל רשאי לדרוש מבעל תעודת הכרה לדווח לו על פרטים שקבע, ולמסור לו כל מידע או מסמכים הדרושים לו לפיקוח לפי חוק זה.

32. דיווח
בעל תעודת הכרה ידווח למנהל ללא דיחוי אם חדל להתקיים בו תנאי מן התנאים למתן תעודת הכרה, לרבות תנאי בענף כשירות רפואית, או אם נתקיים בו תנאי שבשלו המנהל או ועדת המשמעת רשאים לבטל את תעודת ההכרה שברשותו או להתלותה.

33. כשירות רפואית
(א) היה למנהל חשש סביר שבעל תעודת הכרה חלה במחלה מסכנת, רשאי הוא לדרוש מבעל תעודת ההכרה להתייצב בפני ועדה רפואית שמינה, שיהיו חברים בה שלושה רופאים בעלי ידע ומומחיות בענף הנדון בפניה, ולהיבדק בכל בדיקה רפואית שקבעה הוועדה.

(ב) המנהל והוועדה הרפואית רשאים לדרוש מכל אדם מידע המצוי בידיו לענין מצבו הרפואי של בעל תעודת ההכרה לצורך מילוי תפקידם לפי סעיף זה.

(ג) קבעה הוועדה הרפואית כי בעל תעודת הכרה אינו כשיר לעסוק במקצוע בריאות, לתקופה או לצמיתות, או כי הוא רשאי לעסוק במקצועו בתנאים שקבעה, יורה המנהל על ביטול התעודה, על התלייתה או על התנייתה בתנאים שקבעה הוועדה הרפואית, לאחר שנתן לבעל התעודה הזדמנות לטעון טענותיו.

(ד) סירב בעל תעודת הכרה לדרישה להתייצב בפני הוועדה הרפואית, או סירב להיבדק בבדיקה שקבעה, בתוך פרק זמן סביר שקבעה הוועדה, רשאי המנהל להתלות את תעודת ההכרה שברשותו כל עוד לא מילא אחר הדרישות האמורות, לאחר שנתן לבעל התעודה התראה בכתב על כך.

דברי הסבר

ראוי לקבל תעודת הכרה, ולא הוגשו כנגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור שטרם ניתן בהם פסק דין סופי. החוק המוצע לא אוסר על מי שאינו בעל תעודת הכרה לעסוק במקצוע הבריאות, אולם הוא מטיל כמה מגבלות על העיסוק במקצוע:

פרק י': עונשין והוראות כלליות

34. הערשה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה או הקנס האמור בסעיף 61(א)2 לחוק העונשין: עונשין
- (1) משתמש בתואר מהתארים המנויים בטור ג' שבתוספת הראשונה או בכל תואר הדומה לתארים אלה עד כדי להטעות, והוא אינו בעל תעודת הכרה במקצוע בריאות המנוי בטור א' שבתוספת הראשונה, באותו פרט, בניגוד להוראות סעיף 3(א);
  - (2) מציג אף עצמו כעוסק במקצוע בריאות, והוא אינו בעל תעודת הכרה באותו מקצוע, בניגוד להוראות סעיף 3(ב);
  - (3) מתחזה לבעל תעודת הכרה במקצוע בריאות מסוים, או משתמש בתואר או בכינוי שמשמע מהם שהוא בעל תעודת הכרה במקצוע בריאות מסוים, בניגוד להוראות סעיף 3(ג);
  - (4) עושה פעולה שיוחרה בתוספת השניה לבעל תעודת הכרה במקצוע בריאות מסוים, והוא אינו בעל תעודת הכרה באותו מקצוע, בניגוד להוראות סעיף 4(א);
  - (5) מעסיק אדם שאינו בעל תעודת הכרה במקצוע בריאות, בניגוד להוראות שקבע השר לפי סעיף 5;
  - (6) משתמש בתואר מומחה בתחום מתחומי המומחיות לפי סעיף 14, או מציג את עצמו כבעל מומחיות בתחום מתחומים אלה, והוא אינו בעל תואר מומחה באותו תחום.
35. המנהל רשאי לבטל תעודת הכרה לאחר שנתן לבעל תעודת ההכרה הזדמנות לטעון את טענותיו, אם מצא כי תעודת ההכרה ניתנה לו על סמך מידע כוזב.
36. (א) המונין החוקי בישיבות ועדת המשמעת ובישיבות הוועדה הרפואית (בסעיף זה - הוועדה) הוא כל חבריה.
- (ב) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות חבריה.
- (ג) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
- (ד) לצורך מילוי תפקידיה, יהיו לוועדה הסמכויות הנתונות לפי סעיפים 9 עד 11 ו-27(ב) לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968.
37. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצוע, לרבות הוראות בדבר אגרות בעד בקשה לקבלת תעודת הכרה, בעד בחינות שקבע המנהל ובעד השתלמויות או הכשרות מקצועיות.
- (ב) השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יתקין תקנות לענין הצגת תעודת הכרה על ידי בעל תעודת הכרה במקום עיסוק, לפי כללים ותנאים שקבע.
38. בחוק בני משפט לענינים מינהליים, התש"ס-2000, בתוספת הראשונה, בפרט 21, בסופו יבוא:
- "(24) החלטה של המנהל לפי חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ז-2007"

ביטול תעודת הכרה שניתנה על סמך מידע כוזב

הוראות לענין ועדת המשמעת והוועדה הרפואית

ביצוע ותקנות

תיקון חוק בני משפט לענינים מינהליים

ד ב ר י ה ס ב ר

השייכים, בין היתר, לעיסוק בפניות רפואיות. לכן, הצעת החוק אינה באה לאסור על מי שאינו בעל תעודת הכרה במקצוע הבריאות לעסוק בפעולות שהן בתחום העיסוק של מקצוע בריאות מסוים, מלבד העיסוק בפעולות ייחודיות, ובלבד שלא ישתמש בתואר שיוחזר לאותו מקצוע.

- בתוספת הראשונה ייקבע תואר ייחודי לכל מקצוע בריאות שרק בעלי תעודת הכרה באותו מקצוע יהיו רשאים להשתמש בו. המקצועות הפארה-רפואיים משיקים זה לזה בתחומים רבים; כך, לדוגמה, בעלי מקצוע בתחום הכירופרקטיקה והאוסטיאופתיה עוסקים בתחומים

⁷ ס"ח התשכ"ט, עמ' 28.

39. תיקון חוק זכויות החולה
 בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996, בסעיף 1 -
 (1) בהגדרה "מטפל", אחרי "פסיכולוג", יבוא "מרפא בעיסוק, פיזיותרפיסט, קלינאי תקשורת, תזונאי (דיאטן)";
 (2) אחרי ההגדרה "מצב חירום רפואי" יבוא:
 "מרפא בעיסוק, פיזיותרפיסט, קלינאי תקשורת, תזונאי (דיאטן)" - כמשמעותם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ז-2007;
 תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו (להלן - יום התחילה), למעט הוראות סעיפים 3 עד 5, (ג) 34, שתחילתן שנה מיום התחילה.
 40. תחילה
 41. הוראות מעבר
 (א) בסעיף זה -
 "מקצוע בריאות" - מקצוע מהמקצועות המנויים בפרטים 1 עד 4 לתוספת הראשונה;
 "תעודת הכרה במעמד במקצוע בריאות" - לרבות תעודת הכרה זמנית שהיתה בתוקף ביום ט"ו בתמוז התשס"ה (22 ביולי 2005).
 (ב) מי שהיתה בידו ערב תחילתו של חוק זה תעודת הכרה במעמד במקצוע בריאות שנחן לו המנהל, זכאי לקבל תעודת הכרה במקצוע בריאות לפי חוק זה אף אם לא מתקיימים בו כל תנאי הכשירות שנקבעו לפי סעיף 6, ובלבד שהגיש בקשה לכך בתוך 12 חודשים מיום התחילה ומתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 6, למעט התנאי שבפסקה (3) בסעיף האמור.
 (ג) מי שעסק בישראל במקצוע בריאות, בהיקף ניכר, במשך חמש שנים לפחות ערב תחילתו של חוק זה, והוכיח ידע וניסיון במקצוע הבריאות להנחת דעתו של המנהל, זכאי לקבל תעודת הכרה במקצוע בריאות לפי חוק זה אם מתקיימים בו כל תנאי הכשירות שנקבעו לפי סעיף 6, למעט הכשרה מעשית ובחינות שנקבעו לפי סעיף 6(3), ובלבד שהגיש בקשה לכך בתוך 12 חודשים מיום התחילה.
 (ד) מי שהוכיח להנחת דעתו של המנהל כי עסק במקצוע בריאות בישראל ערב תחילתו של חוק זה, ומתקיימים בו כל תנאי הכשירות שנקבעו לפי סעיף 6, למעט הכשרה מעשית ובחינות שנקבעו לפי סעיף 6(3), זכאי לקבל תעודת הכרה זמנית, וזו תהיה בתוקף במשך שנה וחצי מיום התחילה; השר רשאי להאריך, בצו, את התקופה האמורה בסעיף קטן זה בשנה אחת נוספת.
 (ה) המנהל רשאי לתת תעודת הכרה במקצוע בריאות למי שעסק במקצוע בריאות בישראל בהיקף ניכר במשך שבע שנים לפחות ערב תחילתו של חוק זה, ולא היתה בידו ערב יום התחילה תעודת הכרה במעמד במקצוע בריאות, אף אם לא מתקיימים בו כל תנאי הכשירות שנקבעו לפי סעיף 6, אם הוכיח השכלה מתאימה, ידע וניסיון במקצוע הבריאות, עמד בבחינות מיוחדות שקבע המנהל לענין סעיף זה בתוך שנתיים מיום התחילה (להלן - בחינות מיוחדות), ומתקיימים בו התנאים שנקבעו לפי סעיף 6, למעט התנאי שבפסקה (3) בסעיף האמור, ובלבד שהגיש בקשה לכך בתוך 12 חודשים מיום התחילה; המנהל רשאי לדרוש מהמבקש להשלים את לימודיו במוסד מוכר להשכלה גבוהה, להשלים הכשרה מעשית או לעמוד בבחינות נוספות שקבע מלבד הבחינות המיוחדות, כתנאי למתן תעודת הכרה במקצוע בריאות לפי סעיף קטן זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

- בתוספת השנייה תיקבע רשימה של פעולות ייחודיות שהעיסוק בהן יותר רק לבעלי תעודת הכרה במקצוע בריאות.
 - שר הבריאות יוסמן לקבוע איסור העסקה של מי שאינו בעל תעודת הכרה, במקצוע בריאות, בתפקידים או במקומות שיקבע, כדי להבטיח שמירה על רמה מקצועית

⁸ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשס"ו, עמ' 384.
⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 327; התשס"ה, עמ' 26.

42. תקנות ראשונות לפי סעיפים 5, 12 ו-13 יותקנו ער ליום התחילה.

חובת התקנת
תקנות ראשונות

תוספת ראשונה

(סעיפים 1, 3(א) ו-6)

מקצועות הבריאות, תנאי הכשירות וייחוד התואר

טור א' מקצוע הבריאות	טור ב' תנאי הכשירות	טור ג' ייחוד התואר
1. דיפוי בעיסוק	(1) תואר אקדמי ראשון בריפוי בעיסוק; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות; (3) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	מרפא בעיסוק
2. פיזיותרפיה	(1) תואר אקדמי ראשון בפיזיותרפיה; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות; (3) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	פיזיותרפיסט
3. (א) קלינאות תקשורת (טיפול בהפרעות בתקשורת	(1) תואר אקדמי ראשון בהפרעות בתקשורת; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות; (3) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	קלינאי תקשורת
(ב) קלינאות תקשורת (טיפול בהפרעות בשפה ובדיבור)	(1) תואר אקדמי ראשון בהפרעות בשפה ובדיבור שניתן על ידי מוסד השכלה גבוהה בחוץ לארץ; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות; (3) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	קלינאי תקשורת (שפה ודיבור)
(ג) קלינאות תקשורת (טיפול בהפרעות בשמיעה)	(1) תואר אקדמי ראשון בהפרעות בשמיעה שניתן על ידי מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות.	קלינאי תקשורת (שמיעה)

דברי הסבר

עוד מוצע לקבוע הוראות לענין חובות אמון, אתיקה
מקצועית ודין משמעתי שיחולו על בעלי תעודות ההכרה
במקצועות הבריאות, וכן הוראות נוספות המסדירות את
העיסוק במקצועות אלו.

כמו כן, מוצע לקבוע הוראות מעבר לגבי מי שערב
החילתו של חוק זה עסק במקצוע בריאות המוסדר בו.

נאותה של המועסקים במקומות כגון בתי חולים, מעונות
יום שיקומיים ומרפאות של קופות החולים. במסדרות
אלו, המטופלים אינם יכולים, בדרך כלל, לבחור את נוהגי
השירותים הרפואיים, ולכן ראוי כי השירותים יינתנו בהם
על ידי בעלי מקצוע העומדים בדרישות שנקבעו בחוק לענין
השכלה, הכשרה מעשית, כשירות רפואית ועוד.

הצעות חוק - הכנסת 170, י' באב התשס"ז, 25.7.2007

	(3)	עמידה בבחינות שקבע המנהל.	
תזונה או דיאטן	(1)	תואר אקדמי ראשון בתזונה;	4. תזונה
	(2)	הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות;	(דיאטנות)
	(3)	עמידה בבחינות שקבע המנהל.	

תוספת שניה

(סעיף 4)

יוחוד פעולות

מדידה והתאמה של חליפות לחץ המיועדות לטיפול בצלקות.

	(א)	טיפול נשימתי ידני, למעט פעולות החייאה, ושיקום שרירי מערכת הנשימה.	1. ריפוי בעיסוק
	(ב)	טיפול פיזיקלי בסחרחורות בשל ליקויים באוזן הפנימית.	2. פיזיותרפיה
	(א)	עריכת בדיקות שמיעה והתאמה מקצועית של מכשירי שמיעה, לרבות שתל השבלול.	3. קלינאות תקשורת (טיפול בהפרעות בתקשורת)
	(ב)	טיפול בהפרעות היגוי.	
	(ג)	הערכה תפקודית של הפרעות קול ובלעיה.	
	(א)	טיפול תזונתי במזון רפואי או ייעודי או מזון הניתן באמצעי חודרני.	4. תזונה (דיאטנות)
	(ב)	קביעת הרכב התזונה לסובלים ממחלה המתאפיינת בפגיעה במודים ביוכימיים או מטבוליים או לסובלים מתת-תזונה.	

חברי הכנסת: אחמד טיבי, אברהם צרצור, טלב אלסאנע, עבאס זכור

רשומות

ספר החוקים

30 ביולי 2008

2172

כ"ז בתמוז ה'תשס"ח

עמוד

720	.....	חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008
		תיקונים עקיפים:
		חוק המקרקעין, התשכ"ט-1969 – מס' 30
		חוק חינוך מיחזור, התשמ"ח-1988 – מס' 9
		חוק כיתוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 – מס' 42
		חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996 – מס' 3
		חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 – מס' 6
		חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 – מס' 38
733	.....	חוק זכרון השואה והגבורה – יד ושם (תיקון מס' 4), התשס"ח-2008
733	.....	חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות) (תיקון מס' 5), התשס"ח-2008
		תיקון עקיף:
		חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 – מס' 38
734	.....	חוק שירות ביטחון (חוראת שעה) (תיקון מס' 12), התשס"ח-2008

חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008*

פרק א': מטרה והגדרות

1. מטרה
מטרתו של חוק זה להסדיר את העיסוק במקצועות הבריאות כדי להבטיח רמה מקצועית הולמת של העוסקים בהם ולהגן על בריאות הציבור.
2. הגדרות
בחוק זה –
- "בעל תעודה במקצוע בריאות", "בעל תעודה" – אדם שניתנה לו תעודה במקצוע בריאות לפי הוראות סעיף 8 לחוק;
- "ועדה מייצגת" – ועדה שהוקמה לפי הוראות סעיף 18 למקצוע בריאות מסוים, לפי העניין;
- "המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לעניין חוק זה;
- "חוק המועצה להשכלה גבוהה" – חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;
- "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;
- "מוסד מוכר להשכלה גבוהה" – כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- "מוסד רפואי" – כהגדרתו בסעיף 24 לפקודת הבריאות העם, 1940, וכן קופת הולים כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;
- "מחלה מסכנת" –
- (1) מחלה, לרבות מחלת נפש, העלולה לסכן את בריאותו של אדם הנמצא בטיפולו של בעל תעודה במקצוע בריאות;
- (2) מחלה, לרבות מחלת נפש, או כושר לקוי העלולים לשלול מבעל תעודה במקצוע בריאות את היכולת לעסוק במקצוע הבריאות להלטיין, זמנית או חלקית;
- "מקצוע בריאות" – מקצוע המנוי בטור א' בתוספת הראשונה;
- "מרפא בעיסוק" – מי שניתנה לו תעודה מרפא בעיסוק;
- "תזונאי", "דיאטן" – מי שניתנה לו תעודת תזונאי-דיאטן;
- "פזיותרפיסט" – מי שניתנה לו תעודת פזיותרפיסט;
- "קלינאי תקשורת" – מי שניתנה לו תעודת קלינאי תקשורת;
- "תואר אקדמי" – כל אחד מאלה:
- (1) תואר אקדמי מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה שניתן על ידי מוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל, וכן תואר שהוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה לפי סעיף 28 לאותו חוק;
- (2) תואר אקדמי שניתן על ידי מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ, והמנוהל הכיר בו בהתאם להוראות סעיף 10(א); לעניין זה, "מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ" – לרבות מוסד בישראל שהוא שלוהה או סניף של מוסד להשכלה גבוהה הפועל מחוץ לישראל, וניתן לו רישיון כמשמעותו בסעיף 25 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

* התקבל בכנסת ביום כ' בתמוז התשס"ח (23 ביולי 2008), הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 170, מיום י' באב התשס"ז (25 ביולי 2007), עמ' 276.

1 ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

2 ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

3 ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

4 ס"ח התשנ"ו, עמ' 156.

"תעודה במקצוע בריאות", "תעודה" - תעודה המנויה בטור ג' בתוספת הראשונה;
"השר" - שר הבריאות.

פרק ב': תעודה במקצוע בריאות, ייחוד התואר וייחוד פעולות

3. המנהל יעניק תעודות במקצועות הבריאות לפי הוראות חוק זה.
4. (א) לא ישתמש אדם בתואר המנוי בטור ב' בתוספת השלישית, או בכל תואר הדומה לתארים אלה עד כדי להטעות, אלא אם כן הוא בעל תעודה במקצוע בריאות המנוי באותו פרט בטור א' בתוספת השלישית.
(ב) לא יציג אדם, במישרין או בעקיפין, את עצמו, או את מי שפועל מטעמו, כעוסק במקצוע בריאות המנוי בטור א' בתוספת השלישית, אלא אם כן אותו אדם הוא בעל תעודה באותו מקצוע בריאות.
5. (א) לא יעשה אדם פעולה שיוחדה בתוספת השניה לבעל תעודה במקצוע בריאות מסוים או לבעלי תעודות במקצועות בריאות מסוימים (בחוק זה - פעולות ייחודיות), אלא אם כן הוא בעל תעודה באותו מקצוע בריאות.
(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על רופא, על אדם המשלים הכשרה מעשית במקצוע הבריאות בהתאם להוראות לפי חוק זה, וכן על מי שקבע השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, ובלבד שפעולות ייחודיות הנעשות במסגרת הכשרה מעשית במקצוע הבריאות ייעשו בפיקוחו ובהדרכתו של בעל תעודה במקצוע הבריאות.
(ג) השר לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי, בצג, לשנות את התוספת השניה.
(ד) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי למנוע מאחות מוסמכת לבצע את עבודתה במסגרת העיסוק בסיעור.
6. לא יתחזה אדם לבעל תעודה במקצוע בריאות מסוים, ולא ישתמש בתואר או בכינוי שמשמע מהם שהוא בעל תעודה במקצוע בריאות מסוים, אלא אם כן הוא בעל תעודה באותו מקצוע בריאות.
7. השר רשאי לקבוע איסור העסקה של מי שאינו בעל תעודה, במקצוע בריאות, בתפקידים ובמקומות שקבע; לעניין העסקה בתחום ששר אחר ממונה עליו, יותקנו התקנות לאזור התייעצות עם אותו שר.

פרק ג': תנאים לקבלת תעודה במקצוע בריאות

8. מי שנתקיימו בו כל אלה, זכאי לקבל תעודה במקצוע בריאות:
(1) הוא בגיר;
(2) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;
(3) הוא עומד בתנאי הכשירות המנויים לגבי מקצוע הבריאות בטור ב' בתוספת הראשונה לעניין השכלה, הכשרה מעשית ועמידה בבחינות;
(4) הוא אינו חולה במחלה מסכנת;
(5) הוא לא הורשע, בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית או בעבירה משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל תעודה במקצוע בריאות, ולא הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור שטרם ניתן בהם פסק דין סופי;
(6) לעניין תעודות קלינאי תקשורת - הוא בעל ידע בסיסי בשפה העברית.

9. היתר מיוחד (א) המנהל רשאי, לבקשת מוסד רפואי, להעניק לאדם שאינו אזרח ישראלי או תושב ישראל, היתר מיוחד לשם העסקתו במקצוע בריאות באותו מוסד בלבד, לתקופה שיוזרה ושלא תעלה על שנה, ובתנאים שיקבע המנהל בהיתר המיוחד, אם הוכח להנחת דעתו שאותו אדם הוא בעל ידע ומומחיות מיוחדים במקצוע הבריאות, והעסקתו נדרשת למטרות הוראה, הדרכה או טיפול, ובלבד שאותו אדם הוא בעל הרישיון או התעודה הנדרשים לצורך עיסוק במקצוע הבריאות במדינה שבה הוא עוסק באותו מקצוע.
- (ב) מי שניתן לו היתר מיוחד לפי סעיף זה יראו אותו כבעל תעודה במקצוע בריאות שקבע המנהל או כבעל תעודת מומחה בתחום מומחיות שקבע המנהל, בשינויים המחויבים, לפי העניין, כל עוד ההיתר המיוחד עומד בתוקפו, ובכפוף לתנאים שנקבעו בו.
10. הגשת בקשה (א) המבקש לקבל תעודה במקצוע בריאות יגיש בקשה למנהל (בחוק זה – המבקש).
- (ב) המבקש יצרף לבקשתו מסמכים המעידים על קיום התנאים למתן תעודה במקצוע בריאות כאמור בסעיף 8.
- (ג) המנהל רשאי לדרוש מהמבקש כל מידע או מסמך הדרושים לו לצורך החלטה בבקשה.
- (ד) המנהל רשאי לדרוש מהמבקש להתייצב לפני ועדה רפואית לצורך בחינת כשירותו הרפואית כאמור בסעיף 4(8); הוראות סעיף 45 יחולו לענין זה, בשינויים המחויבים.
11. הכרה בתארים (א) תואר אקדמי שניתן על ידי מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ יוכר לענין חוק זה, אם אותו מוסד מוכר במוסד להשכלה גבוהה על פי הדין החל באותה מדינה, והמנהל הכיר באותו מוסד, בתואר שניתן על ידי המוסד ובמכלול לימודיו של המבקש לתואר.
- (ב) בהחלטה לפי סעיף קטן (א) ישקול המנהל, בין השאר, את רמת הלימודים, את תכנית הלימודים, את היקף הלימודים לתואר ואת משך הלימודים לתואר במוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ, בהשוואה לרמת הלימודים, לתכנית הלימודים, להיקף הלימודים לתואר ולמשך הלימודים לתואר אקדמי מוכר הנהוגים במוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל; בהחלטה כאמור רשאי המנהל להיוועץ בוועדה המייעצת.
- (ג) המנהל, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, רשאי לדרוש מהמבקש להשלים את לימודיו במוסד מוכר להשכלה גבוהה, להשלים הכשרה מעשית או לעמוד בבחינות שקבע, כתנאי להכרה בלימודיו לפי סעיף קטן (א).
12. החלטה בבקשה (א) המנהל רשאי להעניק למבקש תעודה במקצוע בריאות, להתנות את מתן התעודה בתנאים או לדרושה בקשה למתן תעודה כאמור, ובלבד שיינתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו בטרם יחליט על התניה או על דחייה כאמור.
- (ב) המנהל רשאי להעניק למבקש שהתקיימו בו כל התנאים הקבועים בסעיף 8, והוא זכאי לתואר האקדמי הנדרש לפי הסעיף האמור אך טרם הוענק לו התואר, תעודה שתוקפה יוגבל לשנה; המנהל רשאי להאריך את תוקף התעודה שניתנה לפי סעיף קטן זה בשנה אחת נוספת.
13. מרשם בעלי תעודות במקצועות הבריאות (א) המנהל ינהל מרשם שבו יירשמו בעלי תעודות במקצועות הבריאות (בחוק זה – מרשם); המרשם יכלול את שמו של בעל התעודה ואת מספר התעודה שברשותו; יהיה בעל התעודה בעל תעודת מומחה, יצוין הדבר במרשם.
- (ב) ביטול תעודה במקצוע בריאות, התלייתה או התנייתה בתנאים, יצוינו במרשם.

(ג) המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של משרד הבריאות ובכל דרך נוספת שיורה הש.ה

פרק ה': הכשרה מעשית, בחינות ומומחיות

14. השר יקבע הוראות לעניין הכשרה מעשית, תקופתה וסרריה, ורשאי הוא לקבוע כללים, הכשרה מעשית תנאים והוראות למתן פטור מחובת הכשרה מעשית, לרבות מתן פטור לבעלי תואר אקדמי שנכללת בו הכשרה מעשית כחלק מתכנית הלימודים.
15. (א) השר יקבע את נושאי הבחינות הקבועות בטור ב' בתוספת הראשונה (בסעיף זה - בחינות), ורשאי הוא לקבוע כללים, תנאים והוראות למתן פטור מחובת בחינות.
(ב) המנהל יקבע הוראות לעניין סדרי הבחינות ולעניין הנהל לערים על ציוני הבחינות.
16. (א) השר רשאי לקבוע תחומי מומחיות במקצועות הבריאות ואת התנאים הנדרשים מבעל תעודה במקצוע בריאות לשם קבלת תעודת מומחה בתחום מומחיות כאמור (בחוק זה - תעודת מומחה).
(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א), רשאי השר לקבוע פעולות ייחודיות ותחומי עיסוק שבהם לא יעסוק אלא אדם שהוא בעל תעודת מומחה בתחום מומחיות מסוים.
(ג) לא ישתמש אדם בתואר מומחה בתחום מומחיות שנקבע בתקנות לפי סעיף קטן (א), ולא יציג את עצמו כבעל מומחיות בתחום מומחיות כאמור, אלא אם כן הוא בעל תעודת מומחה באותו תחום מומחיות.
17. תקנות לפי סעיפים 14 עד 16 יותקנו לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

פרק ו': ועדות מייעצות

18. (א) המנהל ימנה ועדה מייעצת לכל אחד ממקצועות הבריאות.
(ב) בוועדה המייעצת יהיו חמישה חברים, ואלה הם:
(1) בעל תעודה במקצוע הבריאות שהוא עובר המדינה;
(2) שני חברי הסגל האקדמי במוסד מוכר להשכלה גבוהה שתחום התמחותם במקצוע הבריאות;
(3) שני בעלי תעודות במקצוע הבריאות שהם נציגי הארגון המקצועי המייצג את המספר הגדול ביותר של בעלי תעודות במקצוע הבריאות.
(ג) המנהל רשאי להשתתף בכל ישיבות הוועדה המייעצת.
19. (א) הוועדה המייעצת תייעץ לשה, בין השאר, בנושאים אלה:
(1) קביעת פעולות ייחודיות;
(2) הכשרה מעשית;
(3) בחינות;
(4) תחומי מומחיות במקצועות הבריאות;
(5) הגבלת פרסומת;
(6) כללי אתיקה לבעלי תעודה במקצועות הבריאות.
(ב) הוועדה המייעצת תייעץ למנהל, בין השאר, בנושאים אלה:
(1) הכרה בתארים שניתנו על ידי מוסרות להשכלה גבוהה בחוץ לארץ;
(2) פיקוח על בעלי תעודה במקצועות הבריאות.

20. סדרי עבודת הוועדה המייעצת
הוועדה המייעצת תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
21. תקופת כהונתם של חברי הוועדה המייעצת
חברי הוועדה המייעצת יתמנו לתקופה של ארבע שנים, ואפשר לשוב ולמנותם לתקופה נוספת אחת של ארבע שנים.

פרק ז': חובות אמון ואתיקה מקצועית

22. חובות כלפי המטופל
בעל תעודה במקצוע בריאות יפעל בהגינות ובנאמנות כלפי המטופל וינהג בוהירות ובאחריות בעת הטיפול בו.
23. שמירה על כבוד המקצוע
בעל תעודה במקצוע בריאות ישמור על כבוד המקצוע וימנע מכל התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע.
24. טיפול הדרוש הכשרה מיוחדת
לא יציע בעל תעודה ולא יבצע כל טיפול הדרוש הכשרה מיוחדת או מיומנות מיוחדת אם אין לו הכשרה או מיומנות כאמור.
25. הגבלת פרסומת
(א) לא יעשה בעל תעודה במקצוע בריאות, במישרין או בעקיפין, פרסומת לעיסוקו שיש בה כדי להטעות, שיש בה משום פגיעה בכבוד המקצוע או שיש בה משום פגיעה בציבור.
- (ב) חשה לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע סוגים, צורות ודרכים של פרסומות –

(1) שיש בהם כדי להטעות;

(2) שיש בהם משום פגיעה בכבוד המקצוע;

(3) שיש בהם משום פגיעה בציבור.

- (ג) לא יעשה אדם פרסומת לעיסוק במקצוע בריאות אשר אילו נעשתה בידי בעל תעודה, היתה אסורה לפי הוראות סעיף קטן (א).
- (ד) בעל תעודה במקצוע בריאות שאדם אחר עוסק בפרסום עיסוקו, חייב לעשות כל שאפשר כדי למנוע מאותו אדם לפעול בניגוד להוראות סעיף קטן (ג).
- (ה) הפר אדם את הוראות סעיף קטן (ג) לענין בעל תעודה מסוים, חזקה היא כי אותו בעל תעודה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (ד), אלא אם כן הוכיח בעל התעודה כי עשה כל שאפשר כדי למלא את חובתו.
- (ו) הוראות לפי סעיף זה באות להוסיף על הוראות כל דין.

26. כללי אתיקה
השר, לאחר התייעצות עם הארגון המקצועי המייצג את המספר הגדול ביותר של בעלי תעודות במקצוע הבריאות ועם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע כללי אתיקה מקצועית לבעלי תעודות במקצוע הבריאות; בקביעת כללי אתיקה כאמור רשאי השר להתייעץ עם ארגונים מקצועיים נוספים המייצגים בעלי תעודות במקצוע הבריאות.

פרק ח': משמעת

27. עבירות משמעת
בעל תעודה במקצוע בריאות שעשה אחת מאלה, עבר עבירת משמעת:
- (1) נהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע;
- (2) גילה חוסר יכולת או רשלנות חמורה בעת עיסוקו במקצוע;
- (3) הפר הוראה מהוראות סעיפים 22 עד 25 לחוק;
- (4) הפר כלל מכללי האתיקה המקצועית שנקבעו לפי סעיף 26;
- (5) הפר הוראה שנתן המנהל לפי סעיף 43;
- (6) הפר תנאי מהתנאים שעליהם הורה המנהל לפי סעיף 45(ג);

- (7) הפר הוראה מהוראות לפי חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996⁵;
- (8) הורשע בפסק דין סופי, בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות בעל תעודה במקצוע בריאות.
28. נוכח היועץ המשפטי למשרד הבריאות, או עורך דין, עובד המדינה, שהוא הסמך לכך (בחוק זה - תובע), כי יש ראיות לכאורה לכך שבעל תעודה במקצוע בריאות עבר עבירת משמעת, יגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת.
29. (א) הזר ימנה ועדת משמעת לכל אחד ממקצועות הבריאות.
 (ב) ועדת משמעת תרון ותחליט בקובלנות שהוגשו לה לפי סעיף 28.
 (ג) בכל ועדת משמעת יהיו שלושה חברים, ואלה הם:
 (1) משפטן הכשיר להתמנות כשופט של בית משפט שלום, והוא יהיה היושב ראש;
 (2) בעל תעודה במקצוע הבריאות, שהוא עובד המדינה;
 (3) בעל תעודה במקצוע הבריאות, שאינו עובד המדינה.
 (ד) הזר ימנה ממלאי מקום לחברי ועדת המשמעת.
30. הזר רשאי לקבוע הוראות לעניין כהונתם של חברי ועדת המשמעת, לרבות לעניין דרכי מינוים, סייגים למינוי, תקופת כהונתם ופקיעתה.
31. (א) תובע או נקבל רשאים לבקש שחבר ועדת המשמעת יפסול את עצמו מלישב ברין אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור השש ממשי למשוא פנים בכירור הקובלנה.
 (ב) לא תיטען טענת פסלות כאמור בסעיף קטן (א) אלא בתחילת הדיון או מיד לאחר שגודעה לתובע או לנקבל עילת הפסלות.
 (ג) נטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, יחליט בה חבר ועדת המשמעת לאלתר ולפני שוועדת המשמעת תיתן כל החלטה אחרת.
 (ד) על החלטת חבר ועדת המשמעת בעניין פסלות, רשאים תובע או נקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך 15 ימים מיום המצאת ההחלטה.
 (א) המניין החוקי בישיבות ועדת המשמעת הוא כל חבריה.
 (ב) החלטות ועדת המשמעת יתקבלו ברוב קולות חבריה.
 (ג) ועדת המשמעת תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
32. (א) דיון משמעתי יתנהל בפני התובע והנקבל, אך ועדת המשמעת רשאית לנהל דיון שלא בפני הנקבל אם הוא מיוצג על ידי עורך דין ועורך דינו התייצב במקומו, או אם הנקבל נעדר משיבה בלא הצדק סביר, לאחר שהוזהר שאם ייעדר בלא הצדק סביר רשאית הוועדה לדון בעניינו שלא בפניו.
 (ב) ועדת משמעת תדון בדלתיים סגורות, אלא אם כן קבעה אחרת.
 (ג) על דיון בדלתיים סגורות כאמור בסעיף זה יחולו ההוראות לעניין איסור פרטום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁶, לפי העניין ובשינויים המחויבים.
33. (א) דיון משמעתי יתנהל בפני התובע והנקבל, אך ועדת המשמעת רשאית לנהל דיון שלא בפני הנקבל אם הוא מיוצג על ידי עורך דין ועורך דינו התייצב במקומו, או אם הנקבל נעדר משיבה בלא הצדק סביר, לאחר שהוזהר שאם ייעדר בלא הצדק סביר רשאית הוועדה לדון בעניינו שלא בפניו.
 (ב) ועדת משמעת תדון בדלתיים סגורות, אלא אם כן קבעה אחרת.
 (ג) על דיון בדלתיים סגורות כאמור בסעיף זה יחולו ההוראות לעניין איסור פרטום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁶, לפי העניין ובשינויים המחויבים.
34. לוועדת משמעת יהיו כל הסמכויות הנתונות לוועדת הקירה לפי סעיפים 9 עד 11 ו-27 (ב) לחוק ועדות הקירה, התשכ"ט-1968⁷; לעניין סעיף 11 (ג) לחוק האמור תימסר ההודעה בכתב לנשיא בית משפט מחוזי, והסמכות לבטל את הקנס או להפחיתו תהיה מסורה לו או לשופט אחר של בית המשפט המחוזי שהנשיא קבעו.

⁵ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.
⁶ ס"ח הו"שמי"ד, עמ' 198.
⁷ ס"ח התשכ"ט, עמ' 28.

- סדרי דין וראיות 35. (א) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם השר, יקבע את סדרי הדין לפני ועדת המשמעת; כל עוד לא הותקנו תקנות, או בעניין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות, תפעל הוועדה בדרך הנראית לה כצודקת וכמועילה ביותר.
- (ב) ועדת משמעת אינה כפופה לדיני הראיות, למעט דיני ראיות חסויות וחסיונות עדים כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971*, אלא במידה שהדבר נקבע בתקנות שהתקין שר המשפטים לאחר התייעצות עם השר.
- פסק דין כמשפט פלילי 36. הממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין סופי במשפט פלילי המרשיע את הנקבל, יראו אותם כמוכחים כהליוך המשמעותי נגד אותו נקבל.
- אמצעי משמעת 37. מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת, רשאית היא להטיל עליו אחד או יותר מאמצעי המשמעת האלה:
- (1) התראה;
- (2) נזיפה;
- (3) קנס בשיעור שלא יעלה על הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין;
- (4) התליית התעודה עד להשתתפות בתכנית הכשרה או בהשתלמות מקצועית שקבעה ועדת המשמעת;
- (5) התליית התעודה לתקופה שתקבע ועדת המשמעת;
- (6) ביטול התעודה.
- אמצעי משמעת על-תנאי 38. (א) החליטה ועדת המשמעת על התליית תעודה לפי הוראות סעיף 37(5), רשאית היא להורות בהחלטתה שההתליה תהא על-תנאי.
- (ב) נקבל שהוחלט לנקוט נגדו אמצעי של התליה על-תנאי, לא תינקט נגדו התליה כאמור אלא אם כן עבר, בתוך תקופה שנקבעה בהחלטת ועדת המשמעת (בסעיף זה – תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שקבעה הוועדה בהחלטתה (בסעיף זה – עבירת משמעת נוספת) וועדת המשמעת מצאה, בתוך תקופת התנאי או לאחריה, שהנקבל עבר עבירת משמעת נוספת כאמור.
- (ג) תקופת התנאי תימנה מיום מתן החלטת ועדת המשמעת ברבר ההתליה על-תנאי, אלא אם כן הורתה ועדת המשמעת אחרת.
- העמדה של החלטת ועדת המשמעת בקובלנה לעיון הציבור 39. (א) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת והחלטתה הפכה סופית, יעמיד המנהל את דבר החלטת ועדת המשמעת בקובלנה בציון שמו של הנקבל לעיון הציבור באתר האינטרנט של משרד הבריאות ובכל דרך נוספת שיוורה ויאפשר למעוניינים בכך לקבל העתק ממנה, אלא אם כן הורתה ועדת המשמעת אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו על ידה.
- (ב) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל לא עבר עבירת משמעת, והחלטתה הפכה סופית, יעמיד המנהל לעיון הציבור באתר האינטרנט של משרד הבריאות ובכל דרך נוספת שיוורה את נוסח החלטתה שוועדת המשמעת התירה לפרסום ויאפשר למעוניינים בכך לקבל העתק ממנה; ועדת המשמעת תקבע את הנוסח שיוותר לפרסום, תוך עילום שם הנקבל והשמטת פרטים שיש בהם כדי לזהותו, אלא אם כן הורתה אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו על ידה; לבקשת הנקבל, תפרסם הוועדה את החלטתה בציון שמו.
- התליית ביניים 40. (א) היה לוועדת המשמעת יסוד סביר להניח שבעל תעודה עבר עבירת משמעת או שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה פלילית כאמור בסעיף 27(8) (בסעיף זה – עבירה),

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

רשאית היא להתלות את התעודה שברשותו עד לסיום ההליכים בפניה או עד למועד מוקדם יותר שקבעה, אם סברה כי בהתחשב במוחותה, בחומרתה או בנסיבותיה של העבירה, ההגנה על הציבור מחייבת להתלות את התעודה שברשותו.

(ב) ועדת המשמעת רשאית להתלות תעודה כאמור בסעיף קטן (א), אף בטרם הוגשה קובלנה בשל אותה עבירה, ואולם, לא הוגשה קובלנה בשל העבירה כאמור בתוך שלושים ימים מיום שהותלתה התעודה, בטלה ההתליה.

(ג) ועדת המשמעת לא תתלה תעודה כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שנתנה לבעל התעודה הזדמנות לטעון את טענותיו.

41. (א) התובע והנקבל רשאים, בתוך 45 ימים מיום המצאת החלטת ועדת המשמעת לפי סעיפים 37 עד 40, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי; אין בהגשת הערעור כדי למנוע או לעכב ביצוע החלטת ועדת המשמעת שעליה הוגש הערעור, זולת אם נקבע אחרת על ידי בית המשפט המחוזי או על ידי ועדת המשמעת.

(ב) על החלטת בית המשפט המחוזי ניתן לערער לבית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה או מאת שופט של בית המשפט העליון.

42. הרשעה או זיכוי בפלילים אינם מונעים נקיטת אמצעי משמעת בשל אותו מעשה או מחלף, ונקיטת אמצעי משמעת או זיכוי בהליך לפי פרק זה או לפי כל דין אינם מונעים אישום בפלילים.

פרק ט': פיקוח על בעלי תעודות במקצועות הבריאות

43. (א) בעל תעודה במקצוע בריאות יהיה נתון לפיקוחו של המנהל.

(ב) (1) המנהל רשאי ליתן הוראות מקצועיות והוראות הנוגעות לדרכי פעולתו של בעל תעודה במקצוע בריאות כדי להבטיח את מקצועיות הטיפול הניתן על ידו ואת בריאותם של המטופלים, לרבות הוראות לעניין נסיבות שבהן תחול חובה על בעל תעודה להפנות מטופל לרופא בטרם יתחיל בטיפול או ימשיך בו; הוראות מקצועיות יינתנו לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת.

(2) הוראות לפי פסקה (1) יועמדו לעיון הציבור במשרד הבריאות, באתר האינטרנט של משרד הבריאות ובכל דרך נוספת שיורה המנהל.

(ג) המנהל, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, רשאי לדרוש מבעלי תעודות במקצוע הבריאות להשתתף בתכניות הכשרה או בהשתלמויות מקצועיות בתחום עיסוקם.

(ד) המנהל רשאי לדרוש מבעל תעודה במקצוע בריאות לרווח לו על פרטים שקבע, ולמסור לו כל מידע או מסמכים הדרושים לו לפיקוח לפי חוק זה.

44. בעל תעודה במקצוע בריאות ירווח למנהל בלא דיהוי אם חזל להתקיים בו תנאי מן התנאים למתן תעודה במקצוע בריאות, לרבות תנאי בעניין כשירות רפואית, או אם נתקיים בו תנאי שבשלו המנהל או ועדת המשמעת רשאים לבטל את התעודה שברשותו או להתלותה.

45. (א) היה למנהל חשש סביר שבעל תעודה במקצוע בריאות חלה במחלה מסכנת, רשאי הוא לדרוש מבעל התעודה להתייצב לפני ועדה רפואית שמינה, שיהיו חברים בה שלושה רופאים בעלי ידע ומומחיות בעניין הנדון לפניו, ולהיבדק בכל בריקה רפואית שקבעה הוועדה.

(ב) המנהל והוועדה הרפואית רשאים לדרוש מכל אדם מידע המצוי בידיו לעניין מצבו הרפואי של בעל תעודה במקצוע בריאות לצורך מילוי תפקידם לפי סעיף זה.

(ג) קבעה הוועדה הרפואית כי בעל תעודה במקצוע בריאות אינו כשיר לעסוק במקצוע הבריאות, לתקופה או לצמיתות, או כי הוא כשיר לעסוק במקצועו בתנאים שקבעה, יורה המנהל על ביטול התעודה, על התלייתה או על התנייתה בתנאים שקבעה הוועדה הרפואית, לאחר שנתן לבעל התעודה הזרמנות לטעון את טענותיו בתוך זמן סביר.

(ד) סירב בעל תעודה במקצוע בריאות להתייצב לפני הוועדה הרפואית, או סירב להיבדק בבדיקה שקבעה, בתוך זמן סביר שקבעה הוועדה, רשאי המנהל להתלות את התעודה שברשותו כל עוד לא מילא אחר הדרישות האמורות, לאחר שנתן לבעל התעודה התראה על כך בכתב.

(ה) לצורך מילוי תפקידיה, יהיו לוועדה הרפואית הסמכויות הנתונות לוועדת המשמעת לפי סעיף 34.

46. המנהל רשאי לבטל תעודה במקצוע בריאות לאחר שנתן לבעל התעודה הזרמנות לטעון את טענותיו, אם מצא כי החערה ניתנה לו על סמך מידע כוזב.

ביטול תעודה שניתנה על סמך מידע כוזב

פרק ו': עונשין והוראות כלליות

47. הערשה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה או הקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין:

עונשין

(1) משתמש בתואר המנוי בטור ב' בתוספת השלישית או בכל תואר הרומה לתארים אלה עד כדי להטעות, והוא אינו בעל תעודה במקצוע בריאות המנוי באותו פרט, בטור א' בתוספת השלישית, בניגוד להוראות סעיף 4(א);

(2) מציג את עצמו או את מי שפועל מטעמו כעוסק במקצוע בריאות המנוי בטור א' בתוספת השלישית, והוא או מי שפועל מטעמו, לפי העניין, אינו בעל תעודה באותו מקצוע בריאות, בניגוד להוראות סעיף 4(ב);

(3) עושה פעולה שיוחרה בתוספת השנייה לבעל תעודה במקצוע בריאות מסוים, והוא אינו בעל תעודה באותו מקצוע בריאות, בניגוד להוראות סעיף 5(א);

(4) מתחזה לבעל תעודה במקצוע בריאות מסוים או משתמש בתואר או בכינוי שמשחמע מהם שהוא בעל תעודה במקצוע בריאות מסוים, והוא אינו בעל תעודה באותו מקצוע בריאות, בניגוד להוראות סעיף 6;

(5) מעסיק אדם שאינו בעל תעודה במקצוע בריאות, בניגוד להוראות שקבע השר לפי סעיף 7;

(6) משתמש בתואר מומחה בתחום מומחיות שנקבע לפי סעיף 16, או מציג את עצמו כבעל מומחיות בתחום כאמור, והוא אינו בעל תעודת מומחה באותו תחום מומחיות, בניגוד להוראות סעיף 16.

48. המנהל רשאי להעניק למי שהוא בעל תואר אקדמי ראשון או שני בהפרעות שפה ודיבור או בהפרעות שמיעה שניתן על ידי מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ, והוכר על ידו בהתאם להוראות סעיף 11, תעודת קלינאי תקשורת המוגבלת לתחום הפרעות שפה ודיבור או לתחום הפרעות שמיעה, לפי העניין, ובלבד שמתקיימים בו התנאים הקבועים בסעיף 8, בשינויים אלה: בפרט 3 לתוספת הראשונה, בטור ב', בפסקה (1), במקום "תואר אקדמי ראשון בהפרעות בתקשורת" יקראו "תואר אקדמי ראשון או שני בהפרעות שפה ודיבור" או "תואר אקדמי ראשון או שני בהפרעות שמיעה", לפי העניין; בתעודה כאמור יקבע המנהל את הפעולות הייחודיות שבהן רשאי בעל התעודה לעסוק.

הוראות מיוחדות לעניין קלינאי תקשורת

49. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת העבודה הרווחה ובריאות של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצוע, לרבות הוראות בדבר אגרות בעד בקשה לקבלת תעודה במקצוע בריאות, בעד בחינות שקבע המנהל ובעד תכניות הכשרה והשתלמויות מקצועיות.
- (ב) השר, באישור ועדת העבודה הרווחה ובריאות של הכנסת, יתקין תקנות לעניין הצגת תעודה במקצוע בריאות על ידי בעל התעודה במקום עיסוק, לפי כללים ותנאים שקבע.
50. בחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, בסעיף 59(א), אחרי ההגדרה "אדם עם מוגבלות" יבוא:
- "מרפא בעיסוק", "פזיוותרפיסט" – כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008⁹;
51. בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988¹¹, בסעיף 18, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) הטיפולים הניתנים לפי חוק זה בתחום הפזיוותרפיה, הריפוי בעיסוק, או הריפוי בדיבור יינתנו על ידי פזיוותרפיסט, מרפא בעיסוק או קלינאי תקשורת, לפי העניין, כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008¹⁰;"
52. בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994¹² –
- (1) אחרי סעיף 21 יבוא:
- "שירותים פארה-21. שירותי הבריאות הניתנים לפי חוק זה בתחום הפזיוותרפיה, הריפוי בעיסוק, התזונה והדיאטנות או ההפרעות בתקשורת והריפוי בדיבור יינתנו על ידי פזיוותרפיסט, מרפא בעיסוק, תזונאי-דיאטן או קלינאי תקשורת, לפי העניין, כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008¹³;"
- (2) בסעיף 23(ג), בסופו יבוא "או שהוא בעל תעודה לפי חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008¹⁴;"
53. בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996¹⁵, בסעיף 2 –
- (1) בהגדרה "מטפל", אחרי "פסיכולוג" יבוא "מרפא בעיסוק, פזיוותרפיסט, קלינאי תקשורת, תזונאי-דיאטן";
- (2) אחרי ההגדרה "מצב חירום רפואי" יבוא:
- "מרפא בעיסוק", "פזיוותרפיסט", "קלינאי תקשורת", "תזונאי-דיאטן" – כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008¹⁶;"
54. בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹⁷, בסעיף 19(ג)(1)(ב), בסופו יבוא "בפסקה זו, "מרפא בעיסוק", "פזיוותרפיסט", "קלינאי תקשורת" – כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008¹⁸;"

⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 259; התשס"ח, עמ' 156.

¹⁰ ס"ח התשס"ח, עמ' 720.

¹¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114; התשס"ה, עמ' 128.

¹² ס"ח התשנ"ה, עמ' 156; התשס"ח, עמ' 654.

¹³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327; התשס"ה, עמ' 26.

¹⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 152; התשס"ח, עמ' 250.

55. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁵, כתוספת הראשונה, בפרט 21, בסופו יבוא:
- "(26) החלטה של המנהל לפי חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-¹⁰2008"
56. בחוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס-2000¹⁶, במקום שהגדרה "מרפא בעיסוק" יבוא:
- "מרפא בעיסוק" - כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-¹⁰2008"
57. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו (להלן - יום התחילה), למעט הוראות סעיפים 4 עד 7, 16, 47, 50 עד 52, 54 ו-56 שתחילתם שנה מיום התחילה.
58. (א) בסעיף זה -
- "מקצוע בריאות" - מקצוע מהמקצועות המנויים בפרטים 1 עד 4 לתוספת הראשונה; "תעודת הכרה במעמד במקצוע בריאות" - לרבות תעודת הכרה זמנית שהיתה בתוקף ביום ט"ז בתמוז התשס"ה (22 ביולי 2005).
- (ב) מי שהיתה בידו ערב יום התחילה תעודת הכרה במעמד במקצוע בריאות שנתן לו המנהל, זכאי לקבל תעודה במקצוע בריאות לפי חוק זה ובלבד שהגיש בקשה לכך בתוך 12 חודשים מיום התחילה ומתקיימים בו התנאים הקבועים בפסקאות (1), (2), (4) ו-(5) שבסעיף 8.
- (ג) מי שעסק במקצוע בריאות בישראל, בהיקף ניכר, במשך חמש שנים לפחות ערב יום התחילה, והוכיח ידע וניסיון במקצוע הבריאות להנחת דעתו של המנהל, זכאי לקבל תעודה במקצוע בריאות לפי חוק זה, אם מתקיימים בו כל התנאים הקבועים בסעיף 8, למעט הכשרה מעשית ובחינות שנקבעו לפי סעיף (3)8, ובלבד שהגיש בקשה לכך בתוך 12 חודשים מיום התחילה.
- (ד) מי שהוכיח להנחת דעתו של המנהל כי עסק במקצוע בריאות בישראל ערב יום התחילה, ומתקיימים בו כל התנאים הקבועים בסעיף 8, למעט הכשרה מעשית ובחינות שנקבעו לפי סעיף (3)8, זכאי לקבל תעודה זמנית במקצוע בריאות, שתוקפה יוגבל ל-18 חודשים מיום התחילה (בסעיף זה - תעודה זמנית); השר רשאי להאריך, בצד, את התקופה האמורה בסעיף קטן זה בשנה אחת נוספת; המנהל רשאי להגביל תעודה זמנית בכל תנאי הדרוש, לדעתו, כדי להבטיח את בריאות הציבור, לרבות איסור עיסוק בפעולות ייחודיות או בפעולות מסוימות שקבע, בהתחשב, בין השאר, בהשכלתו ובניסיונו המקצועי של המבקש; מי שניתנה לו תעודה זמנית במקצוע בריאות יראו אותו כבעל תעודה במקצוע בריאות, כל עוד התעודה הזמנית עומדת בתוקפה, ובכפוף לתנאים שנקבעו בה.
- (ה) המנהל רשאי להעניק תעודה במקצוע בריאות למי שעסק במקצוע בריאות בישראל, בהיקף ניכר, במשך חמש שנים לפחות ערב יום התחילה, ולא היתה בידו ערב יום התחילה תעודת הכרה במעמד במקצוע בריאות, אם הוכיח השכלה מתאימה, ידע וניסיון במקצוע הבריאות, עמד בבחינות מיוחדות שקבע המנהל לענין סעיף קטן זה (בסעיף קטן זה - בחינות מיוחדות) בתוך שנתיים מיום התחילה, ומתקיימים בו התנאים הקבועים בסעיף 8, למעט התנאי שבפסקה (3) בסעיף האמור, ובלבד שהגיש בקשה לכך בתוך 12 חודשים מיום התחילה; המנהל רשאי לדרוש מהמבקש להשלים

¹⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשס"ח, עמ' 670.
¹⁶ ס"ח התש"ס, עמ' 231.

את לימודיו במוסד מוכר להשכלה גבוהה, להשלים הכשרה מעשית או לעמוד בבחינות נוספות שקבע מלכד הבחינות המיוחדות, כתנאי למתן תעודה במקצוע בריאות לפי סעיף קטן זה.

(ו) המנהל רשאי להעניק תעודה במקצוע בריאות למי שערב יום התחילה החל את לימודיו במסלול לימודים מוכר, אם סיים את הלימודים במסלול המוכר עד תום ארבע שנים מיום פרסומו של חוק זה, עמד בבחינות מיוחדות שקבע המנהל לעניין סעיף קטן זה (בסעיף קטן זה – בחינות מיוחדות), ומתקיימים בו התנאים הקבועים בסעיף 8, למעט התנאי לעניין תואר אקדמי ראשון במקצוע הבריאות, ובלכד שהגיש בקשה לכך בתוך 12 חודשים מיום סיום הלימודים; המנהל רשאי לרוש מהמבקש להשלים את לימודיו במוסד מוכר להשכלה גבוהה, להשלים הכשרה מעשית או לעמוד בבחינות נוספות שקבע מלכד הבחינות המיוחדות, כתנאי למתן תעודה במקצוע בריאות לפי סעיף קטן זה; בסעיף קטן זה, "מסלול לימודים מוכר" – לימודים במוסד לימודים ולפי תכנית לימודים, שלבוגריו הוקנתה תעודת הכרה במעמד מטעם המנהל, לפי הכללים שקבע המנהל ושהיו נהוגים עד ליום ט"ו בתמוז התשס"ה (22 ביולי 2005).

59. תקנות ראשונות לפי סעיפים 7, 14 ו-15 יותקנו עד ליום התחילה.

חובת התקנת
תקנות ראשונות

תוספת ראשונה

(סעיפים 2 ו-8)

מקצועות הבריאות ותנאי הכשירות

טור א' מקצוע הבריאות	טור ב' תנאי הכשירות	טור ג' תעודה
1. ריפוי בעיסוק	(1) תואר אקדמי ראשון בריפוי בעיסוק, או תואר אקדמי שני בריפוי בעיסוק שניתן על ידי מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ ושהוכר על ידי המנהל, בהתאם להוראות סעיף 11, כתואר שווה ערך לתואר אקדמי ראשון בריפוי בעיסוק; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות; (3) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	תעודת מרפא בעיסוק
2. פיזיותרפיה	(1) תואר אקדמי ראשון בפיזיותרפיה, או תואר אקדמי שני בפיזיותרפיה שניתן על ידי מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ ושהוכר על ידי המנהל, בהתאם להוראות סעיף 11, כתואר שווה ערך לתואר אקדמי ראשון בפיזיותרפיה; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות; (3) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	תעודת פיזיותרפיסט

טור א' מקצוע הברואות	טור ב' הנאי הכשירות	טור ג' תעודה
3. טיפול בהפרעות בתקשורת	(1) תואר אקדמי ראשון בהפרעות בתקשורת; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות; (3) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	תעודת קלינאי תקשורת
4. תזונה - דיאטנות	(1) תואר אקדמי ראשון בתזונה; (2) הכשרה מעשית במשך תקופה שנקבעה בתקנות; (3) עמידה בבחינות שקבע המנהל.	תעודת תזונאי-דיאטן.

תוספת שניה

(סעיף 5)

פעולות ויהודיות

תוספת שלישית

(סעיף 4)

ייחוד התואר

טור א' מקצוע הברואות	טור ב' תואר ייחודי
1. ריפוי בעיסוק	מרפא בעיסוק
2. פיזיותרפיה	פיזיותרפיסט
3. טיפול בהפרעות בתקשורת	קלינאי תקשורת
4. תזונה-דיאטנות	(א) תזונאי (ב) דיאטן

יעקב בן-יזרי
שר הברואות

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק זכרון השואה והגבורה – יד ושם (תיקון מס' 4), התשס"ח-2008*

1. בחוק זכרון השואה והגבורה – יד ושם, התשי"ג-1953, בסעיף 2א(א), בסופו יבוא "בין תיקון סעיף 2א השאר, בארגון תחלוקת ניצחון ממלכתית אשר תיערך בירושלים; השר לקליטת העלייה ממונה על ארגון תהלוכה כאמור"

יולי תמיר
שרת החינוך

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

* התקבל בכנסת ביום י"ט בתמוז התשס"ח (22 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 242, מיום ד' בתמוז התשס"ח (7 ביולי 2008), עמ' 370.
1 ס"ח התשי"ג, עמ' 144; התשס"ד, עמ' 505.
2

**חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות) (תיקון מס' 5),
התשס"ח-2008***

1. בחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, במקום סעיף 2 הוחלפת סעיף 2 יבוא:

2. הבחירות הראשונות למועצה אזורית לאחר בינונה, ייערכו בתוך שישים ימים מתום ארבע שנים לכינון המועצה, במועד שיקבע השר, ואולם רשאי השר, בהתייעצות עם הוועדה, לקבוע לכך מועד מאוחר יותר שיתחול בשנה החמישית לכינון המועצה, ובמקרים מיוחדים, באישור הוועדה – שיתחול בשנה השישית לכינון המועצה; קבע השר מועד מאוחר יותר בשנה החמישית או השישית כאמור, ידווח לוועדה, בכתב, מדי שישה חודשים, על ההיערכות לעריכת הבחירות במועצה האמורה.

2. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, בסעיף 3, במקום "אף לאחר השנה החמישית" יבוא "כשנה השישית", ובסופו יבוא "קבע השר מועד מאוחר יותר בשנה החמישית או השישית כאמור, ידווח לוועדה האמורה, בכתב, מדי שישה חודשים, על ההיערכות לעריכת הבחירות למועצה ברשות המקומית האמורה."

מאיר שטרית
שר הפנים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

* התקבל בכנסת ביום י"ט בתמוז התשס"ח (22 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 370, מיום כ"ח באדר א' התשס"ח (5 במרץ 2008), עמ' 428.
1 ס"ח התשנ"ד, עמ' 248; התשס"ו, עמ' 142.
2 ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשס"ח, עמ' 644.

חוק שירות ביטחון (הוראת שעה) (תיקון מס' 12), התשס"ח-2008*

1. תיקון סעיף 1 בחוק שירות ביטחון (הוראת שעה), התשנ"ה-1995, בסעיף 1, ברישאה, במקום "עד יום כ"ז בתמוז התשס"ח (30 ביולי 2008)" יבוא "עד יום כ' באב התש"ע (31 ביולי 2010)".

אהוד ברק
שר הביטחון

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

* התקבל בכנסת ביום כ"ח בתמוז התשס"ח (28 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעת חוק הממשלה - 394, מיום כ"ז בסיוון התשס"ח (30 ביוני 2008), עמ' 638, ס"ח התשנ"ה, עמ' 332; התשס"ז, עמ' 464.

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

18 ביולי 2007

168

ג' באב התשס"ז

נוסח מתוקן

עמוד

266	הצעת חוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אורחותו של האסיר (תיקון מס' 2) (זכות ערעור על צו לנשיאת המאסר), התשס"ז-2007
267	הצעת חוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי) (תיקון מס' 4), התשס"ז-2007
268	הצעת חוק הגליל (תיקון מס' 10) (מתן סובסידיה קבועה), התשס"ז-2007

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת:

הצעת חוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי) (תיקון מס' 4), התשס"ז-2007*

1. בחוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי), התשל"ו-1975, בסעיף 7(ב), במקום "שקיבלה" תיקון סעיף 7 חווה דעת משפטית בכתב על העסקה" יבוא "שמועצת הרשות המקומית קיבלה חוות דעת משפטית מנומקת בכתב; החווה וחווה הדעת המשפטית יישלחו לחברי המועצה עם ההזמנה לשיבת המועצה שבה יידון אישור החווה".

דברי הסבר

משפטים - קבלת מידע הדרוש לגיבושה של החלטה מודעת ונבונה" (עמ' 736).

כדי לאפשר לחברי מועצת הרשות המקומית להיערך כראוי לשיבה שבה נדון אישורו של חווה בעסקה שהרשות המקומית עומדת לערוך, וכדי להביא בפניהם מידע מלא על הדיבטים המשפטיים של העסקה, מוצע לקבוע כי חוות הדעת המשפטית המנומקת והכתובה, והחווה יישלחו לחברי המועצה עם ההזמנה לשיבה כאמור.

סעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי), התשל"ו-1975 (להלן - החוק), שענינו עסקאות הטענות חוות דעת בכתב, קובע בסעיף קטן (ב) שבו, כי רשות מקומית לא תתקשר "בחווה בכתב אלא לאחר שקיבלה חוות דעת משפטית בכתב על העסקה". בבג"ץ 3180/94 דורון נ' ראש עיריית ראשון לציון ואח', פ"ד מח(4) 733, עמד בית המשפט העליון על חשיבותה של הוראה זו, וקבע כי חוות הדעת "באה לאפשר לחברי המועצה - אשר רובם ככולם אינם

חבר הכנסת אחמד טיבי

* הצעת חוק מס' פ/30/17:80; העברה לוועדה ביום כ"ב בכסלו התשס"ז (13 בדצמבר 2006).
ס"ח התשל"ו, עמ' 124; התשס"ז, עמ' 128.

רשומות

ספר החוקים

15 באוקטובר 2007

2112

ג' בחשוון ה'תשס"ח

עמוד

2	..... חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 159), התשס"ח-2007
2	..... חוק מס ערך מוסף (תיקון מס' 32), התשס"ח-2007
3	..... חוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזורותו של האסיר (תיקון מס' 2), התשס"ח-2007
3	..... חוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי) (תיקון מס' 4), התשס"ח-2007
4	..... חוק עבודת נשים (תיקון מס' 41), התשס"ח-2007
	תיקון טעות דפוס

**חוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזרחותו של האסיר (תיקון מס' 2),
התשס"ח-2007***

1. בחוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזרחותו של האסיר, התשנ"ז-1996 (להלן – החוק) תיקון סעיף 10 העיקרי, בסעיף 10, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
 "ד) צו בית המשפט לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ג) ניתן לערעור כפסק דין בפלילים."
 2. בסעיף 11 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
 "א) ציווה בית המשפט כאמור בסעיף 10, יחולו הוראות כל דין החלות על נשיאת מאסר או על שחרור ממאסר, על מאסר לפי חוק זה."

אבי דיכטר השר לביטחון פנים	דניאל פרידמן שר המשפטים	אהוד אולמרט ראש הממשלה
דליה איציק יושבת ראש הכנסת	שמעון פרס נשיא המדינה	

* התקבל בכנסת ביום כ"ז בתשרי התשס"ח (9 באוקטובר 2007); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 168, מיום ג' באב התשס"ז (18 ביולי 2007), עמ' 266.
 ס"ח התשנ"ז, עמ' 6; התש"ס, עמ' 36.

חוק הרשויות המקומיות (ויעוץ משפטי) (תיקון מס' 4), התשס"ח-2007*

1. בחוק הרשויות המקומיות (ויעוץ משפטי), התשל"ו-1975, בסעיף 7, אחרי סעיף ותיקון סעיף 7 קטן (ב) יבוא:
 "ג) לא תתקשר רשות מקומית בעסקה הטעונה אישור המועצה, אלא אם כן הוגשה לה חוות דעת מנומקת בכתב של היועץ המשפטי שלפיה אין מניעה לאשר את העסקה; החוזה וחוות הדעת המשפטית יישלחו לחברי המועצה עם ההזמנה לישיבת המועצה שבה יידון אישור החוזה."

מאיר שטרית שר הפנים	אהוד אולמרט ראש הממשלה	שמעון פרס נשיא המדינה
דליה איציק יושבת ראש הכנסת	שמעון פרס נשיא המדינה	

* התקבל בכנסת ביום כ"ז בתשרי התשס"ח (9 באוקטובר 2007); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 168, מיום ג' באב התשס"ז (18 ביולי 2007), עמ' 267.
 ס"ח התשל"ו, עמ' 24; התשס"ד, עמ' 128.

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

עמוד

248	הצעת חוק להגבלת עוצמת הקול בתשדירי פרסומת, בקדימונים ובשידורים אחרים (תיקוני חקיקה), התשס"ז-2007
251	הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון מס' 11) (רישום תאריך עברי במסמכי לידה ופטירה), התשס"ז-2007
252	הצעת חוק איטור מכירה של כרטיסי הגרלה והזימונים לקטנים (תיקוני חקיקה), התשס"ז-2007
254	הצעת חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) (תיקון) (חובה שבו נקבעו תנאי העבודה של העובד), התשס"ז-2007

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק איסור נכירה של כרטיסי הגרלה והימורים לקטינים (תיקוני חקיקה), התשס"ז-2007*

תיקון חוק העונשין, 1. בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) -

(1) בסעיף 231 -

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "הוראות סימן זה" יבוא "למעט הוראות סעיף 231א";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) הוראות סעיף 231א לא יהולו על סוגי הגרלות, הגרלה מסוימת, הימורים או הימור מסוים, אשר שר האוצר, או מי שהשר הסמיכו לכך, התיר לערכם לקטינים; ואולם, היתר כאמור בסעיף קטן זה לא יינתן להגרלות ולחיימורים שהזכות להשתתף בהם מותנית בתשלום כסף";

(2) אחרי סעיף 231 יבוא:

"איסור מכירת כרטיסי הימורים לקטינים
(א) המציע, מוכר או מפיץ כרטיסים, או כל דבר אחר, הבאים להעיד על זכות להשתתף בהגרלה או בהימור שלעריכתם ניתן היתר לפי סעיף 231א (בסעיף זה - כרטיסים), לקטין, דינו - מאסר שישה חודשים.

דברי הסבר

בישראל, מחקרים שהוצגו בפני ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (להלן - הוועדה) מלמדים כי ככל שהשתתפות בחיימורים מתחילה בגיל צעיר יותר, כך גובר הסיכון להתמכרות לחיימורים, והשלכות ההתמכרות על חייו של המהמר יהיו חמורות יותר (מסמך רקע בנושא הימורים בקרב בני נוער של מרכז המחקר והמידע של הכנסת מיום 1 באייר התשס"ד (28 באפריל 2004) ונייר עמדה בנושא איסור מכירת כרטיסי הגרלה לקטינים של השירות לטיפול בהתמכרויות במשרד הרווחה והשירותים החברתיים מיום י"א בתמוז התשס"ז (27 ביולי 2007)).

סעיף 1 בסעיף 231 המוצע לחוק העונשין אוסר בסעיף קטן (א) שבו הצעה, מכירה או הפצה לקטינים של כרטיסי הגרלות והימורים בהיתר לפי סעיף 231 לחוק העונשין, כדי לאפשר למוכר לכרז את גילו של הקונה, סעיף קטן (ב) לסעיף המוצע מסמיך את המוכר לדרוש מהקונה להציג תעודה שבה ניתן לוודא את גילו.

כמו כן, מוצע לתקן את סעיף 231 לחוק העונשין ולהסמיך את שר האוצר לקבוע סוגי הגרלות, הגרלה מסוימת, סוגי הימורים או הימור מסוים אשר מותר יהיה לערכם לקטינים, ואולם, שר האוצר לא יוסמך ליתן היתר כאמור להגרלות ולחיימורים שהזכות להשתתף בהם מותנית בתשלום, וזוגמת ההגרלות והחיימורים הנערכים על ידי מפעל הפיס. מטרת הוראת זו לאפשר לשר האוצר להתיר עריכת הגרלות

הימורים והגרלות בישראל אסורים לפי הוראות סימן ר"ב לפרק ח' של חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). בצד איסור זה, יש הגרלות והימורים המותרים בחוק: הגרלות והימורים הנערכים על ידי מפעל הפיס, לפי היתר שנתן שר האוצר מכוח סעיף 231 לחוק העונשין; הימורים בספורט הנערכים על ידי המועצה להסדר ההימורים בספורט מכוח חוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967 (להלן - חוק להסדר ההימורים בספורט); הגרלות לפרסומת מסחרית הנערכות בהתאם להיתר כללי של שר האוצר מכוח סעיף 231 לחוק העונשין.

הצעת החוק המתפרסמת בזה באה לאסור מכירת כרטיסי הגרלה והימורים של מפעל הפיס ושל המועצה להסדר ההימורים בספורט למי שטרם מלאו לו 18 שנים.

ההיתר שנתן שר האוצר למפעל הפיס קובע כי מפעל הפיס אינו רשאי למכור כרטיסי הגרלה למי שטרם מלאו לו 18 שנים. חקף האתי של המועצה להסדר ההימורים בספורט אוסר מכירת כרטיסי הימורים למי שטרם מלאו לו 16 שנים. איסור פלילי אשר יהולו על מי שמוכר את כרטיסי ההגרלה והחיימורים יסייע למנוע באופן מיטבי השתתפות קטינים בהגרלות ובחיימורים הנערכים על ידי מפעל הפיס והמועצה להסדר ההימורים בספורט.

האיסור מבוסס על הצורך להילחם בנגע החיימורים ועל ההבנה שקיימת תופעה של הימורים בקרב בני הנוער

* הצעת חוק מס' 390/17/07, פ' 1065/17/07 ו' 1837/17/07; הועברו לוועדה ביום י"ב שבט התשס"ז (31 בינואר 2007).
1 ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשס"ז, עמ' 316.

(ב) המציע, מוכר או מפיץ כרטיסים רשאי לדרוש מאדם המבקש לקנות או לקבל כרטיסים שיציג לו תעודה בה ניתן לוודא את גילו; לא הציג האדם תעודה כאמור, לא יוצעו, יימכרו או יופצו לו כרטיסים.

2. בחוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967 (להלן - חוק להסדר ההימורים בספורט), תיקון חוק להסדר ההימורים בספורט אחרי סעיף 10 יבוא:

10א. (א) המציע, מוכר או מפיץ כרטיסים, או כל דבר אחר, הבאים להעיד על זכות להשתתף בהימור לפי חוק זה (בסעיף זה - כרטיסים), לקטין, דינו - מאסר שישה חודשים.

(ב) המציע, מוכר או מפיץ כרטיסים רשאי לדרוש מאדם המבקש לקנות או לקבל כרטיסים שיציג לו תעודה בה ניתן לוודא את גילו; לא הציג האדם תעודה כאמור, לא יוצעו, יימכרו או יופצו לו כרטיסים.

3. (א) תחילתו של סעיף 23א לחוק העונשין, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, _____ חודשים מיום תחילת פרסומו של חוק זה.

(ב) תחילתו של סעיף 10א לחוק להסדר ההימורים בספורט, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, _____ חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצע לתחילתם של האיסורים הפליליים האמורים בו, הוועדה תקבע את מועד התחילה המדויק בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

השפעה על זכויות הילד

לפי נייר העמדה האמור של השירות לטיפול התמכרויות, קרוב ל-80% מבני הנוער השתתפו במשחקי הימורים בשנת האחרונה. הצעת החוק מבקשת לאסור מכירתם לקטינים של כרטיסי הגרלה והימורים המותרים לפי חוק.

לפרטומת מסחרית לקטינים ולהוציאן מגדר תחולת האיסור המוצע, בהגדרות אלה אין סכנת התמכרות, והסכום הכספי המשולם לצורך השתתפות בהן קטן ביותר, אם בכלל. יתר על כן, היעדרו של היתר כאמור יפגע שלא לצורך בתברות ובגופים מסחריים העורכים הגרלות.

סעיף 2 מוצע לקבוע איסור זהה לאיסור המוצע לפי חוק העונשין לענין הימורים בספורט, בחוק להסדר ההימורים בספורט.

סעיף 3 כדי ליתן לשר האוצר ולגופים העורכים הגרלות והימורים שהות מספקת להיערך ליישום ההסדר המוצע, מוצע לקבוע מועד מאוחר מיום פרסומו של החוק

חברי הכנסת: אחמד טיבי, אברהם צרור, טלב אלסאנע, עבאס זכור, דב חנין, מוחמד ברכה, שלי יחימוביץ, רן בהן, יורם מריציאנו, חגית סוייד, זבולון אורלב

² ס"ח התשכ"ז, עמ' 42; התשנ"ה, עמ' 130.

רשומות

ספר החוקים

15 באוקטובר 2007

2113

ג' בחשוון התשס"ז

עמוד

- 6 ..... חוק בתי הדין הדתיים (מנהל בתי הדין) (תיקוני חקיקה), התשס"ז-2007
תיקונים עקיפים:
חוק הקארים, התשכ"א-1961 – מס' 14
חוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962 – מס' 16
- 7 ..... חוק איסור מכירה של כרטיסי הגרלה והימורים לקטינים (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2007
תיקונים עקיפים:
חוק העונשין, התשל"ז-1977 – מס' 95
חוק להסדר החימורים בספורט, התשכ"ז-1967 – מס' 4
- 8 ..... חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 80), התשס"ח-2007

(4) בסעיף 30, במקום "שר הדתות ממונה" יבוא "שר המשפטים ממונה" ובמקום "שר הדתות רשאי, בהתייעצות עם ראש בית הדין לערעורים ועם שר המשפטים," יבוא "שר המשפטים, בהתייעצות עם ראש בית הדין לערעורים, רשאי."

דניאל פרידמן
שר המשפטים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק איסור מבירה של ברטיסי הגרלה והימורים לקטינים (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2007*

תיקון חוק
העונשין - מס'
95

1. בחוק העונשין, התשל"ז-1977' (להלן - חוק העונשין) -

(1) בסעיף 185א(ב), הסיפה החל במילים "לא הציג האדם" - תימחק;

(2) בסעיף 193א(ג), הסיפה החל במילים "לא הציג האדם" - תימחק;

(3) בסעיף 231 -

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "הוראות סימן זה," יבוא "למעט הוראות סעיף 231א,";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הוראות סעיף 231 לא יחולו על סוגי הגרלות, הגרלה מסוימת, הימורים או הימור מסוים, אשר שר האוצר, או מי שהשר הסמיכו לכך, התיר לערכם לקטינים; ואולם היתר כאמור בסעיף קטן זה לא יינתן להגרלות ולהימורים שהזכות להשתתף בהם מותנית בתשלום כסף;"

(4) אחרי סעיף 231 יבוא:

"איסור מבירת
ברטיסי הגרלה
והימורים
לקטינים

(א) 231א. (א) המציע, מוכר או מפיץ ברטיסים או כל דבר אחר, הבאים להעיד על זכות להשתתף בהגרלה או בהימור שלעריכתם ניתן היתר לפי סעיף 231א (בסעיף זה - ברטיסים), לקטין, דינו - מאסר שישה חודשים.

(ב) המציע, מוכר או מפיץ ברטיסים רשאי לדרוש מאדם המבקש לקנות או לקבל ברטיסים שיציג לו תעודה שבה ניתן לוודא את גילו."

2. בחוק לחסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967' (להלן - חוק להסדר ההימורים בספורט), אחרי סעיף 10 יבוא:

"איסור מבירת
ברטיסי הימורים
לקטינים

10א. (א) המציע, מוכר או מפיץ ברטיסים או כל דבר אחר, הבאים להעיד על זכות להשתתף בהימור לפי חוק זה (בסעיף זה - ברטיסים), לקטין, דינו - מאסר שישה חודשים.

* התקבל בכנסת ביום כ"ז בתשרי התשס"ח (9 באוקטובר 2007); חצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת - 164, מיום כ"ה בתמוז התשס"ז (11 ביולי 2007), עמ' 252.
1 ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשס"ז, עמ' 316.
2 ס"ח התשכ"ז, עמ' 142; התשנ"ה, עמ' 130.

(ב) המציע, מוכר או מפיץ כרטיסים רשאי לדרוש מאדם המבקש לקנות או לקבל כרטיסים שיציג לו תעודה שבה ניתן לזרוא את גילו.

3. תחילתם של טעיה 231א לחוק העונשין, בנוסחו בסעיה 1 לחוק זה, וסעיה 10א לחוק להסדר ההימורים בספורט, בנוסחו בסעיה 2 לחוק זה, שישה הודשים מיום פרסומו של חוק זה.

דניאל פרידמן השר המשפטים	גאלב מג'אדלה שר המדע התרבות והספורט	אהוד אולמרט ראש הממשלה
דליה איציק יושבת ראש הכנסת	שמעון פרס נשיא המדינה	

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 80), התשס"ח-2007*

1. בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן - החוק העיקרי), אחרי טעיה 48 יבוא:

348. (א) בסעיה זה ובסעיה 48 -

"חוק חופש המידע" - חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998;

"מוסד תכנון למיתקנים ביטחוניים" - הוועדה למיתקנים ביטחוניים וועדת הערר למיתקנים ביטחוניים במשמעותן בפרק 1;

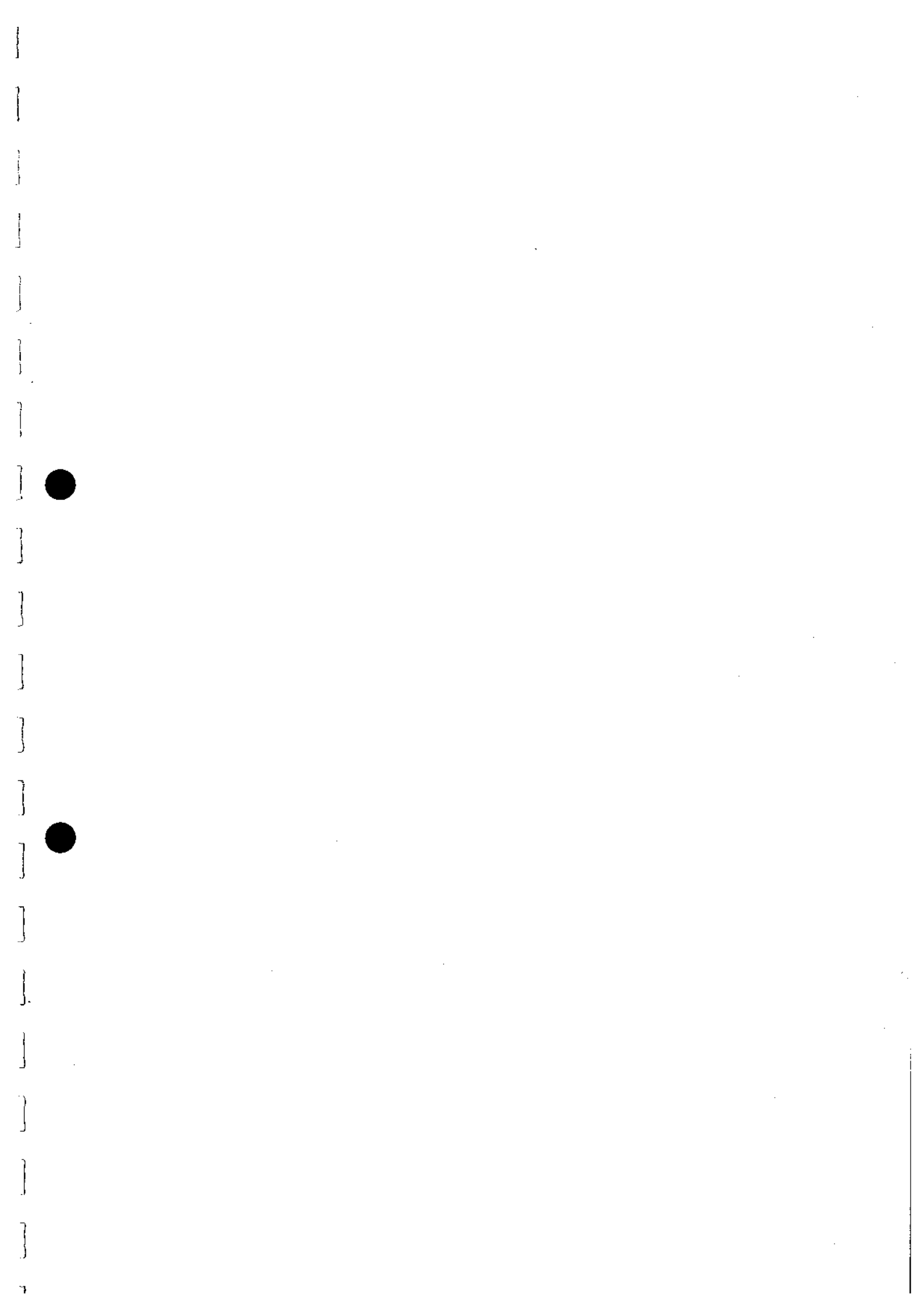
"ממונה ביטחון" - כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998;

"מסמך" - לרבות פרוטוקול, וכן מידע מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב.

(ב) חבר מוסד תכנון זכאי לעיין בכל מסמך של אותו מוסד תכנון, הררוש לו לשם מילוי תפקידו, בתוך שלושה ימי עבודה מיום שביקש זאת, וכן זכאי הוא לקבל העתק מהמסמך, ובלבד שאין בהכנת ההעתק הקצאת משאבים בלתי סבירה מצד מוסד התכנון; חבר מוסד תכנון למיתקנים ביטחוניים שקיבל העתק ממסמך כאמור, ינהג בו לפי הנחיות ממונה ביטחון במשרד הפנים בנוגע לאבטחת מידע (להלן - הנחיות אבטחת מידע).

(ג) (1) חבר מועצה ברשות מרחבית הנמצאת בתחומו של מרחב תכנון מקומי כאמור בסעיה 19, שאינו חבר בה, זכאי לעיין במסמכי מוסד התכנון של אותו מרחב הנוגעים לרשות ומרחבית שבה הוא מכהן ולקבל העתק מהם.

* התקבל בכנסת ביום כ"ז בתשרי התשס"ח (9 באוקטובר 2007); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת - 136, מיום י' באדר התשס"ז (28 בפברואר 2007), עמ' 90.
 1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשס"ז, עמ' 412.
 2 ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.
 3 ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

7

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

22 ביולי 2008

251

ד"ט בתמוז התשס"ח

עמוד

הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות דלית אל כרמל ועוספיה והוראת שעה), התשס"ח-2008	433
הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות באקה אל גרבייה וגי'ת והוראת שעה), התשס"ח-2008	435
הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות מגיד אל כרום, דיר אל אסר ובענה והוראת שעה), התשס"ח-2008	437

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת:

מ ב ר א

מתפרסמות בזה שלוש הצעות חוק לביטול איחוד הרשויות המקומיות האלו: דלית אל כרמל ועוספיה; באקה אל גרבייה וג'ת; מג'ד אל כרום, דיר אל אסד ובענה, שאוחרו לפי חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) (מס' 2), התשס"ג-2003.

לדעת המציעים, איחוד הרשויות שמטרתו המוצהרת היתה טובת התושבים, לא קידם את עניין תושבי היישובים שאוחרו ולא שיפר את מצבם. הוא אף החמיר את המשבר שבו נתונים היישובים האמורים ויצר בעיות חדשות ובלתי פתירות. משאלתם של תושבי היישובים היא להשיב את הגלגל לאחור ולכונן מחדש את המועצות המקומיות שהיו קיימות כיישובים אלה בעבר.

כמו כן, מוצע בהצעות החוק לקבוע כהוראת שעה כי בשלב זה יידחו הבחירות הכלליות לרשויות המאוחדות האמורות בשלושה חודשים ל-10 בפברואר 2009, כדי לאפשר את השלמת החקיקה לביטול האיחודים כאמור בטרם קיום הבחירות ברשויות המאוחדות האמורות, מחד גיסא, וכדי להבטיח כי אם לא יושלם הליך החקיקה כאמור - יקוימו בחירות ברשויות המאוחדות בתוך שלושה חודשים מהמועדי המקורי שנקבע להן מאוחר גיסא.

בעת הכנת הצעות החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תלבן ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת את הנושאים הכרוכים בביטול איחוד הרשויות המקומיות, ובכלל זה עניינים אלה: הוראות לחקופת המעבר שעד לכינון מחדש של המועצות המקומיות; הבחירות למועצות המקומיות האמורות; נכסים, תביעות ועובדים של הרשות המאוחדת; תקציב הרשות המאוחדת וחלוקתו; ארגוניה וחוקי עזר ברשות המאוחדת. כמו כן, הועדה תשקול את האפשרות לאמץ דגם שלטוני שיאפשר שיתוף פעולה בין המועצות המקומיות האמורות במתן שירותים לתושביהן.

הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות דלית אל כרמל ועוספיה וחוראת שעה), התשס"ח-2008*

הגדרות	<p>1. בחוק זה -</p> <p>"בחירות", "בחירות למועצה מקומית" - בחירות למועצת המועצה המקומית ולראש המועצה המקומית;</p> <p>"חוק הרשויות המקומיות (בחירות)" - חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965;</p> <p>"חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל" - חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי הנקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) (מס' 2), התשס"ג-2003;</p> <p>"המועד הקובע" - יום א' בחשון התשס"ד (27 באוקטובר 2003);</p> <p>"השר" - שר הפנים.</p>
השבת מעמדן של רשויות מקומיות מסוימות	<p>2. דלית אל כרמל ועוספיה (להלן - המועצות המקומיות), יהיו מועצות מקומיות במעמד שהיה להן במועד הקובע, ויחולו עליהן, החל בבחירות למועצות המקומיות שייקבעו לפי הוראות סעיף 3, כל הוראות הדיון שחלו עליהן במועד האמור, בשינויים המפורטים בחוק זה.</p>
בחירות	<p>3. (א) הבחירות למועצות המקומיות יתקיימו במועד שיקבע השר, שיהיה לא לפני תום מאה ימים מיום פרסומו של חוק זה ולא יאוחר ממאה ועשרים ימים מיום פרסומו.</p> <p>(ב) לעניין סעיפים 24 ו-25 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), יראו את המועצה היוצאת של כל אחת מהמועצות המקומיות כמורכבת מחברי המועצה היוצאת של הרשות המאוחדת המנויה בפרט 4 בתוספת בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (להלן - הרשות המאוחדת), שהם תושבי תחום שיפוטה של המועצה המקומית האמורה.</p>
חקופת מעבר	<p>4. בכפוף להוראות חוק זה ועד לתחילת כהונתם של המועצות המקומיות וראשי המועצות המקומיות, לפי המועד המאוחר מביניהם (להלן - תקופת המעבר), ימשיכו ויחולו הוראות פרק ב' בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל.</p>
ביטול הרשות המאוחדת	<p>5. בתום תקופת המעבר תבוטל הרשות המאוחדת ותחדל להיות אישיות משפטית.</p>
איסור התקשרויות חדשות	<p>6. החל ביום תחילתו של חוק זה ועד תום תקופת המעבר, לא תתקשר כל אחת מהמועצות המקומיות והרשות המאוחדת, בהתקשרות אשר תקופתה, ביצועה והזכויות והחובות על פיה הם מעבר ליום שנקבע לבחירות במועצות המקומיות לפי חוק זה, אלא באישור מראש מאת השר.</p>
תיאום חשבונות וחלוקת חובות וזכויות	<p>7. השר רשאי לקבוע הוראות בדבר תיאום חשבונות וחלוקת חובות וזכויות של הרשות המאוחדת בין המועצות המקומיות.</p>

* הצעות חוק מס' 1330/17/פ, 1748/17/פ, 1760/17/פ, 3093/17/פ, 3321/17/פ, ר"פ/17/13740; הועברו לוועדה ביום א' בסיוון התשס"ח (4 ביוני 2008).

1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.

2 ס"ח התשס"ג, עמ' 516.

8. ביצוע ותקנות
השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי לקבוע הוראות לביצועו, לרבות בכל עניין הנוגע לשינויים הנובעים והנדרשים מהשבת מעמדן של המועצות המקומיות וביטולה של הרשות המאוחדת.
9. רחיית הבחירות לרשות המאוחדת - הוראת שעה
על אף האמור בסעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), ובחוק הרשויות המקומיות (בחירות) (הוראת שעה), התשס"ח-2008, יקוימו הבחירות הכלליות הקרובות לרשות המאוחדת ביום ט"ז בשבט התשס"ט (10 בפברואר 2009).

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק זו היא הצעת חוק תקציבית בהגדרתה בסעיף 3ג לחוק-יסוד: משק המדינה.

עלות תקציבית
להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ-8.5 מיליון שקלים חדשים לפחות.

חברי הכנסת: שלי יחימוביץ, נאדיה חול, יורם מרציאנו, זהבה גלאון, אבשלום וילן, יואל חסון, רן כהן, נסים זאב, ואסל טאהא, ג'מאל זחאלקה, אחמד טיבי, אברהים צרצור, טלאב אלסאנע, עבאס זכור, דוד אזולאי, מוחמד ברכה, חגא סוייד, דב חנין

³ ס"ח התשס"ח, עמ' 522.

הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות באקה אל גרבייה וג'ת והוראת שעה), התשס"ח-2008

1. בחוק זה -
 הגדרות
 "בחירות", "בחירות למועצה מקומית" - בחירות למועצת המועצה המקומית ולראש המועצה המקומית;
 "חוק הרשויות המקומיות (בחירות)" - חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965;
 "חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל" - חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תוקנו הקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) (מס' 2), התשס"ג-2003;
 "המועד הקובע" - יום א' בחשון התשס"ד (27 באוקטובר 2003);
 "השר" - שר הפנים.
2. באקה אל גרבייה וג'ת (להלן - המועצות המקומיות), יהיו מועצות מקומיות במעמד שהיה להן במועד הקובע, ויחולו עליהן, החל בבחירות למועצות המקומיות שייקבעו לפי הוראות סעיף 3, כל הוראות הדיון שחלו עליהן במועד האמור בשינויים המפורטים בחוק זה.
3. (א) הבחירות למועצות המקומיות יתקיימו במועד שיקבע השר, שיהיה לא לפני תום מאה ימים מיום פרסומו של חוק זה ולא יאוחר ממאה ועשרים ימים מיום פרסומו.
 (ב) לעניין סעיפים 24 ו-25 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), יראו את המועצה היוצאת של כל אחת מהמועצות המקומיות כמורכבת מחברי המועצה היוצאת של הרשות המאוחדת המנויה בפרט 5 בחוספת בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (להלן - הרשות המאוחדת), שהם תושבי תחום שיפוטה של המועצה המקומית האמורה.
4. בכפוף להוראות חוק זה ועד לתחילת כהונתם של המועצות המקומיות וראשי המועצות המקומיות, לפי המועד המאוחר מביניהם (להלן - תקופת המעבר), ימשיכו ויחולו הוראות פרק ב' בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל.
5. בתום תקופת המעבר תבוטל הרשות המאוחדת ותחל להיות אישיות משפטית.
6. החל ביום תחילתו של חוק זה ועד תום תקופת המעבר, לא תוקשר כל אחת מהמועצות המקומיות והרשות המאוחדת, בהתקשרות אשר תקופתה, ביצועה והזכויות והחובות על פיה הם מעבר ליום שנקבע לבחירות במועצות המקומיות לפי חוק זה, אלא באישור מראש מאת השר.
7. השר רשאי לקבוע הוראות בדבר תיאום חשבונות וחלוקת חובות וחובות של הרשות המאוחדת בין המועצות המקומיות.

¹ הצעות חוק מס' 269/17/פ, 472/17/פ, 848/17/פ, 3774/17/פ, רפ"פ/17/3775, הועברו לוועדה ביום ו' בתמוז התשס"ח (9 ביולי 2008).
² ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.
³ ס"ח התשס"ג, עמ' 516.

8. ביצוע ותקנות
השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי לקבוע הוראות לביצוע, לרבות בכל עניין הנוגע לשינויים הנובעים והנדרשים מהשבת מעמדן של המועצות המקומיות וביטולן של הרשות המאוחדת.
9. דחיית הבחירות לרשות המאוחדת - הוראת שעה
על אף האמור בסעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), ובדוק הרשויות המקומיות (בחירות) (הוראת שעה), התשס"ח-2008, יקוימו הבחירות הכלליות הקרובות לרשות המאוחדת ביום ט"ז בשבט התשס"ט (10 בפברואר 2009).

דברי הסבר

עלות הקציבות
להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת לחוק יסודי: משק המדינה.
הצעת חוק זו היא הצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 3ג לחוק יסודי: משק המדינה.

החוק היא כ-8.5 מיליון שקלים חדשים לפחות.

חברי הכנסת: מוחמד ברכה, חנא סוויר, דב זנון, ג'מאל זחאלקה, ואסל טאהא, טאלב אלסאנע, אברהים צרצור, אחמד טיבי, עבאס זכור, יעקב מריג, זהבה גלאון, נאווה חילו

³ ס"ח התשס"ח, עמ' 522.

הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות מנג'ד אל כרום, דיר אל אסד ובענה וחוראת שעה), התשס"ח-2008*

הגדרות	1. בחוק זה - "בחירות", "בחירות למועצה מקומית" - בחירות למועצת המועצה המקומית ולראש המועצה המקומית; "חוק הרשויות המקומיות (בחירות)" - חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965; "חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל" - חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) (מס' 2), התשס"ג-2003; "המועד הקובע" - יום א' בחשון התשס"ד (27 באוקטובר 2003); "השר" - שר הפנים.
השבת מעמדן של רשויות מקומיות מסוימות	2. מנג'ד אל כרום, דיר אל אסד ובענה (להלן - המועצות המקומיות), יהיו מועצות מקומיות במעמד שהיה להן במועד הקובע, ויחולו עליהן, החל בבחירות למועצות המקומיות שייקבעו לפי הוראות סעיף 3, כל הוראות הדין שחלו עליהן במועד האמור, בשינויים המפורטים בחוק זה.
בחירות	3. (א) הבחירות למועצות המקומיות יתקיימו במועד שיקבע השר, שיהיה לא לפני תום מאה ימים מיום פרסומו של חוק זה ולא יאוחר ממאה ועשרים ימים מיום פרסומו. (ב) לענין סעיפים 24 ו-25 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), יראו את המועצה היוצאת של כל אחת מהמועצות המקומיות כמורכבת מחברי המועצה היוצאת של הרשות המאוחדת המגויה בפרט 6 בתוספת בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (להלן - הרשות המאוחדת), שהם תושבי תחום שיפוטה של המועצה המקומית האמורה.
תקופת מעבר	4. בכפוף להוראות חוק זה ועד לתחילת כהונתם של המועצות המקומיות וראשי המועצות המקומיות, לפי המועד המאוחר מביניהם (להלן - תקופת המעבר), ימשיכו ויחולו הוראות פרק ב' בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל.
ביטול הרשות המאוחדת	5. בתום תקופת המעבר תבוטל הרשות המאוחדת ותודל להיות אישיות משפטית.
איטור התקשרויות חושרות	6. החל כיום תחילתו של חוק זה ועד תום תקופת המעבר, לא תתקשר כל אחת מהמועצות המקומיות והרשות המאוחדת, בהתקשרות אשר תקופתה, ביצועה והזכויות והחובות על פיה הם מעבר ליום שנקבע לבחירות במועצות המקומיות לפי חוק זה, אלא באישור מראש מאת השר.
תיאום חשבונות וחלוקת חובות וזכויות	7. השר רשאי לקבוע הוראות בדבר תיאום חשבונות וחלוקת חובות וזכויות של הרשות המאוחדת בין המועצות המקומיות.

* הצעות חוק מס' 2383/17/פ, 2859/17/פ, 2942/17/פ, 3562/17/פ, 3780/17/פ, 3781/17/פ ו-3799/17/פ; הועברו לוועדה ביום ו' בתמוז התשס"ח (9 ביולי 2008).

1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.
2 ס"ח התשס"ג, עמ' 516.

8. ביצוע ותקנות
השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי לקבוע הוראות לביצועו, לרבות בכל ענין הנוגע לשינויים הנובעים והנדרשים מהשבת מעמדה של המועצות המקומיות וכיטולה של הרשות המאוחדת.
9. דחיית הבחירות לרשות המאוחדת - הוראת שעה
על אף האמור בסעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), ובחוק הרשויות המקומיות (בחירות) (הוראת שעה), התשס"ח-2008, יקוימו הבחירות הכלליות הקרובות לרשות המאוחדת ביום ט"ז בשבט התשס"ט (10 בפברואר 2009).

ד ב ר י ה ס ב ר

עלות תקציבית
להערכת משרד האוצר, העלות התקציבית של הצעת החוק היא כ-8.5 מיליון שקלים חדשים לפחות.

הצעת חוק זו היא הצעת חוק תקציבית בהגדרתה בסעיף 33 לחוק-יסודו משק המדינה.

חברי הכנסת: רוד אזולאי, יורם מרציאנו, חיים אמסלם, יצחק וקנין, נסים זאב, שלי יחימוביץ, אמנון כהן, אברהם מיכאלי, אחמד טיבי, מוחמד ברכה, חנא סוייד, רב חנין, זהבה גלאון, ואסל טאהא, ג'מאל זחאלקה, סעיד גפאע, נאריה חילו, עבאס זכור

רשומות

ספר החוקים

19 בנובמבר 2008

2193

כ"א בחשוון התשס"ט

עמוד

חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות מגיד אל כרום, דיר אל אסד ובענה).

122.....התשס"ט-2008

**חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות מג'ד אל כרום,
דיר אל אסד ובענה), התשס"ט-2008***

1. הגדרות
בחק זה -
- "בחירות", "בחירות למועצה מקומית" - בחירות למועצת המועצה המקומית ולראש המועצה המקומית;
"המועד הקובע" - א' בחשון התשס"ד (27 באוקטובר 2003);
"הרשות המאוחדת" - עיריית שגור;
"יום התחילה" - יום תחילתו של חוק זה;
"השר" - שר הפנים.
2. השבת מעמדן של רשויות מקומיות מסוימות
מג'ד אל כרום, דיר אל אסד ובענה (בחוק זה - המועצות המקומיות) יהיו מועצות מקומיות במעמד שהיה להן במועד הקובע, ויחולו עליהן החל מיום התחילה, כל הוראות הרגולציה שחלו עליהן במועד הקובע, בשינויים המפורטים בחוק זה.
3. בחירות
(א) הבחירות למועצות המקומיות יתקיימו ביום ג' האחרון שלפני תום 180 הימים מיום התחילה; השר רשאי לקבוע מועד לבחירות האמורות המוקדם או המאוחר ב-90 ימים מהמועד האמור.
(ב) לענין חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, יראו את המועצות המקומיות כרשויות מקומיות שבהן לא מכהנת מועצה לפני יום הבחירות.
4. תקופת מעבר
בכפוף להוראות חוק זה, הרשות המאוחדת תמשיך להיות אישיות משפטית הכשרה לכל חובה, מיום התחילה ועד לתחילת כהונתם של המועצות המקומיות וראשי המועצות המקומיות, לפי המועד המאוחר מביניהם (בחוק זה - תקופת המעבר).
5. ביטול הרשות המאוחדת
בתום תקופת המעבר (בחוק זה - יום הביטול), תבוטל הרשות המאוחדת ותחדל להיות אישיות משפטית.
6. מינוי ועדה ממונה
(א) כהונת ראש העירייה והמועצה של הרשות המאוחדת תסתיים ביום התחילה, והשר ימנה ועדה ממונה למילוי תפקידי ראש העירייה והמועצה, אשר תכהן עד לתחילת כהונתם של המועצות המקומיות וראשי המועצות המקומיות לפי המועד המאוחר מביניהם, שייבחרו במועד הבחירות לפי סעיף 3; הוראות סעיף 145 לפקודת העיריות יחולו לענין זה, בשינויים המחוייבים.
(ב) לא יכהן כיושב ראש או כחבר ועדה ממונה כאמור בסעיף קטן (א), מי שהוא תושב הרשות המאוחדת; היה יושב ראש הוועדה הממונה או חבר בה לתושב הרשות המאוחדת יחדל לכהן בתפקידו.
7. סמכות השר
השר יפעל, בכפוף להוראות לפי חוק זה, לחלוקת נכסיה, זכויותיה, חובותיה והתחייבויותיה של הרשות המאוחדת בין המועצות המקומיות ולהסדרת כל עניין אחר הדרוש לשם ביטולה וכדי להבטיח את רציפות השלטון המקומי בתחומן של המועצות המקומיות.
8. השר יקבע, בצו, הוראות בכל עניין הנוגע לשינויים הנובעים מביטול הרשות המאוחדת והקמת המועצות המקומיות והנדרש כדי להבטיח את ביצוען, לרבות בעניינים אלה:
(1) חלוקה בין המועצות המקומיות של הנכסים, הזכויות, החובות וההתחייבויות, לרבות זכויות מוחשיות ושאינן מוחשיות, וכן התחייבויות מותנות, עתידיות, ידועות

* התקבל בכנסת ביום י"ב בחשון התשס"ט (10 בנובמבר 2008); הצעת החוק ודבריה הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת - 251, מיום י"ט בתמוז התשס"ח (22 ביולי 2008), עמ' 437.
1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 248.
2 דיני מדינת ישראל, גוסס הוד"ש 8, עמ' 197.

ובלתי ידועות, שערב יום הביטול היו של הרשות המאוחדת, לרבות תשלומי חובה שהוטלו כדיון על ידי הרשות המאוחדת וטרם נגבו, ואלו יהיו לקניין המועצות המקומיות כפי שיורה השר;

(2) קביעת המועצה המקומית אשר תהיה חליפתה של הרשות המאוחדת בכל הליך משפטי שהיה תלוי ועומד ערב יום הביטול, מטעם הרשות המאוחדת או נגדה, וכן כל עילה להליך משפטי כאמור שהיתה קיימת באותה עת, לרבות לענין ארנונות, אגרות, היטלים, דמי השתתפות ותשלומי חובה אחרים שערב יום הביטול היו של הרשות המאוחדת או נגדה;

(3) קביעת המועצה המקומית שתדון בהליכים שהיו תלויים ועומדים ערב יום הביטול לפני הרשות המאוחדת או רשות מרשויותיה או לפני ועדת ערר שהוקמה על ידי הרשות המאוחדת, או הליכים כאמור שניתן היה לפתוח בהם עד אותו מועד, וכן קביעת רכיבי הגשתם והדיון בהם, לרבות הוראות לענין הארכת מועדים.

9. (א) השר יקבע הוראות לענין עובדי הרשות המאוחדת, ובלבד שיתקיימו הוראות אלה:

(1) לא יהיה עובד הרשות המאוחדת, שעבר להיות עובד אחת המועצות המקומיות וכאי להטבת פרישה בשל המעבר האמור;

(2) הזכויות שהיו כדיון לעובד הרשות המאוחדת, ערב יום הביטול ואשר היה לעובד אחת המועצות המקומיות יישמרו לו, ויראו אותן כזכויות הנובעות מעבודתו במועצה המקומית אליה עבר כעובד.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ומהוראות כל הסכם קיבוצי או הסדר קיבוצי החל על עובדי הרשות המאוחדת.

10. השר רשאי לקבוע הוראות לענין כל הסכומים שתוקצבו בתקציב השנתי שאושר לפי דין לרשות המאוחדת ולא הוצאו עד יום הביטול וחלוקתם בין המועצות המקומיות.

11. צווי ארנונה, חוקי עזר, תקנות, צווים, רישיונות והיתרים שחלו לפני יום הבחירות למועצות המקומיות בתחום הרשות המאוחדת, יעמדו בתוקפם וימשיכו לחול באותו השטח כאילו הותקנו או ניתנו, לפי הענין, על ידי המועצה המקומית באותו השטח, עד שיפקעו על פי האמור בהם או על פי החיקוק שמכוחם ניתנו או עד להחלטת מועצת המועצה המקומית לבטלם או לשנותם לפי דין.

12. החל ביום פרסומו של חוק זה, לא יתקשרו הרשות המאוחדת וכל אחת מהמועצות המקומיות, בהתקשרות אשר תקופתה, ביצועה והזכויות והחייבים על פיה הם מעבר ליום שנקבע לבחירות במועצות המקומיות לפי חוק זה, אלא באישור מראש מאת השר.

13. (א) ככפוף להוראות סעיף 9, בתקופת המעבר לא יקבלו הרשות המאוחדת וכל אחת מהמועצות המקומיות עובד, אלא באישור מראש מאת השר.

(ב) בתקופה שמיום הביטול ועד תום 12 חודשים לאחר מכן לא תקבל כל אחת מהמועצות המקומיות עובד, אלא באישור מראש מאת השר.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על קבלת עובדים והעסקתם באמצעות קבלן כוח אדם, כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996.

14. השר רשאי לקבוע כי תפקיד, סמכות או תחום פעולה, של הרשות המאוחדת יבוצעו בשיתוף בין המועצות המקומיות (בסעיף זה - פעילות משותפת), ואת ההוראות הנדרשות לניהול הפעילות המשותפת, לרבות דרך ניהולה וחלוקת הסמכויות והחובות בין המועצות המקומיות לגביה, חלוקת ההוצאות הדרושות להקמתה, להחזקתה ולניהולה בין המועצות המקומיות וחלוקת ההכנסות בשלה.

³ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.
⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

15. מינוי חשב מלווה (א) השר ימנה חשב מלווה לכל אחת מהמועצות המקומיות לתקופת המעבר ועד לתום שישה חודשים לאחר תום תקופת המעבר; על חשב מלווה שימונה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 142(ב) עד (ה), 142 ו-142ג לפקודת העיריות.

(ב) נוכח השר, בתום ששת החודשים האמורים בסעיף קטן (א), כי יש צורך בהמשך כהונתו של החשב המלווה, רשאי הוא להאריך את תקופת כהונתו בשישה חודשים נוספים (בסעיף זה – תקופת ההארכה) ואם ראה כי אין בסמכויות הנתונות לחשב מלווה לפי הוראות הסעיף הקטן האמור כדי להבטיח את תפקודה התקין והיעיל של המועצה המקומית רשאי הוא להקנות לחשב המלווה, למשך תקופת ההארכה, את הסמכויות הנתונות לפי כל דין לראש המועצה המקומית, למועצת המועצה המקומית, לוועדה מוועדותיה או לעובד המועצה המקומית, כולן או חלקן, ככל הנדרש לצורך הבטחת תפקודה התקין והיעיל של המועצה המקומית; הוקנו לחשב המלווה הסמכויות האמורות, לא יהיו נתונות למועצה המקומית, לראש המועצה המקומית, למועצת המועצה המקומית, לוועדה מוועדותיה או לעובד המועצה המקומית, לפי העניין, הסמכויות שהוקנו כאמור לחשב המלווה.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של השר למנות חשב מלווה לאחר תום התקופות האמורות בסעיף זה, לכל אחת מהמועצות המקומיות, בהתאם לסמכותו לפי כל דין.

16. תקציב מענק הסתגלות לביטול הרשות המאוחדת (א) בשנת הכספים 2009 ייקבע בחוק התקציב השנתי, תקציב בתכנית נפרדת, במסגרת ההקצאה לתחום פעולה "מענק הסתגלות לביטול רשויות מאוחדות" בסעיף תקציב משרד הפנים; בסעיף זה, "תכנית", "תחום פעולה" ו"סעיף תקציב" – בהגדרתם בחוק תקציב שנתי, במשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

(ב) השר רשאי להורות על מתן מענק לשם הסתגלות לביטול הרשות המאוחדת, לכל אחת מהמועצות המקומיות, בכפוף לסכום שיקבע לעניין זה כאמור בסעיף קטן (א).

17. ביצוע ותקנות השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, ולרבות עניינים הנובעים והנדרשים מהשבת מעמדן של המועצות המקומיות וביטולה של הרשות המאוחדת, ובכלל זה:

(1) ניהולן של הרשות המאוחדת והמועצות המקומיות מיום התחילה עד תום 12 חודשים מיום הביטול, ובין השאר הוראות בעניינים אלה:

(א) ההתחייבויות וההתקשרויות של כל אחת מהמועצות המקומיות והרשות המאוחדת, ההליכים לביצוען ולהארכת תוקפן, ולעניין ביצוע פעולות על פי התקציב שאושר לרשות המאוחדת לפני יום הביטול;

(ב) התנאים והדרכים למינוי עובדים למועצות המקומיות;

(2) הוראות לעניין הכנת תקציבן השנתי של כל אחת מהמועצות המקומיות;

(3) אופן קבלת תשלומים המשולמים על ידי המדינה למועצות המקומיות או לרשות המאוחדת;

(4) הוראות להבטחת רציפות השלטון המקומי בתחומי שיפוטן של המועצות המקומיות;

(5) המועד האחרון למינוי נושאי משרה שיש למנותם לפי הוראות כל דין.

18. תחילתו של חוק זה ביום ד' בכסלו התשס"ט (1 בדצמבר 2008). תחילה

מאיר שטרית
שר הפנים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

רשומות

ספר החוקים

י"ח בחשוון התשס"ט

2190

16 בנובמבר 2008

עמוד

82. חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 88), התשס"ט-2008.....
82. חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 89), התשס"ט-2008.....
- תיקון עקיף:
- פקודת היערות - מס' 4
- חוק התקשורת (המשך שידורי חרשות מקומיות בטלוויזיה) (תיקוני חקיקה) (הוראות שעה) (תיקון) (הארכת תוקף הוראות שעה), התשס"ט-2008.....
84. חוק ערי ואזורי פיתוח (תיקון מס' 9), התשס"ט-2008.....
84. חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 112), התשס"ט-2008.....
85. חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 65), התשס"ט-2008.....
- תיקון עקיף:
- חוק המדיניות הכלכלית לשנת הבספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005 - מס' 4
87. חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון מס' 14), התשס"ט-2008.....
- תיקון עקיף:
- חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 - מס' 13
88. חוק שירות אורחי (תיקוני חקיקה), התשס"ט-2008.....
- תיקון עקיף:
- חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 - מס' 24
- חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994 - מס' 9
89. חוק דרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות דלית אל כרמל ועוספיזה), התשס"ט-2008.....

3. הוראות טעיפים 1, 9(א) ו-10 לחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994, בנוסחם בסעיף 2 לחוק זה, יחולו גם לגבי מי שהחל לשרת שירות אורחי בהגדרתו בסעיף 6(א) לחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002, לפני תחילתו של חוק זה, בין אם סיים את השירות כאמור לפני יום תחילתו של חוק זה ובין אם לאו.

אליהו ישי
שר התעשייה המסחר
והתעסוקה

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות דלית אל כרמל ועוספיה), התשס"ט-2008*

1. בחוק זה –
"בחירות", "בחירות למועצה מקומית" – בחירות למועצת המועצה המקומית ולראש המועצה המקומית;
"המועד הקובע" – א' בחשוון התשס"ד (27 באוקטובר 2003);
"הרשות המאוחדת" – עיריית עיר כרמל;
"יום התחילה" – יום תחילתו של חוק זה;
"השר" – שר הפנים.
2. דלית אל כרמל ועוספיה (בחוק זה – המועצות המקומיות) יהיו מועצות מקומיות במעמד שהיה להן במועד הקובע, ויחולו עליהן, החל מיום התחילה, כל הוראות הדין שחלו עליהן במועד הקובע, בשינויים המפורטים בחוק זה.
3. (א) הבחירות למועצות המקומיות יתקיימו ביום ג' האחרון שלפני תום 180 הימים מיום התחילה; השר רשאי לקבוע מועד לבחירות האמורות המוקדם או המאוחר ב-90 ימים מהמועד האמור.
(ב) לענין חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, יראו את המועצות המקומיות כרשויות מקומיות שבהן לא מכהנת מועצה לפני יום הבחירות.
4. בכפוף להוראות חוק זה, הרשות המאוחדת תמשיך להיות אישיות משפטית הכשרה לכל חובה, מיום התחילה ועד לתחילת כהונתם של המועצות המקומיות וראשי המועצות המקומיות, לפי המועד המאוחר מביניהם (בחוק זה – תקופת המעבר).
5. בתום תקופת המעבר (בחוק זה – יום הביטול), תבוטל הרשות המאוחדת ותהרל להיות אישיות משפטית.
6. (א) כהונת ראש העירייה והמועצה של הרשות המאוחדת תסתיים ביום התחילה, והשר ימנה ועדה ממונה למילוי תפקידי ראש העירייה והמועצה, אשר תכהן עד לתחילת כהונתם של המועצות המקומיות וראשי המועצות המקומיות לפי המועד

* התקבל בכנסת ביום ד' בחשוון התשס"ט (9 בנובמבר 2008); הצעת החוק וריבוי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 251, מיום י"ט בתמוז התשס"ח (22 ביולי 2008), עמ' 433.
1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 248.

המאוחר מביניהם, שייבחרו במועד הבחירות לפי סעיף 3; הוראות סעיף 145 לפקודת העיריות יחולו לענין זה, בשינויים המחויבים.

(ב) לא יכהן ביושב ראש או כחבר ועדה ממונה כאמור בסעיף קטן (א), מי שהוא תושב הרשות המאוחדת; היה יושב ראש הוועדה הממונה או חבר בה לתושב הרשות המאוחדת יהרל לכהן בתפקיד.

7. סמכות השר

השר יפעל, בכפוף להוראות לפי חוק זה, לחלוקת נבסיה, זכויותיה, חובותיה והתחייבויותיה של הרשות המאוחדת בין המועצות המקומיות ולהסדרת כל ענין אחר הדרוש לשם ביטולה וכדי להבטיח את רציפות השלטון המקומי בתחומן של המועצות המקומיות.

8. הוראות לענין חלוקת נבסים, זכויות, חובות והתחייבויות

השר יקבע, בצו, הוראות בכל ענין הנוגע לשינויים הנובעים מביטול הרשות המאוחדת והקמת המועצות המקומיות והנדרש כדי להבטיח את ביצוען, לרבות בענינים אלה:
(1) חלוקה בין המועצות המקומיות של הנבסים, הזכויות, החובות וההתחייבויות, לרבות זכויות מוחשיות ושאינן מוחשיות, וכן התחייבויות מותנות, עתידיות, ידועות ובלתי ידועות, שערב יום הביטול היו של הרשות המאוחדת, לרבות תשלומי חובה שהוטלו כדין על ידי הרשות המאוחדת וטרם נגבו, ואלה יהיו לקניין המועצות המקומיות כפי שיוורה השר;

(2) קביעת המועצה המקומית אשר תהיה חליפתה של הרשות המאוחדת בכל הליך משפטי שהיה תלוי ועומד ערב יום הביטול, מטעם הרשות המאוחדת או נגדה, וכן כל עילה להליך משפטי כאמור שהיתה קיימת באותה עת, לרבות לענין ארנונות, אגרות, היטלים, רמי השתתפות ותשלומי חובה אחרים שערב יום הביטול היו של הרשות המאוחדת או נגדה;

(3) קביעת המועצה המקומית שתהיה בולייכים שהיו תלויים ועומדים ערב יום הביטול לפני הרשות המאוחדת או רשות מרשויותיה או לפני ועדת ערר שהוקמה על ידי הרשות המאוחדת, או הליכים כאמור שהיה ניתן לפתוח בהם עד אותו מועד, וכן קביעת דרכי הגשתם והדין בהם, לרבות הוראות לענין הארכת מועדים.

9. עובדי הרשות המאוחדת

(א) השר יקבע הוראות לענין עובדי הרשות המאוחדת, ובלבד שיתקיימו הוראות אלה:
(1) לא יהיה עובד הרשות המאוחדת, שעבר להיות עובד אחת המועצות המקומיות זכאי להטבת פרישה בשל המעבר האמור;

(2) הזכויות שהיו כדין לעובד הרשות המאוחדת, ערב יום הביטול ואשר היה לעובד אחת המועצות המקומיות יישמרו לו, ויראו אותן כזכויות הנובעות מעבודתו במועצה המקומית שאליה עבר כעובד.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985,² ומהוראות כל הסכם קיבוצי או הסדר קיבוצי החל על עובדי הרשות המאוחדת.

10. הוראות מעבר לענין תקציב

השר רשאי לקבוע הוראות לענין כל הסכומים שתוקצבו בתקציב השנתי שאושר לפי דין לרשות המאוחדת ולא הוצאו עד יום הביטול וחלוקתם בין המועצות המקומיות.

11. ארנונה, חוקי עזר, צווים, רישיונות והיתרים

צווי ארנונה, חוקי עזר, תקנות, צווים, רישיונות והיתרים שחלו לפני יום הבחירות למועצות המקומיות בתחום הרשות המאוחדת, יעמדו בתוקפם וימשיכו לחול באותו השטח כאילו הותקנו או ניתנו, לפי הענין, על ידי המועצה המקומית באותו השטח, עד שיפקעו על פי האמור בהם או על פי החיקוק שמכוחם ניתנו או עד לחלטת מועצת המועצה המקומית לבטלם או לשנותם לפי דין.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.
³ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

12. החל ביום פרסומו של חוק זה, לא יתקשרו הרשות המאוחדת וכל אחת מהמועצות המקומיות, בהתקשרות אשר תקופתה, ביצועה והזכויות והחובות על פיה הם מעבר ליום שנקבע לבחירות במועצות המקומיות לפי חוק זה, אלא באישור מראש מאת השר.
13. (א) בכפוף להוראות סעיף 9, בתקופת המעבר לא יקבלו הרשות המאוחדת וכל אחת מהמועצות המקומיות עובה, אלא באישור מראש מאת השר.
 (ב) בתקופה שמיום הביטול ועד תום 12 חודשים לאחר מכן לא תקבל כל אחת מהמועצות המקומיות עובה, אלא באישור מראש מאת השר.
 (ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על קבלת עובדים והעסקתם באמצעות קבלן כוח אדם, כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996.
14. השר רשאי לקבוע כי תפקיד, סמכות או תחום פעולה, של הרשות המאוחדת יבוצעו בשיתוף בין המועצות המקומיות (בסעיף זה - פעילות משותפת), ואת ההוראות הנדרשות לניהול הפעילות המשותפת, לרבות דרך ניהולה וחלוקת הסמכויות והחובות בין המועצות המקומיות לגביה, חלוקת ההוצאות הדרושות להקמתה, להחזקתה ולניהולה בין המועצות המקומיות וחלוקת ההכנסות בשלה.
15. (א) השר ימנה חשב מלווה לכל אחת מהמועצות המקומיות לחקופת המעבר ועד לתום שישה חודשים לאחר תום תקופת המעבר; על חשב מלווה שימונה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 142(ב) עד (ה), 142ג ו-142ג לפקודת העיריות.
 (ב) נוכח השר בתום ששת החודשים האמורים בסעיף קטן (א), כי יש צורך בהמשך בהונתו של החשב המלווה, רשאי הוא להאריך את תקופת בהונתו בשישה חודשים נוספים (בסעיף זה - תקופת ההארכה) ואם ראה כי אין בסמכויות הנתונות לחשב מלווה לפי הוראות הסעיף הקטן האמור כדי להבטיח את תפקודה התקין והיעיל של המועצה המקומית רשאי הוא להקנות לחשב המלווה, למשך תקופת ההארכה, את הסמכויות הנתונות לפי כל דין לראש המועצה המקומית, למועצת המועצה המקומית, לוועדה מוועדותיה או לעובד המועצה המקומית, כולן או חלקן, ככל הנדרש לצורך הבטחת תפקודה התקין והיעיל של המועצה המקומית; הוקנו לחשב המלווה הסמכויות האמורות, לא יהיו נתונות למועצה המקומית, לראש המועצה המקומית, למועצת המועצה המקומית, לוועדה מוועדותיה או לעובד המועצה המקומית, לפי העניין, הסמכויות שהוקנו כאמור לחשב המלווה.
 (ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של השר למנות חשב מלווה לאחר תום התקופת האמורות בסעיף זה, לכל אחת מהמועצות המקומיות, בהתאם לסמכותו לפי כל דין.
16. (א) בשנת הכספים 2009 ייקבע בחוק התקציב השנתי, תקציב בתכנית נפרדת, במסגרת ההקצאה לתחום פעולה "מענק הסתגלות לביטול רשויות מאוחדות" בסעיף תקציב משרד הפנים; בסעיף זה, "תכנית", "תחום פעולה" ו"סעיף תקציב" - כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
 (ב) השר רשאי להורות על מתן מענק לשם הסתגלות לביטול הרשות המאוחדת, לכל אחת מהמועצות המקומיות, בכפוף לסכום שיקבע לעניין זה כאמור בסעיף קטן (א).
17. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות עניינים הנובעים והנדרשים מהשבת מעמדה של המועצות המקומיות וביטולה של הרשות המאוחדת, ובכלל זה:

* ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

- (1) ניהולן של הרשות המאוחדת והמועצות המקומיות מיום התחילה עד תום 12 חודשים מיום הביטול, ובין השאר הוראות בעניינים אלה:
- (א) ההתחייבויות וההתקשרויות של כל אחת מהמועצות המקומיות והרשות המאוחדת, ההליכים לביצוען ולהארכת תוקפן, ולעניין ביצוע פעולות על פי התקציב שאושר לרשות המאוחדת לפני יום הביטול;
- (ב) התנאים והדרכים למינוי עובדים למועצות המקומיות;
- (2) הוראות לעניין הכנת תקציבן השנתי של כל אחת מהמועצות המקומיות;
- (3) אופן קבלת תשלומים המשולמים על ידי המדינה למועצות המקומיות או לרשות המאוחדת;
- (4) הוראות להבטחת רציפות השלטון המקומי בתחומי שיפוטן של המועצות המקומיות;
- (5) המועד האחרון למינוי נושאי משרה שיש למנותם לפי הוראות כל דין.
18. תחילתו של חוק זה ביום ד' בכסלו התשס"ט (1 בדצמבר 2008).

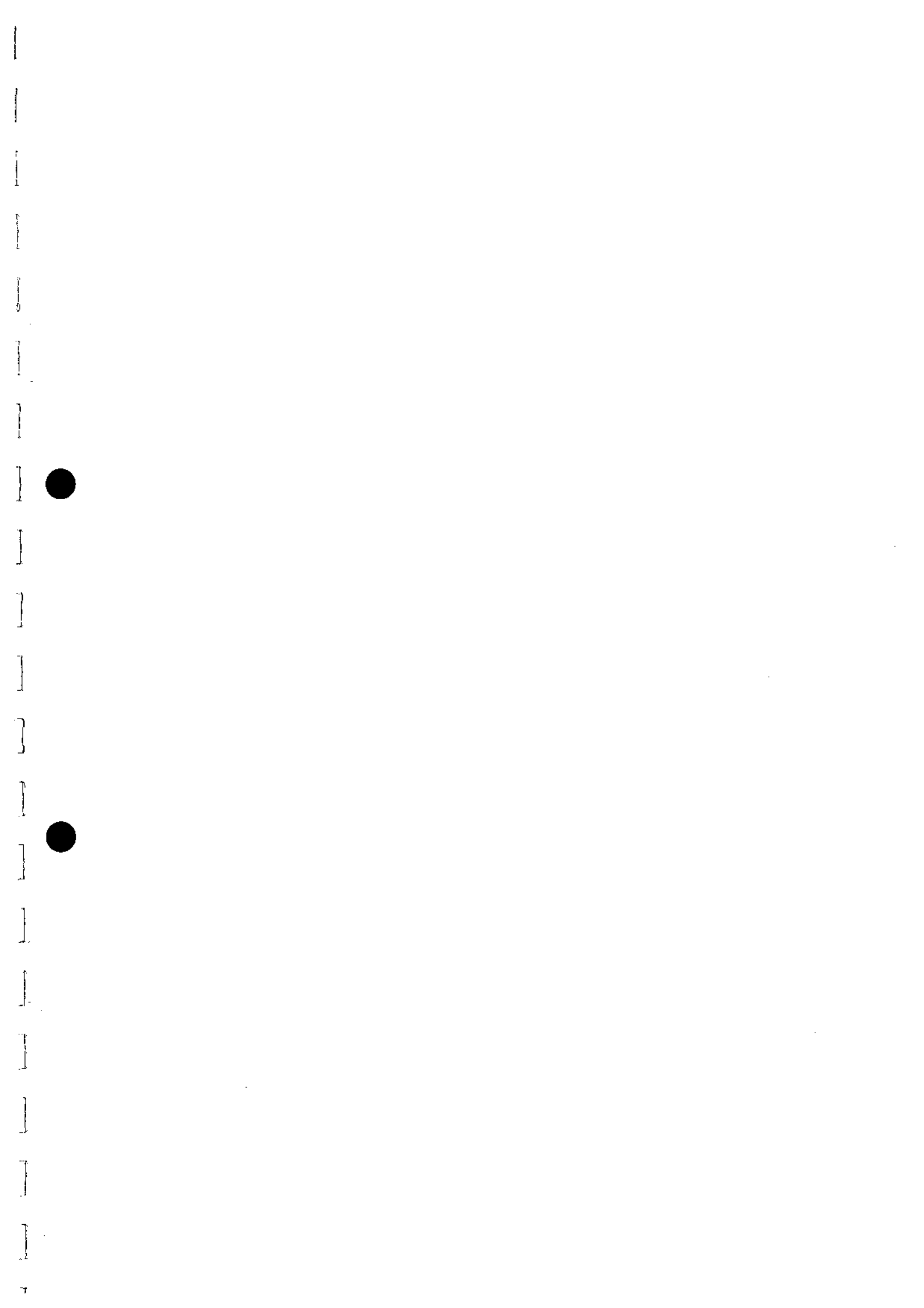
תחילה

מאיר שטרית
שר הפנים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

10

על האתר	חיפוש	המשכן	עבודת הכנסת	הברי הכנסת	המליאה	ועדות	טיענות	חקיקה	תקשורת	בחירות ומחשלי	מוחקר ומידע	היסטוריה	מועד זיכרון
---------	-------	-------	-------------	------------	--------	-------	--------	-------	--------	---------------	-------------	----------	-------------

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפריט החקיקה

דפי הסבר

חיפוש כללי באתר

חוכמת שימושית

דבר הסבר תפריט החקיקה

מס' תאריכים	שם הצעת החוק	מילה מכותרת הצעת החוק	שם תחילה הצעת החוק	חכ"ם מכנסת נוכחית	חכ"ם מכנסת קודמת
01 01 2009	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתית (ביטול השלוחים והשתופקים) התשס"ט-2008	ביטוח	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתית (ביטול השלוחים והשתופקים) התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון - שווי שמשו לרוב, לנשואים מיוחסת לזרים), התשס"ט-2008	מס הכנסה	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון - שווי שמשו לרוב, לנשואים מיוחסת לזרים), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק סיווג הגופות השנויות בעינוי, התשס"ט-2008	סיווג	הצעת חוק סיווג הגופות השנויות בעינוי, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק העברת חוק ומעמד ישראל, התשס"ט-2008	ישראל	הצעת חוק העברת חוק ומעמד ישראל, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - עריכת על החלפת השדה הישראלית לזררים), התשס"ט-2008	ביטוח	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - עריכת על החלפת השדה הישראלית לזררים), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון - סעיפים בבית משפט ואי יצוא והחלפה), התשס"ט-2008	לשון הרע	הצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון - סעיפים בבית משפט ואי יצוא והחלפה), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הוכחת בדקיות הפניות לדוגמים ורקודים, התשס"ט-2008	דוגמים	הצעת חוק הוכחת בדקיות הפניות לדוגמים ורקודים, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק של שירותים משפטיים בחיפה, התשס"ט-2008	שירותים משפטיים	הצעת חוק של שירותים משפטיים בחיפה, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הרשאות המקצועיות (ביטול איסור המועצה המקצועית בארץ אל גרביה ז"ל), התשס"ט-2008	הרשאות מקצועיות	הצעת חוק הרשאות המקצועיות (ביטול איסור המועצה המקצועית בארץ אל גרביה ז"ל), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הודאר (תיקון - אחריות לאזרחים ומשפחה), התשס"ט-2008	הודאר	הצעת חוק הודאר (תיקון - אחריות לאזרחים ומשפחה), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הקמת רשות לפיקוח על קנייני עסקאות קרדיט, התשס"ט-2008	קנייני עסקאות קרדיט	הצעת חוק הקמת רשות לפיקוח על קנייני עסקאות קרדיט, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון - ביטול סעיף 107א), התשס"ט-2008	מס הכנסה	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון - ביטול סעיף 107א), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הסדרת העיסוק במיפול באמצעות בעלי חיים, התשס"ט-2008	מיפול	הצעת חוק הסדרת העיסוק במיפול באמצעות בעלי חיים, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק החשמל (תיקון - הגנה נגד החשמלנות עופות), התשס"ט-2008	חשמל	הצעת חוק החשמל (תיקון - הגנה נגד החשמלנות עופות), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק העונשין (תיקון - איסור פרסום מידע המצביע על שירותי שירותי דואר), התשס"ט-2008	עונשין	הצעת חוק העונשין (תיקון - איסור פרסום מידע המצביע על שירותי שירותי דואר), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - תשלום ביטוח קצונה), התשס"ט-2008	ביטוח	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - תשלום ביטוח קצונה), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק ביקור תלמידיהם בגורמים חיצוניים לצאת הכבידה, התשס"ט-2008	ביקור	הצעת חוק ביקור תלמידיהם בגורמים חיצוניים לצאת הכבידה, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק לתיקון סמלול ומעמד מנהלים, התשס"ט-2008	מנהלים	הצעת חוק לתיקון סמלול ומעמד מנהלים, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הענישין (תיקון - איסור יחולת כוח השדה בענישין), התשס"ט-2008	ענישין	הצעת חוק הענישין (תיקון - איסור יחולת כוח השדה בענישין), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק השקעות משותפות באמצעות (תיקון - הענישה), התשס"ט-2008	השקעות משותפות	הצעת חוק השקעות משותפות באמצעות (תיקון - הענישה), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק אשפה נכפי וטיפול החליט בהפרשות אכילה, התשס"ט-2008	אשפה	הצעת חוק אשפה נכפי וטיפול החליט בהפרשות אכילה, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק זכויות חללים, התשס"ט-2008	זכויות חללים	הצעת חוק זכויות חללים, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק זמ"ג (תיקון - איסור יצוא מים לרשות מקומית), התשס"ט-2008	זמ"ג	הצעת חוק זמ"ג (תיקון - איסור יצוא מים לרשות מקומית), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - עידון עלות על הבריאות), התשס"ט-2008	ביטוח	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - עידון עלות על הבריאות), התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק חובת כתיב וסגן האשפה ובקורות המגלות, התשס"ט-2008	חובת כתיב	הצעת חוק חובת כתיב וסגן האשפה ובקורות המגלות, התשס"ט-2008	01	01
01 01 2009	הצעת חוק הגנה למסודות בדין טעיה בתחומי צבאות, התשס"ט-2008	הגנה למסודות	הצעת חוק הגנה למסודות בדין טעיה בתחומי צבאות, התשס"ט-2008	01	01

נוסח המסמכים שבאתר הינו נוסח בלתי רשמי, מובהר כי מדובר בנוסח הכתף לשינוי עריכת משפט עשויים ליפול בו שינויים ושינויים. הכנסת אינה אחראית לאיכות, לדיקור ולשלמות המסמך ולא חותמיה עליו כל אחראיות בשל פרסום המסמך. הפחתה, שינויים במסמך, טעויות, שוויים שנשמאו על-ידי כל צד ג' וכו'. עם משמוש במסמך חנר נוסל על עמכר את כל האחריות בעניינים אלה. במידה ותמצאה מתיחה או חתאמה בין חומר התפורסם באתר לבין חומר המופיע בפרוטוקולים הרשמיים כתוב של מדינת ישראל, רק החומר בפרוטוקולים הרשמיים ייחשב נכון.

© 2008 על חומתנו לעשותנו. תמונות ומידע נוסף על מדינת ישראל ופיקוח המסמכים המופיעים באתר.
 שמחה לקבל את הפרטים והצעותיכם לתיבות (The Knesset) - ש"מ

על האתר: תפיש, המשכן, עבודה הכנסות, חבדי הכנסות, המליצה, ערבות, סיעות, חקיקה, תקיפה, בחירות וממשל, מתקד ומידע, הסטוריה, מעד זיכרון

הצגת חוק מוקדם

The Knesset

הצגת חוק פרטיות לדיון מוקדם

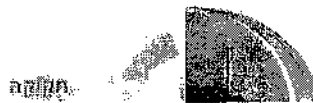
תפיש החקיקה

דפי הסבר

חיפוש כללי באתר

תוכחות שימושיות

דברי הסבר תפיש החקיקה

הצגת חוק מספר, מילה מאוחר הצעת החוק, שם תגישלה הצעת החוק, חכ"ם מנססת מכחית, חכ"ם מנססת קודמות.

שנת התאריך

מ 1999

גילסת הודעה | מס' כנסת | נוס' הצ"ח | שם הצעת החוק

שם הצעת החוק	מס' כנסת	נוס' הצ"ח	שם הצעת החוק
הצעת חוק המסים (תיקון-בבית השלומים על ידי ספק מיס ראשי), התשל"ז-2007	2848	17	הצעת חוק המסים (תיקון-בבית השלומים על ידי ספק מיס ראשי), התשל"ז-2007
הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - שירותים ביטוחיים ומעמד), התשס"ז-2007	2830	17	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - שירותים ביטוחיים ומעמד), התשס"ז-2007
הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - ביטול תקופת אישרה בוטבגר בין קופסת החולים), התשס"ז-2007	2828	17	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - ביטול תקופת אישרה בוטבגר בין קופסת החולים), התשס"ז-2007
הצעת חוק-תיקון" המסות (תיקון - גיל הוטבגר)	2811	17	הצעת חוק-תיקון" המסות (תיקון - גיל הוטבגר)
הצעת חוק הענישין (תיקון - החסרת הענישה על עבירות כלפי אנשי צוות רפואי), התשס"ז-2007	2800	17	הצעת חוק הענישין (תיקון - החסרת הענישה על עבירות כלפי אנשי צוות רפואי), התשס"ז-2007
הצעת חוק תופשה שוטנית (תיקון - ימי תופשה), התשס"ז-2007	2771	17	הצעת חוק תופשה שוטנית (תיקון - ימי תופשה), התשס"ז-2007
הצעת חוק הכנסות (תיקון - פראוס בקשות פסלות), התשס"ז-2007	2696	17	הצעת חוק הכנסות (תיקון - פראוס בקשות פסלות), התשס"ז-2007
הצעת חוק שאיין ההודעות בעבודה (תיקון - נכס אגולסית ערבית בוועדה מייעונית), התשס"ז-2007	2683	17	הצעת חוק שאיין ההודעות בעבודה (תיקון - נכס אגולסית ערבית בוועדה מייעונית), התשס"ז-2007
הצעת חוק ההגנה להשגלה גבוהה נתיקון - חולש אקדמי), התשס"ז-2007	2651	17	הצעת חוק ההגנה להשגלה גבוהה נתיקון - חולש אקדמי), התשס"ז-2007
הצעת חוק לתיקון חוק האירוסים (ידעת השפה העברית), התשס"ז-2007	2636	17	הצעת חוק לתיקון חוק האירוסים (ידעת השפה העברית), התשס"ז-2007
הצעת חוק יסודות התקציב נתיקון - תאגיד בריאות הפנולל מען ים ושיקום), התשס"ז-2007	2625	17	הצעת חוק יסודות התקציב נתיקון - תאגיד בריאות הפנולל מען ים ושיקום), התשס"ז-2007
הצעת חוק תרשוד לוועדות רפואיות, התשס"ז-2007	2618	17	הצעת חוק תרשוד לוועדות רפואיות, התשס"ז-2007
הצעת חוק לקידום זכויות הילד, ובצשס"ז-2007	2608	17	הצעת חוק לקידום זכויות הילד, ובצשס"ז-2007
הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הצעת משרד הפנים שפותר לאנחות ברמהזרים), התשס"ז-2007	2607	17	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הצעת משרד הפנים שפותר לאנחות ברמהזרים), התשס"ז-2007
הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - שמירוד זכאות לביטוח בריאות לשוהים מחוץ לישראל), התשס"ז-2007	2564	17	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - שמירוד זכאות לביטוח בריאות לשוהים מחוץ לישראל), התשס"ז-2007
הצעת חוק לתיקון פקודת הענישין (הצעת ראש עיר וטוביר ירדה בכירים), התשס"ז-2007	2548	17	הצעת חוק לתיקון פקודת הענישין (הצעת ראש עיר וטוביר ירדה בכירים), התשס"ז-2007
הצעת חוק בריאות ממלכתי (תיקון - שירותי הרפואה המונעת ושירותי הבריאות לנולדתי), התשס"ז-2007	2416	17	הצעת חוק בריאות ממלכתי (תיקון - שירותי הרפואה המונעת ושירותי הבריאות לנולדתי), התשס"ז-2007
הצעת חוק גוס מעסיקים (תיקון - פסור למסודות ציבור ומללרים), התשס"ז-2007	2355	17	הצעת חוק גוס מעסיקים (תיקון - פסור למסודות ציבור ומללרים), התשס"ז-2007
הצעת חוק פיוזי פישועים (תיקון - הצגות לעצומה תופסרות), התשס"ז-2007	2350	17	הצעת חוק פיוזי פישועים (תיקון - הצגות לעצומה תופסרות), התשס"ז-2007
הצעת חוק הרשדות המסוימות (תיקון - ייעוד כספי הקצבות לתשלום משיכרות), הוראת שעה), התשס"ז-2007	2311	17	הצעת חוק הרשדות המסוימות (תיקון - ייעוד כספי הקצבות לתשלום משיכרות), הוראת שעה), התשס"ז-2007
הצעת חוק לתיקון פקודת מס הגנת (נקודות זכויות הורה המשיל טענות), התשס"ז-2007	2274	17	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הגנת (נקודות זכויות הורה המשיל טענות), התשס"ז-2007
הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון - איסור הפליה במתן שירותי ביטוח), התשס"ז-2007	2264	17	הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון - איסור הפליה במתן שירותי ביטוח), התשס"ז-2007
הצעת חוק עבירות נשים (תיקון - הארכת תופשה לילד), התשס"ז-2007	2262	17	הצעת חוק עבירות נשים (תיקון - הארכת תופשה לילד), התשס"ז-2007
הצעת חוק-תיקון: גשיא המדינה (תיקון - הפסקת תהונת גשיא המדינה בשל השת כוב אישום)	2193	17	הצעת חוק-תיקון: גשיא המדינה (תיקון - הפסקת תהונת גשיא המדינה בשל השת כוב אישום)
הצעת חוק חתקשורת (בגן ושיפוזים) (תיקון - תובת העברת שידור פשוט ערוץ ייעודי), התשס"ז-2007	2128	17	הצעת חוק חתקשורת (בגן ושיפוזים) (תיקון - תובת העברת שידור פשוט ערוץ ייעודי), התשס"ז-2007
הצעת חוק האזרחים הוותקים (תיקון - תוספת הנחה), התשס"ז-2007	2084	17	הצעת חוק האזרחים הוותקים (תיקון - תוספת הנחה), התשס"ז-2007

נוסח המסמכים שבאתר הינו נוסח בלתי רשמי, מובהר, כי מדובר בנוסח הכפוף לשינוי עריכה ואשר עשויים ליפול בו שינויים ושינושים. הנכסת אינה אחראית לאיכות, לזיק ולשלמת המסמך ולא תסיל עליה כל אחראיות בשל פרטות המסמך, חפצתו, שיבושים במסמך, טעויות, שינויים שנעשו על-ידי כל צד ג' וכיו"ב. עם השימוש במסמך הנו נוסל על עצמך את כל האחריות בעניינים אלה. במידה ותתגלח סתירה או אי התאמה בין חומר המסמכים באתר לבין חומר המופיע בפרסומים הרשמיים בכתב של מדינת ישראל, רק החומר בפרסומים הרשמיים יחשב כנוסח.

על הצטרף	חיפוש	המשכן	עבודות הכנסה	חברי הכנסת	המליאה	ועדות	סיעות	החוקה	תקשור	בחירות ונושאים	מחקר ומידע	הסגוריה	מסד הדין
----------	-------	-------	--------------	------------	--------	-------	-------	-------	-------	----------------	------------	---------	----------

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפרים חקיקה

דפי הסבר

חיפוש כללי באתר

תוכנות שיושיות

דברי הסבר תפרים חקיקה

הצעת חוק מספר מילה מסמך הצעת החוק שם מגישה הצעת החוק

תאריך תחילת תוקף

הח"ם מנסות קודמות

סוג תאריכים

ניסוח הורדה מס' כנסת מס' הצ"ח שם הצעת החוק

17 2094 הצעת חוק זכויות המורה, התשס"ו-2007

מס' הצעת חוק	מילה מסמך הצעת החוק	שם מגישה הצעת החוק	תאריך תחילת תוקף	הח"ם מנסות קודמות	סוג תאריכים	ניסוח הורדה מס' כנסת מס' הצ"ח שם הצעת החוק
17	2094	הצעת חוק זכויות המורה, התשס"ו-2007	01	01	01	17 2094 הצעת חוק זכויות המורה, התשס"ו-2007
17	1983	אגרת חוק צעד בעלי חיים (ניכויים בגבעלי חיים)(תיקון - הגברת הפיקוח על ניסיון), התשס"ז-2007	01	01	01	17 1983 אגרת חוק צעד בעלי חיים (ניכויים בגבעלי חיים)(תיקון - הגברת הפיקוח על ניסיון), התשס"ז-2007
17	1979	הצעת חוק הסניטציה המכלילה לשטח הכפרים 2004 (תיקון חקיקה) (תסגולת מה"ג), התשס"ז-2007	01	01	01	17 1979 הצעת חוק הסניטציה המכלילה לשטח הכפרים 2004 (תיקון חקיקה) (תסגולת מה"ג), התשס"ז-2007
17	1941	הצעת חוק לתיקון פקודת פס הכנסה (פס הכנסה שלישי), התשס"ז-2007	01	01	01	17 1941 הצעת חוק לתיקון פקודת פס הכנסה (פס הכנסה שלישי), התשס"ז-2007
17	1931	הצעת חוק לתיקון פקודת הרשאות (זרימה וחסימת הרשעה על פי הוראה), התשס"ז-2007	01	01	01	17 1931 הצעת חוק לתיקון פקודת הרשאות (זרימה וחסימת הרשעה על פי הוראה), התשס"ז-2007
17	1934	הצעת חוק לתיקון פקודת הרשאות (זרימה וחסימת הרשעה על פי הוראה), התשס"ז-2007	01	01	01	17 1934 הצעת חוק לתיקון פקודת הרשאות (זרימה וחסימת הרשעה על פי הוראה), התשס"ז-2007
17	1882	הצעת חוק הגבלת מספר תלמידים בכיתות הלימוד, התשס"ו-2006	01	01	01	17 1882 הצעת חוק הגבלת מספר תלמידים בכיתות הלימוד, התשס"ו-2006
17	1792	הצעת חוק מונע שירות בשפה הערבית במשרדים ממשלתיים ובתקשורת, התשס"ו-2006	01	01	01	17 1792 הצעת חוק מונע שירות בשפה הערבית במשרדים ממשלתיים ובתקשורת, התשס"ו-2006
17	1785	הצעת חוק יסודי: משק הסניטציה (תיקון - חוק הסניטציה)	01	01	01	17 1785 הצעת חוק יסודי: משק הסניטציה (תיקון - חוק הסניטציה)
17	1775	המועצה להשכלה גבוהה (תיקון - איסור זר שית בתיבות כניסה וזינו פס במסדר), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1775 המועצה להשכלה גבוהה (תיקון - איסור זר שית בתיבות כניסה וזינו פס במסדר), התשס"ו-2006
17	1750	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - הרכב הנהגה והחוקה), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1750 הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - הרכב הנהגה והחוקה), התשס"ו-2006
17	1699	הצעת חוק הרשיות המקומות (הצעת לשינוי מעמד התאגדות) (תיקון - מנין, כשרות ותקציב), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1699 הצעת חוק הרשיות המקומות (הצעת לשינוי מעמד התאגדות) (תיקון - מנין, כשרות ותקציב), התשס"ו-2006
17	1630	הצעת חוק מס ערך מסוף (פסור ממשלתי) (תיקון - חסימת זכויות חלוקה שלילת כללות במל המרחשות), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1630 הצעת חוק מס ערך מסוף (פסור ממשלתי) (תיקון - חסימת זכויות חלוקה שלילת כללות במל המרחשות), התשס"ו-2006
17	1612	הצעת חוק הספורט (תיקון - ייצוג הולם), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1612 הצעת חוק הספורט (תיקון - ייצוג הולם), התשס"ו-2006
17	1603	הצעת חוק לימוד חובה (תיקון - ביטול תשלומי הורים), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1603 הצעת חוק לימוד חובה (תיקון - ביטול תשלומי הורים), התשס"ו-2006
17	1601	הצעת חוק לימוד חובה (תיקון - הקדמת גיל זכאות לימוד חובה), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1601 הצעת חוק לימוד חובה (תיקון - הקדמת גיל זכאות לימוד חובה), התשס"ו-2006
17	1571	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (תיקון - שחרור עציר המוחזק בתנאים שאינם הולמים), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1571 הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (תיקון - שחרור עציר המוחזק בתנאים שאינם הולמים), התשס"ו-2006
17	1568	הצעת חוק חברות הממשלות (תיקון - ייצוג הולם), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1568 הצעת חוק חברות הממשלות (תיקון - ייצוג הולם), התשס"ו-2006
17	1567	הצעת חוק יסודי: תוכנית לזיכר	01	01	01	17 1567 הצעת חוק יסודי: תוכנית לזיכר
17	1552	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (תיקון - שחרור עציר המוחזק בתנאים שאינם הולמים), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1552 הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (תיקון - שחרור עציר המוחזק בתנאים שאינם הולמים), התשס"ו-2006
17	1524	הצעת חוק התלבטות והגנה (תיקון - הסקור והשפעה על התחבירה ובטיחות התנועה), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1524 הצעת חוק התלבטות והגנה (תיקון - הסקור והשפעה על התחבירה ובטיחות התנועה), התשס"ו-2006
17	1270	הצעת חוק התרגון והבניה (תיקון - הכרת תפקיד פיקוד מחברת החשמל), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1270 הצעת חוק התרגון והבניה (תיקון - הכרת תפקיד פיקוד מחברת החשמל), התשס"ו-2006
17	1239	הצעת חוק תקצוב ופיקוח בטיחות בנסיעות חינוך, התשס"ו-2006	01	01	01	17 1239 הצעת חוק תקצוב ופיקוח בטיחות בנסיעות חינוך, התשס"ו-2006
17	1201	הצעת חוק זכויות תלמידים מחוננים ומצטיינים, התשס"ו-2006	01	01	01	17 1201 הצעת חוק זכויות תלמידים מחוננים ומצטיינים, התשס"ו-2006
17	1191	הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (ההכלות ותקופת החנה של שנתה) (תיקון - פיקוח בבטיחות חולמי ציבוריים), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1191 הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (ההכלות ותקופת החנה של שנתה) (תיקון - פיקוח בבטיחות חולמי ציבוריים), התשס"ו-2006
17	1171	הצעת חוק צעד בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשס"ו-2006	01	01	01	17 1171 הצעת חוק צעד בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשס"ו-2006

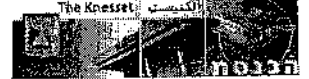
מסמך המסמכים שבאתר היו נוסח בלתי רשמי; מובהר, כי מדובר בנוסח הכפוף לשינוי עריכה ואשר עשויים לפרול בו שינויים ושינושים. הכנסת אינה אחראית לאיכות, לריבוי ולשלמות המסמך ולא תסול עליה כל אחראיות בשל פרסום המסמך. הפצתו, שיבושים במסמך, טעויות, שינויים טכניים על-ידי מל דיג' וכו' לא יחשבו כשינויים במסמך הדין (וסול על עצמך את כל האחריות בעניינים אלה. במידה ותגלה סתירה או אי התאמה בין חומר המפורסם באתר לבין חומר המופיע בפרסומים הרשמיים בבית של מדינת ישראל, דן החומר בפרסומים הרשמיים ייחשב כנכון.

© 2009 כל הזכויות שמורות. מדובר על ישראל-הכנסת או לעצמם של משרד המשפטים במסגרת משימה ושמה לקבל את העתיקים והעתיקים לכתובות באתר. משרד המשפטים

על האתר	חיפוש	המשכן	עבודת הכנסת	חברי הכנסת	המליאה	ועדות	סיעות	חקיקה	הקצב	בחירות וממשל	מזכר ומידע	הסטוריה	מועד זיכרון
---------	-------	-------	-------------	------------	--------	-------	-------	-------	------	--------------	------------	---------	-------------

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפריט התקנים

דפי הסבר

חיפוש לילי באתר

מוכנות שיתופית

דברי הסבר תפריט התקיקה

הצעת חוק מספר	מילה נוקדת הצעת החוק	שם מביטלה הצעת החוק	מספר תאריכים	מספר תאריכים
1127	הצעת חוק המינים (תיקון - איסור הפסקת הספקת מים בשל חובגת של רשויות מקומיות), התשס"ו-2006	הכל"ם מכנסת טכנית.	01	01
1121	הצעת חוק לתיקון פקודת הרופאים (בחירת לטנדורים), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
1119	הצעת חוק פינויים לכספי תאגודת רפואיות, התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
1058	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הנכסה (ליווי חשבונות למעשה בארבע שנים), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
975	הצעת חוק הממשלה (תיקון - הגבלת מספר משרים), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
974	הצעת חוק לתיקון פקודת הרואות (אסטרטגיה), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
962	הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 18) - נוסח לדין הערדה ב-24.7.2005	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
948	הצעת חוק מס קניה (טובין ושירותים) (תיקון - הפחתת מס על רכב), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
942	הצעת חוק קביעת מזרחי עדיפות, התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
938	הצעת חוק הגבלת פינוי פרישה בחברות איגודיות, התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
917	הצעת חוק תיקון פקודת מס הכנסה (פיקוח הצמדת לטנדורים), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
884	הצעת חוק תיקון פקודת מס הכנסה (זכויות לפרוייקט רשתות), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
875	הצעת חוק הולכה והובאה (תיקון - הגדלת מודעות לשיקום הודאים בוגר), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
856	הצעת חוק למעורבות חובת (תיקון - חינוך חובות לילדים החל מגיל 8 ועד לידה לב), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
854	הצעת חוק לתיקון פקודת רפואי השיניים (הגבלת פעילות נטרואות של תאגידים), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
852	הצעת חוק התגנב והובאה (תיקון - צו הריסות), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
846	הצעת חוק התכונות להבראת כלכלת ישראל (תיקון חקיקה להשגת יעד, התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2003-2004) (תיקון איחוד המסות), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
830	הצעת חוק הרשויות המקומיות (תיקון - חובות מעמיתות), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
828	הצעת חוק הדיקות הפנסיות (תיקון - עידוד תגבורת הפנסיות), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
820	הצעת חוק חינוך מעולכת (תיקון - חובות לפרוייקט עברית וערבית), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
773	הצעת חוק הפנשי (תיקון - מינון הספקת הרון), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
772	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי שם המוסד), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
759	הצעת חוק לתיקון פקודת הרופאים (הגבלת כהונת של מנהל בתי חולים ואחיות ראשונות), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
741	הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (הרכב הצולקת לחקירת שוטרים), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
675	הצעת חוק מס רכוש וקרן פיצויים (תיקון - גלגל ערבי במועד ערב), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01
674	הצעת חוק מנהל עסקי ישראל (תיקון - חקיקה משפטיה לאנולוגיה חיצונית), התשס"ו-2006	הכל"ם מכללות קודמות.	01	01

נכח המסמכים שבאתר זה נוסח כללי רשמי מובהר, כי מדובר בנוסח הכפוף לשנויי עריכה ואשר שנויים לפיכך בו שגיאות טיבושים. הכנסת אינה אחראית לאיכות, לדיקת ושלמות המסמך ולא תוטל עליה כל אחריות בשל פרוטוקול המסמך, הפצתו, שיבושים במסמך, טעויות, שנויים שנושגו על ידי כל צד ב"כ וכו'. עם השימוש במסמך הנ"ל נוסח על עמך את כל הגורמים בענינים אלה. בפניה ותגלה סתירה או אי התאמה בין חומר ותמונתים באתר לבין חומר הנמופע בפרסומים הרשמיים בבית של מדינת ישראל, רק החומר בפרסומים הרשמיים יחשב כנכון.

על האתר	חיפוש	המשכן	עבודת הכנסת	חברי הכנסת	המליאה	ועדות	סיעות	החוקה	תקשור	במיוחד ומנושל	מתקד ומידע	הסדרות	נמלד וזיכרון
---------	-------	-------	-------------	------------	--------	-------	-------	-------	-------	---------------	------------	--------	--------------

החוקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפרט המקרה

דפי הסבר

חיפוש כללי באתר

תוכנות שיחשית

דברי הסבר תפרט החוקה

הצעת חוק מספר: שם מילה ממוקד הצעת החוק: שם מילה הצעת החוק: חכ"ם מנסת נוכחית: חכ"ם מנסת קודמת:

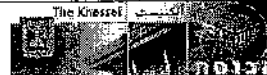

תאריך הנחה היוזם	מספר הצעת חוק	שם הצעת החוק	מס' כנסת	מס' הצעת חוק
26/06/2006 אהמד טיבי	673	הצעת חוק רישום קבלנים לבעלות הנדסה במדינת (ניקון - שוון בהצטרף), התשס"ו-2006	17	673
26/06/2006 אהמד טיבי	669	הצעת חוק הרשות הממשלתית לתרבות טכנות, התשס"ו-2006	17	669
26/06/2006 אהמד טיבי	664	הצעת חוק הספרות (ניקון - עמיתות שיפוט נפגעים), התשס"ו-2006	17	664
26/06/2006 אהמד טיבי	633	הצעת חוק האגודה הישראלית (ניקון - חסקול המסירה על התחבורה המדינתית המנועה), התשס"ו-2006	17	633
19/06/2006 אהמד טיבי	637	הצעת חוק הבטחת הריסה וענישה על בניה בלתי חוקית בבניין הערבי (הוצאת שוק), התשס"ו-2006	17	637
19/06/2006 אהמד טיבי	633	הצעת חוק אמנות ליכות, התשס"ו-2006	17	633
19/06/2006 אהמד טיבי	629	כלי הדין (ניקון - חסקול כלל יורה), התשס"ו-2006	17	629
19/06/2006 אהמד טיבי	611	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (ניקון - שילוח בריאות לנפגע עבודה של סוחר בבני אדם לטיפול בחוק), התשס"ו-2006	17	611
19/06/2006 אהמד טיבי	602	הצעת חוק פקודת בריאות העם (ניקון - הבטחת שימת פורנוס רפואות על צוות רפואי), התשס"ו-2006	17	602
19/06/2006 אהמד טיבי	601	הצעת חוק חובת פירסום בשפה הערבית, התשס"ו-2006	17	601
19/06/2006 אהמד טיבי	600	הצעת חוק כביש הגרור (כביש אוני לישורל) (ניקון - סכסכי הגרור ודרכי הביטוח), התשס"ו-2006	17	600
19/06/2006 אהמד טיבי	598	הצעת חוק החשמל (ניקון - ועדה מחודדת), התשס"ו-2006	17	598
19/06/2006 אהמד טיבי	592	הצעת חוק תיקון ישיבה בעבודות (תיקון החוק), התשס"ו-2006	17	592
19/06/2006 אהמד טיבי	588	הצעת חוק זכויות יוצרים (תיקון - אמירות בעלים של אולם שמחות), התשס"ו-2006	17	588
19/06/2006 אהמד טיבי	584	הצעת חוק גני נולדו בטיביר ופתח (ניקון וחקיקה), התשס"ו-2006	17	584
19/06/2006 אהמד טיבי	572	הצעת חוק חילים משאחרים (החזרה ליבדות) (ניקון - חרבות שיחות צבאי), התשס"ו-2006	17	572
19/06/2006 אהמד טיבי	548	הצעת חוק פירוק החומות, התשס"ו-2006	17	548
19/06/2006 אהמד טיבי	539	הצעת חוק שידור אירועי ספורט זכיון, התשס"ו-2006	17	539
12/06/2006 אהמד טיבי	475	הצעת חוק הנכסיה לישורל (ניקון - זכויות הרחקה לנפגע מעביה של סוחר בני אדם לטיפול בחוק), התשס"ו-2006	17	475
12/06/2006 אהמד טיבי	449	הצעת חוק המשכן (תיקון - קביעת עוש גניפות בבכירות ביטל קטינים לנפגע), התשס"ו-2006	17	449
12/06/2006 אהמד טיבי	446	הצעת חוק-סודי השוון האזרחי	17	446
12/06/2006 אהמד טיבי	437	הצעת חוק עדיפות לאומית בחינוך, התשס"ו-2006	17	437
05/06/2006 אהמד טיבי	416	הצעת חוק שירות חמדו (המדים) (תיקון - חתסרות מול'ל אחרי הבחירות), התשס"ו-2006	17	416
05/06/2006 אהמד טיבי	390	העונשי (תיקון-איסור מפיוט נרטיס המולה לקטי), התשס"ו-2006	17	390
05/06/2006 אהמד טיבי	384	הצעת חוק הדיניות הסטטוטורית (ניב חלום), התשס"ו-2006	17	384
05/06/2006 אהמד טיבי	383	הצעת חוק-סודי הממשלה (תיקון - או מניו שר על רקע עמדות פוליטיות דועיות)	17	383

נסח המסמכים שבאתר זהו נוסח בלתי רשמי; מובהר, כי מדובר בנוסח הכפוף לשינוי עריכה אפשר עשויים ליפול בו שינויות ושינויים. הכנסת אינה אחראית לזכות, לזיוף ולשלמות המסמך ולא תטיל עליה כל אחראיות בשל פרסום המסמך, הפצתו, שיבושים במסמך, טעויות, שינויים שנעשו על-ידי כל צד' וכל'ב. עם השימוש במסמך הנר נטל על עצמך את כל האחריות בעניינים אלה. במידה ותמגלה טעויה או אי התאמה בין מוחר המסמכים באתר לבין מוחר המופיע בפרסומים הרשמיים באתר של מדינת ישראל, רק המוחר בפרסומים הרשמיים יתשב נכפן.

על האתר	חיפוש	המסך	עבודת הכנסת	הברי הכנסת	המליאה	עצרת	סיעות	חקיקה	תקנות	בחירות וממשל	מחקר ומידע	היסטוריה	מועד וזיכרון
---------	-------	------	-------------	------------	--------	------	-------	-------	-------	--------------	------------	----------	--------------

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

חפירת החקיקה

דפי הסבר

חיפוש ללי באר

חוכמת שימושים

דגרי הסבר

הצעת חוק מספר: תולה מכותר הצעת החוק שם מיישלה הצעת החוק תחילת מכנסת קודמות:

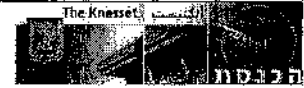
סוף תאריך: 01/01/1999
 תחילת מכנסת קודמות: 01/01/1999

תאריך הגהה/הצגה	שם הצעת החוק	מספר הצעת החוק	מספר חוקים
05/06/2006	אחמד טיבי	הצעת חוק-יחיד: המשטרה (תיקון - תוספת פרק)	382
39/05/2006	אחמד טיבי	הצעת חוק לפרד זככה (תיקון - איסור לפרד זככה לפרד זככה לפרד זככה)	356
29/05/2006	אחמד טיבי	הצעת חוק-יחיד: שנתגות אדרות ופרד זככה לפרד זככה לפרד זככה	342
29/05/2006	אחמד טיבי	תיקון פקודת מס הכנסה (ביטול רישום שירותים) התשס"ו-2006	312
29/05/2006	אחמד טיבי	הצעת חוק העובדים (תיקון - סדר גבר אדם לסדרת חוק) כיה אג זככה לפרד זככה לפרד זככה	298
29/05/2006	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק מרשום למילתה בסדר גבר אג זככה לפרד זככה לפרד זככה	296
29/05/2006	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הסבת מס לישום זככה לפרד זככה לפרד זככה)	295
29/05/2006	אחמד טיבי	הצעת חוק המשטרה (תיקון - זיון בדלתים חרות לישום זככה לפרד זככה לפרד זככה)	228
29/05/2006	אחמד טיבי	הצעת חוק התעבורה מסות השרת עשרה התשס"ו-2006	225
29/05/2006	אחמד טיבי	תיקון פקודת הספס-חוקה לעובדים התשס"ו-2006	201
14/12/2005	מנצ'רף (לחוק)	עודק של הצעת חוק הרישום המקצועי (לחוק בחירות) (תיקון - קצבה לפרד זככה לפרד זככה לפרד זככה)	4154
28/11/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק התעבורה לעובדי עובדים זככה לפרד זככה לפרד זככה	4122
15/11/2005	מנצ'רף (לחוק)	חוקת חוק המכרות להבראת כלכלה ישראל (תיקון) חקיקה להשגת יודי התעבורה המלית לשנות תשס"ו-2004 (תיקון - אישור זככה לפרד זככה לפרד זככה)	4057
31/10/2005	אחמד טיבי	הצעת חוק חובת פרסום בשפה העברית התשס"ו-2005	4000
27/07/2005	אחמד טיבי	הצעת חוק גבר בעלי חיים (תיקון - אישור עקירת צפרפרים) התשס"ו-2005	3952
27/07/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק-יחיד: זכות הכרזתה	3921
27/07/2005	אחמד טיבי	הצעת חוק לביטול חוק להוצאת זככה של רובעם זככה לפרד זככה לפרד זככה	3928
27/07/2005	אחמד טיבי	הצעת חוק מס רכוש וקרן פיקודים (תיקון - צבי ערבי חוכות זככה לפרד זככה לפרד זככה)	3907
27/07/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק אחריות גזות שירות קבלן לזככה חוכות זככה לפרד זככה לפרד זככה	3900
27/07/2005	אחמד טיבי	הצעת חוק הגבלת פיקודים פיקודים בחברות ציבוריות התשס"ו-2006	3892
25/07/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק-יחיד: המשטרה (תיקון - הבעת אג זככה לפרד זככה לפרד זככה)	3845
25/07/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק פיקוד על בת-ספר (תיקון - הדרסה חזילה) התשס"ו-2005	3841
25/07/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - קצבת תלויים וקצבת זככה לפרד זככה לפרד זככה)	3834
25/07/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק שיעור עבודה וחובת (תיקון - קצבה עובד חוכות זככה לפרד זככה לפרד זככה)	3829
25/07/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק המגויס (תיקון - החזרת עשרה בגן אלימות מסן קר) זככה לפרד זככה לפרד זככה	3822
04/07/2005	מנצ'רף (לחוק)	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (חוראת בגזע להסנת לדים באוסוס) התשס"ו-2005	3751

נוסח המסמכים שאוחר היו נוסח בלתי רשמי; מובהר כי מוצג כנוסח הכפוף לשינוי עריכה אשר עשויים ליפול בו שינויים ושינויים. הכנסת אינה אחראית לאיכות, לזיוק ולשלמות המסמך ולא חוסל עליה כל אחראיות בשל פרסום המסמך, הפצתו, שינויים שביצעו באספקט, טעויות, שגיאות, שינויים שביצעו על-יד כל צד או אג"ב עם השימוש במסמך הרך נוסח על עמקם את כל האחריות בעניינים אלה. במידה ותתגלה סתירה או אי התאמה בין חומר המפורסם ביותר לבין חומר המופיע בפרסומים אחרים בבית דין ישראל, רק החומר בפרסומים הרשמיים ייחשב כנוסח.

על הטלון	חיפוש	המשכן	עבודת הכנסת	חברי הכנסת	המליאה	ועדות	סיעות	חזיקה	תקשורת	בירור ופגישות	מחקר ומידע	הספרייה	סניף ויכוח
----------	-------	-------	-------------	------------	--------	-------	-------	-------	--------	---------------	------------	---------	------------

חזיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפרט החזיקה

דפי הסבר

חיפוש כללי באתר

הצעות שיתשיות

דברי הסבר תפרט החזיקה

חזיקה

הצעת חוק מספר	מילה מנותר הצעת החוק	שם מגישה הצעת החוק	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	אלמנט טלב	סוג תאריכים	מס' חז"ה	שם הצעת החוק	גירסת חזרה	מס' כנסת	מס' חז"ה	שם הצעת החוק
3918	הצעת חוק לימוד השפה העברית וערכי מדינת ישראל (עולים וישראלים מיוחדים), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק לימוד השפה העברית וערכי מדינת ישראל (עולים וישראלים מיוחדים), התשס"ח-2008	17	3918	01	הצעת חוק לימוד השפה העברית וערכי מדינת ישראל (עולים וישראלים מיוחדים), התשס"ח-2008
3916	הצעת חוק השבוע העסקי בישראל, התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק השבוע העסקי בישראל, התשס"ח-2008	17	3916	01	הצעת חוק השבוע העסקי בישראל, התשס"ח-2008
3774	הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות בארץ), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות בארץ), התשס"ח-2008	17	3774	01	הצעת חוק הרשויות המקומיות (ביטול איחוד המועצות המקומיות בארץ), התשס"ח-2008
3726	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008	17	3726	01	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008
3639	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008	17	3639	01	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008
3626	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008	17	3626	01	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ופטו בגין המאמצים לסילוק בלדין), התשס"ח-2008
3605	הצעת חוק מינוע לשדרת חייטות הגנה העברית (תיקון - פטור מס ערך מסוף), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק מינוע לשדרת חייטות הגנה העברית (תיקון - פטור מס ערך מסוף), התשס"ח-2008	17	3605	01	הצעת חוק מינוע לשדרת חייטות הגנה העברית (תיקון - פטור מס ערך מסוף), התשס"ח-2008
3601	הצעת חוק הענישין (תיקון - איסור פרסום מודעות המעידות שישונו זנות), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק הענישין (תיקון - איסור פרסום מודעות המעידות שישונו זנות), התשס"ח-2008	17	3601	01	הצעת חוק הענישין (תיקון - איסור פרסום מודעות המעידות שישונו זנות), התשס"ח-2008
3599	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - תשלום ביטוח זקנה), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - תשלום ביטוח זקנה), התשס"ח-2008	17	3599	01	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - תשלום ביטוח זקנה), התשס"ח-2008
3557	הצעת חוק שירות בטחון (תיקון - תפקוד משמר הגבלה), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק שירות בטחון (תיקון - תפקוד משמר הגבלה), התשס"ח-2008	17	3557	01	הצעת חוק שירות בטחון (תיקון - תפקוד משמר הגבלה), התשס"ח-2008
3539	הצעת חוק חינוך מכלול (תיקון - לימוד התרבות והמורשת העברית), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק חינוך מכלול (תיקון - לימוד התרבות והמורשת העברית), התשס"ח-2008	17	3539	01	הצעת חוק חינוך מכלול (תיקון - לימוד התרבות והמורשת העברית), התשס"ח-2008
3517	הצעת חוק הענישין (תיקון - איסור יחול בית בשנת באינטרנט), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק הענישין (תיקון - איסור יחול בית בשנת באינטרנט), התשס"ח-2008	17	3517	01	הצעת חוק הענישין (תיקון - איסור יחול בית בשנת באינטרנט), התשס"ח-2008
3513	הצעת חוק הענישין (תיקון - פטור ברגשי דג), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק הענישין (תיקון - פטור ברגשי דג), התשס"ח-2008	17	3513	01	הצעת חוק הענישין (תיקון - פטור ברגשי דג), התשס"ח-2008
3510	הצעת חוק-סוד; חופש העיסוק (תיקון - איסור דרישת סגולת להעסקה)	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק-סוד; חופש העיסוק (תיקון - איסור דרישת סגולת להעסקה)	17	3510	01	הצעת חוק-סוד; חופש העיסוק (תיקון - איסור דרישת סגולת להעסקה)
3481	הצעת חוק זכויות הפליטים, התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק זכויות הפליטים, התשס"ח-2008	17	3481	01	הצעת חוק זכויות הפליטים, התשס"ח-2008
3475	הצעת חוק ביטוח בריאות מכלולי (תיקון - חזרה דמי נסיעות והטבות), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק ביטוח בריאות מכלולי (תיקון - חזרה דמי נסיעות והטבות), התשס"ח-2008	17	3475	01	הצעת חוק ביטוח בריאות מכלולי (תיקון - חזרה דמי נסיעות והטבות), התשס"ח-2008
3394	הצעת חוק לעידוד החברות, התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק לעידוד החברות, התשס"ח-2008	17	3394	01	הצעת חוק לעידוד החברות, התשס"ח-2008
3391	הצעת חוק הגנת הדייר (תיקון - תובענה לפינוי), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק הגנת הדייר (תיקון - תובענה לפינוי), התשס"ח-2008	17	3391	01	הצעת חוק הגנת הדייר (תיקון - תובענה לפינוי), התשס"ח-2008
3389	הצעת חוק הגנת הדייר (תיקון - ביטול איסור העברת זכויות מוגנת לקרובים ובכסים של המדינה), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק הגנת הדייר (תיקון - ביטול איסור העברת זכויות מוגנת לקרובים ובכסים של המדינה), התשס"ח-2008	17	3389	01	הצעת חוק הגנת הדייר (תיקון - ביטול איסור העברת זכויות מוגנת לקרובים ובכסים של המדינה), התשס"ח-2008
3385	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון - ביטול ועדי נאמנים), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון - ביטול ועדי נאמנים), התשס"ח-2008	17	3385	01	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון - ביטול ועדי נאמנים), התשס"ח-2008
3380	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון - איסור מרת בית קברות), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון - איסור מרת בית קברות), התשס"ח-2008	17	3380	01	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון - איסור מרת בית קברות), התשס"ח-2008
3369	הצעת חוק יום השוויון והמאבק בהפליה בגזענות, התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק יום השוויון והמאבק בהפליה בגזענות, התשס"ח-2008	17	3369	01	הצעת חוק יום השוויון והמאבק בהפליה בגזענות, התשס"ח-2008
3368	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - ייעוץ תלום בשנת החינוך), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - ייעוץ תלום בשנת החינוך), התשס"ח-2008	17	3368	01	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - ייעוץ תלום בשנת החינוך), התשס"ח-2008
3359	הצעת חוק בריאות גיש המלכות, התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק בריאות גיש המלכות, התשס"ח-2008	17	3359	01	הצעת חוק בריאות גיש המלכות, התשס"ח-2008
3353	הצעת חוק הפחיתות פליטת נדי חנוכה, התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק הפחיתות פליטת נדי חנוכה, התשס"ח-2008	17	3353	01	הצעת חוק הפחיתות פליטת נדי חנוכה, התשס"ח-2008
3352	הצעת חוק פיקוח לרצועי פולין (תיקון - נפגעי פליט שלקה במחלת הפוליו לפני קום המדינה), התשס"ח-2008	חגית מילר	חכ"ם מנסמת מכותב	חכ"ם מנסמת קודמות	01	01	01	הצעת חוק פיקוח לרצועי פולין (תיקון - נפגעי פליט שלקה במחלת הפוליו לפני קום המדינה), התשס"ח-2008	17	3352	01	הצעת חוק פיקוח לרצועי פולין (תיקון - נפגעי פליט שלקה במחלת הפוליו לפני קום המדינה), התשס"ח-2008

נוסח המסמכים שבוטרו היו נוסח בלתי רשמי; מובהר, כי מדובר בנוסח המפורש לשינוי ערכה ואשר עשויים ליפול בו שינויים ושינויים. הכנסת אינה אחראית לניכוח, לדין ולשלמות המסמך הא
 תושל עליה כל אחראיות בשל פרסום המסמך, הפצתו, שיבושם במסמך, טעויות, שיושם שוטטן על-ידי כל די ב ג ו ל ב. עם השמטת במסמך חר נוסח על עצמך את כל האחריות בעניינים אלה.
 בענייה ותחילה סתירה או אי התאמה בין חומר המתפרסם באתר לבין חומר המופיע בפרסומים הרשמיים כגמל של מדינת ישראל, רק החומר בפרסומים הרשמיים ייחשב כנוק.

© 2008 כל הזכויות שמורות. מדינת ישראל. המסמך או לרדודו שלישית למפרט בלבד
 נשמט לקבל את הערותיכם והצעותיכם לתיקון אל: www.knesset.gov.il

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

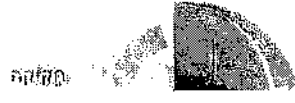
תפריט התקנה

דפי הסבר

חיפוש לרף באתר

תוכנות שימושיות

דבר' הסבר תעריט החקיקה

הצעת חוק מספר מילה מסודר הצעת החוק שם משישה הצעת החוק חכ"ם מכנסת נכחית

חכ"ם מכנסת קודמות

אלסאנע טלב

סוף תאריכים

מל 1999

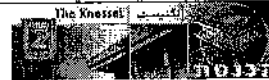
גירסת הודעה | נגז' כנסת | מס' הצ'ת | שם הצעת החוק

מס' הצ'ת	שם הצעת החוק	מס' הצ'ת	שם הצעת החוק	מס' הצ'ת	שם הצעת החוק	מס' הצ'ת	שם הצעת החוק	מס' הצ'ת	שם הצעת החוק	מס' הצ'ת	שם הצעת החוק	מס' הצ'ת	שם הצעת החוק	
3326	הצעת חוק הפיזי (תיקון - איסור פינוק ניס לרשות מקומית), התשס"ח-2008	17	3312	הצעת חוק זכויות גלים שהגישו ליל פרישה, התשס"ח-2008	17	3310	הצעת חוק הגנים (תיקון - סיוע לניעוץ עם לרשות מקומית), התשס"ח-2008	17	3264	הצעת חוק האגודה (תיקון - ידועה השפה העברית), התשס"ח-2008	17	3139	הצעת חוק הרשות הארצית לתרבות והעניין, התשס"ח-2007	17
3132	הצעת חוק לתיקון פקודת פס הכנסת (שפי נשא השרה בהכרז), התשס"ח-2007	17	2830	הצעת חוק ביטוח מריליט מולכי (תיקון - שירותים כפי הפ מעור), התשס"ח-2007	17	2771	הצעת חוק חופשה שנתית (תיקון - ימי חופשה), התשס"ח-2007	17	2768	הצעת חוק פיל פו שיה (תיקון - הקדמת ייל הפרישה), התשס"ח-2007	17	2760	הצעת חוק בקתה ישוב ערבי, התשס"ח-2007	17
2698	הצעת חוק הרשימה המקומית (הגדלת מתלמדי הוראה), התשס"ח-2007	17	2682	הצעת חוק רשות השידור (שפי נשא השרה בהכרז), התשס"ח-2007	17	2636	הצעת חוק לתיקון חוק האגודה (תיקון - שירותים כפי הפ מעור), התשס"ח-2007	17	2508	הצעת חוק שירות המבחן (תיקון - השעיית עובד מרצה הגשון כהכ אישום), התשס"ח-2007	17	2382	הצעת חוק רובות מסירת מידע להורה, התשס"ח-2007	17
2272	הצעת חוק תיקון עודפי ישר וקולגה, התשס"ח-2007	17	2118	הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון - החזר עם מספקות כפי חוב אבוא), התשס"ח-2007	17	2099	הצעת חוק מעון מכלול (תיקון - עילתן פעילות חסימת בנסת), התשס"ח-2007	17	2030	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - קצבת גילויים עולגוה זקנה), התשס"ח-2007	17	2015	הצעת חוק חידוש יאובי ענף עולה, התשס"ח-2007	17
1979	הצעת חוק המדיניות הכלכלית לשווד הכנסת 2004 (תיקון חקיקה) (הצעת מחל'א), התשס"ח-2007	17	1941	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הנכמה (גוס הנכמה שלישי), התשס"ח-2007	17	1867	הצעת חוק הצגה הצרני (תיקון - סייב לועולח), התשס"ח-2008	17	1813	הצעת חוק הגנת (תיקון - כיסם המגנת בעת עולב מיוחד בענף או מעב חלמח), התשס"ח-2006	17	1790	הצעת חוק חוק שירות כנסה העברית בעברית מוסלמית ומוקדמות התשס"ח-2008	17
1730	הצעת חוק הכינות הלאומי (תיקון - העיב מוענה והמנהל), התשס"ח-2006	17												

לפי המסמכים שבאתר ניתן לראות כי מדובר בגרסה המפורסמת של החוק, ויש להיזהר מפני שינויים שונים שיש להם השפעה על תוקף החוק. המסמכים המפורסמים הם אלו שיש להם תוקף חוקי, והם אלו שיש להם תוקף חוקי. המסמכים המפורסמים הם אלו שיש להם תוקף חוקי, והם אלו שיש להם תוקף חוקי.

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפריט חקיקה

דפי הסבר

חישוב כלי באזור

הוכחת שימושיות

דבריו הסבר תפריט החקיקה

הצעת חוק מספר	מילה המכותר הצעת החוק	שם הגישה הצעת החוק	הצעת חוק מספר	מילה המכותר הצעת החוק	שם הגישה הצעת החוק
962	17	צורת הודעה נגד כניסת מס' הצ"ח	962	17	צורת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (ט"ב) - סמך לתיקון המסדה ב-24.7.2005
957	17	הצעת חוק רישות הטידור (תיקון) - ביטול אגרות המלווה	957	17	הצעת חוק רישות הטידור (תיקון) - ביטול אגרות המלווה, התשס"ו-2005
942	17	הצעת חוק קביעת מזרח ערשית	942	17	הצעת חוק קביעת מזרח ערשית, התשס"ו-2006
938	17	הצעת חוק הגבלות יציאת ארובה בחברות צימוריות	938	17	הצעת חוק הגבלות יציאת ארובה בחברות צימוריות, התשס"ו-2006
917	17	הצעת חוק תיקון סקודת מס הבטחה	917	17	הצעת חוק תיקון סקודת מס הבטחה (תיקון) - תיקון סקודת מס הבטחה, התשס"ו-2006
875	17	הצעת חוק התכנת והבטיחה (תיקון) - תוכנית מוגדרת לשימוש הנדסיים	875	17	הצעת חוק התכנת והבטיחה (תיקון) - תוכנית מוגדרת לשימוש הנדסיים (בגב), התשס"ו-2006
856	17	הצעת חוק למודי חובה (תיקון) - חוק תכנת לילדים	856	17	הצעת חוק למודי חובה (תיקון) - חוק תכנת לילדים (גיל 3 ועד כיתה א'), התשס"ו-2006
852	17	הצעת חוק התכנת והבטיחה (תיקון) - צו הריסות	852	17	הצעת חוק התכנת והבטיחה (תיקון) - צו הריסות, התשס"ו-2006
848	17	הצעת חוק התכנת והבטיחה להכרזת כלכלת ישראל (תיקון חקיקה לשימוש יעיל)	848	17	הצעת חוק התכנת והבטיחה להכרזת כלכלת ישראל (תיקון חקיקה לשימוש יעיל), התקנות והחלטות הכלליות לשינוי הכספים 2003-2004 (תיקון) - תיקון חקיקה לשימוש יעיל, התשס"ו-2006
820	17	הצעת חוק היתוך עסקאות	820	17	הצעת חוק היתוך עסקאות (תיקון) - חוק לשינוי עברית עסקאות, התשס"ו-2006
773	17	הצעת חוק החופשין (תיקון) - שינוי הפסקת הדין	773	17	הצעת חוק החופשין (תיקון) - שינוי הפסקת הדין, התשס"ו-2006
772	17	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) - שינוי שם המאגרי	772	17	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) - שינוי שם המאגרי, התשס"ו-2006
730	17	הצעת חוק לתיקון פקודת הרפואים	730	17	הצעת חוק לתיקון פקודת הרפואים (הגבלות בחוקה של מנהל) בני חולים המזדווג ראשונה, התשס"ו-2005
741	17	הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה	741	17	הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (הגבלות החלטה להקמת שוברים), התשס"ו-2006
673	17	הצעת חוק מס רכוש קרן פנימיים	673	17	הצעת חוק מס רכוש קרן פנימיים (תיקון) - תיקון מס רכוש פנימיים (ערך), התשס"ו-2006
674	17	הצעת חוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון) - הקצאה שוטפת לאגילומים חרבות	674	17	הצעת חוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון) - הקצאה שוטפת לאגילומים חרבות, התשס"ו-2006
673	17	הצעת חוק רישות קבלנים	673	17	הצעת חוק רישות קבלנים לכוורת הדסה במאית (תיקון) - שינוי בהספקה, התשס"ו-2006
669	17	הצעת חוק רישות האמלנותית	669	17	הצעת חוק רישות האמלנותית (תיקון) - שינוי בהספקה, התשס"ו-2006
664	17	הצעת חוק הסעודים (תיקון) - מוסדות שיטת פנימיים	664	17	הצעת חוק הסעודים (תיקון) - מוסדות שיטת פנימיים, התשס"ו-2006
603	17	הצעת חוק סקודת בריאות העם	603	17	הצעת חוק סקודת בריאות העם (תיקון) - הגבלות על קבלת רישות של בנות רפואה, התשס"ו-2006
601	17	הצעת חוק חובת פרסום בשפה הערבית	601	17	הצעת חוק חובת פרסום בשפה הערבית, התשס"ו-2006
600	17	הצעת חוק כביש האגרה	600	17	הצעת חוק כביש האגרה (כביש ארבי לישראל) (תיקון) - סמך אגרות ודרכי צביעה, התשס"ו-2006
598	17	הצעת חוק המשפט (תיקון) - עורח שפדחה	598	17	הצעת חוק המשפט (תיקון) - עורח שפדחה, התשס"ו-2006
592	17	הצעת חוק תיקוני ערשית	592	17	הצעת חוק תיקוני ערשית (תיקון חקיקה), התשס"ו-2006
586	17	הצעת חוק זכויות יוצרים	586	17	הצעת חוק זכויות יוצרים (תיקון) - אחריית כנייה של אהל שמחות, התשס"ו-2006
584	17	הצעת חוק חלום בעיבה	584	17	הצעת חוק חלום בעיבה (תיקון חקיקה), התשס"ו-2006

הצעת חוק פרטית

טח המסמכים שפאור היו טח בלתי רשמי, טבלה, כי מדובר בטח הבחן לשינוי ערכה ושאר עניינים לפיל בו טענות ושיבושים. המטח אינה אחראית לאיכות, לזיק ולשלמות המסמך ולא חסל עליה כל אחראית בשל פרסום המסמך. הפנתון שיבושים במסמך, טענות שינויים טענות על-דין כל צד ב' וכו'. עם השינוי במסמך הודו על ענבר את כל האחריות כעניינים אלה. במידה ותרגמה מחדש או אי החמאה בין חומר המתפרסם באזור לבין חומר המופיע בפרסומים הרשמיים ככתב של מדינת ישראל, רק חומר בפרסומים הרשמיים יחשב כטח.

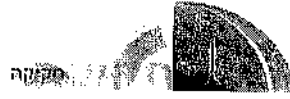
חוקי הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפריט החקיקה
דפי הסבר
חיפוש כללי במחקר
תוכנית שימושית

דברי הסבר תפריט החקיקה

הצעת חוק מספר: מילה מקור הצעת החוק: שם ממשלה להצעת החוק: תח"ם מכנסת מכנסת, תח"ם מכנסת קודמות.

תאריך תחילה | היחיד

(מצטרף לחוק) 19/06/2006

(מצטרף לחוק) 13/05/2006

טלב אלסאנע 12/06/2006

(מצטרף לחוק) 12/06/2006

(מצטרף לחוק) 05/06/2006

(מצטרף לחוק) 05/06/2006

(מצטרף לחוק) 05/06/2006

(מצטרף לחוק) 05/06/2006

(מצטרף לחוק) 05/06/2006

(מצטרף לחוק) 05/06/2006

(מצטרף לחוק) 29/05/2006

(מצטרף לחוק) 29/05/2006

(מצטרף לחוק) 29/05/2006

(מצטרף לחוק) 29/05/2006

(מצטרף לחוק) 29/05/2006

(מצטרף לחוק) 29/05/2006

(מצטרף לחוק) 14/12/2005

(מצטרף לחוק) 25/07/2005

(מצטרף לחוק) 16/05/2005

טלב אלסאנע 30/03/2005

(מצטרף לחוק) 21/02/2005

(מצטרף לחוק) 07/02/2005

(מצטרף לחוק) 10/01/2005

(מצטרף לחוק) 30/12/2004

טלב אלסאנע 13/11/2004

טלב אלסאנע 06/12/2004

(מצטרף לחוק) 29/11/2004

שם ממשלה להצעת החוק	מילה מקור הצעת החוק	תח"ם מכנסת	תח"ם מכנסת קודמות	סוג תאריכים	מאז 1999	מאז 2000	מאז 2001	מאז 2002	מאז 2003	מאז 2004	מאז 2005	מאז 2006
הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם (הצטרף לחוק) - המשפטי-2005	הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם (הצטרף לחוק) - המשפטי-2005	572	17									
הצעת חוק פירוק החוק, המשפטי-2006	הצעת חוק פירוק החוק, המשפטי-2006	543	17									
הצעת חוק-2006: העניין החוזרי	הצעת חוק-2006: העניין החוזרי	446	17									
הצעת חוק עדיפות לעובדי בתוך, המשפטי-2006	הצעת חוק עדיפות לעובדי בתוך, המשפטי-2006	437	17									
הצעת חוק שירות המבחן (מינויים) (תיקון) - התמדת מכלול אחרי הבחירות, המשפטי-2006	הצעת חוק שירות המבחן (מינויים) (תיקון) - התמדת מכלול אחרי הבחירות, המשפטי-2006	416	17									
העניין (הדוק-אסון) הריחה בריסה הגלילה לקיים, המשפטי-2006	העניין (הדוק-אסון) הריחה בריסה הגלילה לקיים, המשפטי-2006	390	17									
הצעת חוק הרישום הסטטיסטי (תיקון) - המשפטי-2006	הצעת חוק הרישום הסטטיסטי (תיקון) - המשפטי-2006	384	17									
הצעת חוק-סוד המשפחה (תיקון) - אי ציון שר על דיוק עבודת פוליטיקה ועניין	הצעת חוק-סוד המשפחה (תיקון) - אי ציון שר על דיוק עבודת פוליטיקה ועניין	383	17									
הצעת חוק-אסון המשפחה (תיקון) - המשפחה (שי)	הצעת חוק-אסון המשפחה (תיקון) - המשפחה (שי)	382	17									
הצעת חוק לימוד חובה (תיקון) - איסור לימוד משפחה ללימוד, המשפטי-2006	הצעת חוק לימוד חובה (תיקון) - איסור לימוד משפחה ללימוד, המשפטי-2006	356	17									
הצעת חוק-אסון משפחה (תיקון) - המשפחה (שי)	הצעת חוק-אסון משפחה (תיקון) - המשפחה (שי)	342	17									
תיקון סקודת חוק הכנסה (ביטול רפואה שנייה), המשפטי-2006	תיקון סקודת חוק הכנסה (ביטול רפואה שנייה), המשפטי-2006	312	17									
הצעת חוק לתיקון סקודת חוק הכנסה (הצטרף לחוק) - המשפטי-2006	הצעת חוק לתיקון סקודת חוק הכנסה (הצטרף לחוק) - המשפטי-2006	239	17									
הצעת חוק התפטרות הנושא השבע עשרה, המשפטי-2006	הצעת חוק התפטרות הנושא השבע עשרה, המשפטי-2006	225	17									
תיקון סקודת המשפחה (תיקון), המשפטי-2006	תיקון סקודת המשפחה (תיקון), המשפטי-2006	201	17									
עניין של הצעת חוק הרישום המקומית (תיקון) - בקשה לעניין, המשפטי-2005	עניין של הצעת חוק הרישום המקומית (תיקון) - בקשה לעניין, המשפטי-2005	4154	16									
הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) - קצבת הלידה ועובדת זמנה, המשפטי-2005	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) - קצבת הלידה ועובדת זמנה, המשפטי-2005	3834	16									
הצעת חוק אסון בקי לישראל, המשפטי-2005	הצעת חוק אסון בקי לישראל, המשפטי-2005	3515	16									
הצעת חוק הנושא הריחה (תיקון) - הצטרף לחוק המשפטי-2005	הצעת חוק הנושא הריחה (תיקון) - הצטרף לחוק המשפטי-2005	3496	16									
הצעת חוק התעשה הישראלית לרכבות, המשפטי-2005	הצעת חוק התעשה הישראלית לרכבות, המשפטי-2005	3237	16									
הצעת חוק לתיקון סודי הסינון (החלטות והמקומות) (תיקון) - החלטות לפי חוק הליכה לישראל, המשפטי-2005	הצעת חוק לתיקון סודי הסינון (החלטות והמקומות) (תיקון) - החלטות לפי חוק הליכה לישראל, המשפטי-2005	3178	16									
הצעת חוק ביטוח הרישום גוללתי (תיקון) - הוספת שירותים וזכויות משפחה אבות נשים ללא השירותים, המשפטי-2005	הצעת חוק ביטוח הרישום גוללתי (תיקון) - הוספת שירותים וזכויות משפחה אבות נשים ללא השירותים, המשפטי-2005	3094	16									
הצעת חוק אחרי אסון המשפחה (תיקון) - המשפטי-2004	הצעת חוק אחרי אסון המשפחה (תיקון) - המשפטי-2004	3017	16									
הצעת חוק אחרי אסון המשפחה (תיקון) - המשפטי-2004	הצעת חוק אחרי אסון המשפחה (תיקון) - המשפטי-2004	2989	16									
הצעת חוק שדר הדף הדליל (למחנות אכילה) - המשפטי-2004	הצעת חוק שדר הדף הדליל (למחנות אכילה) - המשפטי-2004	2969	16									
הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) - העלאת קצבת הרישום, המשפטי-2004	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון) - העלאת קצבת הרישום, המשפטי-2004	2947	16									

נוסח המסמכים שבאתר הינו נוסח בלתי רשמי; סוחר, כי מדובר בנוסח המסמך לשימוש עריכה ואשר עשויים לפיכך שיהיו ושיבדוקים. הכנסת אינה אחראית לאיכות, לדיקו ולשלמות המסמך ולא תוטל עליה כל אחריות בשל פרסום המסמך. הסכום, שיבושים במסמך, סעיפים, שינויים שנעשו על-ידי כל עד ל"ב"ב עם השימוש במסמך חגן נטל על עתק את כל האחריות בעניינים אלה. במידה ותמצא שגיאה או אי התאמה בין חומר המפורסם באתר לבין חומר המופיע בפרסומים הרשמיים בבית של מדינת ישראל, רח החומר בפרסומים הרשמיים "חשב כנכון".

© 2008 כל הזכויות שמורות. מידע שירותי המידע או סעיפים אחרים יחשבו לפרסום משפטי.
מטבח יוקרה או המידע והמסמכים למחנה: 052-3333333

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפרט חקיקה

דפי הסבר

חיפוש כללי באתר

חובות שימשיות

דברי הסבר תפרט חקיקה

הצעת חוק מספר מילה מסותר הצעת החוק שם מנישה הצעת החוק

חכ"ס מנסות מוכחית צלצור אברורים חכ"ס מנסות קודמות

01 01 1999 01 01 1999

טוח תאריכים

גירסת הודעה | מס' כנסת | מס' הצ"ח | שם הצעת החוק

מס' הצ"ח	מס' כנסת	שם הצעת החוק	מס' הצ"ח	מס' כנסת	שם הצעת החוק	מס' הצ"ח	מס' כנסת	שם הצעת החוק
4077	17	הצעת חוק וציב תלמות הציב על שטחים (תיקון) - החלל על בתי הדין לביקורת משפוט, התשס"ט-2008	01	19	הצעת חוק וציב תלמות הציב על שטחים (תיקון) - החלל על בתי הדין לביקורת משפוט, התשס"ט-2008	01	19	הצעת חוק וציב תלמות הציב על שטחים (תיקון) - החלל על בתי הדין לביקורת משפוט, התשס"ט-2008
3974	17	הצעת חוק וציב תלמות הציב על שטחים (תיקון) - החלל על בתי הדין לביקורת משפוט, התשס"ט-2008	01	19	הצעת חוק וציב תלמות הציב על שטחים (תיקון) - החלל על בתי הדין לביקורת משפוט, התשס"ט-2008	01	19	הצעת חוק וציב תלמות הציב על שטחים (תיקון) - החלל על בתי הדין לביקורת משפוט, התשס"ט-2008
3916	17	הצעת חוק השבת ומנוע ישראל, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק השבת ומנוע ישראל, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק השבת ומנוע ישראל, התשס"ח-2008
3861	17	הצעת חוק זכויות הדין ודיון האבטח (תיקון) - ליצור מערכת החסל הדרינית, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק זכויות הדין ודיון האבטח (תיקון) - ליצור מערכת החסל הדרינית, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק זכויות הדין ודיון האבטח (תיקון) - ליצור מערכת החסל הדרינית, התשס"ח-2008
3836	17	הצעת חוק לתיקון פקודת הגולים (החזר תשלום אריות בעל אילוף) (הוראת שעה), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק לתיקון פקודת הגולים (החזר תשלום אריות בעל אילוף) (הוראת שעה), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק לתיקון פקודת הגולים (החזר תשלום אריות בעל אילוף) (הוראת שעה), התשס"ח-2008
3826	17	הצעת חוק אחריות אחריות בעל אילוף (הוראת שעה), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק אחריות אחריות בעל אילוף (הוראת שעה), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק אחריות אחריות בעל אילוף (הוראת שעה), התשס"ח-2008
3779	17	הצעת חוק הכנסה לישראל (תיקון) - חובות קום עין חזר של אישור או משמורת, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הכנסה לישראל (תיקון) - חובות קום עין חזר של אישור או משמורת, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הכנסה לישראל (תיקון) - חובות קום עין חזר של אישור או משמורת, התשס"ח-2008
3774	17	הצעת חוק הרשיות המקומיות (ביטול זכויות המקומות המקומיות בארץ אל גרביה ג"ח), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הרשיות המקומיות (ביטול זכויות המקומות המקומיות בארץ אל גרביה ג"ח), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הרשיות המקומיות (ביטול זכויות המקומות המקומיות בארץ אל גרביה ג"ח), התשס"ח-2008
3747	17	הצעת חוק הקמת רשות לניהול מקומות קדושים לחסלים, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הקמת רשות לניהול מקומות קדושים לחסלים, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הקמת רשות לניהול מקומות קדושים לחסלים, התשס"ח-2008
3725	17	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכייה וזכויות בין הצעות טיפול בילדים), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכייה וזכויות בין הצעות טיפול בילדים), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכייה וזכויות בין הצעות טיפול בילדים), התשס"ח-2008
3598	17	הצעת חוק המרכז למרשת יודות אחריות, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק המרכז למרשת יודות אחריות, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק המרכז למרשת יודות אחריות, התשס"ח-2008
3588	17	הצעת חוק הסדרת מקומות רחצה (תיקון) - אישור גביית דמי נכסיה, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הסדרת מקומות רחצה (תיקון) - אישור גביית דמי נכסיה, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הסדרת מקומות רחצה (תיקון) - אישור גביית דמי נכסיה, התשס"ח-2008
3557	17	הצעת חוק שינוע אחריות (תיקון) - תפקיד פשרה הגולה, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק שינוע אחריות (תיקון) - תפקיד פשרה הגולה, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק שינוע אחריות (תיקון) - תפקיד פשרה הגולה, התשס"ח-2008
3519	17	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון) - ליצור התרבות והמורשת הערבית, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון) - ליצור התרבות והמורשת הערבית, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון) - ליצור התרבות והמורשת הערבית, התשס"ח-2008
3513	17	הצעת חוק הענייה (תיקון) - פטור בריאות דוג, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הענייה (תיקון) - פטור בריאות דוג, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הענייה (תיקון) - פטור בריאות דוג, התשס"ח-2008
3510	17	הצעת חוק חוקי יסודי חופש העיסוק (תיקון) - אישור רישות סולות לתעסוקה	01	19	הצעת חוק חוקי יסודי חופש העיסוק (תיקון) - אישור רישות סולות לתעסוקה	01	19	הצעת חוק חוקי יסודי חופש העיסוק (תיקון) - אישור רישות סולות לתעסוקה
3464	17	הצעת חוק אשפות נטע והפול בוולום בהפרעות אילוף, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק אשפות נטע והפול בוולום בהפרעות אילוף, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק אשפות נטע והפול בוולום בהפרעות אילוף, התשס"ח-2008
3450	17	הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (הגבלות מועד לאחוז רישות מקומות), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (הגבלות מועד לאחוז רישות מקומות), התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (הגבלות מועד לאחוז רישות מקומות), התשס"ח-2008
3394	17	הצעת חוק לעידוד החברות אופיים, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק לעידוד החברות אופיים, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק לעידוד החברות אופיים, התשס"ח-2008
3393	17	הצעת חוק הגנת הדין (תיקון) - תובענה לפינוי, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הגנת הדין (תיקון) - תובענה לפינוי, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הגנת הדין (תיקון) - תובענה לפינוי, התשס"ח-2008
3389	17	הצעת חוק הגנת הדין (תיקון) - ביטול אישור העברת זכויות מקומות לקרובים בכנסים של המדינה, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הגנת הדין (תיקון) - ביטול אישור העברת זכויות מקומות לקרובים בכנסים של המדינה, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק הגנת הדין (תיקון) - ביטול אישור העברת זכויות מקומות לקרובים בכנסים של המדינה, התשס"ח-2008
3385	17	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון) - בוויית ועדי נאמנות, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון) - בוויית ועדי נאמנות, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון) - בוויית ועדי נאמנות, התשס"ח-2008
3380	17	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון) - אישור מניית בית קברות, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון) - אישור מניית בית קברות, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון) - אישור מניית בית קברות, התשס"ח-2008
3369	17	הצעת חוק יסודי השוויון והאחריות בהפליה בעבודה, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק יסודי השוויון והאחריות בהפליה בעבודה, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק יסודי השוויון והאחריות בהפליה בעבודה, התשס"ח-2008
3368	17	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון) - ייצוג הולם בועד התיקון, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון) - ייצוג הולם בועד התיקון, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון) - ייצוג הולם בועד התיקון, התשס"ח-2008
3359	17	הצעת חוק בריאות נטע ממלכתית, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק בריאות נטע ממלכתית, התשס"ח-2008	01	19	הצעת חוק בריאות נטע ממלכתית, התשס"ח-2008

נוסח המסלום שבאתר הדין נוסח בלתי רשמי מובחר, כי מדובר בנוסח הכפוף לשינוי עריכה אשר עשויים לפול בו שינויים ושינויים. הכנסת אינה אחראית לאיכות, לזיקה ולשלמות המסמך ולא תוטע עליה כל אחריות בשל פרסום המסמך, הפצתו, שיבושם, במסמך, טעות, שינויים שנעשו על-ידי כל צד ג' וכו'. עם השימוש במסמך הדין נוסח על עמך את כל האחריות בעניינים אלה. בלידה ותעגלת פתורה או אי התאמת בין המסמך המפורסם באתר לדין המופיע בפרסומים הרשמיים בכתב של מדינת ישראל, דין המוסר בפרסומים הרשמיים יחשב כנכון.

על המור חיפוש המשכן עבודות הכנסת חבר הכנסת המליצה מנדט סיעות חקיקה תקשוב בחירות וממשל מחקר ומידע הסטוריה מועד וזיכרון

The Knesset

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפריט חקיקה
דפי הסבר
חיפוש כללי באתר
תוכנית שיתופית

דברי הסבר תפריט החקיקה

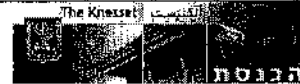
הצעת חוק מספר	מילה מבחר הצעת החוק	שם מבישה הצעת החוק	חכ"ם מנסת מכותה	חכ"ם מנסת קודמת	סוג תאריכים	מא	מספר הצעת החוק	שם הצעת החוק	מס' כנסת	מס' הצ"ח	שם הצעת החוק	
1857	17	הצעת חוק הגנת הרכוש (תיקון) - סוג לתחלופה, התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1857	הצעת חוק הגנת הרכוש (תיקון) - סוג לתחלופה, התשס"ו-2006
1792	17	הצעת חוק מתן שירות כשפה הנגיבו במשרדים ומשלוחים ובנקאות החיסול - 2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1792	הצעת חוק מתן שירות כשפה הנגיבו במשרדים ומשלוחים ובנקאות החיסול - 2006
1771	17	הצעת חוק למועצת אגודות נדד מפלים, התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1771	הצעת חוק למועצת אגודות נדד מפלים, התשס"ו-2006
1750	17	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - הריב המשפטי והכנתה), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1750	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - הריב המשפטי והכנתה), התשס"ו-2006
1747	17	הצעת חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה) (החמרה משלם) (תיקון חקיקה), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1747	הצעת חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה) (החמרה משלם) (תיקון חקיקה), התשס"ו-2006
1630	17	הצעת חוק מס' ערך מסוף (פסוק) ממש במכירת הנדל"ן מולות ויום שאין בלולות בסל התרופות), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1630	הצעת חוק מס' ערך מסוף (פסוק) ממש במכירת הנדל"ן מולות ויום שאין בלולות בסל התרופות), התשס"ו-2006
1612	17	הצעת חוק חספוט (תיקון - ייצוג הא"מ), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1612	הצעת חוק חספוט (תיקון - ייצוג הא"מ), התשס"ו-2006
1602	17	הצעת חוק לימוד עבר (תיקון - ביטול תשלומי הדין), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1602	הצעת חוק לימוד עבר (תיקון - ביטול תשלומי הדין), התשס"ו-2006
1601	17	הצעת חוק לימוד עבר (תיקון - הקדמת גיל הזאת ללימוד יום), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1601	הצעת חוק לימוד עבר (תיקון - הקדמת גיל הזאת ללימוד יום), התשס"ו-2006
1585	17	הצעת חוק בוני המשפט (תיקון), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1585	הצעת חוק בוני המשפט (תיקון), התשס"ו-2006
1571	17	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמליות אכיפה - מעצרים) (תיקון- שונדו) עציר המוחזק בתנאים שאינם הולמים), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1571	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמליות אכיפה - מעצרים) (תיקון- שונדו) עציר המוחזק בתנאים שאינם הולמים), התשס"ו-2006
1569	17	הצעת חוק התברות הממשלתית (תיקון - ייצוג הא"מ), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1569	הצעת חוק התברות הממשלתית (תיקון - ייצוג הא"מ), התשס"ו-2006
1567	17	הצעת חוק יסודות הכנת דיוור	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1567	הצעת חוק יסודות הכנת דיוור
1532	17	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמליות אכיפה - מעצרים) (תיקון- שונדו) עציר המוחזק בתנאים שאינם הולמים), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1532	הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמליות אכיפה - מעצרים) (תיקון- שונדו) עציר המוחזק בתנאים שאינם הולמים), התשס"ו-2006
1289	17	הצעת חוק שפירת הסביבה החופית (תיקון - מפרץ אילת), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1289	הצעת חוק שפירת הסביבה החופית (תיקון - מפרץ אילת), התשס"ו-2006
1288	17	הצעת חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה) (החמרה משלם) (תיקון חקיקה), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1288	הצעת חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה) (החמרה משלם) (תיקון חקיקה), התשס"ו-2006
1284	17	הצעת חוק לעידוד המשקיעות (תיקון - שפירה על איכות הסביבה), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1284	הצעת חוק לעידוד המשקיעות (תיקון - שפירה על איכות הסביבה), התשס"ו-2006
1270	17	הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - הדרת הנפקות פיקוח מחברת חשמל), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1270	הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - הדרת הנפקות פיקוח מחברת חשמל), התשס"ו-2006
1201	17	הצעת חוק זכויות תלמידים מחוננים ומצטיינים, התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1201	הצעת חוק זכויות תלמידים מחוננים ומצטיינים, התשס"ו-2006
1121	17	הצעת חוק לתיקון פקודת הרופאים (החלטה לנסח"ר"ק), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1121	הצעת חוק לתיקון פקודת הרופאים (החלטה לנסח"ר"ק), התשס"ו-2006
1119	17	הצעת חוק פיצויים לנאשג תחנות רפואות, התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1119	הצעת חוק פיצויים לנאשג תחנות רפואות, התשס"ו-2006
1058	17	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ממש למוטגי באר שבע והגב), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1058	הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זכויות ממש למוטגי באר שבע והגב), התשס"ו-2006
1053	17	הצעת חוק המים (חוקות למים ויעודות) (תיקון) (מס' 10) - נסח לדין הודעה ב-24.7.2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	1053	הצעת חוק המים (חוקות למים ויעודות) (תיקון) (מס' 10) - נסח לדין הודעה ב-24.7.2006
975	17	הצעת חוק הממשלה (תיקון - הגבלת מספר השירים), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	975	הצעת חוק הממשלה (תיקון - הגבלת מספר השירים), התשס"ו-2006
974	17	הצעת חוק לתיקון פקודת הכניסה (סמליות אכיפה), התשס"ו-2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	974	הצעת חוק לתיקון פקודת הכניסה (סמליות אכיפה), התשס"ו-2006
961	17	הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 10) - נסח לדין הודעה ב-24.7.2006	01	01	עד	2009	01	01	1999	17	961	הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 10) - נסח לדין הודעה ב-24.7.2006

נוסח המסמכים שאותו ניתן מס' בלתי ראשוני מפורסם, כי מדובר בנוסח המסמך שהוכן לשינוי עריכה ואשר נשנים ליפול בו שינויים ושיבושים. הכנסת אינה אחראית לאיכות לדין ולשלמות המסמך ולא תוטל עלה כל אחראיות כאל פרסום המסמך הפועל, שיבושים במסמך, טעויות, שינויים שנעשו על-ידי כל צד לו וכו' עם השינויים במסמך תוך נטול על עמך את כל האחריות בעניינים אלה. בחירה ומתגלה סתירה או א התענה בין חומר המפורסם באתר לבין חומר המופיע בפרסומים הרשמיים בכתב של מדינת ישראל, רק החומר בפרסומים הרשמיים ייחשב כנסח.

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדין מוקדם

תפרט החקיקה

דפי הסבר

חיפוש כללי באתר

תוכנית שימושית

דברר הסבר

תאריך הנחה היזום	שם הצעת החוק	מילה מנותר הצעת החוק	שם מגישה הצעת החוק	הצעת חוק מספר	סוג תאריכים	גירסת הודעה מס' כנסת	מס' הצ'ח	שם הצעת החוק	טווח תאריכים
18/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק דישות השירות (תיקון - ביטול אגרת הטלפון)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	937	01	17	937	הצעת חוק דישות השירות (תיקון - ביטול אגרת הטלפון)	01/01/1999 עד 01/01/2006
19/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק זיק גז רחישות האגים (תיקון - כפל קצבות)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	935	01	17	935	הצעת חוק זיק גז רחישות האגים (תיקון - כפל קצבות)	01/01/1999 עד 01/01/2006
10/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק קביעת אחרי עדיפות	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	942	01	17	942	הצעת חוק קביעת אחרי עדיפות	01/01/1999 עד 01/01/2006
19/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק הגבלת פינוי פרישה בחברות ציבוריות	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	938	01	17	938	הצעת חוק הגבלת פינוי פרישה בחברות ציבוריות	01/01/1999 עד 01/01/2006
10/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק שימור אגרייה בנודסות צבוע	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	936	01	17	936	הצעת חוק שימור אגרייה בנודסות צבוע	01/01/1999 עד 01/01/2006
10/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק תיקון סקודת חס הכנסה (ניכוי הפנסה לטובתה)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	917	01	17	917	הצעת חוק תיקון סקודת חס הכנסה (ניכוי הפנסה לטובתה)	01/01/1999 עד 01/01/2006
10/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק הגימ (תיקון - שיפור אכיפה)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	911	01	17	911	הצעת חוק הגימ (תיקון - שיפור אכיפה)	01/01/1999 עד 01/01/2006
03/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק לחובנו אנגרייה (תיקון - נוכסות נוכס לשיקום הרכושים הגג)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	875	01	17	875	הצעת חוק לחובנו אנגרייה (תיקון - נוכסות נוכס לשיקום הרכושים הגג)	01/01/1999 עד 01/01/2006
03/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק לימד חובה (תיקון - חינוך חובה לילדים החל מגיל 3 ועד כיתה י"ב)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	856	01	17	856	הצעת חוק לימד חובה (תיקון - חינוך חובה לילדים החל מגיל 3 ועד כיתה י"ב)	01/01/1999 עד 01/01/2006
03/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק ותכנון זכרייה (תיקון - אז הרכה)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	852	01	17	852	הצעת חוק ותכנון זכרייה (תיקון - אז הרכה)	01/01/1999 עד 01/01/2006
03/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק הרכושיה לחברות כלכלת ישראל (תיקון חקיקה לחשבוע יעד, חוקים ותנודיות הכללית לטנת התססס-2003)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	848	01	17	848	הצעת חוק הרכושיה לחברות כלכלת ישראל (תיקון חקיקה לחשבוע יעד, חוקים ותנודיות הכללית לטנת התססס-2003)	01/01/1999 עד 01/01/2006
03/07/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - תכנון לימוד עברית וערבית)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	820	01	17	820	הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון - תכנון לימוד עברית וערבית)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק הפגשן (תיקון - מיפון הפסקת חרין)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	773	01	17	773	הצעת חוק הפגשן (תיקון - מיפון הפסקת חרין)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי שם המוסד)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	772	01	17	772	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי שם המוסד)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק לתיקון פקודת חרופים (הגבלת חובו של מגדל בתי חולים ואחיות ראשיות)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	750	01	17	750	הצעת חוק לתיקון פקודת חרופים (הגבלת חובו של מגדל בתי חולים ואחיות ראשיות)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (הרכב הגולקה לחקירת שוטרים)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	741	01	17	741	הצעת חוק לתיקון פקודת המשטרה (הרכב הגולקה לחקירת שוטרים)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק חמין (תיקון - הגיעת הולדות מקורו חמין)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	679	01	17	679	הצעת חוק חמין (תיקון - הגיעת הולדות מקורו חמין)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק מס רכוש וקרן פייס (תיקון - גיג ערבי בועדת ערר)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	675	01	17	675	הצעת חוק מס רכוש וקרן פייס (תיקון - גיג ערבי בועדת ערר)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק מחל מקרקעי ישראל (תיקון - הגמאה שטחיית לאלולסיה הערבית)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	674	01	17	674	הצעת חוק מחל מקרקעי ישראל (תיקון - הגמאה שטחיית לאלולסיה הערבית)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק רישום קבלנים לעבודות הכוטה באיות (תיקון - שוין בהנסקה)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	673	01	17	673	הצעת חוק רישום קבלנים לעבודות הכוטה באיות (תיקון - שוין בהנסקה)	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק הרישות הפגלית לתרבות ואנוס	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	669	01	17	669	הצעת חוק הרישות הפגלית לתרבות ואנוס	01/01/1999 עד 01/01/2006
26/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק המפורס (תיקון - מוגדלת שישו פנינים)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	664	01	17	664	הצעת חוק המפורס (תיקון - מוגדלת שישו פנינים)	01/01/1999 עד 01/01/2006
19/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק פקודת רישות היג (תיקון - הגבלת שעות חרונה רכונות של צנת רישות)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	662	01	17	662	הצעת חוק פקודת רישות היג (תיקון - הגבלת שעות חרונה רכונות של צנת רישות)	01/01/1999 עד 01/01/2006
19/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק היבות חרפום בשיפה הארבות	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	601	01	17	601	הצעת חוק היבות חרפום בשיפה הארבות	01/01/1999 עד 01/01/2006
19/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק כביש ואגרה (כביש ארצי לישראל) (תיקון - סכומי האגרה חרפי בביתון)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	600	01	17	600	הצעת חוק כביש ואגרה (כביש ארצי לישראל) (תיקון - סכומי האגרה חרפי בביתון)	01/01/1999 עד 01/01/2006
19/06/2006 (מצטרף לחוק)	הצעת חוק החפסל (תיקון - ועדה מחידת)	התשס"ו-2006	ח"כ מנחם מישור	598	01	17	598	הצעת חוק החפסל (תיקון - ועדה מחידת)	01/01/1999 עד 01/01/2006

נסח המסמכים שבאתר זהו נוסח בלתי רשמי; מובהר, כי מדובר בנוסח המסמך לשיוני עריכה אשר עשויים ליפול בו שינויות ושינויים. הנכס אינה אחראית לאיסוף לדין ולשלמות המסמך ולא תסיל עליה כל אחראיות בשל פרסום המסמך, הצעות, שינויים במסמך, סעיפות, שינויים שעשועו על ידי כל צד ג' וכו'. עם השימוש במסמך חרן נסיל על יענר את כל האחריות בענינים אלה. במידה ותתגלה סתירה או אי התאמה בין חומר המפורסם באתר לבין חומר המופיע בפרסומים הרשמיים בכתב של מדינת ישראל, חרן האומר בפרסומים הרשמיים יחשב כנכון.

© 2009 כל הזכויות שמורות. גרירת ישראל-הנסת או לדין של יסיק יענפוס בלשור
 נסח לקבל את הערותיכם והצעותיכם למחבר: www.knesset.gov.il

על האתר	חיפוש	המשגן	עבודת הכנסת	דברי הכנסת	המליצה	ועדות	סיעות	חקיקה	תקשור	בחירות וממשל	מחקר ומידע	הסמוריה	מעד וזיכרון
---------	-------	-------	-------------	------------	--------	-------	-------	-------	-------	--------------	------------	---------	-------------

חקיקה הצעות חוק פרטיות לדיון מוקדם

הצעות חוק פרטיות לדיון מוקדם

תפריט החקיקה

דפי הסבר

חיפוש כללי באתר

תוכנית שינושיות

דברי הסבר תפריט החקיקה

הצעת חוק מספר	מילה מסותר הצעת החוק	שם מניסוח הצעת החוק	חכ"ם מנסות נוכחית	חכ"ם מנסות קודמות	צירוף אברים	טוח תאריכים	מס' הצ"ח	שם הצעת החוק	מס' כנסת	גירסת הודעה
592	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
583	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
584	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
572	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
548	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
446	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
437	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
416	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
390	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
384	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
383	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
382	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
356	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
342	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
312	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
229	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
205	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01
201	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	19	17	01	01	1999	הצעת חוק זכויות עושה בעבריות: תיקון חקיקה, התשס"ו-2006	17	01

נוסח המסמכים שבאתר זהו נוסח בלתי רשמי מובהר, כי מדובר בנוסח הנכסף לשיעור עריכה ואשר עשויים לפול בו שינויים ושינויים. הכנסת אינה אחראית לאיכות, לדיוק ולשלמות המסמך ולא תוטל עליה כל אחריות בשל פרסום המסמך, הוצאתו, שימוש בו במסמך, טעויות, שיתים שנעשו על-ידי כל צד ג' וכדומה. עם השימוש במסמך הןך נוסל על עמך את כל האחריות בעניינים אלה. במידה ותגנלה סתירה או אי התאמה בין חומר המתפרסם באתר לבין חומר המופיע בפרסומים הרשמיים בכתב של מדינת ישראל, רק החומר בפרסומים הרשמיים יחשב כנוסח.

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת **אתמד טיבי**

אברהים צרצור

טלב אלסאנע

עבאס זכור

פ/17/342

הצעת חוק-יסוד: שותפות אזרחית ושוויון למיעוט הערבי

1. הגדרות
בחוק-יסוד זה -
"המיעוט הערבי" - אזרחי מדינת ישראל שלאומיותם ערבית.
2. עקרונות יסוד
זכויות היסוד של המיעוט הערבי, מושתתות על ההכרה בערך האדם, בכבודו, בקדושת חייו והיותו בן חורין, והן יכובדו ברוח עקרונות הצדק והאמנות הבינלאומיות שמדינת ישראל צד להן.
3. מטרה
חוק יסוד זה מטרתו, להגן על זכויותיו של המיעוט הערבי ולהביא לשותפות אזרחית שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים, ולנציגות המתאימה במוסדותיה על יסוד שותפות אזרחית מלאה ושווה, וזאת בכדי לעגן בחוק יסוד את מחוייבות המדינה לשוויון הערבים בישראל.
4. הזכות לגיוון תרבותי
המיעוט הערבי בישראל זכאי לכיבוד תרבותו ומורשתו.
5. הזכות לשוויון ולאיסור אפליה
(א) המיעוט הערבי זכאי לשוויון זכויות מלא ולהיעדר אפליה בחינוך, בדיור, בלשון, בקניין בתעסוקה ובמשפט.
(ב) אין פוגעים במישרין או בעקיפין, בזכויות המיעוט הערבי לקבל אותן זכויות או הטבות המוענקות לקבוצות אחרות בישראל.

(ג) אין רואים בהוראת חוק, בפעולה כלשהי או במדיניות שלטונית כמפלה, אם מטרתה היא קידום שוויון המיעוט הערבי.

תחולה 6. כל רשות מרשויות השלטון וכל מי שפועל מטעמה, באמצעותה או מכוח התקשרות עימה, חייב לכבד את זכויות היסוד לפי חוק-יסוד זה.

יציבות 7. אין מכותן של תקנות שעת חירום לשנות חוק-יסוד זה, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים.

נוקשות 8. אין לשנות חוק-יסוד זה אלא בחוק-יסוד שנתקבל ברוב של חברי הכנסת.

דברי - הסבר

גם לאחר יותר מ- 57 שנים מאז קום המדינה, לא השכילה ישראל להעניק שוויון זכויות מבוסס ואמיתי למיעוט הערבי שבקרבה. ראוי שהחברה הישראלית תדע לקבל כשווים את תושביה הערבים.

חוק יסוד זה יבסס את מעמדם של הערבים בחברה הישראלית, יעמיק את זהותם האזרחית ויכחה את השסע החברתי העמוק ביותר בחברה הישראלית.

ראוי שכל התופעות של אפליה ויתס לא שוויוני כלפי אזרח כלשהו, על רקע אתני או לאומי, יחלפו להם מן העולם.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת החמש-עשרה על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/1705).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת

ביום ב' בסיון התשס"ו – 29.5.06

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת **אחמד טיבי**
אברהים צרצור
טלב אלסאנע
עבאס זכור

602/17/פ

הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (הגבלת שעות תורנות רצופות של צוות רפואי), התשס"ו-2005

1. תיקון פקודת בריאות העם
- בפקודת בריאות העם, 1940¹ (להלן – הפקודה), אחרי סעיף 32 יבוא:
- שעות תורנות של מטפל
- 32א. (א) שעות העבודה של מטפל, לפי הגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996² (להלן – מטפל), לא יעלו על ארבעים ושמונה שעות בשבוע, כולל תורנויות.
- (ב) שעות התורנות הרצופות של מטפל, לא יעלו על עשרים וארבע שעות ברציפות.
- (ג) במהלך שעות התורנות הרצופות של מטפל, כאמור בסעיף קטן (ב), תבוא מנוחה של לפחות שש שעות ברציפות.
- (ד) בין שני ימי עבודה עוקבים של מטפל תבוא מנוחה של לפחות שמונה שעות ברציפות.
- (ה) בעת מלחמת, פיגוע המוני, תאונה, או אסון שגרם למספר רב של נפגעים – לא יחולו הוראות סעיף זה
2. תיקון סעיף 33
- בסעיף 33 לפקודה, בסעיף קטן (ז), במקום "לאחיות" יבוא "למטפלים בבית החולים".

¹ ע"ר 1065, תוס' 1, עמ' 191.

² ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

דברי - הסבר

חוק זה בא להגביל את שעות עבודתם של רופאים הנדרשים כיום לעבוד שעות רבות וממושכות ברצף. האיחוד האירופאי הגביל מיולי 2004 את שעות עבודת הרופאים ל-48 שעות שבועיות, כולל תורנויות. מתקרים ומאמרים רבים מצביעים על כך שעבודה במשמרות ארוכות פוגעת בשיקול הדעת הרפואי, מעלה את הסיכון לטעויות רפואיות המסכנות חיים ואף עלולה לסכן את חיי הרופא עצמו.

אי לכך, ראוי ואף נחוץ להגביל את שעות עבודתם של הרופאים אשר בידיהם נמצאת האחריות לחיי חולים רבים.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת השש-עשרה על-ידי חבר הכנסת דני יתום (פ/2317).

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת השש-עשרה על-ידי חבר הכנסת דוד אזולאי (פ/3471) והוסרה מסדר יומה של הכנסת ביום 29.06.2005.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בסיוון התשס"ו - 19.6.06

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת **טלב אלסאנע**

עבאס זכור

אחמד טיבי

אברהים צרצור

1567/17/פ

הצעת חוק-יסוד: הזכות לדיור

1. הזכות לדיור
כל אזרח ישראלי זכאי לדיור בשטח, באיכות ובתנאים אשר לא יהיו גרועים מן הרמה אשר תקבע בחוק או מכוח החוק.
2. פגיעה בזכות לדיור
אין פוגעים בזכות לדיור אלא בחוק החולם את ערכיה של מדינת ישראל, שנועד לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש או לפי חוק כאמור מכוח הסמכות המפורשת בו.
3. תחולה
כל רשות מרשויות השלטון חייבת לכבד הזכות לדיור.
4. נוקשות
אין לשנות חוק-יסוד זה, אלא בחוק-יסוד שנתקבל ברוב של חברי הכנסת.
5. יציבות החוק
אין בכוחן של תקנות שעת חירום לשנות חוק-יסוד זה, להפקיע זמנית את תוקפו או לקבוע בו תנאים: ואולם בשעה שקיים במדינה מצב של חירום בתוקף הכרזה שניתנה מכוח חוק-יסוד: הממשלה¹, מותר להתקין תקנות שעת חירום שיהא בהן כדי להגביל את הזכות לדיור ובלבד שהשלילה או החגבלה יהיו לתכלית ראויה ולתקופה ובמידה שלא יעלו על הנדרש.

¹ ס"ח תשס"א, עמ' 158.

הוראות שעה 6. הוראות חוק-יסוד זה היו תקפות ערב תחילתו של חוק-יסוד זה יעמדו בתוקפן שנה ממועד תחילתו של חוק יסוד זה, אם לא בוטלו קודם לכן, ואולם פירושן של החוראות האמורות ייעשה ברוח הוראות חוק יסוד זה.

דברי - הסבר

מוצע לעגן בחוק יסוד את אחת הזכויות הבסיסיות של אדם – הזכות לדיור. התנאים המינימאליים של דיור (שטח, איכות פיזית ותנאים משפטיים) יקבעו בחוק. במקרה בו תיווצר הסתירה בין הזכות לדיור לזכויות יסוד אחרות המוכרות בישראל (למשל, הזכות לקניין), יכריע בית המשפט במחלקות בהתבסס על מכלול ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

מוצע שחוק-יסוד: הזכות לדיור יהיה נוקשה ולא ניתן יהיה לשנותו, אלא בחוק-יסוד שיתקבל ברוב של חברי הכנסת. הצעת חוק היסוד כוללת גם פסקת הגבלה (סעיף 2) והוראה בעניין יציבות החוק. כל אלה – סימני היכר לכך שחוק-יסוד: הזכות לדיור הוא חלק מהחוקה המטריאלית החלה בישראל.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השבע-עשרה על ידי חבר הכנסת רן כהן (פ/17/202) ועל ידי חבר הכנסת דב חנין וקבוצת חברי הכנסת (פ/17/1000). הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השש-עשרה על ידי חבר הכנסת עבד אלמאלכ דהאמשה (פ/774) ועל שולחן הכנסת התשע-עשרה על-ידי חבר הכנסת עבד אלמאלכ דהאמשה (פ/4099) ועל ידי חבר הכנסת אלכסנדר צינקר וקבוצת חברי הכנסת (פ/3062).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

ותנחה על שולחן הכנסת ביום

כ"ד בתשרי התשס"ו - 16.10.06

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת
 אחמד טיבי
 אברהים צרצור
 טלב אלסאנע
 עבאס זכור

669/17/פ

הצעת חוק הרשות הממלכתית לתרבות ואמנות, התשס"ו-2006

פרק א': פרשנות

1. הגדרות
 בחוק זה -
- "הרשות" - הרשות הממלכתית לתרבות ואמנות המוקמת לפי סעיף 2 ;
- "שליטה" - היכולת לכוון את פעילותו של תאגיד, וחזקה על אדם שהוא שולט בתאגיד אם הוא מחזיק מתצית או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה אחד בתאגיד או אם הוא זכאי למנות מחצית ממספר הדירקטורים בתאגיד או את מנהלו הכללי ;
- "עיסקה" - מתן שירות לרשות הלאומית לתרבות ואמנות למטרות מסחריות ותמורת שכר ;
- "השר" - שר המדע, הטכנולוגיה, התרבות והספורט.

פרק ב': הקמת הרשות, תפקידה וסמכויותיה

2. הקמת הרשות
 מוקמת בזה הרשות הלאומית לתרבות ואמנות, אשר תפקידה וסמכויותיה כאמור בחוק זה.
3. הרשות - תאגיד
 הרשות היא תאגיד.
4. תפקידי הרשות וסמכויותיה
 (א) תפקידי הרשות הם :

(1) קידום ועידוד הפעילות התרבותית והאמנותית והפצתה בקרב הציבור;

(2) חלוקת תמיכות כספיות מתוך תקציביה למוסדות, גופים ומפעלי תרבות ואמנות, וכן חלוקת מענקים לאמנים יוצרים;

(3) ייעוץ ושיתוף פעולה עם גופים ציבוריים בכל עניין הקשור במישרין או בעקיפין לפעילות תרבות ואמנות בישראל ובעולם, הפצתה ותמיכה בה.

(ב) סמכויות הרשות הן:

(1) לקבוע כללים לפיתח יחולקו תמיכותיה ומענקיה, בכפוף לקבוע בחוק זה;

(2) לקבל תרומות, עזבונות ומענקים כספיים מכל מקור אחר, שאיננו במסגרת תקציב המדינה מבלי לגרוע מזכות הרשות להיות מתוקצבת על ידי אוצר המדינה;

(3) לבצע כל פעולה הדרושה לצורך מילוי תפקידיה לרבות ביצוע הפקות, מפעלי תרבות ואמנות וכל היוצא באלה, שלא למטרות מסחריות.

פרק ג': מבנה הרשות וסדרי עבודתה

5. הרכב הרשות ומינויה (א) נשיא המדינה ימנה את חברי הרשות ומספרם לא יפחת מחמשה עשר ולא יעלה על שמונה עשר.

(ב) לפחות שני שלישים מחברי הרשות יהיו בעלי מעמד בשדה האקדמי, התקשורת, התרבות והאמנות, ושליש מחברי הרשות ימונו מקרב אישי ציבור.

(ג) בין חברי הרשות יהיה ייצוג הולם לכל המגזרים בחברה הישראלית בהתאם לכישוריהם.

(ד) יושב ראש הרשות וסגנו ימונו מקרב חברי הרשות, על ידי השר.

(ה) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 6(ג), ימונה שלישי מחברי רשות חדשה מבין חברי הרשות היוצאת.

- תקופת הכהונה של כל רשות תהא ארבע שנים מיום מינוי חבריה של אותה רשות. (א) .6 תקופת כהונה
- הרשות היוצאת תמשיך לכהן עד למינויה של הרשות הבאה. (ב)
- חבר הרשות יכול שימונה מחדש לתקופת כהונה אחת בלבד, ברציפות. (ג)
7. לא יתמנה כחבר הרשות מי שנתקיים בו אחד מאלה:
- (1) הוא איננו אזרח ישראלי;
- (2) הוא הורשע בעבירה, אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר הרשות;
- (3) הינו פושט רגל;
- (4) טרם מלאו לו 21 שנים.
8. (א) חבר הרשות יחדל לכהן בה לפני תום תקופת כהונתו אם התקיים בו אחד מאלה:
- (1) התפטר מתברותו ברשות, במסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) נתקיים בו סייג מן הסייגים המפורטים בסעיף 7;
- (3) נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו, והשר, לאחר התייעצות ביושב ראש הרשות, העבירו מכהונתו בהודעה בכתב.
- (ב) החליט השר להעביר חבר כאמור מכהונתו – יחול על אותו חבר האמור בסעיף 10.
- (ג) נעדר חבר הרשות ללא סיבה סבירה משלוש ישיבות רצופות של הרשות או מיותר ממחצית הישיבות שקיימה בשנה אחת רשאי השר, לאחר התייעצות ביושב ראש הרשות, להעבירו מכהונתו בהודעה בכתב.
9. הוגש כתב אישום נגד חבר הרשות בעבירה שלכאורה מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא רשאי לכהן כחבר הרשות, רשאי השר, השעיה

לפי הצעת היועץ המשפטי לממשלה, להשעותו מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בעניינו.

- מינוי מחליף לחבר הרשות
10. (א) חבר הרשות שנפטר או חדל לכהן לפי סעיף 8, יתמנה במקומו לתקופת כהונתה של אותה רשות חבר אחר בדרך שנקבעה למינוי החבר שמקומו נתפנה.
- (ב) חבר רשות שנבצר ממנו למלא את תפקידו במשך תקופה העולה על שלושה חודשים והוא לא הועבר מתפקידו כאמור בסעיף 8 (ב) וכן מי שהושעה מכהונתו לפי סעיף 9, רשאי הנשיא למנות לו ממלא מקום.
- ממלא מקום ליושב ראש הרשות
11. (א) נבצר זמנית מיושב ראש הרשות למלא תפקידו או התפנתה משרתו וטרם נתמנה אחר במקומו, ישמש סגנו כממלא מקומו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.
- (ב) נבצר זמנית מיושב ראש הרשות ומסגנו להשתתף בישיבה מישיבות הרשות, רשאי השר למנות חבר הרשות כממלא מקום כאמור ליותר משתי ישיבות רצופות; לא מינה השר ממלא מקום כאמור ישמש זקן חברי הרשות כיושב ראש.
- שכר והחזר הוצאות
12. חבר הרשות לא יקבל שכר בעד שרותיו, אך יהא זכאי להחזר הוצאות שהוציא במילוי תפקידו בשעורים שיקבעו על ידי השר בתקנות, בהתייעצות עם שר האוצר.
- חובת גילוי ואיסור התקשרות
13. (א) חבר הרשות הקשור או העשוי להיות קשור, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו, בעסקה או בעניין העומדים לדיון ברשות או בוועדה מוועדותיה, יודיע על כך בכתב ליושב ראש הרשות, מיד לאחר שנודע לו כי העסקה או העניין האמורים עומדים לדיון, ולא יהיה נוכח בדיוני הרשות או הוועדה באותה עסקה או באותו עניין ולא ישתתף בהחלטה המתייחסת אליהם או קשורה בהם.
- (ב) חבר הרשות, קרובו, שותפו, סוכנו או תאגיד שאחד מהאמורים

הוא בעל שליטה או מנהל בו, לא יתקשר בעסקה עם הרשות.

(ג) התקיים ביושב ראש הרשות האמור בסעיף זה, יפעל על פי האמור בו, יודיע על כך לשר, והוראת סעיף 11 יחולו, בשינויים המתויבים.

14. ישיבות הרשות יתקיימו לפחות אחד לחודשיים. (א) ישיבות הרשות

(ב) בכפוף להוראת פרק זה, יזמן יושב ראש הרשות את ישיבותיה ויקבע את זמנן, מקומן וסדרי יומן.

(ג) הרשות תקיים ישיבה מיוחדת לפי דרישת השר או שליש לפחות ממספר חברי הרשות; הישיבה תתקיים בתוך 14 יום מיום הדרישה, אלא אם נדרש לכנסה תוך זמן קצר יותר; בישיבה תדון הרשות בנושאים המפורטים בדרישה.

15. סדרי נוהל (א) הרשות תקבע בכללים, את דרכי עבודתה ונהלי דיוניה, במידה שלא נקבעו בחוק זה או על פיו.

(ב) המניין החוקי בישיבות הרשות הוא רוב חבריה ובהם יושב ראש הרשות ובהיעדרו ממלא מקומו; משנפתחה הישיבה במניין חוקי, יהיה המשך הישיבה כדין בכל מספר חברים ובלבד שבעת קבלת ההחלטות נכחו שליש ממספר חבריה לפחות ובהם יושב הראש ובהיעדרו ממלא מקומו.

(ג) לא היה מנין חוקי בפתיחת הישיבה, רשאי היושב ראש ובהיעדרו ממלא מקומו, לדחותה לחצי שעה; עברה מחצית השעה האמורה, תהא הישיבה כדין, בכל מספר של נוכחים, ואולם על קבלת ההחלטה, יחולו הוראות סעיף קטן (ב).

(ד) החלטות הרשות יתקבלו ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות תכריע דעת יושב הראש, ובהיעדרו - ממלא מקומו.

16. ועדת משנה (א) הרשות תמנה מבין חבריה ועדות משנה לצורך מילוי תפקידיה המפורטים בסעיף 4.

- (ב) כל אחת מוועדות המשנה תהא מופקדת על מילוי תפקיד אחר מתפקידי הרשות, כמוגדר בסעיף 4.
- (ג) הרשות תקבע את תפקידיהן של ועדות המשנה ותאציל להן מסמכויותיה, למעט הסמכויות לקבוע כללים.
- (ד) יכול חבר הרשות להיות חבר ביותר מועדת משנה אחת.
- (ה) הרשות תמנה את יושב הראש של כל אחת מוועדות המשנה ואולם לא יושב אדם כיושב ראש של יותר מוועדת משנה אחת.
17. (א) הרשות רשאית לצורך מילוי תפקידיה:
- (1) למנות ועדות משנה נוספות על אלה המנויות בסעיף 16, לכל עניין שתראה לנכון, לקבוע את תפקידיהן ולהאציל להן מסמכויותיה, למעט הסמכות לקבוע כללים, לאשר את תקציב הרשות ולמנות את המנהל הכללי לרשות;
- (2) למנות ועדות מייעצות לתחומי פעולותיה השונות.
- (ב) הרשות רשאית למנות כחברים בוועדות המשנה כאמור בסעיף זה, ובוועדות המייעצות גם מי שאיננו חבר הרשות ובלבד שמחצית לפחות מחברי ועדות המשנה ושליש מחברי הוועדות המייעצות יהיו חברי רשות.
- (ג) הרשות תמנה כיושב ראש כל אחת מוועדות המשנה והוועדות המייעצות, יושב ראש שהינו חבר הרשות ואולם לא ישמש חבר הרשות כיושב ראש של יותר מוועדה אחת.
- (ד) בכפוף לאמור בפרק זה, תקבע הרשות כללים למינוי ועדות תמשנה והוועדות המייעצות, לדרכי פעולתן ולאופן הפסקת כהונתם של חברי הרשות, למידת החלת סעיף 10 על חברי הוועדות שאינם חברי הרשות ולדרך הערה על החלטות ועדות המשנה.
18. קיום הרשות, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מתמת שנתפנה מקומו של חבר הרשות או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

וועדות
משנה
נוספות
וועדות
מייעצות

תוקף
פעולות

פרק ד': תקציב וכספים

תקציב 19. תקציב הרשות, בצירוף דברי הסבר, יוכן על ידי ועדה שתמנה הרשות, יאושר על ידי הרשות, ויימסר לאישור השר, במועד שיורה השר, בכל שנת כספים.

מימון 20. (א) תקציב הרשות ימומן על ידי אוצר המדינה, תרומות ומענקים כספיים שתקבל הרשות, כספים שיוותרו כתוצאה מביצוע פעולותיה כאמור בסעיף 4 וכמפורט בסעיף 20(ג) וכן ממקורות נוספים שיקבעו על ידי הרשות.

(ב) השתתפות אוצר המדינה במימון הרשות ייקבע בתכנית נפרדת, במסגרת ההקצאה לתחום פעולה – תרבות, בסעיף תקציב משרד התרבות והספורט בחוק תקציב שנתי; לענין זה, "תכנית", "תחום פעולה וסעיף תקציב" – כהגדרתם בחוק תקציב שנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.¹

(ג) הרשות תהיה רשאית לצורך מילוי תפקידיה לעשות שימושים בכספים שיוותרו בידה כתוצאה מביצוע פעילויות כאמור בסעיף 4(ב), אם יבוצעו על ידה פעילויות כאמור ואם יותרו בידה כספים, כתוצאה מכך.

פרק ה': תמיכה במוסדות תרבות ואמנות

בקשת תמיכה 21. (א) מוסדות, מפעלים ואנשים העוסקים בפעילות תרבות ואמנות, רשאים לפנות אל הרשות בבקשה לקבל תמיכות כספיות, מתוך תקציביה.

(ב) השר יקבע בתקנות, לאחר התייעצות ברשות, את דרך הגשת הבקשה לקבלת תמיכה.

החכרעה בבקשה 22. (א) הרשות תבחר מבין הגופים והאנשים הפונים אליה את הזכאים לקבלת תמיכות כספיות מתוך תקציביה ואת גובה התמיכה שיקבלו.

¹סי"ח התשמ"ה, עמ' 60.

(ב) הרשות תקבע כללים בהם ייקבעו הקריטריונים והתנאים לחלוקת התמיכות הכספיות, ובלבד שינתנו תמריצים לאותם גופים ואנשים אשר פעילותם היוצרת גדולה משל האחרים; הדרך לבחינת היקף הפעילות היוצרת, כאמור, תקבע גם היא בכללים, על ידי הרשות.

פרק ו': עובדי הרשות

מנהל כללי 23. (א) הרשות, באישור השר, רשאית למנות מנהל כללי לרשות (להלן – המנהל הכללי); הרשות, באישור השר, תקבע את משכורתו ואת תנאי עבודתו של המנהל הכללי.

(ב) תקופת הכהונה של המנהל הכללי תהא חמש שנים, אך רשאית הרשות על פי הצעת השר, להאריך את כהונתו לתקופת כהונה נוספת אחת.

(ג) תקופת הכהונה של המנהל הכללי תפקע אם ארע אחד מאלה:
 (1) הוא התפטר בהודעה בכתב, שהוגשה לשר באמצעות הרשות;
 (2) השר, לאחר התייעצות עם הרשות, קבע כי נבצר מהמנהל הכללי, דרך קבע, למלא תפקידו או החליט בהחלטה מנומקת לחעבירו מכהונתו.

(ד) התפטר המנהל הכללי, תיפסק כהונתו בתוך שלושים יום לאחר הגשת כתב ההתפטרות, זולת אם הסכים השר למועד קצר יותר.

קבלת עובדים ותנאי עבודתם 24. למעט מינויו של המנהל הכללי, תהא הרשות זכאית למנות עובדים על פי שיקול דעתה הבלעדי; מעמדם של עובדים כאמור יהיה כשל עובדי המדינה, בהתאמות שיקבעו בתקנות על-ידי השר; תנאי העבודה וחשכר של עובדי הרשות יהיו זהים לאלה של עובדי המדינה.

פרק ז': הוראות שונות

פרסום 25. כללי הרשות, כאמור בסעיף 22(ב), יפורסמו ברשומות.

- אגרות 26. השר רשאי, לאחר התייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע אגרה עבור הגשת הבקשה האמורה בסעיף 21.
- הוראות 27. עם כינון הרשות יהיו כל הנושאים הקבועים בחוק זה, בסמכותה הבלעדית.
- עונשין 28. העובר על הוראות סעיף 13 או על תקנות או כללים לפי חוק זה, שנאמר בהם שאי קיומם מהווה עבירה, דינו מאסר שנה.
- דין הרשות כדין המדינה לעניין: 29.
- (1) תשלום מסים, מס בולים, אגרות ארנונות, היטלים ותשלומי חובה אחרים;
- (2) חוק הנויקין האזרחיים (אחריות המדינה), התשי"ב-1952.²
- ביצוע 30. השר ממונה על ביצוע החוק זה והוא רשאי, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- ביטול חוק התרבות והאמנות 31. חוק התרבות והאמנות, התשס"ג-2003³ - בטל.

דברי - הסבר

מערכת התרבות והאמנות הנה המערכת היחידה אשר לה המאפיינים המחייבים אי תלות ושלא עברה עדיין תהליך אוטונומיזציה דוגמת מערכות נוספות (רשות השידור, המועצה להשכלה גבוהה ועוד).

² ס"ח התשי"ב, עמ' 339.

³ ס"ח התשס"ג, עמ' 64.

המעמד האוטונומי שמוצע כי יינתן למערכת התרבות והאמנות מבטיח, בין השאר קיומה של מסגרת מוגדרת של מקורות תקציביים.

עד כה לא נקבעו למערך התרבות והאמנות מקורות מוגנים לתקציבים, וגורמים שונים מילאו את החלל שנוצר, דבר שגרם לחוסר תאום בין הממשלה לבין הגורמים האמורים, לאפליה בין אזורים, לאפליה בין קבוצות אוכלוסייה וכן להפעלת השפעה חיצונית על הגורמים היצירתיים ומוסדות התרבות והאמנות.

בהצעת חוק זו, מוצע שתקציב הרשות יכלול בתקציבו של משרד המדע, הטכנולוגיה, התרבות והספורט, אולם מבלי לפגוע בסמכות הרשות לקבל תרומות ומענקים מגורמים וממקורות נוספים. על ידי כך תוענק למערכת התרבות והאמנות במדינה מסגרת של מקורות תקציביים מוגדרים. הדבר ימנע את החסרונות המפורטים לעיל, שנבעו מהחלל שנוצר בשל היעדר מסגרת תקציבית מוגדרת, מחד גיסא, והפעלת לתצים שונים, מאידך גיסא.

זאת ועוד, חשוב שמערך התרבות והאמנות לא יהא נתון למאבקים והשפעות פוליטיות ושיהא עצמאי, ככל האפשר, על מנת שיוכל להתפתח, ליצור ולעודד את היצירה באורח עצמאי, דוגמת גופים מקבילים בעולם.

הקמת רשות ממלכתית לתרבות ואמנות והענקת מעמד של אישיות משפטית לרשות זו, נועדו להבטיח במידת האפשר עצמאות יצירתית זו.

מטעם זה ועל מנת להבטיח כי התמיכות הכספיות המרכזיות במוסדות ובמפעלי התרבות והאמנות יחולקו על פי שיקולי תרבות ואמנות צרופים, מוצע גם שהכללים לחלוקת התמיכות הכספיות, יקבעו על-ידי הרשות.

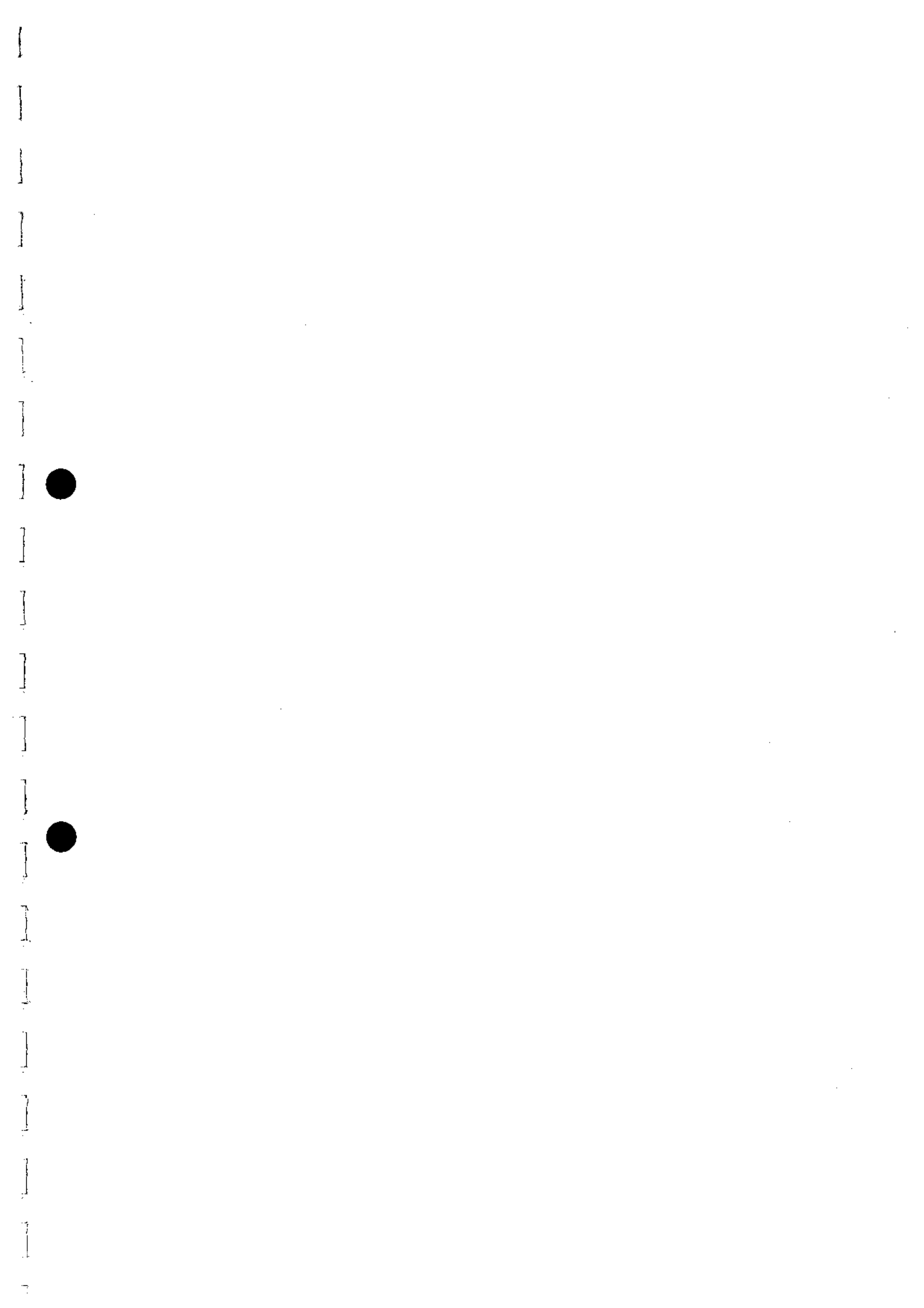
לרשות הלאומית לתרבות ואמנות, מוענקים בהצעת חוק זו, מספר תפקידים ומוצע שכל אחד מהם ימולא על ידי ועדת משנה נפרדת, שתמונה על-ידי הרשות מבין חבריה. ביזור זה, בין תפקידיה של הרשות כמחלקת תמיכות כספיות מתוך תקציביה מחד לבין תפקידיה כמפיצת התרבות והאמנות בישראל וכמייצגת לגופים שונים בנושאי תרבות ואמנות מאידך, מאפשר מיצוי כישוריהם והתמחויותיהם של חברי הרשות.

הצעת חוק זהה הונחה על שלחן הכנסת החמש-עשרה על-ידי חברי הכנסת אחמד טיבי וזחבה גלאון (2177/9), ועל ידי חברת הכנסת קולט אביטל וקבוצת חברי הכנסת (3431/9).

הצעת חוק זהה הונחה על שלחן הכנסת השש-עשרה על-ידי חברת הכנסת קולט אביטל
(פ/555).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת השש-עשרה על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי
וקבוצת חברי הכנסת (פ/1446).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ל' בסיוון התשס"ו - 26.6.06

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת **אחמד טיבי**
אברהים צרצור
טלב אלסאנע
עבאס זכור

674/17/פ

הצעת חוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון - הקצאה שוויונית לאוכלוסיה הערבית), התשס"ו-2006

1. חוספת סעיף 3א
- בחוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך-1960¹, אחרי סעיף 3 יבוא:
- 3א. מועצת מקרקעי ישראל תקבע את המדיניות שוויונית של מקרקעי ישראל. ההקצאה שוויונית של כלל האזרחים במדינה, ובאופן שהמדיניות הקרקעית תבטיח הקצאה שוויונית של מקרקעי ישראל לאוכלוסיה הערבית במדינת ישראל.

דברי-הסבר

הצעת חוק זו מטרתה לתקן את חוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך-1960, ולקבוע כי מקרקעי ישראל, שהם המקרקעין של המדינה, של רשות הפיתוח או של הקרן הקיימת, ואשר הבעלות בהם לא תועבר אם במכר או בדרך אחרת, ואשר מהווים יותר מ- 93% מכלל המקרקעין במדינת ישראל, ישמשו כמקרקעין לכלל האזרחים במדינה בלי הבדל דת, גזע ומין וללא אפליה על בסיס לאומי תוך הבטחת שוויון מלא לאזרחים הערבים.

לאור העובדה שמאז קום המדינה, מקרקעי ישראל משמשים כמקרקעי היהודים בלבד, ולאור העובדה שמנהל מקרקעי ישראל השתמש בכל השיטות, לרבות באמצעות הסוכנות היהודית, על מנת להקצות את מקרקעי המדינה ליהודים בלבד, ולאור הניסיון המר של עשרות שנים מאז קום המדינה בהם לא הוקם אפילו יישוב ערבי אחד, יש להבטיח

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 57.

באמצעות חקיקה, כי מקרקעי ישראל ישמשו לכלל אזרחי המדינה בלי הבדל דת ולאום, ולהבטיח הקצאה שוויונית של מקרקעי המדינה לטובת האוכלוסייה הערבית במדינת ישראל.

מכות עיקרון השוויון שהינו מערכי היסוד של מדינת ישראל, חייבת היא לנהוג בשוויון בין כלל אזרחי המדינה. כך נקבע במגילת העצמאות "מדינת ישראל ..... תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת גזע ומין...", וכך נקבע בסדרה ארוכה של פסקי דין של בית המשפט העליון, שם נקבע כי עקרון השוויון הוא עקרון יסודי חוקתי השלוב ושזור בתפיסות היסוד המשפטיות שלנו ומהווה חלק בלתי נפרד מהן. מכוח עקרון השוויון נגזר כי אל לה למדינה להפלות בין פרטים שעה שהיא מחליטה להקצות את המקרקעין של המדינה.

בית המשפט העליון, בפסק דינו, בפרשת קציר, קבע, כי "הלכה למעשה אין פנייה לחקמת יישוב קהילתי לערבים בלבד. בפועל אין מדינת ישראל מקצה מקרקעין אלא ליישובים קהילתיים יהודיים." עולה מכך כי מדיניות מנהל מקרקעי ישראל מעניקה לערבים בפועל, טיפול נפרד, מפלה, ולא שווה.

לאור האמור לעיל, במטרה לעגן בחקיקה את מה שנקבע בפסיקה של בית המשפט העליון, ועל מנת להבטיח טיפול שווה לאזרחים הערביים בתחום הקצאת מקרקעי המדינה, מוצע לתקן את חוק מינהל מקרקעי ישראל על ידי הוספת סעיף המחייב הקצאה הולמת ושוויונית לאוכלוסייה הערבית.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת השש-עשרה על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/519).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ל' בסיון התשס"ו – 26.6.06

15

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת **אחמד טיבי**
אברהים צרצור
טלב אלסאנע
עבאס זכור

פ/17/917

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (ניכוי הוצאות לתואר אקדמי), התשס"ו-2006

1. תיקון סעיף 17
- בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 17, אחרי פסקה (14) יבוא:
- "הוצאות לתואר אקדמי
- (א) 25% מסכומים ששילם אדם במהלך לימודיו לשם קבלת תואר אקדמי ממוסד להשכלה גבוהה, ובלבד שהם אחד מאלה:
- (1) שכר לימוד שנתי מלא;
- (2) רכישת ציוד וספרות לשם לימודיו כאמור;
- (3) שכר דירה;
- (ב) הניכוי כאמור יותר למשך חמש שנות מס החל בשנת המס שלאחר שנת המס שבה הסתיימו לימודיו;
- (ג) לא יותר ניכוי בשל ההוצאות כאמור בפסקת משנה (א) בסכום העולה על ההכנסה החייבת בשנת המס שבה הוגשה הבקשה לניכוי;
- (ג) שר האוצר, בהסכמת שר החינוך, רשאי לקבוע את פירוט ההוצאות שיוכרו לענין פסקת משנה (א) ואת דרכי הוכחתן;
- (ד) בפסקה זו -
- "מוסד להשכלה גבוהה" ו-"תואר אקדמי" - כהגדרתם בסעיף 40(ג)ו).
2. תחולה
- חוק זה יחול על מי שהחל בלימודים לתואר אקדמי ראשון בשנת הלימודים התשס"ז ואילך.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

דברי - הסבר

במסגרת שינוי סדר העדיפויות הלאומי אנו נדרשים לשים את החינוך בעדיפות עליונה.

הלימודים במוסדות להשכלה גבוהה מטילים נטל כספי כבד על הסטודנטים, ובעיקר אלה אשר אינם ממשפחות עשירות ונאלצים לעבוד במקביל ללימודיהם על מנת לפרנס את עצמם. מרבית הוצאות אלו הן השקעה בעתידו של אותו סטודנט.

אחד העקרונות המנחים את מערכת המיסוי בעולם המערבי ובישראל הנו שכל הוצאה כספית היוצרת בעתיד הכנסות החייבות במס יש לנכותה מההכנסה המחייבת לשם חישוב תשלום המס. ניכוי ההוצאות הקבועות בהצעת חוק זו עולה בקנה אחד עם עקרון זה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בתמוז התשס"ו - 10.7.06

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת
 טלב אלסאנע
 איברהים צרצור
 עבאס זכור
 אחמד טיבי

1792/17/פ

הצעת חוק מתן שירות בשפה הערבית במשרדים ממשלתיים ובתקשורת, התשס"ז-2006

1. מתן שירות בשפה ערבית
 לצורך מתן מידע או שירות יעמיד כל משרד ממשלתי לרשות הציבור, לפחות נציג אחד דובר ערבית.
2. מסירת הודעות בשפה הערבית
 במקרה חרום, כמשמעותו בסעיף 47 לחוק רשות השידור, התשכ"ה-1965¹ (להלן – החוק), תפנה הרשות כהגדרתה בחוק, אל הציבור, גם באמצעות קריינים דוברי ערבית.
3. ביצוע ותקנות
 שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

דברי הסבר

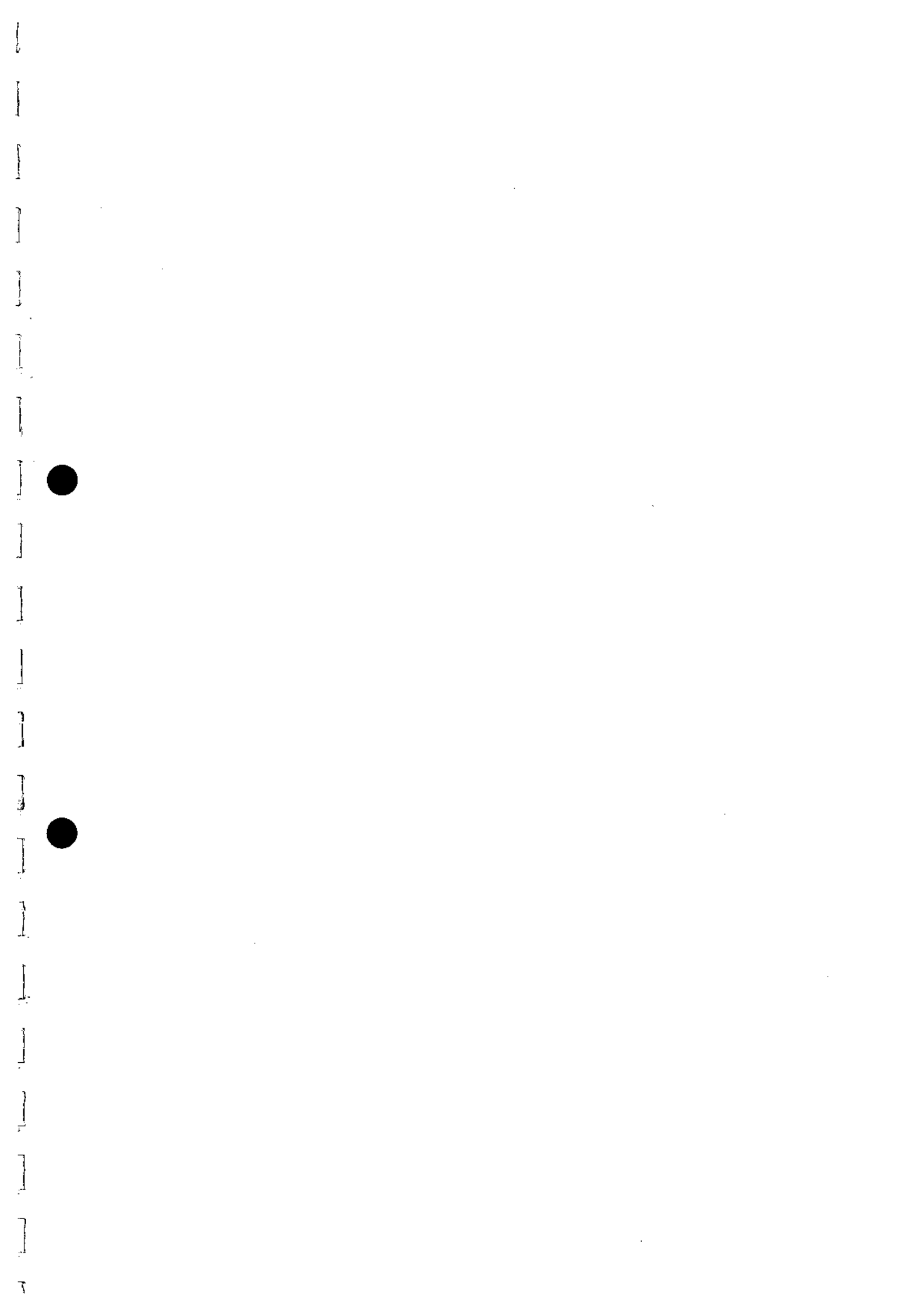
אין מי שלא נזקק מדי פעם לשירותים של גופים ציבוריים. כמו כן, השפה הערבית הינה שפה רשמית במדינה. אנשים, דוברי ערבית, נתקלים בבעיה גדולה כאשר הם נתקלים בעובדי ציבור אשר לא יכולים לתת מענה לבעיותיהם. במקרה של חירום והודעה פומבית יש לדאוג להעביר את המסר גם לדוברי ערבית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

כ"י בכסלו התשס"ז – 11.12.06

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 106

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת
אברהים צרצור
טלאב אלסאנע
מוחמד ברכה
חנא סוייד
דב חנין

3312/17/פ

הצעת חוק זכויות נכים שהגיעו לגיל פרישה, התשס"ח-2008

1. המשך החלת
זכויות
מבוטח ששולמה לו קצבת נכות לפי פרק ט' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹ (להלן – חוק הביטוח הלאומי), בתכוף לפני שנעשה זכאי לקצבת זקנה לפי פרק י"א לחוק הביטוח הלאומי, לא יפסיקו לחול לגביו הוראות החלות לגבי זכאי לקצבת נכות, רק בשל הגיעו לגיל פרישה; לענין סעיף זה "הוראות" – כל אחד מאלה:

(1) הוראות לפי כל דין;

(2) הוראות מכוח הסכם או נוהג בגוף ציבורי כהגדרתו בחוק אזורים חופשיים לייצור בישראל, התשנ"ד-1994.²

דברי הסבר

על פי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, קשיש אשר הגיע לגיל פרישה ומשתלמת לו קצבת זקנה, מפסיק לקבל את זכאותו, אם היתה, לקצבת נכות. המעבר ממעמד של נכה למעמד של קשיש גורם להפסד זכויות משמעותיות במוסדות שונים כגון הנחה בארנונה, סיוע בשכר דירה דרך משרד הבינוי והשיכון, הנחות במס רכישה ובמס הכנסה ועוד. על כן מוצע כי אלו אשר עוברים ממעמד של נכה למעמד של קשיש יהפכו בעצם לנכה-זקן וכך ימשיכו להיות זכאים להטבות אשר קיבלו לפני היותם קשישים בשל היותם נכים. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת השבע-עשרה על ידי חבר הכנסת יעקב מרגי (פ/3311/17).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בשבט התשס"ח – 21.1.08

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.
² ס"ח התשנ"ד, עמ' 216.

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת
אברהם צרצור
טלאב אלסאנע
מוחמד ברכה
ג'מאל זחאלקה

3368/17/פ

הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – ייצוג הולם בוועד החינוך), התשס"ח-2008

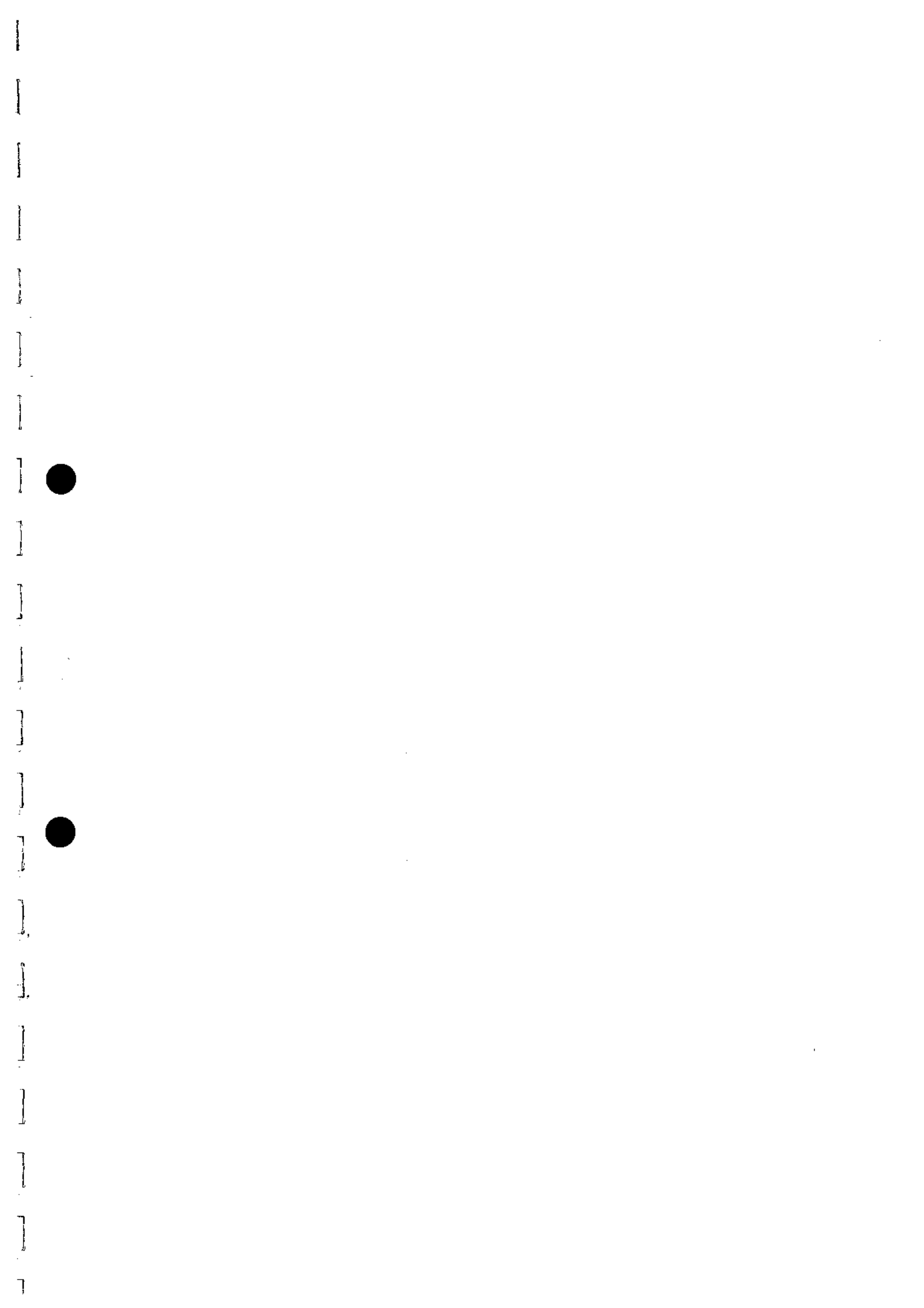
תיקון סעיף 12 .1 בחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953¹, בסעיף 12, בסופו יבוא "בוועד החינוך יינתן ייצוג הולם למגזרי האוכלוסייה השונים לפי שיעורם".

דברי הסבר

מוצע לתקן את חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953, ולקבוע שבועד החינוך יהיה ייצוג הולם לכל פלחי האוכלוסייה, לפי שיעורם. התיקון בא על מנת להבטיח את ייצוגם ההולם של בני האוכלוסייה הערבית בישראל, שמהווים כ-20% מכלל אזרחי מדינת ישראל כיום וכן להבטיח את ייצוגם של אוכלוסיות נוספות.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' באדר א' התשס"ח – 11.2.08

¹ ס"ת התשי"ג, עמ' 137.

הכנסת השבע-עשרה

הצעת חוק של חברי הכנסת
אברהם צרצור
טלאב אלסאנע
מוחמד ברכה
ג'מאל זחאלקה

3369/17/פ

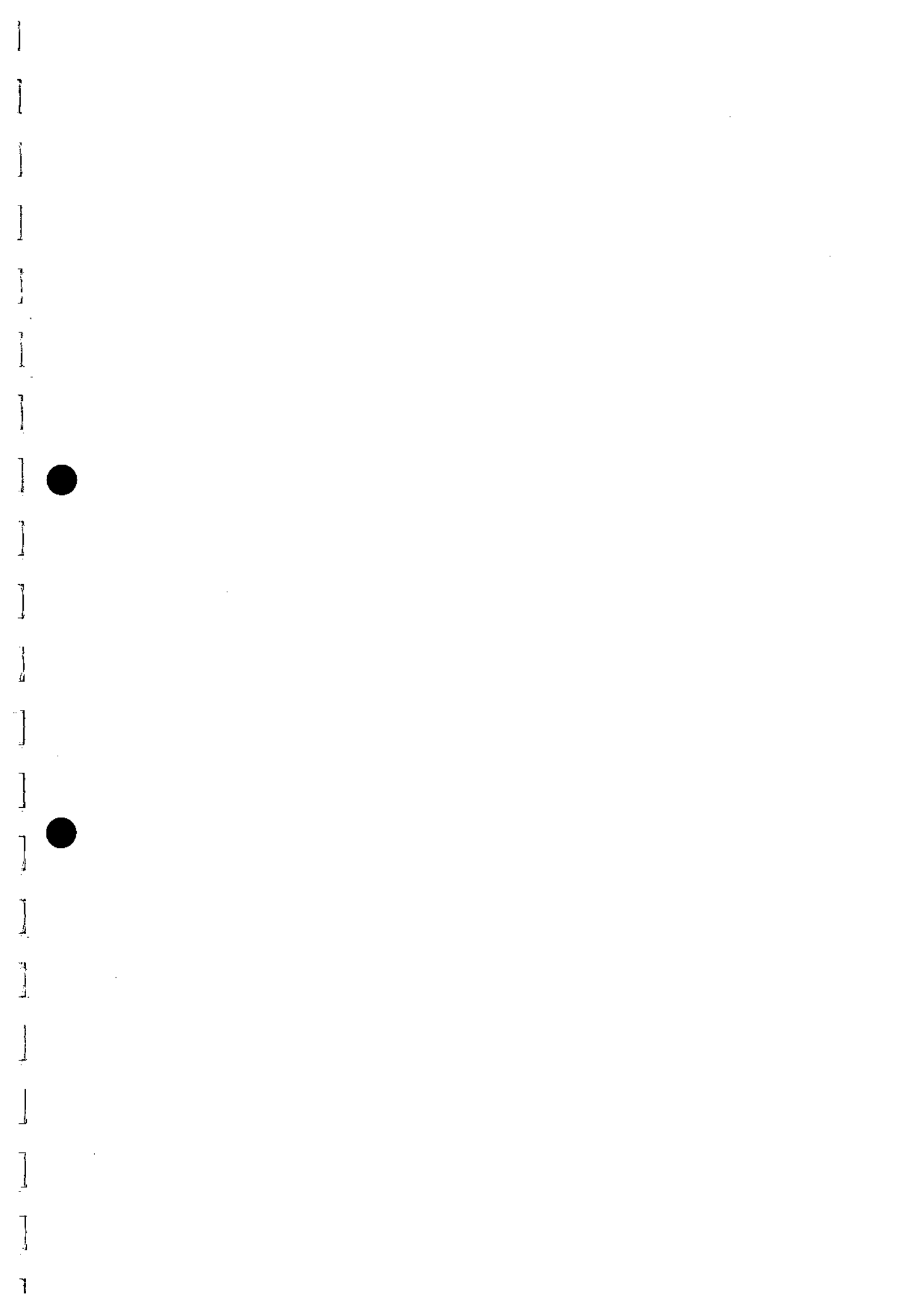
הצעת חוק יום השוויון והמאבק בהפליה ובגזענות, התשס"ח-2008

- יום השוויון והמאבק בהפליה וגזענות
1. (א) הכנסת מכריזה בזה על יום 29 באוקטובר בכל שנה כעל יום השוויון והמאבק בהפליה וגזענות, שיוחג מדי שנה בשנה כחג המדינה וייקרא בשם "יום השוויון והמאבק בהפליה וגזענות".
- (ב) אם יום 29 באוקטובר יחול בשבת, יוחג יום העצמאות ביום 27 באוקטובר של אותה שנה; אם יום 29 באוקטובר יחול בששי בשבוע, יוחג יום העצמאות ביום 28 באוקטובר של אותה שנה.
- (ג) שר החינוך רשאי לקבוע פעילויות חינוכיות שייוחדו ליום השוויון והמאבק בהפליה וגזענות.
- (ד) הכנסת תקיים דיון מיוחד לציון יום השוויון והמאבק בהפליה ובגזענות במועדו או במועד סמוך.
2. שר המדע, התרבות והספורט יורה על קיום עצרת מרכזית, לפתיחת יום השוויון והמאבק בהפליה וגזענות.
3. שר המדע התרבות והספורט רשאי לקבוע סמלים ליום השוויון והמאבק בהפליה וגזענות ולחסדיר את השימוש בהם.
- סמלי יום השוויון והמאבק בהפליה וגזענות
- עצרת מרכזית

דברי הסבר

במדינת ישראל חיים מיעוטים אשר טרם הגיעו לכלל שוויון עם האוכלוסייה היהודית בתחומים רבים ובנוסף עדיין בתוך תושבי המדינה ישנם רבים אשר לא מאמינים בשוויון בין אזרחי המדינה ובנוסף כאלו אשר הם מאמינים בשוויון אך אינם יכולים להביא בידי ביטוי את אמונתם בשל סיבות רבות. יום השוויון יכול להיות הזדמנות נאותה לקירוב והבנה בין העמים החיים במדינה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' באדר א' התשס"ח – 11.2.08

20

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

FIFTH SECTION

CASE OF ZHECHEV v. BULGARIA

(Application no. 57045/00)

JUDGMENT

STRASBOURG

21 June 2007

FINAL

21/09/2007

This judgment will become final in the circumstances set out in Article 44 § 2 of the Convention. It may be subject to editorial revision.

In the case of Zhechev v. Bulgaria,

The European Court of Human Rights (Fifth Section), sitting as a Chamber composed of:

Mr P. Lorenzen, *President*,
Mrs S. Botoucharova,
Mr K. Jungwiert,
Mr V. Butkevych,
Mrs M. Tsatsa-Nikolovska,
Mr R. Maruste,
Mr M. Villiger, *judges*,
and Mrs C. Westerdiek, *Section Registrar*,

Having deliberated in private on 29 May 2007,

Delivers the following judgment, which was adopted on that date:

PROCEDURE

1. The case originated in an application (no. 57045/00) against the Republic of Bulgaria lodged with the Court under Article 34 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms ("the Convention") by Mr Petar Zhechev Zhechev, a Bulgarian national who was born in 1928 and lives in Plovdiv.

2. The applicant was represented by Mr M. Ekimdzhiev, a lawyer practising in Plovdiv. The Bulgarian Government ("the Government") were represented by their Agent, Ms M. Kotseva, of the Ministry of Justice.

3. The applicant complained, in particular, about the refusal of the domestic courts to register an association chaired by him.

4. By a decision of 2 May 2006 the Court declared the application partly admissible.

5. Neither the applicant, nor the Government filed written observations on the merits.

THE FACTS

I. THE CIRCUMSTANCES OF THE CASE

6. The applicant is the chairman of the association "Civil Society for Bulgarian Interests, National Dignity, Union and Integration – for Bulgaria" („Гражданско общество за български интереси, национално достойнство, единение и обединение – за България“ – "the association").

7. The association was founded on 19 December 1996 in Plovdiv. At a meeting on that date the founders adopted its articles and elected its management bodies. The applicant was elected as its chairman.

8. The association's articles read, as relevant:

"1. [The association] is a Bulgarian patriotic non-profit organisation. It shall be DEMOCRATIC in form and NATIONAL in content.

OBJECT: mass, historically and morally enlightening, societal and political, cultural and educational, scientific and research, sport and technical, publishing, advertising, charitable and all other types of activities and services which are allowed (not prohibited) under the [Persons and Family Act of 1949] in respect of non-profit associations.

2. [The association] is founded with the aims of: uplifting the Bulgarian spirit; protecting the Bulgarian interests and creating a wealthy, prosperous and patriotic nation; elevating, developing and preserving the Bulgarian national dignity; uniting the Bulgarian identity within and outside the boundaries of the promised Bulgarian land, under the flag of historical truth; protecting and restoring the coat of arms of the Bulgarian Kingdom as a coat of arms of Bulgaria.

3. [The association] is for the creation of a people's court to judge those responsible for the gravest economic, spiritual, moral and demographic crisis of the Bulgarian society, Bulgarian banking and Bulgarian statehood since 9 September 1944, in particular the period 1994, 1995, 1996 and the following years. ...

4. [The association] is for a wide discussion ... of the illegal trampling and repealing of our first constitution after our liberation in 1878, the most democratic Constitution of Tarnovo and the imposition of the present [Constitution]...

[The association] is for the reinstatement (possibly with amendments) of the unlawfully abolished 'CONSTITUTION OF TARNOVO'...

[The association] is for ... changing the form of government of Bulgaria, for the returning of H.M. KING SIMEON II to the motherland and the throne. ...

8. ... The core of the [association's] activity shall be the spiritual unification of all Bulgarians, contacts with and consolidation of the Bulgarian Diaspora, establishment of sincere relations with ... all Bulgarians outside Bulgaria, and, in the international relations – point one shall be: abolition (opening) of the border between Bulgaria and Macedonia...”

9. On an unspecified later date the association submitted to the Plovdiv Regional Court an application for registration.

10. The Plovdiv Regional Court refused the application in a judgment of 6 June 1997. It held:

“[According to] clause 2 of [its articles], [the association] intends to protect and restore the coat of arms of the Bulgarian Kingdom as a coat of arms of Bulgaria. According to clause 3 of the articles, the association is for the establishment of a 'people's court to judge those responsible for the gravest economic, spiritual, moral and demographic crisis of the Bulgarian society, Bulgarian banking and Bulgarian statehood since 9 September 1944, in particular the period 1994, 1995, 1996 and the following years'. Clause 4 of the articles provides for a debate on the repealing of the Constitution of Tarnovo and the adoption of the [C]onstitution [of 1991] which is presently in force.

The goals which have been enumerated thus far are sufficient to refuse the association's registration. They are clearly political in nature and are characteristic of a political party, whose registration is to be carried out under the Political Parties Act [of 1990].”

11. The applicant, acting in his capacity of chairman of the association, appealed to the Supreme Court of Cassation. He argued, *inter alia*, that the association's aims were not political, but goals which could be pursued by every citizen.

12. Following an amendment to the Code of Civil Procedure of 1952 providing that the judgments of the regional courts were no longer appealable before the Supreme Court of Cassation, but before the newly established courts of appeals, on 1 April 1998 the Supreme Court of Cassation forwarded the applicant's appeal to the newly created Plovdiv Court of Appeals.

13. On 10 March 1999 the Plovdiv Court of Appeals upheld the lower court's judgment. It held as follows:

“The articles of [the association] contain provisions which are contrary to the ... Constitution of the Republic of Bulgaria. For instance, clause 2 of the articles provides for the restoration of the coat of arms of the Bulgarian Kingdom as the country's coat of arms. Clause 4 provides for a

change of the form of government from republic to monarchy and for the restoration of the Constitution of Tarnovo [of 1879]. Clause 8 of the articles -- abolition of the border between Bulgaria and [the former Yugoslav Republic of] Macedonia. These goals, as formulated in the above-cited clauses, run counter to Articles 1, 2 § 2 and 164 of the Constitution. Moreover, the association indeed has political goals, whereas by Article 12 § 2 of the Constitution associations may not pursue political goals and carry out political activities that are characteristic solely of political parties."

14. The applicant appealed on points of law to the Supreme Court of Cassation. He argued that the lower court had incorrectly held that the association's aims were contrary to the Constitution. Furthermore, the association did not pursue political aims, because it was not aspiring to accede to power. The courts' refusal to register it was an infringement of its founders' freedom of expression.

15. On 17 May 1999 the Supreme Court of Cassation directed the applicant to specify the grounds on which he sought the quashing of the judgment below. In line with these instructions, the applicant submitted additional observations. He reiterated his contention that the association's aims were not political, because it was not seeking to accede to power through elections or otherwise, or exercise it. Its aims were characteristic of the civil society and were to be achieved through other, non-political means. Furthermore, the association's articles did not provide for the creation of a people's court, it did not in fact object to the new coat of arms of Bulgaria and was not seeking to change the form of government from republic to monarchy. These were erroneous findings of the lower court. Finally, the association was seeking to achieve the spiritual union of all Bulgarians, not the abolition of the border between Bulgaria and the former Yugoslav Republic of Macedonia.

16. On 11 October 1999 the Supreme Court of Cassation upheld the Plovdiv Court of Appeals' judgment in the following terms:

"The [lower court] correctly found that the goals set out in clauses 2, 3 and 4 of the association's articles have a certain political tenor and are characteristic of a political party, whose registration is to be carried out under the Political Parties Act [of 1990]. These goals are contrary to Articles 1, 2 § 2 and 12 § 2 [of the Constitution of 1991]."

II. RELEVANT DOMESTIC LAW AND PRACTICE

A. The Constitution of 1991

17. The relevant provisions of the Constitution of 1991 read as follows:

Article 1 § 1

"Bulgaria is a republic with a parliamentary form of government."

Article 2 § 2

"The territorial integrity of the Republic of Bulgaria shall be inviolable."

Article 11

"...

3. Parties shall facilitate the formation of the citizens' political will. The manner of forming and dissolving political parties, as well as the conditions pertaining to their activity, shall be established by law.

4. No political parties shall be formed on ethnic, racial, or religious basis, nor parties which seek to accede to power by force."

Article 12

- “1. The citizens' associations shall serve to further and safeguard their interests.
2. Associations ... may not pursue political goals or carry out political activities that are characteristic solely of political parties.”

Article 44

- “1. Citizens may freely associate.
2. Organisations whose activity is directed against the sovereignty [or] the territorial integrity of the country and the unity of the nation, towards the incitement of racial, national, ethnical or religious enmity ... as well as organisations which seek to achieve their goals through violence are prohibited.
3. The law shall specify the organisations which are subject to registration, the manner of their dissolution, as well as their relations with the State.”

Article 164

“The Coat of Arms of the Republic of Bulgaria shall depict a gold lion rampant on a dark gules shield.”

B. The Persons and Family Act of 1949

18. At the material time this Act („Закон за лицата и семейството“), the relevant provisions of which were superseded by new legislation in 2001, regulated the formation, status and dissolution of non-profit legal entities, i.e. associations and foundations. Its pertinent provisions were:

Section 134

“An association shall acquire legal personality after its entry in the register [kept by] the Regional Court.”

Section 136(1)

“An association shall be registered pursuant to an application by [its] management committee [to which shall be enclosed] a resolution for its founding and its articles of association, signed by the founders...”

Section 138

“Associations shall be managed in accordance with [their] articles of association, which must contain provisions in respect of [their] name, aims, means...”

C. The Political Parties Act of 1990

19. At the material time this Act („Закон за политическите партии“), which was superseded by new legislation in 2001, regulated the formation, registration, functioning and dissolution of political parties. Its relevant provisions read as follows:

Section 1

“1. Citizens may freely associate in political parties to influence the formation and expression of the political will of the people through elections or other democratic means.

...

3. Other organisations and movements may also carry out political activities within the bounds set by the Constitution and the laws.”

Section 7

“A political party may be formed [by] not less than fifty enfranchised citizens.”

Section 13

“1. A public organisation which has not been registered as a political party may not carry out the activity of a political party.

2. A [public organisation] which has not been registered as a political party may not carry out organised political activities [on the premises of] enterprises, government agencies and organisations.

3. 'Organised political activities' shall mean the holding of meetings, demonstrations, assemblies and other forms of campaigning in favour of or against a political party or an election candidate.

4. If a public organisation ... clearly carries out the activity of a political party, the regional prosecutor shall propose that it be dissolved or [re-]register as a political party within one month.

5. If the organisation under the foregoing subsection does not cease its political activity or [re-]register as a political party, it shall be dissolved...”

20. The Act also regulated the manner in which political parties were financed, providing for certain upper limits on the donations that they could receive and prohibiting their receiving anonymous donations and donations from foreign states and organisations (section 17).

D. Other relevant statutory provisions

21. Only political parties (and coalitions of such parties), and not associations, may participate in parliamentary, presidential, local and European elections and nominate candidates (section 41(2), (3) and (4) of the Electing of Members of Parliament, Municipal Councillors and Mayors Act of 1991 („Закон за избиране на народни представители, общински съветници и кметове“), section 43(1) of the Electing of Members of Parliament Act of 2001 („Закон за избиране на народни представители“), section 3(1) and (2) of the Electing of a President and a Vice-President of the Republic Act of 1991 („Закон за избиране на президент и вицепрезидент на републиката“), section 35(1) of the Local Elections Act of 1995 („Закон за местните избори“), and section 48(1) and (3) of the Electing of Members of the European Parliament Act from the Republic of Bulgaria of 2007 („Закон за избиране на членове на Европейския парламент от Република България“)).

E. Relevant case-law of the Constitutional Court

22. In a judgment of 21 April 1992 (реш. № 4 от 21 април 1992 г. по к.д. № 1 от 1991 г., обн., ДВ, бр. 35 от 28 април 1992 г.) the Constitutional Court stated, *inter alia*, that “political activities that are characteristic solely of political parties”, within the meaning of Article 12 § 2 of the Constitution of 1991, were defined by Article 11 § 3 thereof as those which facilitate “the formation of the citizens' political will” through “elections or other democratic means”, as specified by section 1(1) of the Political Parties Act of 1990. The court also stated that “what was essential for this type of political activity [was] the direct participation in the process of forming the bodies through which, according to the Constitution, the people exercise[d] its power”. Of course, the activities of a party in connection with upcoming elections embraced the holding of meetings, assemblies and other forms of public campaigning in support of the party and the candidates nominated by it, which were also activities aimed at “forming” the citizens' political will.

F. The Constitution of 1879

23. The Constitution of 1879 was the first written constitution of Bulgaria, adopted by a Constituent National Assembly on 16 April 1879, shortly after the creation of Bulgaria as an independent State in 1878. It was repealed in 1947. It provided for constitutional monarchy (Articles 4, 5, 9, 10 and 12), with a directly elected parliament and universal suffrage (Article 86), a government accountable to the parliament (Article 153), and separation of powers (Articles 9, 12 and 13). It prohibited torture (Article 75 § 2) and punishment without law and due process (Articles 73 and 75 § 1), enshrined the right to property (Articles 67 and 68), the right to respect for one's home and correspondence (Articles 74 and 77), and the freedoms of the press and of assembly and association (Articles 79, 81, 82 and 83).

THE LAW

I. ALLEGED VIOLATIONS OF ARTICLES 10 AND 11 OF THE CONVENTION

24. The applicant complained about the refusal of the courts to register the association chaired by him. In his initial application he alleged a breach of Article 10 of the Convention, whereas in his observations in reply to those of the Government he additionally relied on its Article 11.

25. Article 10 provides, as relevant:

"1. Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. ...

2. The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary."

26. Article 11 provides, as relevant:

"1. Everyone has the right to ... freedom of association with others..."

2. No restrictions shall be placed on the exercise of [this right] other than such as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals or for the protection of the rights and freedoms of others. ..."

A. The parties' submissions

27. The applicant submitted that as the association's registration had been denied on account of the contents of its articles, which had in a way constituted a "penalty" for the views expressed therein, the complaint fell to be examined under both Articles 10 and 11 of the Convention.

28. He further argued that the interference with his rights had not been prescribed by law. The Plovdiv Regional Court had not relied on a specific provision of the Political Parties Act of 1990 to justify its refusal to register the association, which was only natural in view of the text of section 1(3) of that Act. That court's proposition that only political parties could pursue political goals showed a fundamental lack of understanding of the role of non-governmental organisations in a democratic society. These were frequently founded in order to promote various causes and influence

public policies. Their goals were thus often political. The fundamental difference between them and political parties, however, were not these goals, but the means to achieve them. Political parties participated in **elections** and in the government, whereas associations did not. They merely influenced public opinion on various issues, thus indirectly shaping the government's policies. Likewise, the Plovdiv Court of Appeals' holding that the association's aims fell under the proscription of Article 12 § 2 of the Constitution of 1991 was erroneous. The association's aims, as was apparent from the wording of its articles, consisted of various reform ideas, but did not amount to a concrete and coherent political programme and ideology. There was no reason why such ideas could not be backed by various entities in a pluralistic society. It was important to underscore that the association's articles contained no language pointing to an intention to participate in **elections** or in the government, which were indeed goals solely characteristic of political parties. On the other hand, Article 12 § 2 of the Constitution of 1991 was not framed with sufficient precision, as it could be read as prohibiting to associations all types of political goals. Nor did it make clear what was exactly prohibited: political goals or also political activities. The interference had also been arbitrary, as evidenced by the lack of genuine reasons for the Supreme Court of Cassation's judgment, whose holding was packed in just four lines.

29. The applicant additionally submitted that the interference had not been necessary in a democratic society. He referred to the principles developed in Court's case-law on this issue and argued that he had been penalised solely for the ideas expressed in the association's articles. The association had not engaged in any action which could characterise it as propagating violence or undemocratic principles. The idea of a monarchy and the related insignia were not undemocratic or violent, as evidenced in particular by the fact that the name of the coalition which had ruled the country as between 2001 and 2005 had been "National Movement Simeon II", after the former heir to the throne Simeon Saxe-Coburggotski, who had become prime minister. Even before his starting into office in 2001 Bulgaria's coat of arms had featured a crown, whereas the public debate over the form of government – republic or monarchy – continued. While the Constitution indeed needed stability, it was by no means carved into stone. Its amendment could be envisaged for the purpose of bringing it in line with the dominant public views on the form of government, whereas suppressing any ideas in this respect could harm democracy and constituted unfettered majority rule.

30. The Government argued that the applicant's complaint was solely under Article 10 of the Convention. He had not relied on Article 11 thereof in his initial application and this complaint was therefore out of the scope of the case and was not to be examined by the Court.

31. The Government were further of the view that the interference with the applicant's rights had been prescribed by law, namely the Constitution of 1991, the Persons and Family Act of 1949 and the Political Parties Act of 1990. It had been intended to safeguard a wide range of public interests. All three levels of court had lawfully and justifiably refused to register the association.

32. In the Government's submission, the founders of an association were in principle free to determine the contents of its articles, but always subject to the requirements of the law. Under Bulgarian law, associations and trade unions were formed with a view to vindicating non-political interests. All three levels of court had found that certain clauses in the association's articles, which could not be construed otherwise, had been contrary to the Constitution of 1991 (Articles 1, 2 § 2 and 164)

and the laws of Bulgaria, and that its aims had been political, contrary to the principle spelled out in Article 12 § 2 of the Constitution of 1991. They were at odds with Bulgaria's current form of government and thus irreconcilable with the principles of democracy and the commands of the Constitution of 1991. The association's founders could always amend the contentious clauses in its articles and reapply for registration.

B. The Court's assessment

1. Legal characterisation of the applicant's complaint

33. The Court notes that it is free to attribute to the facts of the case a characterisation in law different from that given by the parties (see, among many other authorities, *Foti and Others v. Italy*, judgment of 10 December 1982, Series A no. 56, pp. 15-16, § 44; *Camenzind v. Switzerland*, judgment of 16 December 1997, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-VIII, pp. 2895-96, § 50; and *K.-H.W. v. Germany* [GC], no. 37201/97, § 107, ECHR 2001-II (extracts)). It notes that it has consistently stressed in its case-law that the protection of opinions and the freedom to express them is one of the objectives of the freedom of association (see, among many other authorities, *Gorzelik and Others v. Poland* [GC], no. 44158/98, § 91, ECHR 2004-I; *Partidul Comunistilor (Nepeceristi) and Ungureanu v. Romania*, no. 46626/99, § 44, 3 February 2005; *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others v. Bulgaria*, no. 59491/00, § 59, 19 January 2006; and *Tsonev v. Bulgaria*, no. 45963/99, § 49, 13 April 2006). The Court therefore considers that the applicant's complaint should be examined under Article 11 considered in the light of Article 10 (see *APEH Üldözötteinek Szövetsége and Others v. Hungary* (dec.), no. 32367/96, 31 August 1999; and, *mutatis mutandis*, *Maestri v. Italy* [GC], no. 39748/98, §§ 23 and 24, ECHR 2004-I; and *The Moscow Branch of the Salvation Army v. Russia*, no. 72881/01, §§ 71-75, ECHR 2006-...).

2. General principles in the Court's case-law on freedom of association

34. The right to form an association is an inherent part of the right set forth in Article 11 of the Convention. The ability to form a legal entity in order to act collectively in a field of mutual interest is one of the most important aspects of the right to freedom of association, without which that right would be deprived of any meaning. The way in which national legislation enshrines this freedom and its practical application by the authorities reveal the state of democracy in the country concerned. Certainly States have a right to satisfy themselves that an association's aim and activities are in conformity with the rules laid down in legislation, but they must do so in a manner compatible with their obligations under the Convention and subject to review by the Convention institutions (see *Sidiropoulos and Others v. Greece*, judgment of 10 July 1998, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-IV, pp. 1614-15, § 40; *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others*, cited above, § 57; *The Moscow Branch of the Salvation Army*, cited above, § 59; and *Ramazanov and Others v. Azerbaijan*, no. 44363/02, § 54, 1 February 2007).

35. While in the context of Article 11 the Court has often referred to the essential role played by political parties in ensuring pluralism and democracy, associations formed for other purposes are also important to the proper functioning of democracy. For pluralism is also built on the genuine recognition of, and respect for, diversity and the dynamics of cultural traditions, ethnic and cultural identities, religious beliefs, artistic, literary and socio-economic ideas and concepts. The harmonious interaction of persons and groups with varied identities is essential for achieving social cohesion.

It is only natural that, where a civil society functions in a healthy manner, the participation of citizens in the democratic process is to a large extent achieved through belonging to associations in which they may integrate with each other and pursue common objectives collectively (see *Gorzelik and Others*, § 92; and *The Moscow Branch of the Salvation Army*, § 61, both cited above).

36. Given that the implementation of the principle of pluralism is impossible without an association being able to express freely its ideas and opinions, the Court has also recognised that the protection of opinions and the freedom of expression within the meaning of Article 10 of the Convention is one of the objectives of the freedom of association (see paragraph 33 above and *Gorzelik and Others*, cited above, § 91, with further references). Such a link is particularly relevant where – as here – the authorities' stance towards an association was in reaction to its views and statements (see *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others*, cited above, § 59, citing *Stankov and the United Macedonian Organisation Ilinden v. Bulgaria*, nos. 29221/95 and 29225/95, § 85 *in fine*, ECHR 2001-IX).

2. Was there an interference?

37. The Court considers that the domestic courts' refusal to register the association chaired by the applicant amounted to an interference with the exercise of his right to freedom of association (see *Sidiropoulos and Others*, p. 1612, § 31; *Gorzelik and Others*, § 52; *Partidul Comunistilor (Nepeceristi) and Ungureanu*, § 27; *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others*, § 53; *Tsonev*, § 43; *The Moscow Branch of the Salvation Army*, § 71; and *Ramazanov and Others*, § 60, all cited above).

38. The Court must therefore examine whether the interference was “prescribed by law”, pursued one or more of the legitimate aims set out in paragraph 2 of Article 11 and was “necessary in a democratic society” for the achievement of those aims.

3. Was the interference “prescribed by law”?

39. On this point, the Court notes that to refuse registration the domestic courts relied on several articles of the Constitution of 1991 (see paragraphs 10, 13 and 16 above). The applicant argued that these courts had erred in the interpretation and application of these legal provisions. However, the Court notes that it is primarily for the national courts to interpret and apply domestic law (see *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others*, § 55; and *Tsonev*, § 45, both cited above). Firstly, it is prepared to accept that their holding that the aims of the association were contrary to the Constitution of 1991 did not go so far as to become arbitrary. Secondly, it is true that their categorization of these aims as “political” within the meaning of Article 12 § 2 of the Constitution of 1991 and their holding that the association could not pursue them without being a political party may appear questionable in view of the construction of this Article by the Constitutional Court and the tenor of the other relevant provisions of domestic law (see paragraphs 17, 19 and 22 above). However, the Court is mindful that legal opinions on the exact purport of such a wide notion open to largely diverse interpretations – “political” – may differ. It is therefore likewise prepared to accept that these holdings were not as patently unreasonable as to become arbitrary. Moreover, while the reasoning of the national courts, and especially that of the Supreme Court of Cassation, was indeed very scant, it was not altogether lacking, as claimed by the applicant.

40. The Court does not furthermore perceive a problem in the alleged vagueness of Article 12 § 2 of the Constitution of 1991. It is not possible to attain absolute rigidity in the framing of laws, and many of them – especially a national constitution – are inevitably couched in terms which, to a greater or lesser extent, are vague. The level of precision required of domestic legislation depends to a considerable degree on the content of the instrument in question and the field it is designed to cover (see *Maestri*, cited above, § 30 *in fine*). It must also be borne in mind that, however clearly drafted a legal provision may be, its application involves an inevitable element of judicial interpretation, since there will always be a need for clarification of doubtful points and for adaptation to particular circumstances. The mere fact that such a provision is capable of more than one construction does not mean that it fails to meet the requirement of “foreseeability” for the purposes of the Convention. The role of adjudication vested in the courts is precisely to dissipate such interpretational doubts as remain, taking into account the changes in everyday practice (see *Gorzelik and Others*, cited above, § 65).

41. The Court is thus satisfied that the interference was “prescribed by law”.

4. *Did the interference pursue a legitimate aim?*

42. While the Government were not specific on this point, the Court is prepared to accept that the interference aimed at protecting national security, preventing disorder and protecting the rights and freedoms of others.

5. *Was the interference “necessary in a democratic society”?*

(a) *General principles in the Court’s case-law*

43. The exceptions set out in Article 11 are to be construed strictly; only convincing and compelling reasons can justify restrictions on freedom of association. In determining whether a necessity within the meaning of Article 11 § 2 exists, the States have only a limited margin of appreciation, which goes hand in hand with rigorous European supervision embracing both the law and the decisions applying it, including those given by independent courts (see, among many other authorities, *Sidiropoulos and Others*, cited above, pp. 1614-15, § 40; *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others*, § 61; *Tsonev*, § 51; and *The Moscow Branch of the Salvation Army*, § 76, all cited above).

44. When the Court carries out its scrutiny, its task is not to substitute its own view for that of the relevant national authorities, but rather to review under Article 11 the decisions they delivered in the exercise of their discretion. This does not mean that it has to confine itself to ascertaining whether the respondent State exercised its discretion reasonably, carefully and in good faith; it must look at the interference complained of in the light of the case as a whole and determine whether it was “proportionate to the legitimate aim pursued” and whether the reasons adduced by the national authorities to justify it were “relevant and sufficient”. In so doing, the Court has to satisfy itself that these authorities applied standards which were in conformity with the principles embodied in Article 11 and, moreover, that they based their decisions on an acceptable assessment of the relevant facts (see *Sidiropoulos and Others*, pp. 1614-15, § 40; *Partidul Comunistilor (Nepeceristi) and Ungureanu*, § 49; *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others*, § 62; *Tsonev*, § 52; and *The Moscow Branch of the Salvation Army*, § 77, all cited above).

(b) *Application of these principles to the present case*

45. The Court must now, in light of the principles set out above, scrutinise the grounds relied on to justify the interference and the significance of that interference.

(i) *Grounds relied on to justify the interference*

46. The Court notes that the domestic courts in their judgments and the Government in their pleadings relied on two groups of arguments justifying the interference (see paragraphs 10, 13, 16 and 32 above). That being so, the Court will examine these groups in turn.

(a) Alleged incompatibility of the association's aims with the Constitution of 1991

47. Regarding the alleged incompatibility of the association's aims with the Constitution of 1991, the Court considers that even if it may be assumed that what the association was trying to achieve – repealing that Constitution, reinstating the Constitution of 1879, and restoring the ancient coat of arms and the monarchy – was indeed contrary to Articles 1 § 1 and 164 of the Constitution of 1991, that does not mean that the interference was justified. An organisation may campaign for a change in the legal and constitutional structures of the State if the means used to that end are in every respect legal and democratic and if the change proposed is itself compatible with fundamental democratic principles (see *Yazar and Others v. Turkey*, nos. 22723/93, 22724/93 and 22725/93, § 49, ECHR 2002-II; *Refah Partisi (The Welfare Party) and Others v. Turkey* [GC], nos. 41340/98, 41342/98, 41343/98 and 41344/98, § 98, ECHR 2003-II; and *The United Macedonian Organisation Ilinden – PIRIN and Others v. Bulgaria*, no. 59489/00, § 59, 20 October 2005). There is no indication that these conditions were not present. Monarchy is not incompatible in itself with the principles of democracy, as shown by the example of a number of member States of the Council of Europe. Nor has it been argued that the Constitution of 1879 was undemocratic. It provided for a parliamentary monarchy, separation of powers, universal suffrage, and enshrined a number of fundamental rights (see paragraph 23 above).

48. Moreover, it does not seem that the proposed “abolition” or “opening” of the border between the former Yugoslav Republic of Macedonia and Bulgaria, found to be contrary to Article 2 § 2 of the Constitution of 1991, could jeopardise in any conceivable way those countries' territorial integrity or national security. Firstly, it does not appear that it truly amounted to a request for territorial changes. Secondly, even if it was so, the mere fact that an organisation demands such changes cannot automatically justify interferences with its members' freedoms of association and assembly (see *The United Macedonian Organisation Ilinden – PIRIN and Others*, cited above, § 61, citing *Stankov and the United Macedonian Organisation Ilinden*, cited above, § 97).

49. There is furthermore no indication, and it has not been suggested by the domestic courts or the Government, that the association would use violent or undemocratic means to achieve its aims.

50. Finally, it does not appear that the association had any real chance of bringing about changes which would not meet with the approval of everyone on the political stage (see *Yazar and Others*, § 58 *in fine*; and *The United Macedonian Organisation Ilinden – PIRIN and Others*, § 61, both cited above). It appears that its public influence was negligible (see, as an example to the contrary, *Refah Partisi (The Welfare Party) and Others*, cited above, §§ 107-10).

51. In sum, the Court considers that the aims of the association were not as such a sufficient ground to refuse its registration.

(β) Alleged "political" character of the association's aims

52. The national courts found that some of the aims of the association – the restoration of the Constitution of 1879 and of the monarchy – were "political goals" within the meaning of Article 12 § 2 of the Constitution of 1991 and could hence be pursued solely by a political party.

53. The Court has already expressed certain misgivings in relation to these holdings (see paragraph 39 above). However, it is not for it to give an authoritative opinion on the correct interpretation of domestic law, that task being reserved for the national courts. It will therefore proceed on the assumption that this law was construed correctly and will examine whether its application with regard to the applicant led to results compatible with the Convention (see *Gorzelik and Others*, cited above, § 100).

54. The Court must therefore verify whether it is necessary in a democratic society to prohibit organisations, unless registered as political parties, from pursuing "political goals". In so doing it must examine whether this ban corresponds to a "pressing social need" and whether it is proportionate to the aims sought to be achieved (ibid., §§ 94-105).

55. The first thing which needs to be noted in this connection is the uncertainty surrounding the term "political", as used in Article 12 § 2 of the Constitution of 1991 and as interpreted by the domestic courts. For instance, in the present case these courts deemed that a campaign for changes in the constitution and the form of government fell within that category. In another recent case these same courts had, more questionably, stated that the "holding of meetings, demonstrations, assemblies and other forms of public campaigning" by an association campaigning for regional autonomy and alleged minority rights also amounted to political goals and activities within the meaning of Article 12 § 2 of the Constitution of 1991. The Court found this holding unwarranted (see *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others*, cited above, §§ 17, 19, 21 and 73). The Constitutional Court has, for its part, adopted a different definition of "political", which was centred on "participation in the process of forming the bodies through which ... the people exercise[d] its power" (see paragraph 22 above). Against this background and bearing in mind that this term is inherently vague and could be subject to largely diverse interpretations, it is quite conceivable that the Bulgarian courts could label any goals which are in some way related to the normal functioning of a democratic society as "political" and accordingly direct the founders of legal entities wishing to pursue such goals to register them as political parties instead of "ordinary" associations. A classification based on this criterion is therefore liable to produce incoherent results and engender considerable uncertainty among those wishing to apply for registration of such entities.

56. If associations in Bulgaria could, when registered as such, participate in **elections** and accede to power, as was the case in *Gorzelik and Others* (cited above), it might be necessary to require some of them to register as political parties, so as to make them subject to, for instance, stricter rules concerning party financing, public control and transparency (see paragraph 20 above). However, under Bulgarian law, as it stood at the material time and as it stands at present, associations may not participate in national, local or European elections (see paragraph 21 above). There is therefore no "pressing social need" to require every association deemed by the courts to pursue "political" goals to register as a political party, especially in view of the fact that, as noted above, the exact meaning of that term under Bulgarian law appears to be quite vague. That would mean forcing the association to take a legal shape which its

founders did not seek. It would also mean subjecting it to a number of additional requirements and restrictions, such as for instance the rule that a political party cannot be formed by less than fifty enfranchised citizens (see paragraph 19 above), which may in some cases prove an insurmountable obstacle for its founders. Moreover, such an approach runs counter to freedom of association, because, in case it is adopted, the liberty of action which will remain available to the founders of an association may become either non-existent or so reduced as to be of no practical value (see, *mutatis mutandis*, *Young, James and Webster v. the United Kingdom*, judgment of 13 August 1981, Series A no. 44, p. 23, § 56; *Sigurður A. Sigurjónsson v. Iceland*, judgment of 30 June 1993, Series A no. 264, pp. 15-16, § 35; and *Chassagnou and Others v. France* [GC], nos. 25088/94, 28331/95 and 28443/95, § 114 *in fine*, ECHR 1999-III).

57. The Court therefore considers that alleged "political" character of the association's aims was also not a sufficient ground to refuse its registration.

(ii) *The significance of the interference*

58. The Court notes that, in its impact on the applicant, the impugned measure was radical: it went so far as to prevent the association from even commencing any activity (see *Gorzelik and Others*, § 105; *The United Macedonian Organisation Ilinden and Others*, § 80; and *Tsonev*, § 63, all cited above).

(iii) *The Court's conclusion*

59. In the light of the foregoing, the Court concludes that the reasons invoked by the respondent State to refuse the registration of the association chaired by the applicant were not relevant and sufficient. That being so, the interference with the applicant's freedom of association cannot be deemed necessary in a democratic society. It follows that there has been a violation of Article 11 of the Convention.

II. APPLICATION OF ARTICLE 41 OF THE CONVENTION

60. Article 41 of the Convention provides:

"If the Court finds that there has been a violation of the Convention or the Protocols thereto, and if the internal law of the High Contracting Party concerned allows only partial reparation to be made, the Court shall, if necessary, afford just satisfaction to the injured party."

A. Damage

61. The applicant claimed 5,000 euros (EUR) for the non-pecuniary damage resulting from the refusal of the domestic courts to register the association chaired by him.

62. The Government did not express an opinion on the matter.

63. The Court accepts that the applicant sustained non-pecuniary damage from the domestic courts' refusal to register the association chaired by him. It holds, however, that the finding of a violation of Article 11 constitutes sufficient compensation for it (see *Partidul Comunistilor (Nepeceristi) and Ungureanu*, § 70; and *Tsonev*, § 70, both cited above).

B. Costs and expenses

64. The applicant sought the reimbursement of EUR 1,802.50 incurred in legal fees and EUR 35 for expenses for the proceedings before the Court. He submitted a fees agreement between him and his lawyer and a time-sheet, and requested that any

amount awarded by the Court under this head be paid into the bank account of his lawyer.

65. The Government did not express an opinion on the matter.

66. The Court accepts that the applicant incurred costs and expenses for the proceedings. His claim is supported with relevant materials. The Court notes that part of the application was declared inadmissible (see paragraph 4 above), but, taking into account the complexity of the complaint which was examined on the merits, does not consider that this warrants a reduction in the award. Having regard to the elements in its possession and the above considerations, and deducting EUR 715 received in legal aid from the Council of Europe, the Court awards the applicant the full amount of his claim (EUR 1,087.50), plus any tax that may be chargeable, to be paid into the bank account of his representative, Mr M. Ekimdzhiev.

C. Default interest

67. The Court considers it appropriate that the default interest should be based on the marginal lending rate of the European Central Bank, to which should be added three percentage points.

FOR THESE REASONS, THE COURT UNANIMOUSLY

1. *Holds* that there has been a violation of Article 11 of the Convention;
2. *Holds*
  - (a) that the respondent State is to pay the applicant, within three months from the date on which the judgment becomes final in accordance with Article 44 § 2 of the Convention, EUR 1,087.50 (one thousand eighty-seven euros and fifty cents) in respect of costs and expenses, to be converted into Bulgarian leva at the rate applicable at the date of settlement, plus any tax that may be chargeable, to be paid into the bank account of the applicant's representative, Mr M. Ekimdzhiev;
  - (b) that from the expiry of the above-mentioned three months until settlement simple interest shall be payable on the above amounts at a rate equal to the marginal lending rate of the European Central Bank during the default period plus three percentage points;
3. *Dismisses* the remainder of the applicant's claim for just satisfaction.

Done in English, and notified in writing on 21 June 2007, pursuant to Rule 77 §§ 2 and 3 of the Rules of Court.

Claudia Westerdiek Peer Lorenzen
Registrar President

In accordance with Article 45 § 2 of the Convention and Rule 74 § 2 of the Rules of Court, the following opinions are annexed to this judgment:

- (a) Concurring opinion of Ms Tsatsa-Nikolovska;
- (b) Concurring opinion of Mr Maruste.

P.L.
C.W.

CONCURRING OPINION OF JUDGE TSATSA-NIKOLOVSKA

I was able to vote that there had been a violation in this case as the operative part of the judgment is a very general one, but I would like to explain my position.

In paragraphs 48, 49 and 50 of the judgment, the Court assessed the association's aim concerning "abolition" of the border between Bulgaria and Macedonia, which was indicated in clause 8 of its articles of association.

The applicant, when directed by the Supreme Court of Cassation to state the grounds for appeal, said that the association did not seek the abolition of the border. The Supreme Court of Cassation delivered judgment after holding a hearing and upheld the Plovdiv Court of Appeals' judgment only as regards clauses 2, 3 and 4 of the association's articles, without making any assessment on clause 8.

As the applicant expressed in the clarification he gave to the Supreme Court of Cassation, the association had abandoned the aim in clause 8 – the abolition of the border and since the final interference with the applicant's rights came with the Supreme Court of Cassation's judgment, in which abolition was not the subject of assessment, I consider that there is no place for the Court to consider that aim as well, or to assess whether or not there were sufficient grounds to refuse registration. The aim indicated in clause 8 – abolition of the border, as explained by the applicant, simply does not exist any more.

CONCURRING OPINION OF JUDGE MARUSTE

While being in agreement with the majority in finding a violation of Article 11 of the Convention, I would like to add some more considerations in this respect.

My first and main point is that the problem of registration or non-registration of associations stems at least in part from the insufficient and somewhat contradictory provisions governing associations other than political parties in the Bulgarian legal system. Article 12 § 2 of the Constitution stipulates that "associations ... may not pursue political goals or carry out political activities that are characteristic solely of political parties". A simple reading of that provision would imply that all other political goals are accepted. This is exactly what one would expect in a normal democratic order. The question is: on what basis, by whom and in what manner can this be decided?

Article 44 § 3 of the Constitution stipulates that "the law shall specify the organisations which are subject to registration, the manner of their dissolution, as well as their relations with the State". Fine. But if we look at the *lex specialis* in that respect – the Persons and Family Act of 1949 –, we see that it does not cover all these aspects. I would specifically point to the lack of clearly listed legal grounds for non-registration or dissolution and of a procedure for challenging and making decisions in disputes of this kind. Maybe this is the reason why the courts have had to rely only on the general provisions of the Constitution. This in itself is acceptable, but leaves the courts to decide on rather abstract and even speculative grounds and allows them rather broad powers of discretion.

My second point is that freedom of association is closely linked to freedom of speech and opinion. Very often an association is created to express certain views and opinions. Therefore, the statutes of the association inevitably reflect certain views and goals which might also be regarded as political; all this depends very much on interpretation. Because of the close link between freedom of expression and freedom of association, the most appropriate and best way of assessing the nature of the association and its conformity with the Constitution and the Convention is to conduct an assessment based not just on a formal reading of the association's goals as set down in the statutes, but also on the means the association intends to employ and, especially, its actions and activities in real life. Hence, an assessment of the legality of an association *in abstracto*, such as has been conducted here, confers an undue degree of discretion on the authorities.

ZHECHEV v. BULGARIA JUDGMENT

ZHECHEV v. BULGARIA JUDGMENT

ZHECHEV v. BULGARIA JUDGMENT

ZHECHEV v. BULGARIA JUDGMENT

ZHECHEV v. BULGARIA JUDGMENT

ZHECHEV v. BULGARIA JUDGMENT

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

THIRD SECTION

**CASE OF PARTIDUL COMUNISTILOR (NEPECERISTI) AND
UNGUREANU v. ROMANIA**

(Application no. 46626/99)

JUDGMENT

STRASBOURG

3 February 2005

In the case of Partidul Comunistilor (Nepeceristi) and Ungureanu v. Romania,

The European Court of Human Rights (Third Section), sitting as a Chamber composed of:

Mr B. ZUPANČIČ, *President*,

Mr J. HEDIGAN,

Mr L. CAFLISCH,

Mr C. BÎRSAN,

Mrs A. GYULUMYAN,

Ms R. JAEGER,

Mr E. MYJER, *judges*,

and Mr V. BERGER, *Section Registrar*,

Having deliberated in private on 16 September 2003 and 13 January 2005,

Delivers the following judgment, which was adopted on the last-mentioned date:

PROCEDURE

1. The case originated in an application (no. 46626/99) against Romania lodged with the European Commission of Human Rights ("the Commission") under former Article 25 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms ("the Convention") by a political group, Partidul Comunistilor (Nepeceristi) (Party of communists who have not been members of the Romanian Communist Party – "the PCN"), and a Romanian national, Mr Gheorghe Ungureanu, on 14 April 1997.

2. The Romanian Government ("the Government") were represented by their Agent, Mrs R. Rizoiu, of the Ministry of Foreign Affairs.

3. The applicants complained that the refusal of their application to register the PCN as a political party, in a judgment delivered by the Bucharest Court of Appeal on 28 August 1996, had infringed their right to freedom of association within the meaning of Article 11 of the Convention. Having regard to the grounds on which the courts had refused registration, they further submitted that they had been discriminated against on the basis of their political opinions, in breach of Article 14 of the Convention.

4. The application was transmitted to the Court on 1 November 1998, when Protocol No. 11 to the Convention came into force (Article 5 § 2 of Protocol No. 11).

5. The application was allocated to the Second Section of the Court (Rule 52 § 1 of the Rules of Court). Within that Section, the Chamber that

would consider the case (Article 27 § 1 of the Convention) was constituted as provided in Rule 26 § 1.

6. By a decision of 16 December 2003, the Chamber declared the application admissible.

7. The applicants and the Government each filed observations on the merits (Rule 59 § 1).

8. On 1 November 2004 the Court changed the composition of its Sections (Rule 25 § 1). This case was assigned to the newly composed Third Section (Rule 52 § 1).

THE FACTS

I. THE CIRCUMSTANCES OF THE CASE

A. The refusal of the application to register the PCN

9. The first applicant is a political group which was refused registration as a political party in a judgment delivered by the Bucharest Court of Appeal on 28 August 1996. The second applicant is its chairman.

10. On 23 March 1996 the PCN was founded at a national conference chaired by the second applicant, at which its constitution and political programme were adopted. The relevant parts of the constitution read as follows:

“The PCN shall respect national sovereignty, the territorial integrity of the State, its legal order and the principles of democracy. None of its members shall defame the country and the nation, promote war and national, racial, class or religious hatred, encourage discrimination, territorial separatism or public violence, or engage in obscene and immoral activities.

The PCN is a free association of citizens who support political pluralism, uphold the principles of a democratic law-based State and strive to *defend* their own interests without *denying* those of others.

Aims

Article 1: The PCN shall express, represent and defend the political interests of the workers, without any distinction based on ethnic origin, sex, age, profession, belief or opinions. ‘Workers’ means all those who earn their living by working, regardless of activity ...

With a view to ensuring a constant increase in workers’ living standards, the PCN shall act within the law, using any means lawfully available to all political parties, to gain political power in order to establish a humane and democratic society. ...

Article 20: The PCN is not the successor of the former Romanian Communist Party, with which it has no connection; it represents the continuation of the resistance against the Communist Party prior to 1989. Being founded by and composed of persons who were not members of the former Communist Party, the PCN emphasises that none of the qualities with which the former Communist Party was credited, or the criticisms that party aroused, should be attributed to it."

11. In its political programme, adopted on 23 March 1996, the PCN stated that its aims were to defend workers' interests and to adhere to the essence of communist doctrine, based on the following fundamental principles: non-exploitation of certain persons by others or by the State; social justice based on labour and proper qualitative competition; and genuine democracy capable of securing the rights of the majority through free elections in which all political tendencies should be allowed to take part. It deplored what it called the antisocial and anti-working-class direction in which Romanian society had moved since the overthrow of the previous regime in 1989, and the country's transformation into a "colony of the European and global neo-colonialist empires". The programme also contained the following political ideas:

"The thesis underlying all policy and all doctrine is that *the main advantage in politics is number*. Those who are greatest in number are always right, irrespective of the way they think or act, and this is constantly being borne out, as, for example, on 22 December 1989 when the anti-working-class, antisocial and antinational counter-revolution emerged victorious in several European countries.

The starting-point of all workers' action has been the desire to *change what is evil*; in practice, only what is good has changed, and almost completely. What do we mean by good? ... During its years of socio-economic practice in the territory of former Dacia¹], socialism achieved goals for the masses – despite the errors, excesses, failings and abuses on the part of the former Communist Party bourgeoisie – which workers cannot abandon or forget: the highest material and spiritual living standards in history; the highest level of culture and civilisation in history ...; the broadest and most extensive democratic legal framework ...

The PCN is a workers' revolutionary political group that acts in an organised, conscious manner within the constitutional framework to eradicate the effects of the counter-revolution and to resume building the most humane and democratic society ever known – socialism. Regardless of its position in relation to the other political forces, [that is, whether it is] involved in the exercise of power and the administration of the State, the PCN will strive to attain such goals as may ensure the protection of the interests of the masses."

12. On 4 April 1996 the second applicant, as the PCN's representative, applied to the Bucharest County Court to enter it in the special register for political parties.

---

1. Name of a territory in ancient times corresponding roughly to present-day Romania.

13. By a decision of 19 April 1996, the court refused the application as being ill-founded. The relevant passages of the reasoning of the decision read as follows:

"In support of the application to register the party, a number of documents have been filed: a list of the party leaders, a list of its founder members, the constitution governing its organisation and functioning, its political programme, the lease for its headquarters, evidence of its financial resources and its constitutive instrument, namely the minutes of the national conference held on 23 March 1996.

It appears from an examination of the documents in the file that the party's constitution, in the chapter setting out its aims, ... states that it strives to gain political power in order to establish a humane and democratic society.

It therefore follows from its constitution and political programme that the party pursues the aim of establishing a humane State based on communist doctrine, which would imply that the constitutional and legal order in place since 1989 is inhumane and not founded on genuine democracy.

The party is therefore in breach of Article 2 §§ 3 and 4 of Legislative Decree no. 8/1989, which provides that 'the aims of political parties must be based on respect for sovereignty, and that the means employed to achieve them must be in accordance with Romania's constitutional and legal order'."

14. On 6 July 1994 the applicant appealed against that decision to the Bucharest Court of Appeal. In a judgment delivered on 28 August 1996, the Court of Appeal dismissed the appeal on the ground that the assessment made in the decision had been correct. It finalised the text of the judgment on 21 October 1996 and sent it to the Bucharest County Court to be archived. The second applicant states that he learned of the reasons for the judgment on 13 November 1996. The relevant paragraph of the reasoning reads as follows:

"As to the final ground of appeal, concerning the merits of the case, the first-instance court was correct in considering the [PCN's] constitution to be in breach of Legislative Decree no. 8/1989 with regard to the country's constitutional and legal order. Accordingly, the Court dismisses the complaint as being ill-founded."

15. On 28 May 1997 the Procurator-General of Romania informed the second applicant that he could see no reason to lodge an application (*recurs în anulare*) to have the judgment of 28 August 1996 quashed.

16. The second applicant lodged an application to set aside (*contestație în anulare*), which the Bucharest County Court dismissed as being out of time on 5 December 1997.

B. The second applicant's subsequent publications

17. After 1997 the second applicant continued to express his political opinions in the newspaper *Pentru socialism* ("For Socialism"), of which he was the editor. On 13 August 1998 he published an article entitled "The

communist manifesto”, which proclaimed his attachment to communist doctrine and criticised both the direction taken by the Communist Party leaders before 1989 and the policy pursued by successive governments since then. A large number of articles which the second applicant published in the newspaper in 1998 and 1999 contained slogans such as “Workers of all countries, unite!”, “The struggle continues!” and “Long live socialism!”. In one article he stated that, once in power, he would “accept only those who accept[ed him]”.

18. In 2000 the second applicant published a book, *The anti-socialist, anti-working-class and antinational counter-revolution*, in which he replied to about a hundred questions from a journalist. In December 2003 he sent the Court a copy of the book. In it he set out his political vision, outlining his commitment to communist doctrine and the working classes and describing Marx as the greatest political philosopher of all humanity; he also criticised both the authorities' gradual betrayal, in his view, of communist ideals prior to 1989 – while praising former President Ceausescu – and the policy pursued by those in power after that date. He stated that, unlike the pre-1989 communist regime, he was in favour of free, multi-party elections in which all the political forces could take part, except extremists and fascists, and voiced his support for a form of political competition based on respect for others and their political views. Among other things, he referred to the difficulties encountered since 1989 in finding sufficient members to register the PCN and to the fact that the party was not well known in Romania, particularly among those for whom it was primarily intended, the peasants and workers.

19. Arguing that socialism had in the past been the subject of frequent “attacks” designed to destroy it, examples being the events in 1968 in Prague, 1978 in Poland and 1985 and 1993 in Russia, the second applicant stated in conclusion to his reply to a question from the journalist:

“As long as there are still capitalist, imperialist and religious brutes in the world, whose main aim is to enslave others, the conditions for further internal and external activities against socialism will continue to exist, ... [socialism] being a fundamental idea and belief of the people; remember the endless succession of attacks against the forces of good in fairy tales ... These attacks will not cease until the hideous and parasitic farmyard fowls, who commit crimes in all places and at all times, have been destroyed.”

20. He stated in the book that the political system would in time become structured according to social class, that the PCN sought to represent the interests of the peasants and workers, and that a democratic parliament should reflect the country's social structure, with the two classes in question holding the vast majority of seats according to their share of the population.

21. Arguing that capitalism encouraged theft, the second applicant stated in the book that the masses, who despised wealth, would move away from the post-1989 political parties and, over about fifty years, towards the PCN.

22. With regard to property, he stated that it was for the people to decide whether privatisation was beneficial and that "the rich" could enjoy possessions they had obtained by lawful means. As to the restitution of property that had passed into State ownership during the communist regime, the second applicant considered that property confiscated for political reasons should be returned, although entire buildings and factories should not, because the nationalisation measures carried out after 1947-48 had been acts of social justice.

II. RELEVANT DOMESTIC LAW

23. At the material time the relevant provisions of Legislative Decree no. 8/1989 on the registration and operation of political parties, which was published in the Official Gazette on 31 December 1989 and repealed by the Political Parties Act (Law no. 27 of 26 April 1996), read as follows:

Article 1

"Political parties may be freely founded in Romania, with the exception of fascist parties or those that spread ideas contrary to the constitutional and legal order. No other objection, whether based on race, religion, nationality, level of culture, sex or political views, may hinder the formation and operation of political parties ..."

Article 2

"...

3. The aims of political parties and public-interest organisations shall be based on respect for the nation's sovereignty, independence and territorial integrity and for democracy, in order to ensure the exercise of citizens' rights and freedoms and to uphold the dignity of the Romanian nation.

4. The means employed to achieve the aims of political parties and public-interest organisations shall be in accordance with Romania's constitutional and legal order."

Article 5

"Political parties shall be registered with the Bucharest County Court, which shall give a decision within five days as to whether they have been lawfully constituted. An appeal against the decision of the Bucharest County Court shall lie to the Supreme Court of Justice ..."

24. Article 37 § 2 of the Constitution provides:

"Any political parties or organisations which, through their aims or activities, campaign against political pluralism, the principles of the rule of law, or the sovereignty, integrity or independence of Romania, shall be unconstitutional ..."

25. Section 3 of the National Security Act (Law no. 51/1991) provides:

"The following shall constitute a threat to the national security of Romania: ...
(h) the act of provoking, organising, carrying out or supporting, by whatever means, any totalitarian or extremist action inspired by communism, fascism, ... racism, anti-Semitism, revisionism or separatism that might jeopardise in any manner the unity and territorial integrity of Romania; and the act of encouraging activities that might undermine the rule of law."

Section 13 provides that, in cases referred to in section 3 above, the public prosecutor may allow certain measures to be taken, such as phone-tapping, in order to obtain further information about the acts in question.

By section 19, the formation and organisation of intelligence networks capable of undermining national security is an offence punishable by two to seven years' imprisonment.

THE LAW

I. ALLEGED VIOLATION OF ARTICLE 11 OF THE CONVENTION

26. The applicants complained that the domestic courts' refusal of their application to register the PCN as a political party had infringed their right to freedom of association, as guaranteed by Article 11 of the Convention, which provides:

"1. Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and to freedom of association with others, including the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.

2. No restrictions shall be placed on the exercise of these rights other than such as are prescribed by law and are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals or for the protection of the rights and freedoms of others. This Article shall not prevent the imposition of lawful restrictions on the exercise of these rights by members of the armed forces, of the police or of the administration of the State."

...

B. Whether the interference was justified

...

3. *"Necessary in a democratic society"*

...

(b) The Court's assessment

44. The Court reiterates that, notwithstanding its autonomous role and particular sphere of application, Article 11 must also be considered in the light of Article 10. The protection of opinions and the freedom to express them is one of the objectives of the freedoms of assembly and association as enshrined in Article 11. That applies all the more in relation to political parties in view of their essential role in ensuring pluralism and the proper functioning of democracy.

45. The Court considers that there can be no democracy without pluralism. It is for that reason that freedom of expression as enshrined in Article 10 is applicable, subject to paragraph 2, not only to "information" or "ideas" that are favourably received or regarded as inoffensive or as a matter of indifference, but also to those that offend, shock or disturb (see, among other authorities, *Handyside v. the United Kingdom*, judgment of 7 December 1976, Series A no. 24, p. 23, § 49, and *Jersild v. Denmark*, judgment of 23 September 1994, Series A no. 298, p. 26, § 37). The fact that their activities form part of a collective exercise of the freedom of expression in itself entitles political parties to seek the protection of Articles 10 and 11 of the Convention (see *United Communist Party of Turkey and Others v. Turkey*, judgment of 30 January 1998, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-I, pp. 20-21, §§ 42-43).

46. The Court has previously held that a political party may campaign for a change in the law or the legal and constitutional structures of the State on two conditions: firstly, the means used to that end must in every respect be legal and democratic, and secondly, the change proposed must itself be compatible with fundamental democratic principles. It necessarily follows that a political party whose leaders incite to violence or put forward a policy which does not comply with one or more of the rules of democracy or which is aimed at the destruction of democracy and the flouting of the rights and freedoms recognised in a democracy cannot lay claim to the Convention's protection against penalties imposed on those grounds (see *Yazar and Others v. Turkey*, nos. 22723/93, 22724/93 and 22725/93, § 49, ECHR 2002-II, and [*Refah Partisi (the Welfare Party) and Others v. Turkey* [GC], nos. 41340/98, 41342/98, 41343/98 and 41344/98,] § 98 [ECHR 2003-II]).

47. Moreover, for the purpose of determining whether an interference is necessary in a democratic society, the adjective "necessary", within the meaning of Article 11 § 2, implies the existence of a "pressing social need".

48. The Court reiterates that its examination of whether the refusal to register a political party met a "pressing social need" must concentrate on the following points: (i) whether there was plausible evidence that the risk to democracy was sufficiently imminent; (ii) whether the leaders' acts and speeches taken into consideration in the case under review were imputable to the political party concerned; and (iii) whether the acts and speeches imputable to the political party formed a whole which gave a clear picture

of a model of society conceived and advocated by the party which was incompatible with the concept of a "democratic society". Its overall examination of the above points must also take account of the historical context in which the refusal to register the party concerned took place (see *Refah Partisi (the Welfare Party) and Others*, cited above, § 104).

49. The Court's task is not to take the place of the competent national authorities but rather to review under Article 11 the decisions they delivered pursuant to their power of appreciation. This does not mean that the Court's supervision is limited to ascertaining whether a respondent State exercised its discretion reasonably, carefully and in good faith. It must look at the interference complained of in the light of the case as a whole in order to determine whether it was "proportionate to the legitimate aim pursued" and whether the reasons adduced by the national authorities to justify it are "relevant and sufficient". In so doing, the Court has to satisfy itself that the national authorities applied standards which were in conformity with the principles embodied in Article 11 and, moreover, that they based their decisions on an acceptable assessment of the relevant facts (see, *mutatis mutandis*, *Ahmed and Others v. the United Kingdom*, judgment of 2 September 1998, *Reports* 1998-VI, pp. 2377-78, § 55, and *Goodwin v. the United Kingdom*, judgment of 27 March 1996, *Reports* 1996-II, pp. 500-01, § 40).

50. In the instant case the Court must assess whether the interference in issue, namely the refusal by the Bucharest Court of Appeal to register the PCN as a political party in a judgment of 28 August 1996, met a "pressing social need" and was "proportionate to the legitimate aims pursued".

51. The Court notes at the outset that the national courts based their refusal of the applicants' application solely on an assessment of whether the PCN's constitution and political programme complied with the provisions of Legislative Decree no. 8/1989; the PCN had not been politically active before applying for registration. It observes in this connection that neither the Bucharest County Court nor the Bucharest Court of Appeal based their respective decisions of 19 April 1996 and 28 August 1996 on any other document produced by the PCN or on any particular position taken by the second applicant or any other leader of the PCN. Like the national authorities, the Court will therefore take the PCN's political programme and constitution as a basis for assessing whether the interference in question was necessary (see, among other authorities, *Refah Partisi (the Welfare Party) and Others*, cited above, § 116, and *United Communist Party of Turkey and Others*, cited above, p. 25, § 51).

52. In this connection, the Court cannot accede to the Government's request to extend the scope of its examination to the policy statements made by the second applicant, several years after the interference in issue, in the press articles published in 1998 and 1999 and the book *The anti-socialist, anti-working-class and antinational counter-revolution* published in 2000.

It observes that it adopted a similar approach in a case in which political speeches made before the dissolution of the applicant party had not been taken into account by the domestic courts (see *Dicle for the Democracy Party (DEP) v. Turkey*, no. 25141/94, § 50, 10 December 2002). It cannot take the place of the domestic courts in assessing facts outside the scope of the case, the more so in the instant case as the facts referred to by the Government occurred after the interference in issue.

In any event, the Court cannot find any statements in the second applicant's subsequent publications, despite the critical and sometimes hostile language used, that might reasonably be construed as a call for the use of violence for political ends or as a policy in breach of the rules of democracy. In this connection, the Court observes that, even in these unofficial documents aimed at potential supporters of the PCN, the second applicant stated that he was in favour of free, multi-party elections and a political system based on respect for others and their political opinions (see paragraph 18 above).

53. The Court observes that in refusing the application to register the PCN, the Bucharest Court of Appeal endorsed, without elaborating on, the reasoning of the Bucharest County Court to the effect that the PCN was seeking to gain political power in order to establish a humane State founded on communist doctrine, which in the court's view implied that the applicants regarded the constitutional and legal order that had been in place since 1989 as inhumane and not based on genuine democracy.

Accordingly, the domestic courts held that the PCN had infringed Article 2 §§ 3 and 4 of Legislative Decree no. 8/1989. It appears from a combined reading of their decisions that the reproach made against the applicants was that the PCN's aims did not uphold national sovereignty and, in particular, that the means proposed for achieving them were incompatible with the constitutional and legal order in place in Romania. Accordingly, the Court's assessment of the necessity of the interference in issue will relate mainly to the reasons given by the domestic courts for refusing the applicants' application (see, *mutatis mutandis*, *United Communist Party of Turkey and Others*, cited above, p. 25, § 52).

54. Examining the PCN's constitution and political programme, the Court observes that these documents lay emphasis on upholding the country's national sovereignty, territorial integrity and legal and constitutional order, and on the principles of democracy, including political pluralism, universal suffrage and freedom to take part in politics. It further notes that they do not contain any passages that may be considered a call for the use of violence, an uprising or any other form of rejection of democratic principles – an essential factor to be taken into consideration – or for the “dictatorship of the proletariat” (see *Socialist Party of Turkey (STP) and Others v. Turkey*, no. 26482/95, § 45, 12 November 2003, and, conversely,

Communist Party of Germany v. Federal Republic of Germany, no. 250/57, Commission decision of 20 July 1957, Yearbook I, p. 222).

55. The Court notes that the PCN's political programme and constitution in fact contained passages criticising both the abuses committed before 1989 by the former Communist Party, from which it distanced itself – not least through its own name – and the policy pursued since 1989.

The Court considers one of the principal characteristics of democracy to be the possibility it offers of addressing through dialogue, without recourse to violence, issues raised by different strands of political opinion, even when they are irksome or disturbing. Democracy thrives on freedom of expression. From that point of view, there can be no justification for hindering a political group that complies with fundamental democratic principles (see paragraph 46 above) solely because it has criticised the country's constitutional and legal order and sought a public debate in the political arena (see, *mutatis mutandis*, *United Communist Party of Turkey and Others*, cited above, p. 27, § 57). In the instant case the domestic courts did not show any way in which the PCN's programme and constitution were contrary to the country's constitutional and legal order and, in particular, to the fundamental principles of democracy.

In this connection, the Court cannot accept the Government's argument that Romania cannot allow the emergence of a new communist party to form the subject of a democratic debate.

56. Admittedly, the political experience of the Contracting States has shown that in the past political parties with aims contrary to the fundamental principles of democracy have not revealed such aims in their official publications until after taking power. A party's political programme may conceal objectives and intentions different from the ones it proclaims. To verify that it does not, the content of the programme must be compared with the actions of the party's leaders and the positions they defend (see *Refah Partisi (the Welfare Party) and Others*, cited above, § 101).

57. In the present case the PCN's programme could hardly have been belied by any practical action it took, since its application for registration was refused and it consequently did not even have time to take any action. It was thus penalised for conduct relating solely to the exercise of freedom of expression.

58. The Court is also prepared to take into account the historical background to cases before it, in this instance Romania's experience of totalitarian communism prior to 1989. However, it observes that that context cannot by itself justify the need for the interference, especially as communist parties adhering to Marxist ideology exist in a number of countries that are signatories to the Convention.

The Court accordingly observes that the criteria defining a "pressing social need" (see paragraph 48 above) have not been satisfied in the instant case, as the courts failed to establish that the applicants' political programme

was incompatible with a "democratic society", let alone that there was evidence of a sufficiently imminent risk to democracy.

59. Nor is there any need to bring Article 17 into play as nothing in the constitution and programme of the PCN warrants the conclusion that it relied on the Convention to engage in activity or perform acts aimed at the destruction of any of the rights and freedoms set forth in it (see *United Communist Party of Turkey and Others*, cited above, p. 27, § 60).

60. Accordingly, a measure as drastic as the refusal of the applicants' application to register the PCN as a political party, before its activities had even started, is disproportionate to the aim pursued and consequently unnecessary in a democratic society.

61. There has therefore been a violation of Article 11 of the Convention.

...

FOR THESE REASONS, THE COURT UNANIMOUSLY

1. *Holds* that there has been a violation of Article 11 of the Convention;

...

Done in French, and notified in writing on 3 February 2005, pursuant to Rule 77 §§ 2 and 3 of the Rules of Court.

Vincent BERGER
Registrar

Boštjan ZUPANČIČ
President

22

ספר החוקים

9 ביולי 2008

2164

ר' בתמוז התשס"ח

עמוד

624	חוק זכויות נפגעי עבירה (תיקון מס' 5), התשס"ח-2008
625	חוק חג הסיגור, התשס"ח-2008
626	חוק יסודי: הכנסת (תיקון מס' 39)

חוק זכויות נפגעי עבירה (תיקון מס' 5), התשס"ח-2008*

1. תיקון סעיף 17
- בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 17 -
- (1) האמור בו יסומן "(א)" ובו, אחרי "עם הנאשם" יבוא "או על פרטיו של הסדר טיעון המתגבש עם הנאשם", והמילים "בענין זה" והסיפה החל במילים "אלא אם כן קבע" - יימחקו;
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(ב) זכויותיו של נפגע עבירת מין או אלימות חמורה לקבל הודעה על פרטיו של הסדר טיעון המתגבש עם הנאשם ולהביע עמדה בעניין זה כאמור בסעיף קטן (א), לא יחולו לגבי העבירות המפורטות להלן, אלא אם כן ביקש נפגע העבירה להביע את עמדתו לענין פרטיו של הסדר הטיעון:
- (1) עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, אם נפגע העבירה הוא בן משפחתו של הנאשם; בפסקה זו, "בן משפחתו" - כהגדרתו בחלק ב' לתוספת ראשונה א';
- (2) עבירה לפי סעיף 382(ב) או (ג) לחוק העונשין.
- (ג) נפגע עבירת מין או אלימות חמורה המפורטת בתוספת ראשונה ב', שקיבל הודעה לפי סעיף 8(ג)2 על פרטיו של הסדר טיעון שהתגבש עם הנאשם, זכאי להביע את עמדתו לענין הסדר הטיעון לפני הגורם המאשר, בעל פה או בכתב, על פי בחירתו, טרם קבלת ההחלטה על הסדר הטיעון; בסעיף קטן זה, "גורם מאשר" - פרקליט מחוז או ממונה בכיר בפרקליטות שפרקליט המחוז הסמיכו לענין זה.
- (ד) בדיון לגבי כתב אישום בעבירת מין או אלימות חמורה, שבו מציג התובע לפני בית המשפט הסדר טיעון שאליו הגיע עם הנאשם, יכרך בית המשפט האם קוימו הוראות חוק זה לענין זכויותיו של נפגע עבירת מין או אלימות חמורה לפי סעיף זה, לרבות האם הובאו פרטיו של הסדר הטיעון המוצג לפניו, כאמור בסעיף זה, לפני נפגע עבירה כאמור.
- (ה) הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) יחולו, אלא אם כן קבע פרקליט המחוז או ראש יחידת התביעות במשטרה, לפי הענין, כי יש בכך כדי לפגוע באופן ממשי בניהול ההליך.
- (ו) השרים יקבעו את המועדים והדרכים למימוש זכויותיו של נפגע העבירה לפי סעיף זה."

2. אחרי תוספת ראשונה א' לחוק העיקרי יבוא:

תוספת תוספת ראשונה ב'

"תוספת ראשונה ב'

(סעיף 17(ג))

עבירות בחוק העונשין

1. עבירות לפי סעיפים 298, 300 ו-305.
2. עבירה לפי סעיף 329.

* התקבל בכנסת כיום כ"ו בסיוון התשס"ח (30 ביוני 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת - 2008, מיום כ"א בשבט התשס"ח (28 בינואר 2008), עמ' 136.

1 ס"ח התשס"א, עמ' 183; התשס"ז, עמ' 6.

תיקון התוספת
השלישית

תחילה

3. עבירות לפי סעיפים 345 ו-347(ב).
4. עבירות לפי סעיפים 369, 370, 371, 372, 373, 374 ו-374א.
5. עבירה לפי סעיף 402.
3. בתוספת השלישית לחוק העיקרי, בפרט 4 –
  - (1) האמור בו יסומן "א)", ובו במקום "סעיף 17" יבוא "סעיף 17(א)";
  - (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) פרטיו של הסדר טיעון המתגבש עם הנאשם, והודעה על זכותו של נפגע העבירה להביע את עמדתו לעניין פרטיו של הסדר טיעון האמור לפי הוראות סעיף 17(א), למעט בעבירות המפורטות בסעיף 17(ב).

(ג) בעבירות הזנויות כתוספת ראשונה ב' – פרטיו של הסדר טיעון שהתגבש עם הנאשם, והודעה על זכותו של נפגע העבירה להביע את עמדתו לעניין הסדר טיעון בפני גורם מאשה לפי הוראות סעיף 17(ג).
4. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו.

דניאל פרידמן שר המשפטים	אבי דיכטר השר לביטחון פנים	אהוד אולמרט ראש הממשלה
דליה איציק	שמעון פרס	
יושבת ראש הכנסת	נשיא המדינה	

חוק חג הסיגד, התשס"ח-2008*

1. (א) הכנסת מכריזה בזה על יום כ"ט בחשוון כעל חג הסיגד, שיוחג מדי שנה בשנה כחג המדינה ויקרא בשם "חג הסיגד"; חל כ"ט בחשוון בשבת, יוחג חג הסיגד ביום חמישי שלפניו.
(ב) חג הסיגד הוא יום בחירה; בסעיף זה, "יום בחירה" – יום שהבחירה בידי העובד לצאת בו לחופשה או לעבוד; בחר העובד ביום כיום חופשה, יובא היום במניין ימי החופשה שלו.
(ג) שר החינוך יקבע פעילויות חינוכיות שיוחדו לחג הסיגד.
2. שר המדע התרבות והספורט יורה על קיום עצרת מרכזית לפתיחת חג הסיגד.
3. שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לאחר התייעצות עם שר המדע התרבות והספורט, רשאי לקבוע את סוגי העובדים ואת סוגי העבודות והשירותים שאין להפסיקם בחג הסיגד, וכן רשאי הוא לקבוע את השעות וההסדרים שיחולו ביום זה.

* התקבל בכנסת ביום כ"ז בסיוון התשס"ח (30 ביוני 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 225, מיום כ"ר באדר ב' התשס"ח (31 במרס 2008), עמ' 280.

4. סמלי חג הסיגוד
שר המדע התרבות והספורט רשאו לקבוע סמלים לחג הסיגוד ולהסדיר את השימוש בהם.

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

רליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 39)*

1. תיקון סעיף 7א
בחוק-יסוד: הכנסת¹, בסעיף 7א, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
"7א) לענין סעיף זה, יראו מועמד ששהה במדינת אויב שלא כדון בשבע השנים שקדמו למועד הגשת רשימת המועמדים כמי שיש במעשיו משום תמיכה במאבק מזוין נגד מדינת ישראל, כל עוד לא הוכיח אחרת."
2. תחולה
הוראות חוק-יסוד: הכנסת, כנוסחו בחוק-יסוד זה יחולו לגבי שהייה במדינת אויב כאמור בסעיף 7א(א) לחוק-יסוד: הכנסת, כנוסחו בחוק-יסוד זה, שאירעה ביום תחילתו של חוק-יסוד זה ואילך.

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

רליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

¹ החקבל בכנסת ביום כ"ו כסיון התשס"ח (30 ביוני 2008), הצעת החוק ורכיבי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת - 231, מיום ע"ז באייר התשס"ח (20 במאי 2008), עמ' 306.
² ס"ח התשי"ח, עמ' 69; החש"ס, עמ' 158.